

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

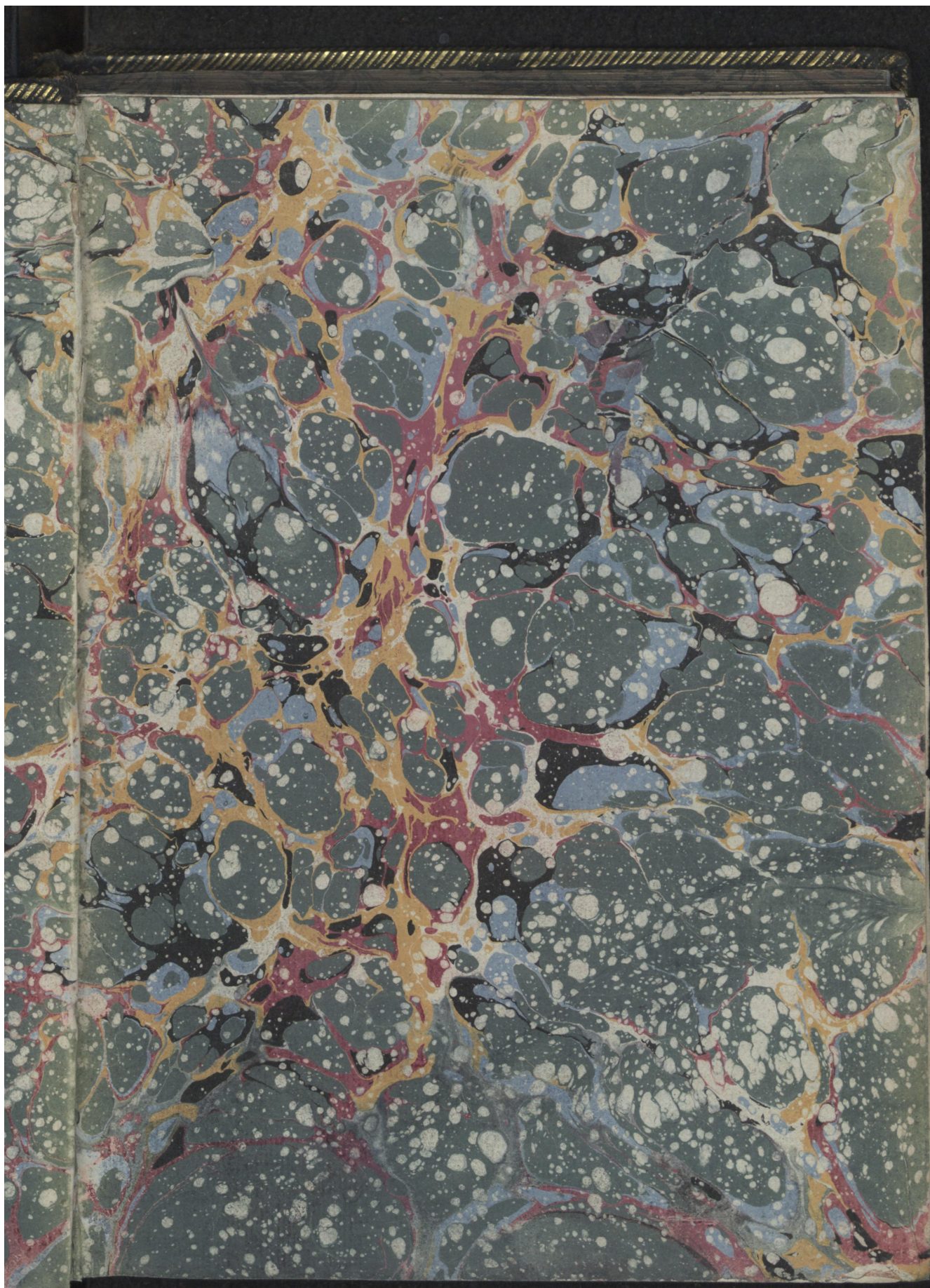
INCUNABULI

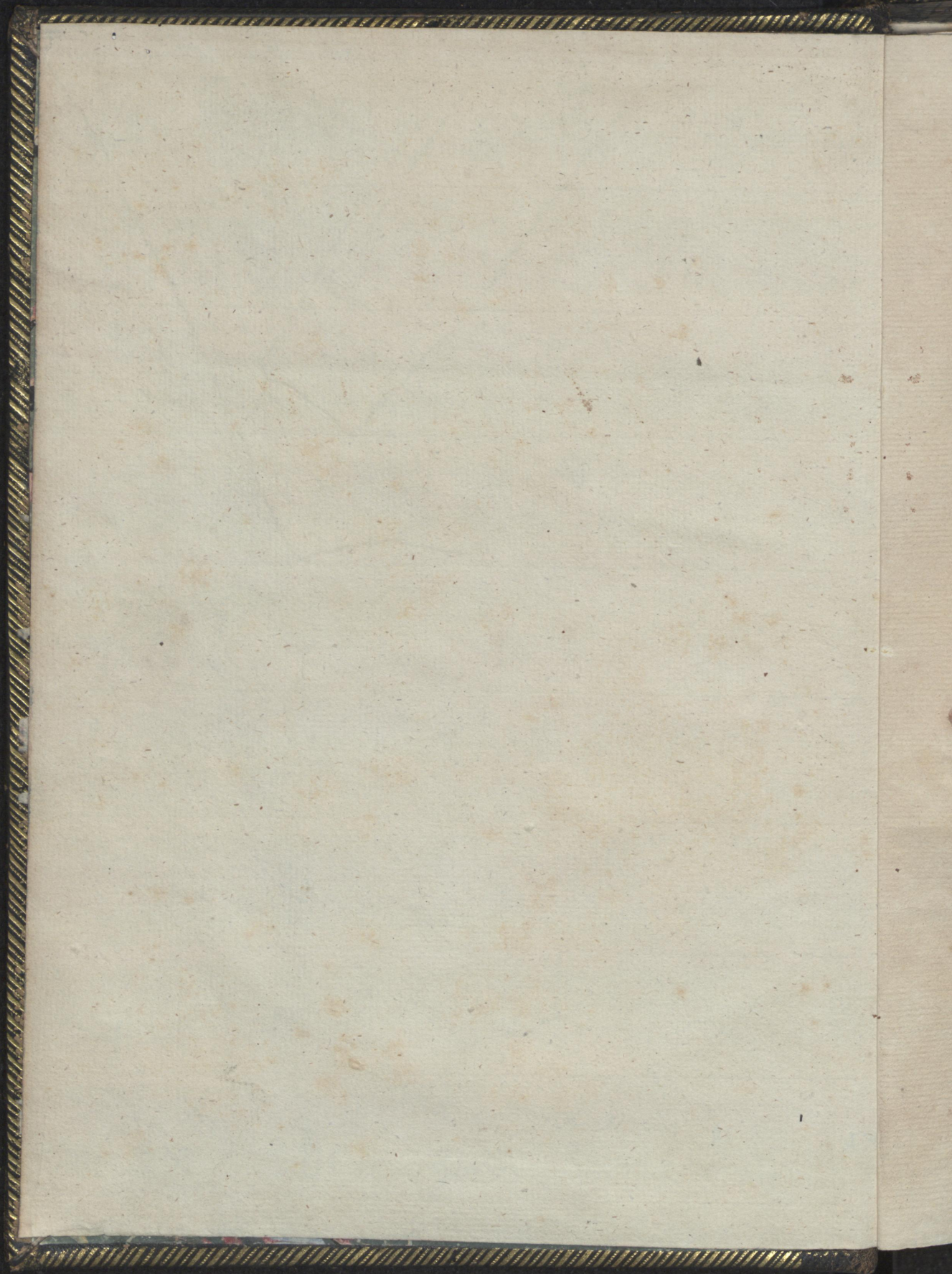
C

7

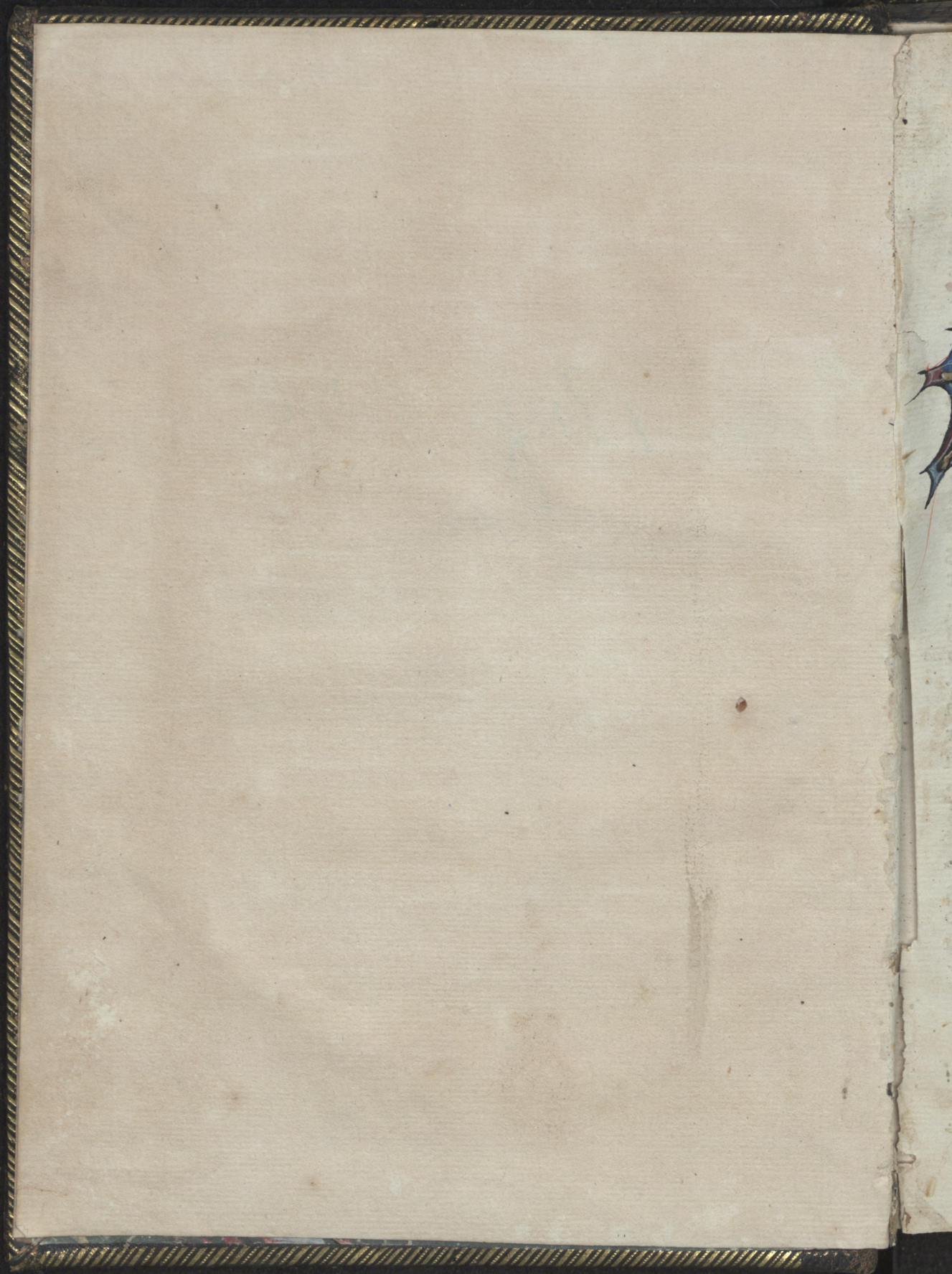
3

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Anza 6026:

Incipit liber quadraginta
omeliaz s diuersis lectoi
bus euangelij beati gregori
pape vrbis rome ad epm
Secundinum.

Prologus.

Beuerendissimo
et scilicetissimo fra
tri scdmno epo.
Gregorius ser
uus seruoz dei
Inter sacra missaz sollēnia ex
his q diebus certis in hac ec
clesia legi ex more solēt: scilicet
euangelij qdraginta lectōes ex
posui. Et qmndā quidē dicta
ta expositio adfistente plebe ē
p notariū recitata. qmndā ve
ro explanatiōez corā ppl'o ipe
locutus sū. atq; ita vt loqbar
ita excepta ē. Sed qdam frēs
sacri verbi studio seruētes añ
q; ad ppositū modū ea q di
xerā subtili emēdatōe pduce
rēt: trāstulerāt. q; recte ego qsi
qbusdā famelicis fil'es dixē
rim. q; p'us escas edere appetūt
quā ubi plenius excoqnt. hoc
vero vbi scriptū est ductus ē
iesus in desertū a spū vt tēpta
ret a diabolo: p'us qdem qsi
sub qdam ambiguitate expo
sui. sed eandē dubitationē po

stmodū certa notatiōe corre
xi. Easde q; omelias eo q di
cte sunt ordine in duobus co
dicibus ponere curauī. vt q; p
ores viginti q dicte sunt: q po
steriores totidē q sub oculis
dicte: in singulis eēnt distin
cte corpib'. Quod vero qdā
ante posite sunt q in euangelio
post legunt: qdā vero postpo
site q añ p euangelistā scripte
sunt inueniunt. neq; q; mouere
tuā fraternitatē debet. qā sicut
a me diuersis tēporibus di
cte sūt: ita q; sūt ab excepto
ribus in codicibus adfixe. tua
q; fīnitas sacris sp lectōi
bus intēta si pdictū locū euā
gelij inueit sub dubietate p
latū: vel easde omelias repit
ita vt p dixi nō eē dispositas:
has in emēdatas remāsisse co
gnoscat. Et iuxta easde q; p
pntē portitorē mittere studiū
congrat. nulloq; mō illas sine
emēdatōe remanere pmitat.
Edite aut in sermō scē ecclē
nre retinēt. vt si q forte a tua
fīnitate lōge sūt: hic inueniāt
vnde in his que emēdate sūt
certiores fiant.

Finit plogus: incipit ta
bula omelanum.

Omelia scti euāgelij scđz lucā. Erūt signa in sole et luna et stellis. et in tns p̄sura gētū p̄ fusioe sonitus. ij.
Omelia scti euāgelij scđz lucā. In illo tpe assumpsit iesus duodeci discipulos. iij.
Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe loqnte iesu ad t̄bas. Ecce mī. iij.
Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe misit iesus xij. discipulos suos p̄cipēs eis dices. In viā gētū nerīc. v.
Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe ambulās iesus secus mare galilee. vi.
Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe cū audissz iohēs in vinculis opa chzisti mittēs duos de discipulis suis ait illi. Tu es q̄ vētus. viij.
Omelia scti euāgelij scđz iohēs. In illo tpe misit iudei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohēm. viij.
Omelia scti euāgelij scđz lucā. In illo tpe exijt edictū a cesare augusto vt dē scriberet vnīuersus orbis. ix.
Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe dī. iē. dī. f.

pabolā hāc hō q̄dā pegre p̄ fuscēs vocauit seruos. x.

Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe cū natus eēt iesus in bethleem iude in dieb⁹ herodis regis. xi.

Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe dī. iē. dī. f. simile est regnū celoz t̄hesaurō abscondito in agro. xij.

Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe dī. iē. dī. f. simile est regnū celozum t̄cē vīgnibus. xij.

Omelia scti euāgelij scđz lucā. In illo tpe dī. iē. dī. f. sint lūbi vestri p̄cndi. xij.

Omelia scti euāgelij scđz iohēs. In illo tpe dī. e. dī. f. ego sum pastor bonus. xv.

Omelia scti euāgelij scđm lucā. In illo tpe dixit iesus t̄bis similitudinē hāc. exijt q̄ semī nat semiare semē suū. xvi.

Omelia scti euāgelij scđz matheū. In illo tpe duct⁹ est iesus in d̄sertum. xvi.

Omelia scti euāgelij scđz lucā. In illo tpe d̄signauit dōmīnus et alios septuaginta duos. et misit illos binos añ faciē suā in oēs ciuitatē.

Omelia scti euā- xviii.
gelij scdm iohēm. In illo tēpe
dixit iesus turbis q̄s ex iobis
arguet me de peccato xix.

Omelia sancti euangelij
scdm matheū. In illo tpe dixit
iesus discipulis suis. Si ē est regnū
celoz / homi p̄familias qui
erit p̄mo mane oducere ope
ranos in vineā suā. xx.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. Anno. xv. imperij tiberij
cesaris procurante. xxi.

Omelia scti euāgelij scd3
marcum. In illo tēpe. Maria
magdalene et maria iacobi et
salome emerūt aro. xxii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe. vna sab-
bati maria magdalena venit
mane cū adhuc. rē. xxiii.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. duo ex disci-
pulis ibant ad castellū quod
stadiorū sexaginta ab iherlm
nomine emaus. xxiiii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe manifesta-
uit se iterum iesus discipulis
suis ad mare rē. xxv.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe maria sta-
bat ad monumentū foris plo-

ras. dū g° flieret. rē. xxvi.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe cū sero fa-
ctū esset vna sabbatoz et fo-
res essent clausē. rē. xxvii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe dixit iesus
discipulis suis. hoc ē preceptū
meū vt diligatis. rē. xxviii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe erat qdam
regulus cuius filius. rē. xxix.

Omelia scti euāgelij scd3
marcū. Recubentibus xi. di-
scipulis apparuit illis iesus et
exp̄robauit increduli. xxx.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe dicebat ie-
sus discipulis suis. Si q̄s dili-
git me / sermonē meū. xxxi.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. dicebat iesus
t̄bis similitudinē hāc. Arborē fi-
ci habebat qdam. rē. xxxii.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. dī. d. f. Si q̄s
vult post me venire abneget

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. dī. d. f. Si q̄s
vult post me venire abneget

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. dī. d. f. Si q̄s
vult post me venire abneget

Omelia scti euangelij xxxv
scdz lucā. In illo tpe dicebat
iesus discipulis suis cū audien-
tis phariseos et scribas. xxxvi

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe dixit iesus fili-
tudinē hāc. hō qdam fecit ce-
nā magnā. xxxvii.

Omelia scti euangelij scdm
lucā. In illo tpe dixit iesus t̄bis
Si q̄s venit ad me et nō ar-
dat p̄ se suū et m̄ se. xxxviii.

Omelia scti euangelij scdz
matheū. In illo tpe dicebat ie-
sus t̄bis pabolā hāc sile factū
ē regnū celoz hōi. xxxix.

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe cū appropinq̄-
ret iesus ierusalē. xl.

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe. d. ie. d. f. hō q̄
dam erat diues et induebat
purpurea et bisso.

Finit tabula.

Incipit liber omeliaz beati
gregorij pape.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucā. Ca. xxi.

In illo tpe dixit ie. d. f.
erūt signa in sole luna et
stellis. et in t̄ris p̄ssura gentiū.
Omelia b̄i gregorij pape

in basilica b̄i petri apli. ij.

Ominus ac redēptor
n̄r patos nos inuēire
desiderās senescentē
mūdū q̄ mala seq̄ntē tenuat
ut nos ab ei⁹ amore cōpescat
Appropinq̄ntē ei⁹ t̄mū q̄n-
te p̄cussioēs p̄ueniant inno-
scat. ut si dū metuere in tranq̄l-
litatē nō volumus. saltē vic-
nū eius iudiciū vel p̄cussioēs
attenti timeamus. Huic eteni-
lectōi sancti euangelij quā mō
v̄ra finitas audiuit paulo su-
pius d̄ns p̄misit dicēs. Exur-
get gēs oīa gētē. et regnū ad-
uersus regnū. et erūt tremor⁹
magni p̄ loca pestilētie et fa-
mes. et q̄busdā in p̄positis hoc
q̄d mō audistis adiūxit. Erūt
signa in sole et luna et stellis. et
in t̄ris p̄ssura gētū. p̄ cōfusiōe
sonitus maris et fluctuū. Ex q̄-
bus p̄fecto oībus alia iā scā-
cernim⁹. alia in p̄ximo ventā
formidam⁹. Nā gētē sup̄ gē-
tē insurgere. eazq; p̄ssura infi-
stere t̄ris plus iā in n̄is t̄pib⁹
cernim⁹. q̄s in codicib⁹ legim⁹
q̄ tremor⁹ v̄ltes innumerabi-
les obzuiat. ex alijs mōi p̄tib⁹
scitis quā freq̄nter audiūim⁹.

pestilētia sine cessatiōe pati-
mur. Signa vero in sole et lūa
et stellis adhuc a pte mūnevi-
dimus. s. q. et hec n. lōge sunt
ex ipa iā aens imutatiōe colli-
gamus. q. uis p. us q. ita ha gēti-
li gladio fenēda tradēt. igne
as in celo acies vidimus. ipm
q. q. postea hūani genens fu-
sus ē sanguinē coruscantē. Cō-
fusio autē mans et fluctuū nec
dū noua exorta ē. S. cū mltā
p. munita iā cōpleta sint. du-
biū nō ē q. n. seqnt. etiā pauca
q. restāt. q. seqntiū rez cert-
tudo ē p. tentaz exhibitio. hec
nos frēs carissimī idcirco dici-
mus. vt ad cautelā et studiū
n. rēmetes euigilēt. ne securita-
te torpēat. ne ignorātia lāgue-
scāt. sed sp. eas et timor sollici-
tet in bono ope. et sollicitudo
o. smet. p. sante hoc q. redēp-
toris n. n. voce subiūgit. Ar-
scētibus hoib. p. timore. rex-
pectatiōe q. supueniēt. vniuer-
so ozbi. Nā virtutes celoz cō-
mouebunt. Quid. n. dñs vir-
tutes celoz nisi āgelos archā-
gelos thronos dñatiōes pñci-
patūs et ptātes appellat. Que
in aduētū distincti iudicis n. n. s.
tūc oculis visibilr a p. b. ut

distincte tūc a nobis exigant.
hoc q. mō inuisibilis dñtor e
q. n. miter portat. vbi. s. subdit.
tūc videbūt filiū hois veniētē
in nubib. celi in ptāte magna
et maiestate. ac si a pte dicēt.
In ptāte et magna maiestate
visum sunt quē in hūilitate po-
siti audire noluerūt. vt virtutē
eius tāto tūc distincti. sentiāt
q. to nūc ceruicē cordis ad ei.
paciaz n. inclināt. S. q. et hec o-
tra reprobos dicta sunt. mox
ad electoz solationē verba
vertunt. Nā subdit. His autē
fieri incipientib. respicite et le-
uate capita v. s. q. n. appropi-
q. t. redēptio n. r. a. ac si a pte ve-
ritas electos suos amoneat di-
cēs. Cū plage mōi crebrescūt
cū t. r. o. iudicij virtutib. o. mo-
tis o. n. dñt. leuate capita. i. exhi-
larate corda. q. dū finit mū-
dus. cui aīc n. estis. i. p. p. fit re-
dēptio quā q. sistis. In scripta
etenī sacra sepe caput. p. mēte
ponit. q. sic capite regunt mē-
bra. ita cogitatiōes mēte dispo-
nunt. Leuare ita q. capita est
mentes n. r. as ad gaudia p. n. e
celestis engē. q. g. dñū diligūt
ex fine mōi gaudē atq. hilare
scere iubent. q. vic illū quē

amāt mox inueniūt: dū trāsit
is quē n̄ amauerūt. Absit enī
ne fidelis q̄sq; q̄ dēū videre de
fiderat: de mūdi p̄cussōibus
lugeat. quē finiri eis dē suis p̄
cussōibus n̄ ignorat. Scriptū
nāq; ē q̄cūq; voluerit aicus
eē huius seculi inimicus dei osti
tuit. q̄ ḡ appropinquante mūdi
fine n̄ gaudet: amicū se illi eē
testat. atq; p̄ hoc inimicus dei
eē vincit. S; absit hoc a fide
liū cordibus. absit ab his q̄
eē aliā vitā p̄ fidē credūt. et eā
p̄ opationē diligūt. Ex mūdi
enī destructōe lugere eorū ē: q̄
radices cordis in eius amore
plātauerūt. q̄ seq̄ntē vitā n̄ q̄
rūt. q̄ illam neq; eē suspiciant.
Nos autē q̄ celestis p̄rie gau
dia eterna cognouim? festi
nare ad ea q̄ntotū debemus.
Optādū nobis ē citius p̄gere
atq; ad illā breuiore via pue
nire. q̄bus. n. malis mūdus n̄
vrgēt. q̄ nos trahit q̄ aduer
sitas n̄ agustat: q̄d ē vita mor
talis nisi via: q̄le sit frēs me
p̄pedit in labore me lasces
cere: et tādē eādē viā nolle fi
niri. q̄ autē calcan mōs: despi
ci debeat: redēptor n̄r p̄uida
cōpatōe maifestat. cū p̄timus

adiūgit. videte ficulneā. et oēs
arbores. cū p̄ducūt iā ex se fru
ctū: scitis q̄z p̄pe ē estas. Ita et
vos cū videritis hoc fieri: sci
tote q̄m p̄pe ē regnū dei. Ac si
ap̄te dicat. q̄z sic ex fructu ar
borū vicina estas cognoscit?
ita ex nūma mōi p̄pe eē cogno
scit regnū dei. q̄bus p̄fecto v̄
bis ostendit? q̄z fructus mōi rui
na ē. Ad hoc enī crescit vt ca
dat. ad hoc cadit vt germiet.
ad hoc germiat vt quecūq;
germiauerit: cladib? cōsumat.
Bene autē regnū dei estati cō
pat? q̄z tūc meroris n̄r nubi
la trāseūt. et vite dies. et n̄i sol
claritate fulgescunt. q̄ oīa sub
magna certitudie cōfirmāt: cū
fina subiūgit q̄z d̄z. amē dico
vobis q̄z n̄ p̄tenbit ḡnatō hec
donec oīa fiāt. celū et t̄ra trāsi
būt: verba autē mea nō trāsiēt
nihil. n. in reꝝ corpaliū nat̄a
celo et t̄ra durabilius. et nihil
in reꝝ nat̄a tā velocitē q̄ v̄ba
trāseūt. verba. n. quosq; imp̄se
cta sūt: verba nō sunt. cū vero
p̄fecta fuerūt: omio iā nō sūt
quā nec perfici nisi transeūdo
possunt. Aut ergo celum et ter
ra transibunt. verba autē mea
nō trāsiēt. Ac si aperte dicat.

Oñe qđ apđ vos durabile ē
 fine mutatōe durabile ad etē
 nitatē nō est. nōñe qđ apud
 me transire cernit? fixū et sine
 transitu tenet. qz sine mutabi
 litate manētes snas expmīt
 meus sermo qđ trāsit. **E**cce
 frēs mei iā cernimus qđ audi
 ebamus. nouis qđ die et cre
 brescētibus malis mūdus vz
 get. ex illa plebe innumerabili
 qñtū remāsentis aspiciūt. et tñ
 adhuc qđ die flagella vzget.
 repētū casus opprimūt. noue
 nos. i pzoūise clades affligūt
 Sicut. n. in iuuētute viget cor
 pus. forte. in incolume manet
 pect? tozosa ceruix. plena sūt
 brachia. in ānis aut senilibus
 stalla curuat. ceruix exsiccata
 deponit. frēqñtibus suspirijs
 pect? vzget. virtus defiat. lo
 qñtis verba haneltis inēdiat
 (nā. si lāgoz defit plezqz seni
 bus. ipa sua salus egnitudo ē)
 ita mōs in ānis pōzib? velut
 in iuuētute viguit. ad ppagā
 dā hūani genēis plērobust?
 fuit. salute corpū vndis. opu
 lētia rez pinguis. At nūc ipa
 sua senectute depmīt. et qñ ad
 vicinā mortē molestijs crebre
 scētibus crebrius vzget. No

lite g frēs mei dilige. quē vi
 detis diu stare nō posse. pcepta
 dñica in aim ponite. qbus nos
 admonet dicēs. nolite dilige
 mūdū neqz ea q in mūdo sūt
 qz si qđ diligit mūdū. nō ē ca
 ritas pñs in eo. Nūciūstert?
 frēs agnouistis qz subito tēbie
 ānosa arbusta eruta. dstructe
 domus atqz ecclē a fūdamētis
 euerse sunt. Quātū ad vesper
 sani atqz icolumnes acturos se
 in crastnū aliqd putabāt. et
 tñ nocte eadē repētina morte
 defuncti sūt in laqo nūne dep
 hensi. **S**z cōsiderādū nobis
 ē qz ad hēc agēda inuisibilis
 iudex vti tenuissimū spm mo
 uit. vnus pcellā nubis excita
 uit. et trā subziuit. casura edifi
 cioz fūdamēta scussit. qđ g
 iudex ipe facturus est cū p se
 metipm venerit. et in vltionē
 pctōz ira ei? exarsit. si portan
 nō pñt. cū nos p tenuissimā nu
 bē fent. In ire eius pñtia q ca
 ro subsistet. si uentū mouit et
 trā subziuit. citauit aera. tot
 edificia strauit. hāc dīstinctio
 nē vērū iudicis paulus cōside
 rās ait. horrēdū ē in adē in ma
 nus dei viuētis. hāc psal. exp
 mīt dī. deus manifeste veniet

deus nŕ et n̄ filebit. ignis in cō
spectu eius ardebit. et in circū
tu eius tēpestas valida. Di
strictionē q̄ppe tātē iustine tē
pestas ignisq; comitabūt. q̄a
tēpestas examiat. q̄s ignis exu
rat. Illū ḡ diē frēs carissī aī
oculos ponite. et q̄cqd mō gra
ue credit. in ei⁹ cōpatiōe leui
gaī. de illo etenī die p̄ pphāz
d̄r. Iuxta ē dies dñi magnus
iuxta. et velocis nimis. Vox diei
dñi amara. tribulabit ibi for
tis. dies ire dies illa. dies tribu
latōis et āgustie. dies calami
tans. et miserie. dies tenebrarū
et caligis. dies nebule et t̄bis
dies tūbe et clāgonis. De hac
die dñs p̄ pphāz dicit. adhuc
semel et ego mouebo nō solū
terrā sed etiā celū. Ecce (vt p̄
diximus) aera mouit. et t̄ra nō
subsistit. Quis ḡ ferat cū celū
mouent. Quid autē t̄rores q̄s
cernim⁹ nisi seq̄ntis ire p̄cones
dixerim. Vñ. et considerare n̄cē
ē. q̄z ab illa tribulatiōe vltia
tāto sūt iste tribulatiōes dissi
miles q̄tū a potētia iudicis p̄
sona p̄conis distat. Illū ḡ diē
frēs carissī tota intentiōe co
gitate. vitā corrigite. mores
mutate. mala tēptamina resi

stēdo vincite. p̄petrata autē fle
tibus punite. Aduentū nanq;
eterni iudicis tāto securiores
q̄nq; videbitis. q̄nto vere di
strictionē illius timēdo p̄ue
nitis. Prestāte dñō.

Lectio sancti euāgelij secu
dū lucā. **Ca. xvij.**

In illo tpe assumpsit ie
sus. xj. discipulos suos
secreto. et ait illis. Ecce ascēdi
mus ierosolomā. et cōsumma
bunt oīa q̄ scripta sunt p̄ p
phetas de filio hominis.

Comeha lectōis eiusdē ha
bita ad pplm in basilica be
ati petri apli. ij.

Bedēptor noster p̄uidēs
ex passiōe sua discipulo
rū aīos p̄turbādos. eis longe
aī et eiusdē passiōis penā. et re
surrectōis sue gl̄am p̄dixit. vt
cū eū morietē ficut p̄dictū es
set cernerēt. etiā resurrecturū
n̄ dubitarēt. Sed q̄z carnales
adhuc discipuli nullomō va
lebāt capere verba misterij. ve
niūt ad miraculū. Aī eorū ocu
los cecus lūm̄ recepit. vt q̄ ce
lestis misterij verba nō capēt
eos ad fidē celestia scā solida
rēt. Sz miracula dñi et salua
toris n̄ri sic accipiēda sūt frēs

carissimi: vt et in ventate cre-
dant facta. et tñ p significati-
onē nobis aliqd immuat. Opa
q̄ppe ems et p potentia aliud
ondūt. et p misterū aliud lo-
quunt. Ecce enī q̄s iuxta hy-
stonā cecus iste fuent: ignora-
mus. sed tñ qd p misterū si-
gnificet: nouimus. Cecus q̄p-
pe ē genus hūanū qd in pēte
p̄mo a p̄dysi gaudijs expul-
sū claritatē supne lucis igno-
rās dānatōis sue tenebras pa-
tit. s3 tñ p̄dēptoris p̄nā il-
luat: vt interne lucis gaudia
iā p desiderū videat. atq; in
via vite boni opis gressus po-
nat. Notādū vero ē qd cū ie-
sus hienco appropinquare dē: ce-
cus illūiat. Hienco q̄ppe luna
interpretat. luna q̄ppe in sacro
eloq̄o p defectu carnis ponit
q2 dū mēstruis momētis de-
crescat: defectū nre mortalitatis
designat. dū igit aditōr n̄ ap-
propinquaret hienco: cecus ad
lumē redit. q2 dū diuinitas de-
fectū nre carnis suscepit: hūa-
nū genus lumē qd amiserat re-
cepit. vñ enī deus hūana pa-
tit: in hō ad diuina subleuat
q̄ vñ cec? recte et iuxta viā
sedē et medicās eē describit.

5
Ipa etei ventas dicit. ego sū
via. Qui ḡ eīne lucis clari-
tē nescit: cec? ē. S3 si iā in redē-
ptōrē credit: iuxta viā sedet.
si aut iā credidit sed vt eternā
lucē recipiat rogare diffil: at at
q3 a p̄buis cessat: cec? qdē iux-
ta viā sedet: s3 medicare cō-
tēnit. Si vero credidit: et ceci-
tatē cordis sui cognouit: sed
ut lumē ventatis recipiat postu-
lat: iuxta viā cec? sedet. mē-
dicat. q̄s q̄s ḡ cecitatis sue tene-
bras agnoscat: q̄s q̄s hoc qd si
bi dē: lumē eternitatis itelligit
clamet medulis cordis. clamet
vobis mētis dicēs. Iesu
fili dauid miserere mei. S3 qd
clamāte ceco subiūgit: audia-
mus. q̄ p̄bāt increpabāt eū
ut tacēt. qd aut designāt isti q̄
iesū venientē p̄cedūt: nisi desi-
denoꝝ carnaliū ēbas tūmētul
q3 vicioꝝ: q̄ p̄ulq̄s iesus ad
cor nostrū veniāt tēptatiōnī-
bus suis cogitationē nostram
dissipant, et voces cordis in
oratiōe pturbāt. sepe nāq; dū
ouert ad dñm post p̄p̄trata
vita volumus: dū cōtra hēc
eadē exarare vita q̄ p̄p̄tra-
uimus conamur: occurrūt cor-
di fātasinata p̄tōꝝ q̄ fecim?

et mētis nre acie reuerberāt. o
fundūt aīm. et vocē nre de p̄ca-
tōis p̄mūt. Qui p̄bant ḡ in-
crepabat eū vt taceret. qz p̄ul
q̄z iesus ad cor veniat. mala
q̄ fecimus cogitatiōi nre sūis
imaginibus illusa in ip̄a nos
nra ozōe pturbāt. Sed qd ad
huc illūandus iste cec̄ fecit.
audiam. Seq̄t. Ip̄e vero ml̄
tomagis clamabat. Fili ta-
uid miserē mei. Ecce quē ē ba
increpat vt taceat. magis ac
magis clamabat. qz q̄to gra-
uiori tumultu cogitationū car-
naliū p̄mimur. tāto ozōi infi-
stere ardētus debem. Cōtra
dic̄ ēba ne clamem. qz pctō-
rū nroz fātafmata plexqz in
ozōe patimur. Sz nimiz nccē
ē vt vox cordis nri q̄ diuinus
repellit. eo valētus insistat. q̄
tenus cogitatiōis illicite tumultū
supet. atqz ad pias aures
dñi nimietate sue importuni-
tatis erūpat. In se vt suspicor
recognoscat vnusq̄sqz qd dī-
mus. qz dū ab hoc mūdo aīm
ad dēū mutam. dū ad ozōis
opus ouertimur. ip̄aqz p̄ul de-
lectabilr gessim. importuna
postea atqz grauiā in ozōe nra
toleram. Vix eoz cogitatio

manu sc̄i desiderij ab oculis
cordis abijct. Vix eoz fan-
tafmata p̄prie laīta sup̄at.
Sz cū in ozōe nra vehēmter in-
sistimus. trāseuntē iēs ū mēti
figm. Vñ illic subdit. Stās
at iesus iussit eū adduci ad se
Ecce stat q̄ añ trāfibat. qz dū
adhuc ēbas fātafmatū in ozō
nepatimur. iēs ū aliq̄ten. trā-
seuntē sentimus. Cū vero ozōi
vehēmter insistimus. stat ie-
sus vt lucē restituat. qz deus i
corde figit. lux amissa repa-
tur. Qua tñ in re aliud aliqd
immūt. qd intelligi d̄ hūanita-
te ac diuinitate illius vtilr pos-
sit. Clamantē etenī cecū iesus
trāsiēs audiuit. sed stās mira-
culū illūiatōis exhibuit. Trā-
fire nāqz hūanitatē est. stare
diuinitatis. p̄ hūanitatē q̄ppe
hūit nasci, crescē, mori, resur-
gē, de loco ad locū venire. q̄a
ḡ in diuinitate mutabilitas n̄
ē atqz hocipm mutari trāfire ē
p̄fecto iste trāsitus ex carne ē
nō ex diuinitate. p̄ diuinitatē
vero ei sp̄ stare est. qz vbiqz
p̄ns nec p̄motū recedit sicut
nec p̄motū venit. Cū igit da-
mantē dñs trāsiēs audiuit.
stās illūiauit. qz p̄ hūanitatē

6
suā vocib⁹ nre cecitatis cōpa
tiēdo misert⁹ ē s³ lumē nobis
grē p hūmitatis potētiā infudit
Et notādū ē ceco veniēti qd
dicat. qd tibi vis faciā. nūqđ
q lumē reddere potat qđ velit
cec⁹ ignorabat. Sed peti vult
hoc qđ et nos petē et se ocedē
pnoſcit. Imporſtune nanq; ad
orōez nos admonet et tñ dic
ſcit nāq; pī vī qđ op⁹ vobis
aīq; petat eū. Ad hoc g⁹ req
rit vt petat. Ad hoc reqrit vt
cor exaltet. Vñ et cec⁹ p⁹muſ
adiūpt. dñe ut videā. Ecce ce
cus a dño n aurū s³ lucē qrit.
pūpēdit extra lucē aliqđ qre
qz et ſi hñe cec⁹ qđlibet pōt. ſi
ne lucē nō pōt videre qđ ha
bet. Imitemur g⁹ frēs cañſſimi
eū quē et corpe audiūm⁹ et
mēte ſaluatū. Nō falſas diuī
tias n trena dona n fugitiuos
honores a dño ſed lucē qra
m⁹. nec lucē q loco claudīt. q
tpe finiūt. q noctū interruptōe
variat. q a nobis cōter cū pe
coribus cemiūt. ſ³ lucē qram⁹
quā videre cū ſolis āgelis poſ
ſimus. quā nec initū inchoat
nec finis auguſtat. Ad quā p
fecto lucē via fides ē vñ recte
et illuando cecū. p⁹muſ rñdet

Respice fides tua te ſaluū fe
cit. S³ ad hoc cogitatō carnal
dic. quō poſſē lucē ſpūtalē q
rere quā videre nō poſſū. vñ
mibi cētū ē ſi ſit. q corpe ſi ocu
lis n fulget. Cui ſc³ cogitatō
ē q breuiter qſq; rñdeat. qz
hec ipa q ſentit. n p corpe ſed
p aīam cogitat. Et nemo ſuā
aīaz videt. nec tñ dubitat ſe
aīaz hñe quā n videt. Ex inuī
ſibili nāq; aīa. viſibile regit
corpe. ſi auferat qđ ē inuīſibi
le. p⁹muſ corruit hoc qđ viſi
bile ſtare videbat. ex inuīſibili
g⁹ ſubā in hac vita viſibili vi
uūt. et eē vita inuīſibilis dubi
tat. S³ iā petēti ceco qđ factū
ē. vñ qđ ipe fecerit. audiam⁹.
ſeqt. Cōfeſti vidit. et ſeqbat
eū. videt et ſeqt. q bonū qđ i
telligit opat. videt aut ſ³ n ſe
qđ. q bonū qđ ē intelligit. ſ³ bñ
opan otēnit. **S**i g⁹ frēs ca
ñſſimi cecitatē iā nre pegrina
tōis agnoſcam⁹ ſi credēdo in
redēptorē nīm iuxta viā ſede
m⁹. ſi exorādo qñ die ab auro
re nro. ſi lucē petim⁹ ſi eādē lu
cē iā p intellectū vidēdo illu
mian poſt cecitatē ſumus. ief ſū
quē mēte ceminus opere ſe
qmur. aſpiciamus q gradit. et
ei⁹ veſtigia imitādo teneam⁹

Iesum etenim sequitur qui imitatur.
Huic namque dicit. Sequere me. et
dimitte mortuos sepelire mo-
tuos suos. Sequere enim dicit imi-
tare. Hinc nuncius admonet di-
ces. Si quis mihi manifestauerit
me sequitur. Consideremus ergo quod
graditur ut sequi mereamur. Ec-
ce cum sit dominus et creator angelor-
um. susceptus natusque noster quam
odidit in utero virginis venit
Natus tamen in hoc mundo pro diui-
tes noluit. petes pauperes ele-
git. Vnde cum agnus qui pro illo of-
ferebat de fuit colubarum pullos et
pariterum ad sacrificium nostrum inue-
nit. Prospan in mundo noluit.
opprobria irrisionesque tolerauit
Sputa, flagella, alapas, spi-
neam coronam, crucemque sustinuit.
Et quod reus corporaliu delectatio-
ne a gaudio interno cecidimus
cum qui amaritudie illuc redeat
ostendit. Quid itaque homo pro se pa-
ti debet? si tanta deus pro hominibus
sustulit? qui ergo in christum iam cre-
dit? sed adhuc auaritie lucra se-
cutus in superbia honoris extol-
lit? inuide facibus inardescit
libidinis se inmundicia poluit? pro
spira qui in mundo sunt occupat? re-
fuit in quem credidit sequi ostendit.
Diuerso quippe itinere ambulat. si

gaudia delectationesque appetit
cui dux fu? uiam amaritudinis ostendit.
Reuocemus ergo animos oculos
peracta que fecimus. Consideremus quod
tribilis iudex hunc puniuit ad-
ueniat. Mentem formemus ad
laeta. Vita nostra ad tempus ama-
rescat in presentia. ne eternam ama-
ritudinem sentiat in uindicta. per
fletus quippe ad gaudia duci-
mur. ueritate pollicente qui ait. be-
ati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur.
Ad fletum uero post gaudium pro-
uenit. hac eadem ueritate atte-
stare qui ait. ue uobis qui uidetis
nunc. quod lugebitis et flebitis. Si
ergo retributoris gaudium in prae-
sentia querimus? presentie amaritudi-
nem in uia teneamus? Sicque fit ut
non solum nostra in deum uita perficiat
sed haec ipsa nostra ouersio. ad lau-
dem dei et alios accedat. Vnde il-
lic subdit. Et omnis plebs ut ui-
dit dedit laudem deo.

Lectio sancti euangelij secundum
matheum. Cap. xxi.

In illo tempore loquente iesu
ad discipulos. ecce mihi enim et
fratres stabant foris querentes loqui
ei. dixit autem ei quidam. Ecce mihi
tua et fratres tui foris stant querentes
te. At illerndes dicite sibi

ait. Que ē mater mea. nō sūt
frēs mei. Et extēdens manus
in discipulos dixit. Ecce mat
mea et frēs mei. Quicūq; enī
fecerit voluntatē p̄ris mei q̄
in celis ē. ip̄e meus frater so
roz et mater est.

COmelia lectōis eiusdē ha
bita ad ppl̄z in basilica scē
felicitanf die natal' ei⁹. iij.

Sancti euāgelij frēs caris
simi breuis ē lectio reci
tata. s; magnis misterioz pō
denbus grauida. Iesus etenī
oditoz et redēptoz n̄r m̄re se
nosse dissimulat. et q̄ ei m̄r sit
et q̄ pp̄nq; nō p cognationē
carnis sed p coniunctionē spūs
designat dicēs. que ē m̄r mea
et q̄ frēs mei. Quicūq; enī fe
cerit voluntatē p̄ris mei q̄ in
celis est. ip̄e meus frater et so
roz et m̄r est. Quid nobis his
verbis q̄d aliud inuit. nisi q̄
ob seq̄ntes iussioibus suis m̄l
tos ex gētilitate collegit. et iu
deā ex cuius carne ē genitus n̄
cognoscit. Vñ et m̄r eius cū
fr̄ibus cū q̄si nō agnoscit fo
ris stare phibet. q; videlicet
sinagoga idcirco ab auctore
suo n̄ recognoscit. q; legis ob

7
leruatōes tenēs sp̄ritalē intel
lectū pdidit. et sese ad custo
diā l̄re foris fixit. Sed cū is q̄
voluntatē p̄ris fecerit sozoz et
fr̄ dñi d̄r. pp̄z vtrūq; sexū q̄
ad fidē colligit m̄r n̄ ē. Mi
randū vero valde ē quō etiā
m̄r dicat. Fideles n. discip̄l' of
frēs vocare dignatus ē dicēs
ite nūtiatē fr̄ibus meis. Qui ḡ
fr̄ dñi fieri ad fidē veniēdo po
tuent. q̄rendū ē quō etiā m̄r
esse poterit. Sed sciendū nobis
ē. q; q̄ ch̄risti sozoz et fr̄ ē cre
dēdo. efficit m̄r p̄dicādo. q̄si
enī parit dñm q̄ eū cordi au
diētis infudent. et m̄r ei⁹ p̄di
cādo efficit. si p̄ eius vocē a
moz dñi in p̄ximī mēte gene
rat. **A**d quā rē nobis ido
nee cōfirmādā adest b̄ta felici
tas. cuius hodie natalicia cele
bram⁹ q̄ credēdo extitit acilla
ch̄risti. et p̄dicādo facta ē m̄r
ch̄risti. Septē q̄ppe filios (sic
in gestis ei⁹ emēdationib⁹ le
git) sic post se tenuit viuos in
camerelinq̄re. sic carnales pē
tes solēt metuē ne mortuos p̄
mittāt. In p̄secutōis n. labore
d̄phēsa filioz corda i amore
supne p̄rie roborauit p̄dicādo

Et peruenit spū. q̄s carne p̄p
rat. ut p̄dicatōe peret deo. q̄ f
carne p̄perat mūdo. cōsidera
te fr̄es carissimī in feīeo corpe
v̄nle pectus. Ad mortē stetit
imp̄nta. amittē se in filijs lu
mie ventatis timuit. si nō fuisset
orbata. Numq̄d ḡ hāc fe
minā martyre dixerit. sed pl̄
q̄s martyre. Certe dñs cū de
iobē loq̄ret. dixit. q̄d exilis
videre in deserto. p̄phām. uti
q̄s dico vobis et plusq̄. p̄phāz
Et iobēs ip̄e requisitus r̄ndit di
cēs. nō sū p̄phā. Qui. n. se pl̄
q̄s p̄phāz nouerat. eē se p̄phe
tā negabat. q̄ idcirco plusq̄. p̄
phēta d̄z. q̄z p̄phē ē officiū p̄
nūtiare ventā. n̄ etiā cōdere.
Iobēs plusq̄. p̄phā ē. q̄z quē
verbo p̄dixit. digito cōdit. nō
ḡ hāc feīa z martyre sed plus
q̄s martyre dixerit. q̄ septē p̄
gnoribus ad regnū p̄missis.
totiēs añ se mortua ad penas
p̄ma venit. s̄z puenit octaua
Aspexit m̄r et cruciata. et imp̄
trita filioz mortē. sp̄i gaudio
adhibuit dolorē nat̄e. Timu
it viuētibz. gaudiū moriēti
bus. Optauit nullū post se reli
q̄re. ne si quē hēret sup̄stite. n̄
possz h̄re cōsortē. Nemo ḡ ex

uobis fr̄es carissimī existimet
q̄ ei. cor moriētibz filijs. v̄l
etiā carnalis affectus mīme pul
saret. Neq̄. n. filios q̄s carnē
suā eē nouerat. sine dolore po
terat moriētes videre. s̄z erat
vis amoris interoz q̄ dolorē
vincēt carnis. Vñ et passuro
petro d̄z. cū senuens. extēdes
manus tuas. et aliustē cinget
et ducet q̄ tu nō vis. Neq̄. n.
si plenissime petrus nollet. p̄o
christo pati potuisset. S̄z mar
tyrū q̄s p̄ infirmitatē carnis
noluit p̄ virtutē sp̄s amauit
Qui dū p̄ carnē ad penas tre
pidat. p̄ sp̄m ad gl̄az exultat
Actūq̄ ē ut cruciatū marty
rij nolēdo voluisset. Sic nos
q̄s cū gaudiū q̄rmus salutis
amare poculū sumim. purga
tōis. Amantudo q̄dē in pocu
lo displicet. sed restituenda p̄
amantudinē salus placz. ama
uit ḡ iuxta carnē felicitas fili
os suos. sed p̄ amore celestis
p̄ne mori corā se noluit. quos
amauit. Ip̄a eoz vulnera ac
cepit. sed ip̄a in eis ad regnū
pueniētibz excreuit. Recte
ḡ hāc feīa z vltra martyre di
xeri. q̄ et totiēs in filijs de fide
rabilr̄ extincta. dū multiplex

martyrium obtinuit: ipsa quoque
martyrii palmam vicit. Fertur
apud veteres mos fuisse: ut quis
quis oscularetur iuxta ordinem
temporis honoris sui locum tenet.
Et si quis postea ad osculatum
veniens osculatus non semel sed bis
fortasse aut tertio fieret: etiam il
los laude et honore transcen
deret qui non plus quam semel consu
les extitissent. Vicit ergo bea
ta felicitas martyres. qui tot
ante se morientibus filiis pro
christo frequenter occubuit.
quod ad amorem illius sola sua
mors ei minime sufficit. **C**on
sideremus fratres hanc feminam.
consideremus nos qui membris cor
poris viri sumus: in eius com
paratione quod existimabimur?
Semen namque agenda aliquid bona
proponimus: sed si unus contra
nos leuissimus sermo ab ore
indignis irrupit: ab intentione
actoris nostre fracti perimus et con
fusi refilimus. Ecce nos plebs
quod a bono opere verba reuocant.
felicitate vero a sancta intentione
frangere nec tormeta potuerunt.
Nos iniuriam maledictionis in
aure maledictoris impigimus
hec ad regnum etiam per ferrum exit

8
nihilque esse quod obsteret estia
uit. Nos ad precepta dominica lar
gem nostra saltem superflua volu
mus. hec non solum deo suam sub
stantiam contulit: sed pro illo etiam
propria carne dedit. Nos cum ex
diuina iussione filios amittimus
sine osculatione lugemus. hec eos
velut mortuos plageret: si non
obtulisset. Cum ergo ad illud tem
bile examen districtus iudex ve
nerit: quid nos viri dicemus: cum
huius femine gloriam viderimus
de debilitate mentis sue quam tunc
ent viris excusatio: quoniam hec om
ni deest: qui cum seculo et seculo vicit.
Sequitur ergo fratres carissimi di
strictam et asperam redemptionis vi
am. Vbi quippe virtutum ita iam
plana facta est: ut per eam femi
nis libeat ambulare. Despici
amus cuncta presentia. Nulla
sunt etenim que transire possunt.
Turpe fit diligere quod consistat
citius perire. Non nos terrena
rum rerum amor superet: non su
perbia inflat: non ira dilaniet.
non luxuria polluat: non inui
dia consumat. Amore nostro
fratres carissimi redemptionis no
ster occubuit. in nos amore ei
discamus vincere nosmetipsos?

Qd si pfecte agimus: nō solū
imminētes penas euademus
sed cū martyribus gl'a remun-
nerabimur. Nā q̄uis occasio
psecutiōis deest: habet tñ et
pax nra martyriū suū. Qz nī
carnis colla ferro nō subdim⁹
spiritali tñ gladio carnalia de-
fidenā in mente trucidamus.

Lectio sancti euāgelij secū-
dū mathēu. Ca. x.

In illo tēpe. Misit dñs
iesus. xij. discipulos suos
p̄cipiēs eis. dicens. In viā gē-
tū ne abieritis. et in ciuitates
samaritanorū ne intraueritis.
s3 potius ite ad oues q̄ p̄ierūt
domus isrl'. Eūtes aut et p̄di-
cate dicētes qz appropinq̄bit
regnū celoz. Infirmos curate
mortuos suscite. leprosos
mūdate. demōes eicite. Grati
accepistis gratis date.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
sancti stephani. .iiij.

Quoniam cōstet oībus frēs
carissimī qz redēptor n̄r
in mūdo p̄ redēptiōe gentiū
venit: cū samaritanos q̄tūdie
ad fidē vocari aspiciamus: qd
ē, qz in p̄dicatiōe discipulos mit-
tēs dicit. In viā gentiū ne abi-

eritis. et in ciuitates samanta-
norū ne intraueritis. sed potius
ite ad oues q̄ p̄ierūt domus
isrl'. nisi hoc qz ex facti fine col-
ligimus. qz p̄us iudeis voluit
et postmodū cūctis gētib⁹ p̄-
dicari: vt dū illa ouerti voca-
ta renueret: p̄dicatores sancti
ad vocationē gētiū p̄ ordinē
venirēt. q̄tenus redēptoris n̄r
p̄dicatio a p̄p̄is repulsa, gē-
tiles ppl'os q̄si extraneos q̄re-
ret. qd iudeis fiebat in testi-
moniū: hoc gētib⁹ grē esset
in cremētū. Erāt etiā tūc q̄ de
iudea vocādi eēnt. et de gēti-
bus vocādi nō eēnt. Nā in
apl'oz actibus p̄dicāte petro
legimus et p̄us hebreoz ma-
milia et postea q̄nq3 milia cre-
didisse. Et cū p̄dicare apl'i gē-
tib⁹ in asia voluissent: p̄ spm̄
phibiti eē meōzanē. et tñ ip̄e
spūs q̄ p̄us p̄dicatiōez phibu-
it: hāc asianorū cordib⁹ post-
modū infudit. nā diu ē qz asia
cūcta iā credidit. Idcirco g' p̄-
us phibuit: qd postmodū fe-
cit: qz i illa erāt q̄ necdum ad
vitā merebant. nec tñ graui⁹
de cōtēpta p̄dicatiōe iudicari.
Subtili g' occultoq3 iudicio a
q̄z dā auribus p̄dicatio sc̄ta

subtrahit. qz fuscari p graz
nō mereant. **N**ō necesse est
fratres carissimi vt in omī qd
agimus oīpotētis dei sup nos
ōilia occulta timeam⁹. nedū
mēs nostra exterius fusa a fu
a se voluptate nō reuocat. in
tus oītra eā iudex terribilr ad
uerfa disponat. Qd bene psal
mista intues ait. Venite et vi
dete opa dei. qz terribilis in cō
filijs sup filios hoīm. vidit nā
qz qd alius mīsericordit vocat
alius iustitia exigēte repellit.
Et qz alia pcedo et alia tra
scēdo dñs disposuit. expauit
qz penetrare nō potuit. Et quē
nō solū inuestigabilē. sed in q
busdā suis suis etiā inflexibi
lē vidit. terribilē in oīlijs eē
meōrauit. missis aut p̄dicato
ribus qd p̄cipiat audiamus.
Eūtes p̄dicare dicētes qz ap
propinqbit regnū celoz. hoc
iā frēs carissimi etiā si euāge
lium taceat. mūdus clamat.
Ruine nanqz illius voces e
ius sunt. Quia enim tot at
tutus p̄cussōibus a glā sua
cecidit. qsi iā nobis e p̄ximo
regnū aliud qd seq̄t ostēdit.
ip̄s iā et a qbus amat ama

9
rus ē. Ip̄e ruine eius p̄dicat qz
amādus nō ē. Si enī ruina sui
domus qssa iuuaret. qisquīs
in illa habitaret fugeret. Et q
stantē dilexerat recedere quā
totius a cadēte festinaret. Si
igit mūdus cadit. et nos eū
amādo amplectimur. oppri
mi volumus potius qz habi
tare. qz nulla nos ratio a rui
na illius separat. qz eius pas
sionibus amor ligat. Facile ē
ergo nūc iā cū destrueda oīa
cernimus animū nostrū ab e
ius dilectōe disūgere. **S**ed
hoc illo in tpe difficillimū fuit
q tūc p̄dicare celoz regnū in
uisibile mittere. cū lōge late
qz oēs cernerēt flozere regna
terraz. vñ et adiūcta sūt p̄di
catorib⁹ sc̄tis mirabilia vt fi
dē verbis daret v̄t⁹ oīsa. et
noua facerēt q noua p̄dicarēt
sicut in hac eadē lectōe subiū
git. Infirmos curate. mortuos
fuscate. leprosos mūdare. de
mōes eijate. flozēte mōdo cre
scēte hūano genere. diu i hac
vita subsistente carne. exube
rante rerū opulentiā. quis cū
audiret vitā eē aliā crederet.
qz visibilia inuisibilib⁹ p̄ferret

Sed ad salutē redeūbus in-
firmis, ad vitā resurgētibz
mortuis, carnis munditiā re-
cipiētibz leprosis, ereptis a
iure immūdoz spiritū demo-
niacis, tot visibilibz miracu-
lis exactis q̄s nō crederet qđ
de inuisibilibz audiret. Ad
hoc q̄ppe visibilia miracula
coruscāt. ut corda videntū
ad fidē inuisibiliū prahāt. ut
p hoc q̄ mix foris agit. hoc
qđ intus ē lōge mirabilius eē
sentiat. Vñ nūc q̄z cū fidelīū
minerositas excreuit. intra s̄a
ctā eccl̄a mlti sunt q̄ vitā uir-
tutū tenēt. sed signa virtutū n̄
habēt. qz frustra miraculū fo-
ris oñdit. si t̄est q̄ intus ope-
tur. Nā iuxta mḡn gentū vo-
cē ligue in signū sunt nō homi-
bz fidelibz sed infidelibz.
Vñ et idē p̄dicatoz egregius
q̄ ad p̄dicatōis verba dōrmi-
entē cadentēqz de fenestra en-
thricū atqz a vita funditus ex-
tinctū corā cūctis infidelibz
orādo suscitauit. militene ve-
niēs et plenā infidelibz insu-
lā sciēs patrē publii dissente-
na febribzqz vexatū orādo
fanauit. pegrinationis sue co-
mitē et sancte p̄dicatōis ad-

iutozē timothēū ex infirmita-
te stomachi lascescentē n̄ vē-
bo curat. s̄z medicinali arte me-
den impat dicēs. Modico vi-
no vttere. ppter stomachū et
freqntes tuas infirmitates. q̄
ḡ infirmū infidelē vna p̄cece
saluat. cur egrotū focū p̄cē nō
roborat. Quia nimiz ille fo-
ris p̄ miraculū sanandus erat
q̄ vnius interius nō erat. ut p
hoc q̄ extenoz potestas ostē-
deret. hūc ad vitam internoz
virtus animaret. Egrotātū au-
tē fidelī socio exhibenda foris
signa nō fuerāt. quī salubriter
intus viuebat. **S**ed ocessa
potestate p̄dicatōis cōcessis
virtutū miraculis quid redē-
ptoz n̄ subiūgat audiamus.
Gratis accepistis gratis date
Presciebat nāqz n̄nullos hoc
ip̄m donū accepti spiritus in
vsum negociatōis inflectere.
et in miraculoz signis ad aua-
ritie obsequiū declinare. hinc
ē enī q̄ simō p̄ impositionem
manus edita miracula occupi-
scēs pape donū spūs s̄cti pe-
cunia voluit. s̄z vt t̄terius vē-
deret. qđ male cōpasset. hinc
de tēplo redēptoz n̄ flagello
de resticulis factō t̄bas eiecit.

cathebras vendentium colum-
bas euerit. Colubas quippe
vedere ē impositionē manus.
qua spūs sanctus accipit non
ad vite meritū, sed ad premi-
um dare. Sed sunt nōnulli q̄
quidē nummorum p̄mia ex or-
dinatiōe nō accipiūt et tamē
sacros ordines p̄būana gra-
tia largiuntur. atq; d̄ largitate
eadē laudis solūmodo retri-
butionē querūt. Nimirū qđ
gratis acceptū est? gratis non
tribuit. qz de impenso officio
sanctitatis nūmū expetūt fa-
uoris. Vnde bene cū iustū vi-
rū describeret p̄pheta ait. Qui
excutit manus suas ab omni
munere. Neq; enī dicit qui ex-
cutit manus suas a munere.
sed adiūxit. ab omi. Quia ali-
ud est munus ab obsequio. ali-
ud munus a manu. aliud mu-
nus a lingua. Munus q̄ppe
ab obsequio ē subiectio indebi-
te impēsa. Mun⁹ a manu pe-
cunia ē. Munus a lingua fa-
uor. Qui ḡ sacros ordines tri-
buit? tūc ab oī munere excutit
man⁹? qñ in diuinis rebus nō
solū nullā pecuniā? s; etiā hu-
manam gratiam nō requirit.

10
Sed vos frēs carissimi q̄s
secularis habitus tenet? cū q̄
sint nra cognoscitis. mētis ocu-
lū ad vos reuocate. erga vos
vicissim gratis agite. Nolite
opis uestri in hoc mūdo retri-
butionē querere. quē cū tāta
iā cernitis velocitate de fecisse
Cauete ne mala quoquō nec
bona p̄ temporali retributione
faciat. Ip̄m testē uestri op̄is
q̄rite? quē iudicem sustinetis.
Occulta nūc bona v̄ra esse vi-
deat? vt ea retributionis sue tē-
pore in publico ostēdat. Sicut
carni v̄re (ne deficiat) cibos q̄
tidie p̄betis? sic mētis q̄tidia-
na alimēta bona sint opa. Ci-
bo corpus pascat? pio ope spi-
ritus nutriat. Quod morture
carni tribuitis? victure in p̄pe-
tū aīe nō negetis. Si qñ enī
repētus ignis habitaculum
absumit? q̄s q̄s eius possessor
extiterit? rapit qđ valuerit. et
fugit. lucrū deputat? si qđ secū
ex ignibus tollat. Ecce tribu-
lationū flāma mundū cōcre-
mat. et cūcta q̄ in eo speciosa
videbant? finis iā. p̄mus ve-
lut ignis deuastat. lucrū ḡ fr̄i
maximū credite? si vobiscum

melius placans. Nihil quippe offertur deo deuotius voluntate bona. Voluntas autē bona est? sic aduersa alterius sicut nostra ptumescere sic & p spemate proximi sicut de nostro pfectu gratulan. Aliena damna nostra credere. aliena lucra nostra deputare. Amicū nō ppter mundū sed ppter dominū diligere. Inimicū etiam amando tolerare. Nulli quod pati nō vis facere nulli quod tibi iuste impendi desideras? denegare. Necessitati proximi iuxta vires succurrere. sed pdesse etiā ultra vires uelle. Quid ergo isto holocausto locupletus? quādo p hoc qđ deo imolat in ara cordis? aīa semetipsam mactat. **S**ed hoc bone volūtatē sacrificiū nunq̃ plene p̃soluit? nisi mūdi huius cupiditas pfecte deferat. Nā q̃cquid in eo cupiscamus? hoc pauldubio proximi inuidemus. Videēt etenī qđ nobis desit? qđ alter assequit. Et qz sp inuidia a bona voluntate discordat? mox ut hec mentē cepit? illa discedit. Vñ p̃dicatores sancti ut pos

sint proximos pfecte diligere? studuerūt in hoc seculo nihil amare nihil vnq̃ appetere. nihil etiā sine appetitu possidere. Quos bene isaias intuens. ait. Qui sunt isti? qui ut nubes volāt et quasi columbe ad fenestras suas? Vidit q̃ppe terrena eos despicere. mēte celestibus p̃pinq̃re. verbis pluerē. miraculis coruscare. Et q̃s a terrenis otagijs sancta p̃dicatio et sublimis vita suspēderat? hos volātes p̃ter nubes appellat. Fenestre autē nñ sunt oculi. quia p ipsos anima respicit? quod exterius cōcupiscit. Columba vero simplex ē animal. atq; a malitia fellis alienum. Quasi columbe ergo ad fenestras suas sunt? qui nihil in hoc mundo concupiscunt. quia omnia simpliciter aspiciunt. et in his que vidēt rapacitatis studio nō trahuntur. At contra miluus et non colūba ad fenestras suas est? qui ad ea que oculis cōsiderat? rapine desiderio anhelat. Qui g̃ frēs carissimi beati andree apli natalicia celebram? debemus imitari qđ colimus.

Ostendat nostre obsequium
 deuotionis immutate sollēni
 tas mentis. despiciamus que
 terrena sunt. relictis tempora-
 libus mercemur eterna. Si au-
 tē necdū possumus relinquere
 ppria? saltem nō concupisca-
 mus aliena. Si necdum mēs
 nostra accēditur igne carita-
 tis? in ambitione sua habeat
 frenum timoris. vt profectus
 sui passibus vegetata? dum
 ab alienorum appetitu com-
 pesatur. quandoq; ad ppria
 contemnenda perducatur. ad
 iuuante domino nostro iesu
 christo.

Lectio sancti euangelij se-
 cundū matheū. Ca. xi.

In illo tempore. Cū au-
 disset iohānes in vincū-
 lis opa christi? mittēs duos
 de discipulis suis ait illi. Tu es
 qui venturus es an aliū expe-
 ctamus? et reliqua.

Omelia lectionis eiusdē
 habita ad pplū in basilica
 scōrū marcellini et petri
 die natalis eorū. .vi.

Verendū nobis ē frēs
 carissimi. Iohēs ppheta
 et plūq; ppheta qui venien-

tē ad iordanis baptisma do-
 minū oñdit dicēs. Ecce agn?
 dei. ecce q tollit pctā mūdi. q
 et humilitatē suā et diuinita-
 tis eius potētiā cōsiderās di-
 cit. qui de terra est? de terra lo-
 quit. qui aut de celo venit? su-
 per oēs est. cur in carcere posi-
 tus mittēs discipulos suos re-
 quirit. tu es qui venturus est
 an aliū expectamus? Tan-
 q; ignoret quē ostēdat. et an
 ipse sit nesciat? quē ipsum esse
 pphetando baptizando et o-
 stendendo clamauerat. Sed
 hec citius questio soluit? si ge-
 ste rei tempus et ordo penset.
 Ad iordanis enī fluentia po-
 situs. quia ipse redemptor mū-
 di esset assenit. Missus vero
 in carcerem an ipse veniat re-
 quirit. nō quia ipsum esse mū-
 di redemptorē dubitat? sed
 conuertit? vt sciat si is qui p
 se in mundum venerat? per se
 etiam ad infernū claustra de-
 scēdat. Quem enim percurrēs
 mūdo nuntiauerat? hūc mo-
 nendo et ad inferos descendē-
 do precurrebat. Aut ergo. Tu
 es qui vēturus es? an aliū ex-
 pectamus? Ac si apte dicat.

Sicut p hominibus nasci di-
gnatus es? an etiā p hominī-
bus ad inferos descendere di-
gnens infimua. vt qui natūi-
tatis tue pcursoz extitit? descen-
sionis etiā pcursoz fiam. et vē-
turū in inferno te nuntiet? quē
iam venisse mūdo enuntiaui.
Vnde et inquisitus dominus
enumeratis potēte sue mira-
culis de mortis sue ptnus hu-
militate vel humanite respō-
dit dicēs. Ceci vidēt, claudi
ambulāt, leprosi mundanē,
fundi audiūt, mortuū resurgūt
paupes euangelizant? et bea-
tus est q nō fuerit scādalifa-
tus in me. Visis tot signis tā-
tisq; virtutibus nō scandalifi-
cant quisq; potuit. sed ammira-
ri. Sed infidelium mēs graue
in illo scandalum ptulit? cum
eum post tot miracula mori-
entē vidit. Vnde et paulus
dicit. Nos autē predicamus
christū crucifixū. iudeis qdem
scandalū. gentibus aut stultū-
tiā. Stultū qpe hoibus visū
est? vt pro hoibus auctoz vi-
temozereēt. et inde oīa eū hō
scandalū sumpsit? vnde am-
plius debitoz fieri vt honora-

ret debuit. Nā tanto deus ab
hoibus dignius honorādus
esset? qnto p hoibus et indi-
gna suscepit. Quid est ergo
dicere beatus q nō fuerit scan-
dalifatus in me? nisi a pta vo-
ce abiectiōe mortis sue hu-
manitatēq; signare? Ac si pa-
tenter dicat. Mira qdem fa-
cio. sed abiecta ppeti nō dedi-
gnor. Quia ergo moriēdo te
subsequor? cauendū valde ē
hoibus ne in me mortē despi-
ciant? qui signa venerant. S;.
dimissis iohannis discipulis
quid de eodē iohanne turbis
dicat audiamus. Quid existis
in desertū videre? Arundinē
vento agitātā? Quod videli-
cet nō asserendo. sed negādo
intulit. Arundinē quippe mox
vt aura contingent? in partem
quamlibet flectit. Et quid per
arundinem nisi carnalis ani-
mus designat? Qui mox vt
fauore vel detractiōe tangit?
statim in ptē quālibet inclinat
Si enī ab hūano ore aura fa-
uoris flauent? hilarescit. extol-
lit. totūq; se quasi ad gratiā
inflectit. Sed si inde vētus de-
tractionis erupit unde laudis

aura veniebat? mox eum qñ
in partē alterā ad vim furo-
ris inclināt. Sed arūdo vēto
agitata iohannes nō erat. qā
hūc nec blandum gratia. nec
cuiuslibet detractōis ira aspe-
rū faciebat. Nec p̄spera hūc
engere. nec aduersa nouerant
inclinare. Arundo ergo agita-
ta vento iohānes nō erat. quē
ab status sui rectitudine nul-
la rerū vanetas inflectebat.
Discamus ergo fratres caris-
simi harundinē vento agitātā
nō esse. solidemus animū in-
ter auras linguarum. positus
stet inflexibilis status mētis.
Nulla nos detractio ad iram
p̄uocet. atq; ad remissionem
inutilis gratie nullus fauor in-
clinēt. Nō nos p̄spera eleuēt
nō aduersa p̄turbent. vt qui
in soliditate fidei figimur? ne-
qua q̄s rez̄ trāseuntium muta-
bilitate moueamur. Adhuc
aut̄ de eius expressione subiū-
gitur. Sed qd̄ existis in deser-
tū videre? hominē mollibus
vestitū? Ecce qui mollibus
vestitū? in domibus regum
sunt. Cameloꝝ etenī pilis cō-
textis vestitus iohēs fuisse de

scribit. Et qd̄ est dicere. ecce
q̄ mollibus vestitū? in domi-
bus regū sunt? nisi apta sentē-
tia demonstrare. quia n̄ celesti
sed terreno regno militant? hi
q̄ p̄ deo p̄peti aspera fugiunt.
et solis extenozibus dediti p̄-
sentis vite molliē et delecta-
tionē querūt. Nemo ergo exi-
stimet influxu atq; studio p̄ci-
osaz̄ vestium peccatū deesse.
Quia si hoc culpa n̄ esset? nul-
lo mō iohēm dñs de vestimē-
ti sui asperitate laudasset. Si
hoc culpa n̄ esset? nequa q̄s pe-
trus ap̄lus p̄ ep̄lam feminas
a p̄ciosaz̄ vestīū appetitu cō-
pescēt dicēs. Nō in veste p̄ci-
osa. P̄sate ḡ q̄ culpa sit hoc
etiā viros appetere? a quo cu-
rauit pastor ecclesie et feminas
p̄hibere. Quāuis hoc quod
iohānes nō esse vestitus mol-
libus dicit? p̄ significationē
intelligi et aliter potest. Mol-
libus enī vestitus nō fuit. qā
vitam peccantium nō blandi-
mentis fouit. sed vigore aspe-
inuetōis increpauit dicēs. ge-
nimina viperaz̄ q̄s vobis de-
mōstrauit fugere a vētura ira
Vnde et p̄ salomonē dicitur

Verba sapientū quasi stimuli.
li. et sicut clauū in altū defixi.
Clauis quippe atq; stimulus
sapientū verba comparant.
quia culpas delinquentū ne-
sciūt palpare sed pūgere. Sed
qd̄ existis videre in desertū?
p̄phāz? etiā dico vobis. plus
q̄ p̄phetā. Quippe p̄phete mi-
nisteriū est ventura predice-
re. nō etiā demonstrare. Io-
hannes ergo plus q̄ p̄pheta
est. quia eum quē precurren-
do p̄phetauerat? etiā ostendē-
do mōstrabat. Sed quia arū-
do v̄eto agitata esse denega-
tur? quia nō esse vestitus mol-
libus dicit? quia p̄pheteno-
mē huic impar esse phibetur?
iā qd̄ digne dici possit audia-
mus. Sequit̄. Hic est de quo
scriptū est. Ecce ego mitto an-
gelū meū ante faciē tuā? q̄ p̄-
parabit viā tuā aī te. Quod
enī grece angelus? hoc latine
nūtiū dicit̄. Recte ergo q̄ nū-
tiare sup̄nū iudicē mittit? an-
gelus vocat̄. vt dignitatē ser-
uet in nomine? quā explet in
opatione. Altū quidē nomē
est? sed si vita nomē infernoz
nō est. **U**tmā frēs carissimi

nō ad iudiciū nostrū dicamur
quia omnes q̄ sacerdotij no-
mine censent? angeli vocant̄.
P̄pheta attestāte q̄ ait. La-
bia sacerdotis custodiunt sci-
entiā. et legē requirunt ex ore
eius? q̄a angelus domini ex-
eratum est. Sed huius altu-
tudinē noīs etiā vos si vultis
potestis emerere. Nā vnusq̄s-
q̄ vestrū inq̄ntum sufficit in-
quātum gratiā sup̄ne aspira-
tōis accepit? si a p̄auitate p̄-
ximū reuocat? si exhortari ad
bene operandū curat? si eternū
regnū vel supplicii errātū denū-
tiat? cū verba sancte denūtiati-
onis impendit? p̄fecto āgelus
existit. Et nemo dicat amone-
re non sufficio. exhortari ido-
neus nō sum. Quātum potes
exhibe. ne male seruatum qd̄
acceperas? in tormentis ex-
gans. Neq; enim plus q̄ vnū
talentū acceperat? qui hoc ab-
scōdere magis studuit? q̄ ero-
gare. Et scimus q̄ in taberna-
culonō solū phiale sed p̄p̄iē
te dñō etiā ciati facti sunt. Per
phialas quippe doctrina exu-
berās. Per ciatos vero parua
atq; angusta designat̄ scētia

Alius doctrina ventatis plenus audiētū mētes inebriat. per hoc ergo quod dicit' profe-cto phialā porngit. Alius ex- plere quod sentit nō valet. sed quia hoc vult cūq; denūtiat' pro- fecto per ciatum gustum pre- bet. In dei g^o tabernaculo idē in sancta ecclia posita si p do-ctrinā sapie ministrare phia- las minime potestis. in quan- tū p diuina largitate sufficitis proximis vñs boni verbi cia- tos date. In quantum vos p- fecisse pēsatis. etnā alios tra- hite in via dñi habere socios desiderate. Si q's vestrū frēs ad forē aut fortasse ad balne- um pgit. quē ociosum esse cō- siderat. vt secū veniat inuitat. Ipā ergo terrena actio vestra vos cōueniat. et si ad deū ten- ditis. curate ne ad eum solue- niatis. Hinc enim scriptū est. Qui audit. dicat veni. vt qui iā in corde vocē supni amo- nis acceperit. foras etiā pxi- mis vocē exortationis red- dat. Et fortasse panē vt indi- gēt elemosinam porngat. nō habet. sed maius est qđ tribu- ere valet. qui linguam habet.

plus est enī verbi pabulo vi- durā in ppetuum mētem re- ficere. quam ventrē moriture carnis terreno pane satiare. Nolite ergo frēs pxi- mis elemosinā verbi subtra- here. Mecū vos ammoneo. ab ocioso sermōe parcamus. inutiliter loqui declinemus. In quantū reniti lingue pzeuale- mus. inuētum verba non de- fluāt. cum iudex dicat. omne verbū ociosum quod locuti fuerint homines. reddēt de eo rationē in die iudicij. Ociosū q̄ppe verbū est quod aut vti- litate rectitudinis. aut ratione iuste necessitatis caret. Ocio- sa ergo colloquia ad edifica- tionis studiū vertite. quā ce- lemme huius vite tem pa fu- giāt. cōsiderate. quod distinc- tus veniat iudex. attēdite hūc ante oculos vestri cordis po- nite. hūc pxi- morū vestrorum mētibus intimate. vt in quā- tum vires suppetunt. si ad iun- tiare eum nō negligitis. voca- ri ab eo angeli cum iohanne valeant.

Lectio sancti euangelij secū- dum iohannem. Ca. i.

In illo tempore miserunt iudei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohannem ut interrogaret eum. tu quis es? et confessus est et non negauit. Et confessus est quia non sum ego christus.

Item ha lectoꝝ eiusdē habitata ad populum in basilica sancti petri apli. vij.

Ex huius nobis lectionis verba fratres carissimi iohannis humilitas commendat: qui cum tate virtutis esset ut christus credi potuisset elegit solide subsistere in se: ne humana opinione rapere tur inaniter super se. Nam confessus est. et non negauit. Confessus est: quia non sum ego christus. Sed quia dicit non sum: negauit plane quod non erat. sed non negauit quod erat. Ut veritatem loquens eius membrum fieret: cuius sibi nomen fallaciter non usurparet. Cum ergo non vult appetere nomen christi: factus est membrum christi. quia dum infirmitatem suam studuit humiliter agnoscere: illius celsitudinem meruit veraciter obtinere. Sed cum ex lectione alia redeptoris nostri sen-

tentia ad mentem reducat: ex huius nobis lectoris verbis questio valde implexa generatur. Alio quippe in loco inquisitus a discipulis dominus de helie aduentu respondit. helias iam venit. et cognouerunt eum. sed fecerunt in eum quemcumque voluerunt. Et si vultis scire: iohannes ipse est helias. Requisitus autem iohannes dicit. non sum helias. Quid est hoc fratres carissimi quod quod veritas affirmat: hoc propheta veritatis negat? Valde namque inter se diuersa sunt: ipse est. et non sum. Quod ergo propheta veritatis est: si eiusdem veritatis sermonibus consors non est? Sed si subtiliter veritas ipsa requirit: hoc quod inter se contrarium sonuit: quod contrarium non sit inueniunt. Ad zachariam namque dicit iohannes angelus dicit. ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helie. Qui idcirco venturus in spiritu et virtute helie dicit: quod sicut helias secundum domini aduentum perueniet: ita iohannes peruenit primum. Sicut ille percursor venturus est iudicis: ita iste percursor factus redeptoris Iohannes ergo in spiritu helias erat in persona helias non erat. Quod

ergo dñs fateť de spiritu hoc
ihēs denegat de psona. qz et
iustū sic erat vt et discipulis
dñs spiritalē de iohē sentētiā
diceret. et iohēs isdē turbis
camalibus nō de suo spū sed
de corpe respōderet. Cōtranū
ergo videt esse ventatū qđ iohē
hānes sonuit. sed tñ a ventatū
tramite nō recessit. Qui cū
se etiā pphām negat. qz vicz
nō solū poterat redēptorē pđi
care sed etiā demonstrare. qđ
nā si otinuo expm̃it. dū subitū
git. ego vox clamātis in desē
to. Scitis frēs carissimī qz vni
genitus filius verbū pñs vo
cat. iohē attestāte qđ ait. In pñ
cipio erat verbū. et verbū erat
apud dēū et deus erat verbū.
Et ex ipā nra locutiōe cogno
scitis. qz pñs vox sonat vt uer
bū postmodū possit audiri. Io
hānes gō vocē se esse asseruit.
qz verbū pcedit. Aduentū ita
qđ dñi cū pcurrēs vox dicat. qz
p eius ministeriū pñs verbū
ab hoibus audit. qđ etiā in de
serto clamat qz derelictē ac de
stitute iudee solaciū redēptor
is annūtiat. qđ aut clamat in
sinuat. cū subiūgit. dñgite vi

15
am dñi. sicut dicit isaias pphā
via dñi ad cor dñgūt. cū ve
ntatis sermo humiliter audit
via dñi ad cor dñgūt. cū ad
pceptū vita pparat. Vñ scri
ptū ē. Si qđ diligit me sermo
nē meū seruabit. et pat̃ meus
diliget eū. et ad eū veniemus
et mansiōē apud eū faciemus
Quis qđ gō in supbiā mentē
eleuat. qđ qđ auantie estibus
hanelat. qđ qđ se luxurie in qui
natōibus polluit. cordis ostiū
contra ventatē claudit. et ne ad
se dñs veniat. claustra aī ferit
viciozū dānat. Sed adhuc qđ
missi sunt p̃cunctant. Quid gō
baptisas. si tu n̄ es chris̃. ne
qđ helias neqđ pphā. Qđ qz n̄
studio cognoscēde ventatis.
sed malitia exercēde emulatō
nis dñi. euāgelista tacite inno
tuat. qđ subiūxit dicēs. et qđ missi
fuerāt erāt ex phariseis. Ac si a
pte dicat. Illi iohēs de suis ac
tibz requirūt. qđ doctrinā ne scūt
qrere. s̃z inuidere. S̃z scītūs qđ
qđ etiā cū a pueris m̃te requirēt
a boitatis sue studio n̄ mutat
Vñ iohānes quoqđ ad verba
inuidie predicamēta respōdit
vite. Nam protinus adiūgit.

Ego baptizo te in aq̃. medi-
us aut̃ ṽm̃ stetit quē vos ne
scitis. Iohannes nō spiritu sed
aqua baptizat. q̃z peccata sol-
uere nō valens baptizatorū
corpa p̃ aquam lauat. sed ta-
men mētem p̃ veniam nō la-
uat. Cur ergo baptizat qui pec-
cata p̃ baptisma nō relaxat?
nisi vt percussione sue ordinē
seruāz qui nasciturū nascendo
puenerat? baptizaturū quoq̃
dominū baptizando p̃ueniret
Et qui p̃dicando factus est p̃-
cussor ch̃risti? baptizādo etiā
p̃cussor eius fieret mutatione
sacram̃ti. Qui inter hec miste-
rum nostr̃i redemptoris ad-
nūtiās hunc in medio homi-
num et stetit̃ assent̃ et nesci-
ri. quia p̃ carnē dominus ap-
parēs et visibilis extitit cor-
pore. et inuisibilis maiestate.
De quo etiā subdit. Qui post
me venit? ante me factus est.
Sic nāq̃ dicit̃ ante me factus
est? ac si dicatur ante me posi-
tus. post me ergo venit? quia
postmodū natus. Ante me au-
tē factus est? q̃z mibi prelatus
Sed hec paulo sup̃ius dicēs
etiā prelacionis eius causas

aperuit? cū subiūxit. quia p̃or
me erat. Ac si aperte dicat. In-
de me etiā post natus superat?
quo cum natuitatis sue tem-
pora nō angustāt. Nam q̃ p̃
matrē in tempore nascit̃. sine
tempore est a patre generatus
Cui quāte reuerētie humilita-
tē debeat? subdēdo manifestat
Cuius nō sum dignus soluere
corrigiam calciāmēt̃. Mos
apud veteres fuit? vt si quis
eā que sibi cōpeteret accipere
ṽxorē nollet? ille ei calciāmē-
tū solueret qui ad hāc sp̃s
iure propinquitatis veniret.
Quid igit̃ inter homines ch̃ri-
stus nisi sancte eccl̃e sponsus
aparuit? de quo et idem iohā-
nes dicit. Qui habet sponsam
sp̃s est. Sed q̃z iohēm ho-
mies ch̃ristū esse putauerūt?
q̃d idē iohēs negat? recte indi-
gnū se esse ad soluendā corri-
giā eius calciāmēt̃ denuntiat
Ac si apte dicat. ego redēpto-
ris vestigia t̃ nudare ñ valeo
q̃z sp̃s nō mibi imento ñ
vsurpo. Q̃d tñ intelligi et aliū
pōt. q̃s enī nesciat q̃d calcia-
mēt̃a ex mortuis aialibus fi-
āt? Incarnatus vero dominus

16
veniēs quasi calciatus appa-
ruit: qui in diuinitate sua mor-
ticia nostre corruptionis as-
sumpsit. Vnde etiā p pphē-
tā dicit. In idumeā extēdam
calciamentū meū. Per idume-
am quippe gentilitas p calcia-
mentū vero assumpta morta-
litas designat. In idumeā er-
go dñs calciamentū suū se ex-
tendere assent. qz dū p carnē
gētibz innotuit: q̄si calciāmē-
ta ad nos diuinitas venit. Sz
huius incarnationis misterii
humani oculus penetrare n̄
sufficit. Inuestigan enī nullate-
nus pōt. quō corpať verbū.
quō sūmus et viuificator spi-
ritus intra vterū matris aīat
quō is q̄ inītiū nō habet: et ex-
istit et capīt. Congia ḡ calci-
amēti ē ligatā misterij. Iobēs
itaqz soluere congrā calciāmē-
ti eius nō valet: qz incarnatio-
nis eius misterii nec ipse inue-
stigare sufficit: q̄ hūc p pphē-
tie spm̄ agnouit. Quid ē ḡ di-
cere n̄ sum dignus soluere con-
grā calciāmēti eius: nisi ap-
te et humiliter suā ignorantia
pfiten? At si patiēter dicat.
qd̄ mihi si ille mihi p̄latus ē?

quē post menatū cōsidero. sed
natiuitatis eius misterii n̄ ap-
prehēdo. **E**cce iobēs qz p-
phetie spū impletus ē mira sci-
ētia emicat. et tñ illud de se in-
finuat: qd̄ ignorat. Qua in re
pēsandū nobis est frēs carissi-
mi et tota intentōe cogitandū
quō sancti vin et humilitatis
in se virtutē custodiāt: cū qdā
mirabilē sciūt illud añ mētis
oculos studēt reuocare qd̄ ne-
sciunt. vt dū ex pte alia infir-
mitatē suā cōsiderant: ex ea p-
te qua pfectus ē eoz se ani-
mus nō extollat. Sciētia etenī
virtus ē. humilitas etiā custod
virtutis. Restat ḡ vt in ōne
qd̄ fac sese mēs deprimat. ne
qd̄ virtus sciētie cōgregat. vē-
tus elationis tollat. Cū bona
fratres agitis: semper ad me-
morā mala acta reuocate. ut
dū caute culpa cōspiciat: nūqz
de bono ope incaute animus
leteat. Superiores inuicem eos
maxime qui vobis commissi
nō sunt: proximos vestros at-
tendite. Quia et quos agere
aliq̄ praua cōspiciat: q̄ in eis
lateāt bona nesciat. Magn⁹
ergo vnusquisqz esse studeat

sed tamen aliquo modo esse
 se nesciat. nedū sibi magnitu-
 dinē arroganter tribuit. amit-
 tat. Hinc enī p̄ pphetā dicit.
 ve qui sapiētes estis in oculis
 vestris. et corā uobismetip̄is
 prudētes. Hinc paulus ait.
 Nolite prudentes esse apud
 vosmetip̄os. Hinc cōtra sup-
 bientem saul dicit. Cū esses
 paruulus in oculis tuis. caput
 in tribubus israhel factus es.
 Ac si aperte diceret. Cum te
 tu paruulū cōspiceret. ego te
 p̄ cetens magnū feci. Quia
 vero tu te magnū conspicias a
 me paruū estimans. Quo cō-
 tra dauid cū regni sui potenti-
 am corā archa fedens domi-
 ni saltādo despiceret. dixit. lu-
 dā et vilior sū plusq̄ factus
 sum. et ero humilis in oculis
 meis. Quē enī non extolleret
 ora leonū frāgere. vsq̄z bra-
 chia dissipare. despectis p̄rio-
 ribus fratribus eligi. reproba-
 to rege ad regni gubernacula
 vngi. timendum cunctis vno
 lapide goliā sternere. a rege p̄-
 posita extinctis allophylis nu-
 mero sa p̄pucia reportare. re-
 gnū ex p̄missione p̄cipere. cū-

ctūq̄ israheliticū populū sine
 vlla postmodū contraditiōe
 possidere. et tamē in cunctis se
 despiciat. quī in suis oculis esse
 se humilem cōfiteretur. Si ergo
 sancti vni etiā cum agūt for-
 tia. de semetip̄is vilia sentiūt
 quid in sua excusatōe dictum
 sunt. qui sine opatione virtu-
 tis intumescunt. Sed et si que
 libet bona adsint opera. nulla
 sunt nisi ex humilitate cōdiant.
 Miranda quippe actio cum
 elatione nō eleuat. sed grauat.
 Quī enim sine humilitate vir-
 tutes cōgregat. in vento pul-
 uerem portat. et vnde aliqd
 ferre cernit inde tetenus ceca-
 tur. In cunctis ergo que agūt
 fratres mei radicē boni operis
 humilitatē tenete. nec quibū
 iā superiores sed quibus ad-
 huc inferiores estis aspiciate.
 vt dū meliorē vobis exēpla
 p̄ponitis. ad maiora sp̄ ascen-
 dere ex humilitate valeatis.

Lectio sancti euāgelij secu-
 dum lucam. Ca. ij.

In illorpe. Exiit edictū
 a cesare augusto vt de-
 scriberet vniuersus orbis. hec
 descriptio p̄ma scā ē a p̄side

17
fine curuo. Et ibāt oēs vt p-
fiterent singuli in suā ciuitatē
Ascēdit aut et ioseph a gali-
lea d̄ ciuitate nazareth in iude-
am ciuitatē dauid q̄ vocatur
bethleem. eo q̄ esset de domo
et familia dauid vt p̄fiteretur
cum maria d̄ sp̄sata sibi
v̄roze p̄gnante.

Comeha lectiōis eiusdē ha-
bita ad p̄p̄m in basilica
beate marie in die natalis
domini. viij

Quia largiēte d̄no mis-
saz sollemnīa ter hodie
celebratum sumus? loq̄ diu de
euāgelica lectōe nō possumus
Sed nos aliqd̄ vel breuiter di-
cere redēptōis n̄r natuitas
ip̄a opellit. Quid ē q̄ nascit̄ o
d̄no m̄dus d̄scribit̄. nisi hoc
q̄d apte m̄strat̄? q̄z ille appa-
rebat in carne? q̄ electos suos
ascriberet in eternitate? Quo-
tra de reprobis p̄ p̄phetā di-
cit̄. deleant̄ de libro viuentū.
et cū iustis nō scribant̄. Qui
bene etiā in bethleem nascitur.
Bethleem quippe domus pa-
nis interpretat̄. Ipse nāq̄ est?
q̄ ait. Ego sum panis v̄tuis
q̄ de celo d̄scendi. Locus er-

go in quo d̄ns nascit̄? domus
panis antea vocatus ē? q̄z fu-
turū p̄fecto erat, vt ille ibi p̄-
matenā carnis appareret? qui
electoz m̄tes in eterna satie-
tate reficeret. q̄ nō in pentū do-
mo? sed in via nascit̄. vt p̄fe-
cto ostēderet. quia p̄ huma-
nitatē quā assumpserat? qua-
si in alieno nascebat̄. Alienū
videlicet nō secundū potesta-
tē dico? sed sc̄dm naturā. Nā
de potestate eius scriptū est.
In p̄p̄tia venit. In nat̄a eteni-
sua ante t̄p̄a natus ē in nat̄a
venit ex t̄p̄e. Qui ḡ eternus p̄-
manēs t̄p̄alis apparuit? alienū
ē vbi d̄scēdit. Et q̄z p̄ p̄ph̄az
dicit̄ oīs caro fenū? factus hō
fenū n̄r vertit in frumentū. q̄
de semetip̄o ait. nisi granū frū-
menti cadens in terrā mortuū
fuerit? ip̄m solū manz. Vnde
natus in p̄sepio reclinat̄. ut fi-
deles oēs vicz sct̄a aialia car-
nis sue frum̄to reficeret ne ab
interne intelligētie pabulo ie-
iunia remanerēt. Quid aut̄ est
q̄d vigilātibus pastoribus ā-
gel? apparet? eosq̄ dei clantas
circūfulget? nisi q̄d illi p̄ cete-
ris videre sublimia merentur

qui fidelibus gregibus pre-
se solliciti sciunt: dū q̄ ipse pre
sup gregē vigilant: super eos
gratia largus coruscet. Re-
gē vero natum angelus nunti-
at. eiusq; voci angeloz chor-
ocnūt. et gaudentes clamant
Gloria in excelsis deo. Et in
terra pax hoībus bone volū-
tatis. p̄us q̄ppe q̄ redemptor
noster nasceretur p carnē: di-
scordīa cū angelis habuimus
a quoz claritate atq; mundi-
cia p prime culpe mentū p q̄
tidiana lōge distabamus. qz
enī peccādo extranei eramus
adeo extraneos nos a suo cō-
sortio deputabāt āgelici ciues
dei. Sed q̄a nos cognouimus
regem nostrū: recognouerūt
nos angeli ciues suos. Quia
enī celi rex terrā nostre carnis
assumpsit: infirmitatē nostrā
illa iā angelica celsitudo n̄ de-
spicit. Ad pacē nostrā angeli
redeūt. intentionē prioris di-
scordie postponūt. et quos pri-
us infirmos abiectosq; despe-
xerāt: iā socios venerant. hinc
est enī q̄ loth siue ioseph ange-
los adorāt. nec tñ adorare p-
hibetur. Iohēs v̄eo in apoca.

adorare angelū voluit. sed ta-
mē idē hūc angelus ne se debe-
at adorare cōpescuit dicens.
Vide ne feceris. cōseruus enī
tuus sū et fratru tuoz. Quid
est qd ante redemptoris ad-
uentū angeli ab hoībus ado-
rant et tacēt: postmodū vero
adorari refugūt: nisi qd natu-
rā nostrā q̄ prius despexerāt:
postq; hanc super se assumptā
aspiciūt: prostratā sibi vide-
re ptumescūt. Nec iā sub se
vel vt infirmā stemnere ausi
sūt: quā sup se videlicet in ce-
li rege venerant. Nec habere
dedignant hoīez sociū: qui su-
per se adorāt hominē deum.
Curemus ergo frēs carissi-
mi ne qua nos immūditia pol-
luat: q̄ in eterna p̄sciētia et dei
ciues et angelis eius equales
sumus. Vēdicemus moribus
dignitatē nostrā. nulla nos lu-
xuria inq̄net. nulla turpis cogi-
tatio acuset. nō malitia mētē
mordeat. n̄ inuidie rubigo cō-
sumat. n̄ elatio inflet. n̄ ambi-
tio p terrena oblectamēta dila-
niet. n̄ ira inflāmet. dii etenī
vocati sunt hoīes. defende g̃
tibi hō oīa vitia honorē dei.

quia propter te factus est deus
homo: qui uiuit et regnat in
secula seculorum amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundū matheū. **Ca. xv.**

In illo tpe dixit iesus di-
scipulis suis pabolā hāc
hō quidā pegre pfiscēs vo-
cauit seruos suos et tradidit il-
lis bona sua. Et vni dedit qn-
q; talēta. alij aut duo. alij ve-
ro vnu. vnicuiq; secundū ppiā
virtutē. et pfectus ē statim.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica sē-
cū siluestri episcopi diena-
talis eius. ix.

Lectio scti euāgelij frēs
carissimi sollicitate cōfide-
rare nos admonet. ne nos q-
plus cetens in hoc mūdo acce-
pisse aliqd cernimur: ab aūto-
re mūdi grauius inde iudice-
mur. Cū n. augent donatiōes
etiā crescūt donoz. Tanto g-
esse humilior atq; ad seruien-
dū pōptioz qsq; debet esse ex-
munere: quāto se obligatiōe
eē cōspicit in reddēda rōe. Ec-
ce hō q- pegre pfiscat seruos
vocat. eisq; ad negociū talēta

18
ptit. Post multū vero tps po-
fiturus rōem reuertit. Bene o-
perātes p appoztato lucro re-
munerat. seruū vero a bono o-
pere torpentē dānat. Quis ita
q; ē iste hō q- pegre pfiscat?
nisi redēptoz n- q- in ea carne
quā assumpserat abijt in celū
Carnis n. locus ppius tra ē.
Que qsi ad pegrmandū duci-
tur: dū p redēptozē n- in ce-
lo collocat. Sed hō iste pegre
pfiscēs seruus bona sua tra-
didit. q- fidelibus suis spūali-
a dona ccessit. et vni qdē de-
dit. talēta. alij duo. alij vero
cōmisit vnu. Quinq; etenim sūt
corpis sensus. viz visus, au-
ditus, gustus, odoratus, et ta-
ctus. Quinq; g- talētis donū
q- sensuū idest extenoz sci-
ētia expmīt. duobus vero in-
tellectus et opatio designat.
vnius aut talēti noie intelle-
ctus tantum mō designat. Sed
is q- q- talēta acceperat: ali-
a q- lucratus est. Quia sūt
nōnulli qui etiā interna ac mī-
stica penetrare nesciunt: p in-
tentione tamen supeme patre
docent rectā quos possunt de
ipīs extenozibus q- acceperūt.

Dūq; se a carnis petulātia et
a terrenaz rerū ambitu atq;
a visibiliū voluptate custodi
unt ab his etiā alios ammo
uēdo cōpescunt. Et sunt nūm
li qui q̄si duobus talentis di
tati intellectū atq; opationē
p̄cipiūt. subtilia de interius in
telligunt. mira de exterioribus
opantur. Cūq; et intelligēdo
et opando alijs predicāt. qua
si duplicatū de negocio lucrū
reporat. Bene autē alia. v. v.
alia duo in lucrū venisse refe
runt. quia dū vtrūq; sexū p̄di
catio impendit. quasi accepta
talēta gēminant. Sed is qui
vnu talentū acceperat. abiēs
fodit in terrā. et abscondit pecu
niā domini sui. Talentū in ter
ra abscondere. ē acceptū inge
niū in terrenis actibus impli
care. lucrū spiritale nō querere.
cora terrenis cogitationibus
nunq; leuare. Sūt nāq; nōnul
li qui donū intelligētie p̄cepe
rūt. sed tamē sola q̄ carnis sūt
sapiūt. de q̄bus p̄ p̄phetā di
citur. Sapiētes sunt vt faciēt
mala. bene autē nesciūt facere.
Sed dñs qui talēta contulit. ra
tionē positorus redit. q̄z is qui

nūc p̄ spiritualia dona tribuit
districte in iudicio menta ex
q̄nt. Quid q̄sq; acceperit. oñi
deret. et q̄d lucrū de acceptis
reporat. p̄set. Seruus q̄ gē
minata talēta retulit. a domi
no laudat atq; ad eternā re
munerationē intrōmittitur. cū
ei voce dominica dicat. Euge
serue bone et fidelis. quia sup
paucā fuisti fidelis. supra mē
ta te cōstituā. intra in gaudiū
dñi tui. pauca q̄ppe bona sunt
oīa p̄ntis vite. quālibet mēta
esse videant. Sed tūc fidelis
seruus supra multa cōstituatur.
q̄n deūcta oī corruptōis mo
lestia. de eternis gaudijs in il
la celesti sede gloriat. tūc ad
domini sui gaudiū p̄fecte in
tromittit. q̄n in eterna patria
assumptus atq; angeloz ceti
bus admixtus sic interius gau
det de munere. vt nō sit iā q̄d
exterius doleat de corruptiōe
Seruus autē qui operari de ta
lēto noluit. ad dñm cū verbis
excusationis redit dicēs. dñe
scio q̄z hō durus es. metis vbi
nō seminasti. et cōgregas vbi
nō sparsisti. et timens abij. et
abscondi talentum tuū in terra

ecce habes qđ tuū est. Notan
dū vero qđ inuultis seruus du
rū dñm vocat. Cū tñ ad lu
crū deseruire dissimulat. et ti
muisse se dicit in lucrū talentū
expēdere? qui hoc solū timere
debuerat? ne hoc sine lucro ad
dñm reportaret. Sūt enī plen
q̃ intra sanctā ecclesiā quorū
iste seruus imaginē tenet? qui
melioris vite vias aggredi
metuūt. et tñ iacere in suis cor
poris ignauia nō timent. Cū
q̃ se peccatores cōsiderāt? san
ctitatis vias ampe trepidāt
et tamē remanere in suis in
q̃tibus nō formidāt. Quo
rum bene petrus adhuc in in
firmitate positus specie tenet.
cū viso miraculo piscū dixit.
Exi a me domine quia homo
peccator sum. Immo si te pec
catorē cōsideras? oportet vt a
te dominū nō repellas. Sed q̃
idcirco melioris habitus vias
et rectioris vite apprehēdere
arcem nolūt. quia infirmos se
esse cōspiciunt? quasi et pecca
tores se fatent. et dominū re
pellūt. eūq̃ in quo sanctificari
debuerāt? fugiūt. et velut in p
turbanōe cōsiliū nō habēt? dū

19
moziunt et vitā timēt. Vñ et
huic seruo p̃tinus respōdetur
Serue male et piger sciebas
q̃z meto vbi nō semio. et cōgre
go vbi nō spargo. Oportuit g̃
te dare pecuniā meā nūmula
ris. et ego veniens recepissem
vtiq̃z qđ meū est cū vsura. ex
verbis suis seruus restringit?
cū dñs dicit. meto vbi nō se
mio. et cōgrego vbi nō sparsi.
Aci apte dicat. Si iuxta tuā
fīniam. illud exq̃ro ad erogā
dū qđ nō dedi? q̃nto magis a
te exq̃ro qđ ad erogādū dedi.
Oportuerat g̃ te dare pecuniā
meā nūmularijs et ego veniēs
recepissē vtq̃z qđ meū est cū
vsura. Pecuniā vero dare nū
mularijs. ē eis scientiā predi
cationis impendere. qui hanc
valeant et dictis et opibus
exercere. Sed sicut nostrū pen
culū aspiciatis si dñicā pecuniā
teneamus? ita vestrū frēs ca
rissimū sollicite pensate. quia a
vobis cum vsura exigit? qđ
auditis. In vsura quippe pecu
nia etiam non data recipitur.
Cū enim et hoc reddit quod
acceptū fuerat? illud etiā sup
impendit qđ acceptum nō est

Pē fate ergo fratres carissimi,
q2 de accepta hac verbi pecuni
a vsuras soluetis. et curate vt
ex eo quod auditis. etiā alia
studeatis intelligere q nō au-
ditis. q̄tenus alia ex alijs col-
ligētes etiā illa discatis ex vo-
bis metip̄is agere. q̄ necdum
ex p̄dicatoris ore didicistis.
Pigrū vero seruū qua sentēti
a ferat. audiamus. Tollite ab
eo talentū. et date ei q̄ habet
decē talēta. Oportunū valde
videbat. vt cū a malo seruo
vnū talentū tollit. ei potius q̄
duo. q̄ qui q̄nq3 talēta acce-
perat. daretur. Illi enī dare de-
buit q̄ minus q̄ q̄ plus habu-
it. Sed (sicut sup̄ius diximus)
p̄ q̄nq3 talēta q̄nq3 videlicet
sensus id est extenoz sciētia
designat. Per duo aut̄ intelle-
ctus et opatio exprimit. plus
ergo habuit q̄ duo q̄ q̄ q̄nq3
talēta p̄ceperat. q2 qui p̄ talē
ta q̄nq3 extenoz am̄istratio-
nē meruit. ab intellectu q̄ in-
tenozum adhuc vacuus fuit.
vnū ergo talentum qd̄ intelle-
ctū significare diximus illi da-
ri debuit. q̄ bene extenora que
acceperat ministravit. Quod

q̄tūdie in sc̄tā cernimus eccle-
sia. q2 plenq3 dū bñ ministrat
extenora q̄ accipiunt. p̄ adiū-
ctā gr̄tiā ad intellectū q̄z mi-
sticiū pducunt. vt etiā de inter-
na intelligētia polleat. q̄ exte-
riora fideliter ministrat. Gene-
ralis etiā mox sentētia subdi-
tur. q̄ dicit. Omni enī habētū
et dabit. et abūdabit. ei aut̄ q̄
nō habet. et qd̄ videt̄ habere
auferet ab eo. hñti nāq3 da-
bit. et abūdabit. q2 q̄squis ca-
ritatē habet. etiā dona alia p̄-
cipit. Quisq3 caritatē nō ha-
bet. etiā dona q̄ p̄cipisse vide-
bat amittit. Vnde necesse ē
fratres mei vt per om̄e quod
agitis. erga caritatis custodiā
vigiletis. Caritas aut̄ vera ē
et amicū diligere in dēū. et in
micū diligere. p̄pter dēū. Quā
q̄squis nō habet. omne bonū
amittit qd̄ habet. talēto quod
acceperat p̄uatur. et iuxta do-
minicā sententiā in extenores
tenebras mittit. p̄ penā q̄ppe
in extenores tenebras cadet
q̄ p̄ culpā suā sp̄ōtē intenores
tenebras cecidit. Illic coactus
patitur tenebras vltionis. qui
hic libenter sustinuit tenebras

20
voluptatis. ¶ Sciendū vero
est qđ nullus piger ab hac ta-
lenti acceptōe securus est. Nul-
lus nāq; est qui veraciter di-
cat. talentū minime accepti nō
est vñ ratiōes ponere cogar.
Talenti enī noīne cuiuslibet pau-
peri etiā hoc ipsum reputabit?
qđ vel minimū accepit. Alius
nāq; accepit intelligentiā pre-
dicatiōis. ministeriū debet ex
talento. Alius terrenā substan-
tiā accepit. erogationē talenti
debet ex rebus. Alius nec in-
ternorū intelligentiā nec rerū
affluentia accepit? sed tamē
didicit artē qua pascit. ipsa
ars ei in talenti acceptiōe repu-
tat. Alius nihil horū adsecu-
tus est. sed tamē fortasse fami-
liantatis locū apud diuitem
meruit. talentū pfecto fami-
liantatis accepit. Si ergo ni-
hil ei p indigentibus loquit?
p talenti retēione damnat.
Habens ergo intellectū, curet
omīno ne taceat. Habens re-
rū affluentia, vigilet ne a mi-
sericōdie largitate torpescat. Ha-
bens artē qua regit magnope
studeat. vt vsum. atq; utilita-
tē illius cū pximo parciatur.

Habens loquēdi locū apud
diuitē damnationē p retento
talento timeat? si cū valet nō
apud eū p pauperibus inter-
cedat. Tantū quippe ab vno
quoq; nostrū venturus iudex
exigit? quantū dedit. Vt ergo
de talenti sui rationibus redeū-
te domino quisq; securus sit?
cum tremore pset quod die
quid accepit. Ecce nāq; iam
iuxta est? vt ille qui pegre p-
fectus est redeat. Quasi q̄ppe
pegre abiit? qui de hac terra
in qua natus est lōge disces-
sit. sed pfecto reuertit? vt de
talenti ratiōes ponat. quia si
a bona actōe torpescimus? de
ip̄is donis que cōtulit nos di-
strictus iudicet. Cōsiderem?
ergo que accepimus. atq; in
eorū erogatione vigilemus.
Nulla nos a spiritali ope ter-
rena cura impediāt. ne si in ter-
ra talentū absconditur? talenti
dominus ad iracundia p-
uocetur. Piger etenī seruus cum
iā culpas iudex examinat? ta-
lentū de terra leuat. Quia sūt
pleni q; qui tūc se a terrenis de-
siderijs vl opibus subtrahūt
quando iā p animauersionē

iudicis ad eternū supplicium
trahunt. Ante ergo de talenti
nostri ponēda rōe vigilemus
ut cū iā iudex ad feriendū im
minet. lucrū qđ nos fecimus
excuset. Quod prestat nobis
deus qđ viuūt et regnat.

Lectio sancti euangelij se
cundū matheū. Ca. ij.

In illo tempore cum na
tus esset iesus in bethle
em iude in diebus herodis re
gis. ecce magi ab oriente ve
nerunt ierosolimam dicentes
Vbi est qui natus est rex iu
deorū? vidimus enim stellā
eius in oriente et venimus
adorare eum.

Similia lectōis eiusdē ha
bita ad pplū in basilica
sancti petri apostoli. p.

Sicut in lectione euāgeli
ca frēs carissimi audistis
celi rege nato rex terre turbat?
est. qz nimirū terrena altitudo
fundit. cū celsitudo celestis
apert. Sed querendū nobis ē
qđ nā sit qđ redēptore nato
pastoribus in iudea angelus
apparuit. atq; ad adorādū hūc
ab oriēte magos n̄ āgelusq;

stella pduxit. Quia vicz iu
deis tanq; ratōe vt tētibz ra
tōale aīal idest angelus pdi
care debuit. Gētilis vero qđ
vt ratōe nesciebāt. ad cogno
scendū dñm nō p vocē sed p
signa pducunt. Quia et illis
pphetie tanq; fidelibus nō in
fidelibus et istis signa tanq;
infidelibz n̄ fidelibz data sūt.
Et notandū qđ redēptore nō
strū cū iā pfecte esset etans?
eisdē gētilibus apli pdicāt. eū
q; pūlū. necdū p hūani cor
pis officiū loqntē stella gen
tibus demūnat. qđ nimirū ra
tionis ordo poscebat. vt et lo
quentē iā dominū loquentes
nobis pdicatores innotesce
rēt. et necdū loquentē elemē
ta muta pdicarent. Sed in oī
bus signis qđ vel nascēte dño
vel moriēte monstrata sunt.
cōsiderandū nobis est quāta
fuerit in quoz dā iudeoz cor
de diuina. qđ hūc nec p pphe
tie donū nec p miracula agno
uit. Oīa quippe elementa au
ctore suū venisse testata sunt.
vt enī de eis qđ dā vsu hūa
no loqr dñi hūc celi eē cogno
uerūt. qz ptm? stellā miserūt.

21
Mare cognouit. q̄a sub plā-
tis eius se calcabile prebuit.
Terra cognouit. q̄z eo mori-
ente tremuit. Sol cognouit.
q̄z lucis sue radios abscondit.
Saxa et parietes agnouerūt.
quā tēpore mortis eius scis-
sa sunt. Infernus agnouit. q̄a
hos quos tenebat mortuos
reddidit. et tamē hūc quē dēu
omia insensibilia elemēta sē-
ferūt. adhuc infidelīū iudeorū
corda dēu esse minime cogno-
scunt et diuina saxa scindi
ad penitendū nolūt. Eūq; ohi-
ten abnegāt. quē elemēta vt
diximus aut signis aut scissio-
nibus dēu damant. Quī etiā
ad dānationis sue cumulum
eū quē natū despiciūt. nasci-
turū lōge añ prescuerūt. Et nō
solū q̄z nascere nouerāt. s; et
am vbi nascere. Nā ab he-
rode requisiti locū natuitatis
eius exprimūt. quē scripture
auctoritate didicerūt. Et testi-
moniū pro ferūt. q̄d berthleem
honorari natuitate noui du-
cis ostēditur. vt ip̄a eorū sciē-
tia et illis fieret ad testimoni-
um dānationis. et nobis ad
adiutoriū credulitas. Quos

profecto bene isaac cū iacob
filīū suū benediceret. designa-
uit. quā caligās oculis et pro-
phetās in presenti filīū nō vi-
dit. cui tamē multa in posterū
preuidit. Quia nimirū iuda-
icus populus pphetie spiritu
plenus et cecus eū de quo mul-
ta in futurū predixit. in p̄senti
positū nō agnouit. Sed natui-
tate regis nostri cognita. hero-
des ad callida argumēta cō-
uertit. ne terreno regno priua-
ret. Remittit sibi vbi pu-
er inueniret. postulat. adozare
eū velle se simulat. vt q̄si hūc
si inuenire possit. extinguat.
Sed quāta est humana mali-
tia cōtra cōsiliū diuinitatis
Scriptū est quippe. Nō est sa-
piētia, non est prudētia, nō
est cōsiliū cōtra dominum.
nā ea q̄ apparuit. magos stel-
la pduxit. Natū regē repene-
rūt. munera detulerunt. Et ne
redire ad herodē debeāt. in sō-
nis amonent. Sicq; fit vt re-
sū quē querit herodes inueni-
re nō possit. Cuius p̄sona quī
aliq; quā ipocrite designantur.
quī dū fide querunt inuenire
dominum nunq; merentur.

Sed inter hec sciendum est
q̄ p̄sallianiste heretici nasci
vuumquēq; hoīem sub cōsti-
tutionibus stellaz putant. et
hoc in adiutoriu suū erroris as-
sumūt. quod noua stella exiit
cū dñs in carne apparuit. Cu-
ius fuisse fatū eandē que ap-
paruit stellā putāt. Sed si euā-
gelij verba pensamus q̄bus
de eadē stella dicitur. vsq; dū
ueniēs staret supra vbi erat
puer. dū nō puer ad stellam.
sed stella ad puerū cucurrit. si
dici liceat nō stella fatū puen-
sed fatū stelle is qui apparuit
puer fuit. Sed absit a fideiū
cordibus vt esse aliquid fa-
tū dicant. Vitam quippe ho-
minū solus hanc cōditōz qui
creauit administrat. Neq; p̄-
pter stellas homo. sed stelle
p̄pter hominē facte sunt. et si
stella fatū hominis dicit. ip-
sis suis ministerijs subesse ho-
mo phibetur. Certe cū iacob
de vtero egrediēs p̄ioris fra-
tris plātam teneret manu. p̄-
or p̄fecte nequaq; egredi po-
tuit. nisi et subsequēs inchoas-
set. et tamē cū vno tpe eodē
q; momēto vtrūq; mater fir-

derit. non vna vtriusq; vite
qualitas fuit. Sed ad hoc so-
lent mathematici respondere.
quia virtus cōstellationis in
ictu pungētis est. Quibus e-
diuerso nos dicimus. q; ma-
gna est mora natūitatis. Si
igit in ictu punchi cōstellatio
p̄mutatur. necesse iā erit. vt
tot dicāt fata quot sunt mem-
bra nascentiū. Fati etiam ma-
thematici solēt. quod quisq;
signo aquari nascit. in hac vi-
ta piscatoris ministeriū for-
atur. piscatores vero vt fertur
getulia nō habet. Quis ḡ di-
cat quia nemo illic in stella
aquari nascit. vbi piscator
omnimodo nō habet. Rur-
sum quos nasci signo libze as-
serunt. trapazetas futuros di-
cūt. et trapazetas multaz gē-
tū p̄uītie ignorāt. Fateant
ḡ necesse ē. aut hoc in eis si-
gnū deesse. aut effectū fatālē
nullomō habere. In p̄sarū q;3
frācorumq; terra reges ex ge-
nere p̄deūt. q̄bus p̄fecto na-
scētibus q̄s estimet q̄ti eisdē
momētis horaz ac t̄pūm ex
seruili conditione nascuntur.
et tñ regū filij vno eodemq;

fidere cū seruīs nati ad regnū
p̄ficiunt. cū seruī quī secū fue
rāt geniti in seruitute morian
tur. **H**ec de stella breuiter
diximus ne mathematicorū
stultitiā indiscussam p̄terisse
videamur. Magi vero aurū
thūs et mirrā deferunt. Aurū
quippe regi cōgruit. Thūs ve
ro in dei sacrificiū ponebatur.
Mirra autē mortuorū corpo
ra cōducit. Eū ergo magi quē
adorant. etiā mysticis muneri
bus predicāt. auro regē. thū
re deū. mirrā mortālē. Sūt ve
ro nōnulli heretici qui hūc de
um credunt esse. sed vbiq; re
gnare nequaquā credūt. Hi p̄
fecto ei thūs offerūt. sed offer
re etiā aurū nolūt. Et sunt nō
nulli qui hūc regē existimant
sed deū negant. Hi videlicet
ei aurū offerūt. sed offerre thū
s nolūt. Et sunt nōnulli q̄ hūc
et deū et regē fatent. sed ad
fūmpsisse carnē mortālē ne
gāt. Hi nimirū ei aurū et thūs
offerūt. sed offerre mirrā as
sumpte mortalitatis nolunt.
Nos itaq; nato domio offer
ramus aurū vt hūc vbiq; re
gnare fateamur. Offeramus

22
thūs. vt credamus q̄ is qui
in tēpore apparuit. deus ante
tēpora extitit. Offeramus mir
rā. vt eū quē credimus in fu
a diuinitate impassibilē. cre
damus etiam in nostra fuisse
carne mortālē. Quāuis in au
ro. thūre. et mirrā intelligi et
aliud potest. Auro nāq; sapi
entia designat. salomone at
testāte qui ait. Thesaurus de
siderabilis req̄esat in ore sa
piētis. Thūre autē qd̄ deo in
cendit. virtus orationis exp̄
mit. psalmista testāte qui di
cit. Dūgať oratio mea sicut
incensum in cōspectu tuo. Per
mirrā vero carnis nostre mor
tificatio figurat. Vnde s̄cta
ecclesia de suis operariis vsq;
ad mortē p̄ deo certantibus
dicit. Manus mee distillaue
rūt mirrā. Nato ergo regi au
rū offerimus. si in cōspectu illi
us claritate sup̄ne sapiētiē re
splēdemus. Thūs offerimus
si cogitatōes carnis p̄ sancta
orationū studia in ara cordis
incēdimus. vt suaue aliquid
deo p̄ celeste desiderū redole
re valeamus. Mirrā offerim⁹
si carnis vitia per abstinentiā

mortificamus. Per mirā nan-
q; vt diximus agitur ne mor-
tua caro putrefiat. Mortuā
vero carnē putrescere est: hoc
mortale corpus fluxui luxuri-
e deservire. sicut de quibusdā p-
phetā dicit. Cōputruerūt iu-
mēta in stercore suo. Iumēta
q̄ppe in stercore suo putresce-
re est: carnales homines in fe-
tore luxurie vitā finire. Mir-
rā ergo deo offerimus: qñ hoc
mortale corpus a luxurie pu-
tredine p odimentū continentie
custodimus. **M**agnū vero
nobis aliqd magis inuēit qd
in regionē suā p viā aliā re-
uertunt. In eo nāq; qd amo-
niti faciūt: nobis pfecto infir-
muāt qd faciamus. Regio q̄p-
pe nostra paradysus ē. Ad quā
iesu cognito redire p viā qua
venimus prohibemur. A regi-
one etenī nostra supbiendo,
inobediēdo, visibilia seq̄ndo
cibū fetitū gustando, discessi-
mus. sed ad eā necesse est vt
flēdo, obediēdo, visibilia cō-
temnēdo, atq; appetitū car-
nis refrenādo, redeamus. Per
aliā ergo viā ad regionem
nostrā regredimur. qñ qui a

paradisi gaudio p delectamen-
ta discessimus: ad hec p larā
ta reuocamur. **V**n necesse
ē frēs carissimī, vt sem p pau-
di, sem p q; suspecti ponamus
ante oculos cordis. hinc cul-
pas opis: illinc iudiciū extre-
me distinctiōis. Pēsemus q̄
distinctus iudex veniat: q̄ iu-
diciū mināt et latet. Terrores
pctōribus intētat. et tam ad
huc sustinet. Et idcirco venire
citius differt: vt minus inueni-
at q̄s odēnet. Pūiam? fleti-
bus culpas. et cū psalmiste vo-
ce pueniamus faciē eius incō-
fessiōe. Voluptatū nos g° fal-
lacia nō la decipiat. nō la vana
leticia seducat. in p̄xio nāq; ē
iudex q̄ dixit. ve vobis q̄ ride-
tis nūc. qz lugebitis et flebitis
Hic enī salomō ait. n̄suf dolo-
ri miscebit et extrema gaudiū
luctus occupat. Hic itē dicit
n̄suf deputatū errorem. gaudio
dixi. qd frustra decipis. Hinc
rursus ait. Cor sapientū vbi
tristitia est: et cor stulto vbi
letitia. Pertimescam? g° p̄cep-
ta dei. sic celebramus veraciter
sollēnitatem dñi. Gratū nāq;
deo sacrificiū ē afflictio cōtra

peccatū. psalmista testāte qui
ait. Sacrificiū deo spūs tribu
latus. Peccata nostra p̄tenta
in baptisimatis p̄ceptōe do
nata sunt. et tamē post baptis
ma multa cōmisimus. sed la
uare itē baptisimatis aqua
nō possumus. Quia g̃ et post
baptisma inquināmus vi
tā. baptisemus lachrymis cō
scientiā quatenus regionē no
strā p̄ viā aliā repetētes qui
ex ea bonis delectati discessi
mus. ad eā malis amaricati
redeamus p̄stāte domino.

Lectio sancti euangelij se
cundū mathēu. Ca. xii.

In illo tēpe. dixit iesus
discipulis suis parabolā
hāc. Sile est regnū celoꝝ the
sauo abscondito in agro quē
qui inuenit hō abscondit. et p̄
gaudio illius vadit. et vēdit
vniuersa que habet. et emit
agrum illum.

Comelia lectōis eiusdē ha
bita ad pplm in basilica s̄a
cte agnetis in die natalis
eius. xi.

Seloꝝ regnū frēs carissi
mi idarco terrenis reb⁹

simile dicit. vt ex his que ai
mus nouit. surgat ad incogni
ta que nō nouit. quatenus ex
emplo visibiliū se ad inuisibi
lia rapiat. et p̄ ea que vsu di
dit. quasi cōfictatus incalle
scat. vt p̄ hoc quod scit notū
diligere. discat et incognita a
mare. Ecce enī celoꝝ regnum
thesauo abscondito in agro cō
parat. quē qui inuenit homo
abscondit. et p̄re gaudio illius
vadit. et vēdit vniuersa q̄ ha
bet. et emit agrū illū. Qua in
re hoc quoq; notandū est. qđ
inuētus thesaurus absconditur
vt seruetur. qz studiū celestis
desiderij a malignis spiritibus
custodire non sufficit. qui hoc
ab humanis laudibus nō ab
scōdit. In presenti etēnī vita
quasi in via sumus. qua ad
patnā pgimus. Maligni au
tē spūs iter nostrū quasi qui
dā latrūculi obsidēt. Depre
dari ergo desiderat. q̄ thesau
rū publice portat in via. hoc
aut dico. n̄ vt p̄ximī opa no
stra bona nō videant. cū scri
ptū sit. videāt opera v̄ra bo
na. et glorificēt patrē vestrū
qui in celis ē. sed vt p̄ hoc qđ

agimus: laudes extenus nō
queramus. Sic autē sit opus
in publico? quatenus intētio
maneat in occulto. vt et de bo
no opere p̄ximis p̄beamus
exemplū? et tamē p̄ intentio
nem qua dō soli placere que
rimus? semper optemus se
cretum. Thesaurus autē cele
ste est desidenū. Agere vero in
quo thesaurus abscondit? di
sciplina studiū celestis. Quem
p̄fecto agrū venditis omni
bus cōparat? qui voluptati
bus carnis renūtiāns cuncta
sua terrena desidena p̄ disci
pline celestis custodiā calcat.
vt nihil iā quod caro blandi
tur libeat. nihil quod carnalē
vitā trucidat? spiritus phor
rescat. Rursum celeste regnū
negociatori hominū simile di
citur? qui bonas margaritas
quent. sed vnā preciosam
inuenit. quā videlicet inuen
tam omnia vēdens emit. q̄a
qui celestis vite dulcedinem
inquātum possibilitas admīt
nt? perfecte cognouent? ea q̄
in ternis amauerat libenter cū
cta dēlinquit. In comparatio
ne eius vilescunt omnia. dese

nt habita. aggregata dispergit.
inardescit in celestibus ani
mus. nihil in terrenis libet. de
forme conspicitur? quicquid
de terrene rei placebat specie.
quā sola p̄ciōse magante
clantās fulget in mente. De
cuius dilectione recte per sa
lomonem dicitur. Fortis est
vt mors dilectio. Quā vi
delicet sicut mors corpus in
termit? sic ab amore rezp cor
poraliū eterne vite cantas oc
cidit. Nā quē perfecte absor
buent? ad terrena foris deside
na velut insensibile reddit. ne
enī sc̄tā hēc cuius hodie nata
lia celebramus? mori p̄ deo
potuisset in corpore si p̄us a ter
renis desidenis mortua n̄ fuisset
in mēte. Erectus nanq̄ in
virtutis culmīe aimus / tormē
ta despectit. p̄mīa calcauit. an
te armatos reges et p̄fides in
uicta stetit. fenēte robustior
iudicāte sublimior. Quid intē
hec nos barbari et debiles di
cemus? q̄ ire ad regna celestia
puellā p̄ ferrū videm? Quos
ira superat. superbia inflat. ambi
tio pturbat. luxuria inquinat.

quia si adipisci regna celorum
 bella persecutionum non pos-
 sumus? hoc ipsum nobis tur-
 pe sit quod deum volumus sal-
 tum per pacem sequi. Ecce nulla no-
 strum hoc tempore dicit deus.
 per memorem. sed illicita tan-
 tum modo in te desideria occide
 Qui ergo in pace subigere car-
 nis desideria nolumus? quando
 in bello per deo ipsam carnem da-
 remus? **R**ursum simile esse
 regnum celorum sagene in mare
 misse dicitur ex omni genere pi-
 scium congreganti. que impleta
 ad litus educit. et in vasis bo-
 ni pisces eligunt. mali autem per-
 jiciunt foras. Sancta ecclesia
 sagene comparatur. quia et pi-
 scatoribus est commissa. et per
 ea quisque ad eternum regnum a
 presentis seculi fluctibus tra-
 dit. ne in eterne mortis profun-
 da mergatur. Que ex omni ge-
 nere piscium congregat quod ad pre-
 catorum veniam sapientes et fa-
 tuos. liberos et seruos. diuites
 et pauperes. fortes et infirmos
 vocat. Vnde per psalmistam deo
 dicitur. ad te omnis caro veniet
 Que sagena scilicet ecclesia tunc
 vniuersaliter repletur. cum in fi-

ne suo humani generis sum-
 ma cluditur. Quam educunt. et
 secus litus sedent. quia sicut ma-
 re seculum. ita seculi finem signifi-
 cat litus maris. In quo scilicet
 fine boni pisces in vasis eligen-
 tur. mali autem perijciunt foras.
 quia et electus quisque in taber-
 nacula eterna recipitur. et inter-
 ni regni luce perditur ad exte-
 res tenebras reprobi pertrahuntur.
 Nunc enim bonos malosque
 communiter quasi permixtos pi-
 sces fidei sagena nos continet.
 sed litus indicat sancte eccle-
 sie sagena quod trahebat. Et quod
 de pisces qui capti fuerant muta-
 ri non possunt. Nos autem mali ca-
 pimur. sed in bonitate permuta-
 mur. Cogitemus igitur in ca-
 ptione ne diuidamur in littore.
 Ecce quam grata est nobis hodie
 na sollemnitas. ita ut se non mo-
 dicum adducat si cum ex hoc die
 tu nostro deesse contingat. Quid
 ergo in die illa acturus est? qui a com-
 spectu iudicis rapitur. ab electo-
 rum societate separatur. qui tenebre
 scilicet a luce. cruciatur eterna com-
 bustione? unde et hanc eandem com-
 panem dominus sub breuitate aperit. cum
 subiungit. sic erit in consummatione

seculi. Exhibuit angelus et separabat malos de medio iustorum. et mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus. et stridor dentium. Hoc iam fratres carissimi timendum est potius quam exponendum. Aperta etenim voce tormeta peccantium dicta sunt. ne quis ad ignorantie sue excusationem recurreret. si quid de eterno supplicio obscure diceret. Vnde subdit. intellexistis hec omnia? Dicunt ei. Vtique domine. Atque in conclusione subiungitur. Ideo omnis scriba doctus in regno celorum similis est homini patrifamilias proferenti de thesauro suo noua et vetera. Si primum et vetus quod dicitur? Vtrumque testamentum accipimus? abraham doctum fuisse denegamus. qui nouum et veteris testamenti et si facta nouit? minime verba nuntiavit. Moyses quoque docto patrifamilias comparare non possumus. qui et si testamentum vetus edocuit? nouum tamen dicta non protulit. Dum ergo ab hoc intellectu excludimur? ad alium vocamur. Sed in eo quod veritas dicit. Omnis scriba doctus in regno celorum

similis est patrifamilias? intelligi valet quia non de his quod fuerant? sed de his quod esse in ecclesia potuerunt loquebatur. Qui tunc noua et vetera proferunt? cum vtrumque testamentum predicamenta vocibus et moribus loquitur. Quod tamen aliter intelligi potest. Vetus tamen quippe humani generis fuit ad inferni claustra descendere pro peccatis suis supplicia eterna tolerare. Cui per mediatoris aduentum nouum aliquid accessit. ut si hic recte studeat viuere? celorum regna valeat penetrare. Et homo in terra editus a corruptibili vita moriatur in celo collocandus. Et vetus itaque est ut pro culpa humani generis in eterna pena intereat. et nouum ut conuersus in regno viuatur. Quod ergo in conclusione locutionis sue dominus subdit? hoc est vtrumque quod promissit. Prius enim de regni similitudine thesaurum inuentum ac bonam margaritam protulit. postmodum vero inferni penas de malorum combustionem narrauit. atque in conclusione subiungit. Ideo omnis scriba doctus in regno celorum similis est patrifamilias proferenti de

thesauro suo noua et uetera. Ac
si aperte diceret. Ille in san-
cta ecclesia doctus predicator
est? qui et nona scit asperre de
suauitate regni. et uetusta de
terrore supplicij. ut uel pena ter-
reat? quos premia non inuitat.
Audiat de regno quod amet.
Audiat de supplicio unusquisque
quod timeat. ut torpente
animum et terre ueloximenter in-
herente si amor ad regnum non
trahit? uel timor minet. Ecce
enim de gehenne expressione
dicit. Ibi erit fletus et stridor
dentium. Sed quia presentia gau-
dia sequuntur perpetua lamenta
hic fratres carissimi uanā leti-
tiam fugite. si illic flere formi-
datis. Nemo etenim potest et
hic gaudere in seculo. et illic
regnare cum christo. Tempora
hiscumque leticie fluxa restringi-
te. carnis uoluptates edo-
mate. Quicquid animo ex-
senti seculo ardet? ex conside-
ratione eterni ignis amarescat.
Quicquid in mente puerilis uila
rescat? hoc discipline iuuenilis
sensus coherceat? ut dum sponte
temporalia fugitis? eterna gaudia si-
ne labore capiat? presentate domino

25
Lectio sancti euangelij secū
dū matheū. Ca. xxv.

In illo tempore dixit ie-
sus discipulis suis pa-
bolā hanc. simile est regnū ce-
lorū decem uirginibus? que
accipientes lampades suas
exierūt obuiam sponso et spon-
se. Quinq; autē ex eis erāt fa-
tue. et quinq; prudentes. Sed
quinq; fatue acceptis lampa-
dibus nō sumpserunt oleum
secum. Prudentes uero accepe-
runt oleum in uasis suis cum
lampadibus. etc.

Omnia lectoris eiusdem ha-
bita ad populum in basilica scē
agneti die natali ei? xij.

Sepe uos fratres carissi-
mi admoneo praua o-
pera fugere. mundi huius in-
quinamenta deuitare. sed hodi-
erna sancti euangelij lectione
compello? dicere ut et bona
que agitis cum magna caute-
la timeatis. ne per hoc quod a uo-
bis rectum gentur? fauor aut
gratia humana requiratur. Ne
appetitus laudis sumpiat. et
quod foris ostenditur? intus
a mercede vacuetur. Ecce eni
redemptoris uoce. decem uirgines

et omnes dicunt virgines. et
tamē intra beatitudinis ianu-
am nō omnes recepte. Quia
earū quedā dū de virginitate
sua gloriā foris expetūt. in va-
sis suis oleū habere noluerūt.
Sed prius querendū nobis
est quid sit regnū celozū. aut
cur decē virginibus compare-
tur. que etiā virgines prudē-
tes et fatue dicant. Dū enim
celozū regnū cōstat quia re-
probzū nullus ingredit. etiā
fatuis virginibus cur simile
esse phibetur. Sed sciendum
est quia sepe in sacro eloquio
regnū celozū presentis tempo-
ris ecclesia designat. De quo
alio in loco dominus dicit. Mit-
tet filius hominis angelos su-
os. et colligēt de regno omnia
scandala. Neq; enī in illo re-
gno beatitudinis in quo pax
sūma est. inueniunt scādala po-
tuerūt que colligant. Et vn-
de rursū dicit. Qui ergo sol-
uent vnū de mādatis istis mi-
nimis. et docuent sic homines
minimus vocabit in regno ce-
loz. Qui autē fecerit et docue-
rit. hic magnus vocabit in
regno celozū. Mandatū q̄p-

pe soluit et docet. quādo hoc
quisq; voce p̄dicat. q̄d viuē-
do nō implet. Sed ad regnū
eterne beatitudinis p̄nirē nō
valet. qui nō vult opere im-
plere q̄d docet. Quomodo er-
go in eo minimus vocat. qui
ad hoc nullomodo intrare p̄-
mittit. Quid itaq; p̄ hāc sen-
tentia nisi p̄sens ecclesia re-
gnū celozū dicit. in qua do-
ctor qui mandatum soluent.
minimus vocat. Quia cuius
vita despicit. restat vt p̄dica-
tio cōtemnatur. In quinq; au-
tē corporeis sensibus vnusq̄s-
q; subsistit. gēminatus autem
quinarus denariū perficit. Et
quia ex vtroq; sexu fidelium
multitudo colligit. sancta ec-
clesia decē virginibus similis
denuntiat. In qua q̄a mali cū
bonis et reprobi cū electis
admixti sunt. recte similis vir-
ginibus prudētibus et fatuis
esse phibetur. Sunt namq; ple-
nq; cōtinentes. qui ab appeti-
tu exteriori se custodiūt. et spe
ad interiora rapiunt. Carnē
macerāt. et toto desiderio ad
supnam patrā anhelant. eter-
na p̄mia expetūt. p̄ laboribz

267
suis recipe laudes humanas
nolūt. Hi nimirū gloriā su-
am nō in ore hominū ponūt
sed intra cōscientiam otinent.
Et sunt plerūq; qui corpus p
abstinentiam affligunt. sed de
ip̄a sua abstinentia humanos
fauores expectunt. doctrine in-
ferūt. indigentibus multa lar-
guntur. quia solā laudis trā-
fitorie retributionē querunt.
Vnde et apte subditur. Quin-
q; fatue nō sumpserūt oleum
secum. prudentes autē acce-
perunt oleum in vasis suis cū
lampadibus. Per oleū quip-
pe nitor glorie designat. va-
scula autē nostra sunt corda
in quibus ferimus cūcta que
cogitamus. Prudentes ergo
oleum in vasis habēt quia ni-
torem glorie intra cōscientiā
retinēt. Paulo attestante qui
ait. Gloria nostra hec est testi-
moniū cōscientie nostre. Fa-
tue autē virgines oleum secū
nō sumūt. quia gloriā intra
cōscientiam nō habēt. dū hāc
ab ore p̄ximoꝝ querūt. No-
tandum vero q; omnes lam-
pades habent. sed omnes ole-
um nō habēt. quia plerūq; bo-

na in se opera cū electis et re-
probis oñdunt. sed soli ad sp̄o
sum veniūt cum oleo. qui de
his q; foris egerint. intus glo-
riam requirūt. Vnde p̄ psal-
mistam quoq; de sancta ele-
ctorū ecclesia dicit. Ois glo-
ria eius filie regis ab intus.
Morā autē faciēte sp̄so. dor-
mitauerūt omnes et dormie-
rūt. Quia dum venire iudex
ad extremū iudiciū differt. e-
lecti et reprobi in mortis so-
mno sopiunt. Dormire eteni-
mori ē. An̄ somnū vero dor-
mitare est. an̄ mortē a salute
lāguescere. Quia p̄ p̄odus e-
greditur puenit ad somnū
mortis. Media autē nocte cla-
mor factus ē. ecce sp̄sus ve-
nit. exite obuiā ei. De aduētu
sp̄si clamor in media nocte
fit. q; sic dies iudicii furit. it.
vt p̄uiden nō possit. qñ veniet
Vñ scriptū ē. Dies dñi sicut
fur in nocte ita veniet. Tunc
oēs virgines surgūt. q; electi
et reprobi a somno sue mor-
tis excitant. Lampades or-
nat. quia secum sua opera nu-
merant. pro quibus eternam
recipere beatitudinē expectāt.

Sed lampades fatuarum virgi-
nū extinguūt? quia earū opa
que clara hominibus foras
apparuerūt? in aduētū iudicis
intus obscurant. et a deo retri-
butionē nō inueniūt? quia p-
eis receperūt ab hominibus
laudes quas amauerūt. Quid
est autē qđ tūc a prudētibus
oleum petūt? nisi qđ in aduē-
tū iudicis cū se intus vacuas
inuenerint? testimoniū foris
querūt? Ac si sua fiducia de ce-
pte p-imis dicāt. Quia nos
qđ sine opera repellī cōspicis
dicite de nostris openbus qđ
vidistis. Sed prudētes vir-
gines respōdent dicētes. Ne
forte nō sufficiat nobis et vo-
bis. In illo enī die (qđ tamen
de quibusdā in pace ecclesie
q̄scentibus loquor) sibi met
ipsi testimoniū vniuscuiusq̄
vix sufficiat. quātominus et si-
bi et p-imo? Vñ et protinus
p increpationē subdunt. . Ite
potius ad vēdentes et emite
vobis. Vēditores quippe dei
adulatores sunt. Quī enī ac-
cepta qualibet gratia vanis
suis laudibus nitorē glorie
offerūt? quasi oleum vendūt.

De quo pfecto oleo psalmi-
sta dicit. Oleū autē peccato-
ris nō impinguet caput meū.
Principale etenī nostram ca-
put est. Appellatiōe autē ca-
pitis ea que p-incipat corpo-
n? mēs vocat. Impingat er-
go caput oleū peccatoris? cū
demulcet mentē fauor adulā-
tis. Sed cū tēnt emere? venit
spōsus. qz cū vite sue testimo-
niū a p-imis querunt? iudex
venit. quī nō openū sed cordi-
um testis est. Que autē pate-
erāt intrauerūt cū eo ad nupti-
as. et clausa est ianua. O si sa-
pere in cordis palatū possit
quid admirationis habet qđ
dicūt venit spōsus? quid dul-
cedinis intrauerūt cum eo ad
nuptias. quid amaritudinis? et
clausa est ianua. Venit quippe
ille qui aduētū suo elementa
cōcutit. in cuius cōspectu celū
et terra cōtremiscit. Vñ etiā
p pphetam dicit. Aduē-
mel et ego mouebo nō solum
terrā sed et celū. Ad cuius ex-
amen omne humanū genus
deducit. cū ad vīdictā ma-
lorum remunerationemq; bo-
norū angeli archāgeli throni

p̄ncipatus et dominatōes ob
 sequunt̄. P̄sate fratres can-
 simi ante ospectū tāte iudicis
 q̄ in illo die terroz ent! quādo
 iam in pena remediū nō ent.
 Que illa cōfusio cui reatu suo
 exgente cōtinget! in cōuentu
 omnium hominū angelozq̄
 erubescere. qui pauoz eū quē
 et tranquillū mens huma-
 na capere nō valet etiā iratū
 videre. Quem diem bene p̄-
 pheta intuens ait. Dies ire di-
 es illa dies tribulatōis et an-
 gustie. dies calamitatis et mi-
 sere. dies tenebrarum et cali-
 gnis! dies nebulę et turbini
 dies tube et clangoris. Pen-
 sate fratres extremi diem iu-
 dicij sup̄ corda reproborum.
 qua asperitate p̄pheta vidit
 amarescere! quem tot appel-
 lationibus nō valet explica-
 re. Quāta vero tūc ent electo-
 rū letitia! qui de eius merent̄
 visione gaudere. de cuius cō-
 spectu vident et elemēta cō-
 tremiscere. cū eo simul ad nu-
 ptias intrare. Qui et in spōsi
 nuptias gaudēt. et tamē ipsi
 sunt spōse. Quia in illo eterni
 regis thalamo visioni nostre

27
 deus cōiungit. que scilicet vi-
 sionūq̄ iā in p̄petuū ab amo-
 ris sui amplexibus euellatur.
 Tūc regni ianua lugētibus
 claudetur. que modo quoti-
 die penitētibus apentur. Erit
 nanq̄ et tūc penitentia sed fru-
 ctuosa iam non ent. quia ne-
 quaq̄ tūc veniam inuenit. q̄
 modo aptum venie tempus
 perdit. Huic etenī paulus di-
 cit. Ecce nūc tempus accepta-
 bile. ecce nūc dies salutis. hic
 p̄pheta ait. Quente dominū
 diem inueniri potest. inuocate
 eū dū p̄pe est. Vnde et easdē
 virgines fatuas inuocātes do-
 minus nō audit. q̄ inter clau-
 sa regni ianua is qui nūc et p̄
 auditionē prope esse poterat!
 prope iā nō ent. Nā subditur.
 Nouissime veniūt et relique
 virgines dicentes. Domine
 dñe apen nobis. At ille respō-
 dēs ait. Amē dico vobis ne-
 scio vos. Ibi iā a deo nō pōt
 mereri quod petit! qui hic no-
 hūt audire quod iussit. Qui tē-
 pus agnue penitentie perdidit
 frustra ante regni ianuam cū
 precibus venit. Hinc est enī
 quod p̄ salomonē dñs dicit.

vocaui et renuistis extendi ma-
nu mea et non fuit qui aspice-
ret. Desperastis omne consilium
meum. et increpationes meas ne-
glexistis. Ego quoque in inter-
itu vestro videbo et subsanna-
bo. cum vobis quod timebatis ad-
uenient. cum irruent perpetua ca-
lamitas. et intuentur quasi tem-
pestas ingruent. Quando ve-
nient super nos tribulatio et an-
gustia. Tunc invocabunt me
et non exaudiam. mane consurgent
et non inuenient me. Ecce aperi-
clamur. et repulsionis sue do-
lore compulsi. appellationem do-
minantis ingeminant dicentes.
Domine domine aperi nobis. Pre-
ces offerunt sed nesciunt. quia
tunc velut incognitos dominus de-
fendit. quos modo suos per vite
meritum non agnoscit. Vbi apte
quoque generales ad discipulos
exortatio subinfertur cum dicitur.
Vigilate itaque quia nescitis di-
em neque horam. quia post peccata
deus penitentiam suscipit. si sci-
ret quoscumque de presenti seculo quo
tempore exiret. aliud tempus vo-
luptatibus. et aliud penitentie
aptare potuisset. Sed quia peniten-
ti veniam spopondit. peccatum die

crastinum non promissit. Semp-
er ergo extremum diem debemus me-
tuere. quem nunquam possumus per-
uicere. Ecce hunc ipsum diem in
quo loquimur. ad inducias con-
uersionis accepimus. et tamen
mala que fecimus flere recur-
samus. Non solum commissum non
plangimus. sed etiam que defle-
ant augemus. At si aliquando nos
egritudo corripiat. si signa e-
greditur vicina morte de-
nuntiant. inducias viuendi que-
rimus. ut peccata nostra defle-
amus. et eas cum magno studio
desiderio petimus. quas acce-
ptas modo pro nihilo habemus.
Refero fratres carissimi
si intente audire vult caritas
vestra ex consideratione illius
vehementer instruat. Quidam
vir nobilis in valeria prin-
cipis nomine consocius fuit. quem
lingua rustica populus conso-
cium vocabat. vir valde idone-
us. sed tantum plenus vitis. quan-
tum rebus superbia timidus. car-
nis voluptatibus subditus. in
acquirendis rebus auaritie fa-
cibus accensus. Sed cum tot
malis dominus finem ponere de-
creuisset. sicut a religioso quidam

Illa hora est nostri exitus sp
intuēda. ista redemptoris nri
ammonitio ante mētis oculis
sem pponēda qui ait. Vigila
te itaq; quia nescitis diem ne
q; horam.

Lectio sancti euangelij se
cundū lucā. Ca. xij.

In illo tēpe dixit iesus
discipulis suis. Sint lū
bi vestri pnc̄ti. et lucerne ar
dētes in manibus vestris. Et
vos similes hoibus expectā
tibus dñm suū quādo reuer
tať a nuptijs. vt cū venient et
pulsauerit. cōfestum apenēt ei
Beati serui illi quos cū vene
rit dñs. inuenerit vigilantes.

Omelia lectōis eiusdē ha
bita in basilica beati felcis
diē natalis eius. xij.

Ancti euangelij fratres
carissimi aperte vobis ē
lectio recitata. Sed ne aliqui
bus ip̄a ei⁹ planities alta for
tasse videat. eā sub breuitate
trāscurramus. Quatenus eius
expositio ita nesciētibz fiat
cognita. vt tamē sciētibz n̄
sit onerosa. Quia vris luxu
na in lūbis fit. feminis in vni
bilico. testat dñs. qui de dia

bolo ad beatū iob loquit̄ di
cēs. virtus eius in lūbis eius.
et fortitudo illius in vmbili
co ventris eius. A principali
igit̄ sexu lumborū nomie luxu
na de signat. cū dominus di
cit. Sint lumbi vestri pnc̄ti
Lumbos enī precingamus. cū
carnis luxurā p ornamentā co
artamus. Sed qz minus ē ma
la nō agere. nisi etiā qsq; stu
deat et bonis openbus infu
dare. p̄tinus addit. et lucer
ne ardētes in maibus vestris
Lucernas quippe ardētes in
manibus tenemus. cū per bo
na opa p̄mis nostris lucis
exēpla mōstramus. De qbus
p̄fecto openbus dominus di
cit. luceat lux vestra corā ho
minibus ut videāt opera v̄sa
bona. et glorificēt patrē ve
strū qui in celis est. Duo aut̄
sunt que iubent. et lumbos re
stringere. et lucernas tenere.
vt et mūditiā sit castitatis in
corpore. et lumē veritatis in
operatione. Redēptori etenī
nostro vñi sine altero place
re nequaquā potest. Si autē is
q̄ bona agit. adhuc luxurie in
quinamēta n̄ desent. aut is q̄

castitate preminet necdū se p
bona opa exercet: nec castitas
ergo magna ē sine bono ope.
nec opus bonū est aliqd sine
castitate. Sed et si utrūq; agi
tur: restat vt q̄squis ille ē? spe
ad sup̄nā patrā tendat. et ne
quaq; se a vitijs p̄mūdi hu
ius honestate otineat. Qui et
si qdā bona aliqn p̄ honesta
te inchoat: in eius tñ intētio
ne n̄ debet pmanere. nec p bo
na opa p̄ntis mūdi gloriā
q̄rere. sed totā spem in redem
ptoris sui aduentū cōstituat.
Vñ et p̄tmus subdit. et vos
similes hoibus expectātibz
dominū suū qñ reuertat̄ a nu
ptijs. Ad nuptias q̄ppe dñs
abiit. q̄ resurgēs a mortuis. i
ascēdens in celū: sup̄nā sibi
angelozū multitudinē nouus
homo copulauit. Qui tūc re
uertitur: cū nobis iā p̄ iudiciū
manifestat̄. Bene autē de ser
uis expectantibus subdit. vt
cū venient et pulsauerint cōfe
stū apenāt ei. Venit q̄ppe do
minus cū ad iudiciū p̄perat.
pulsat vero cū iā p̄ egritudinis
molestias esse mortē vicinā

designat. Cui cōfestū apen
mus: si hūc cū amore suscipi
mus. Aperre enī iudiciū pulsā
ti nō vult: qui exire de corpe
trepidat. et videre eū quē cō
tēp̄fisse se meminit: iudicē for
midat. Qui autē de sua spe et
opatione securus est: pulsā
ti cōfestū apent. quia letus
iudicē sustinet. Et cū tps pro
pinq̄ mortis agnouerit: de glo
ria retributiōis hilarescit. vñ
et p̄tmus subdit. Beati sunt
serui illi: quos cū venerit dñs
inuenient vigilātes. Vigilat?
qui ad affectū veni hūis mē
tis oculos apertos tenet. Vi
gilat? qui seruat operando qd
credit. Vigilat? q̄ a se torporis
et negligētie tenebras repellit
Hinc etenī paulus dicit. euigi
late iusti. nolite peccare. hinc
rursus ait. hora ē iā nos de sō
no surgere. **S**ed veniēs dñs
qd̄ seruis vigilātibz exhibe
at audiam? Amē dico vobis
qd̄ p̄c̄ngēt se. et facit illos di
scūbere. et rāsiēs mīstrabit illis
p̄c̄ngēt se. id est ad retributio
nē p̄pabit. Faciet illos discū
bere id ē in eina q̄etere foueri

discumbere quippe nostrum in re-
gno quiescere est. Vnde rursum
dominus dicit. veniet et recu-
bet cum abraham isaac et iacob.
Transiens autem dominus ministrat.
quia lucis sue illustratio nos
satiat. Transire vero dictum est.
cum de iudicio ad regnum redit.
vel certe dominus nobis post
iudicium transire. quia ab huma-
nitatis forma in diuinitatis
sue contemplatione nos eleuat.
Et transire eius est in claritatis
sue speculatione nos ducere. cum
eum quem in humanitate in iudi-
cio cernimus. etiam in diuinitate
post iudicium videmus. Ad
iudicium quippe veniens in for-
ma serui omnibus apparet. quod
scriptum est. videbunt in quem transi-
fixerunt. Sed cum reprobi in sup-
plicium conuertuntur. iusti ad clari-
tatem eius gloriam pertrahuntur. Si-
cut scriptum est. Tollat impius
ne videat gloriam dei. ¶ Sed
quod si seruus in prima vigilia ne-
gligenter existit. Prima quippe
vigilia prime etatis custodia
est. Sed neque sic desperandum est
et a bono opere cessandum. Nam
longanimitatis sue patientiam in
firmas dominus subdit. Et si vene-

rit in secunda vigilia. et si in tertia
vigilia venerit. et ita inuene-
rit. beati sunt serui illi. Prima
quippe primeuū tempus est. id
est pueritia. Secunda adollescē-
tia vel iuuetus. quod auctorita-
te sacri eloquii vnum sunt. di-
cente salomōe. Letare iuuenis
in adollescētia tua. Tertia au-
tem senectus accipit. Qui ergo
vigilare in prima vigilia nolu-
it. custodiat vel secundam. Vt
quod conuerit a prauitatibus suis
in pueritia neglexerit. ad vias
vite saltem in tempore iuuetutis e-
uigilet. Et qui euigilare in se-
cunda vigilia noluit. tertie vi-
gilie remedia non amittat. Vt
qui in iuuetute ad vias vite
non euigilat. saltem in senectu-
te resipiscat. ¶ Petate fratres
carissimi. quod conclusit dei pietas
dignam nostram. non est iam quod ho-
mo excusationis inueniat. De-
us despicit. et expectat. et tēni-
se videt. et reuocat. Inimam
de contemptu suo suscipit. et ta-
men quandoque reuertentibus et
iam prima permittit. Sed nemo
hanc eius longanimitatem negli-
gat. quod tanto districtior iustiti-
am in iudicio exaget. quanto

longiorē patientiā ante iudi-
cū p̄rogauit. Hinc etenī pau-
lus dicit. Ignoras quoniā be-
nignitas dei ad penitentiā te
adducit. fm̄ aut̄ diuitiā tuā
cor impenitēs thesauris tibi
rā in die re et reuelationis iu-
sti iudicii dei. Hinc psalmista
ait. Deus iudex iustus fortis
et lōganimis. Dicitur q̄ppe
longanimē, p̄misit iustū. vt
quē vides peccata delinquē-
tum diu patiēter ferre! scias
hunc etiā quādoq; districte
iudicare. Hinc p̄ quēdam sa-
pientē dicit. Altissimus ē enī
patēs redditōr. Patēs enī
redditōr dicit. q̄ peccata ho-
minū patit̄ et reddit. Nā quos
diu vt cōuertant̄ tolerat! nō
ouersos durus damnat. Ad
discutiendā verō mētis nostre
desidiā etiā extēora damna
p̄ similitudinē ad mediū de-
ducunt. vt hoc animus ad su-
am custodiā suscite. Nā di-
cit. hoc ante scitote! quia si sci-
ret paterfamilias qua hora
fur veniret. vigilaret vtiq; et
nō sineret p̄fodi domū suam.
Ex qua p̄missa similitudine,
etiā exortatio subinfert. cum

30
dicit. et vos estote parati. q̄
qua hora nō putatis filius
homīs veniet. Nesciēte enī
paterfamilias fur domū p̄fo-
dit. q̄a dū a sui custodia spi-
ritus dormit. improbiūsa mors
veniens carnis nostre habi-
taculum irrupit. et eū quē do-
minus domus inuenient. dor-
mientē necat. Quia cū v̄etu-
ra damna spiritus minime p̄-
uidet. hunc mors ad supplici-
um nescientē rapit. Fun autē
resisteret. si vigilaret. q̄ aduē-
tū iudicis q̄ occulte aiā ra-
pit p̄cauens. ei penitēdo occur-
reret. ne impenitēs p̄ret. horā
verō ultimā dñs n̄ idcirco vo-
luit nobis eē incognitā. vt sp̄
possit esse suspecta. vt dū illā
p̄uidere n̄ possumus. nos ad
illā fine intermissiōe p̄pemur.
Proinde fr̄es mei in ordi-
ne mortalitatis vestre mētis
oculos figite. veniet vos iudi-
ci p̄ fletus q̄die et lam̄ta p̄-
pate. Cū certa mors maneat
oībus. nolite de t̄p̄alis vite p̄-
uidētia incerta cogitare. Ter-
rena p̄re p̄ vos cura nō agra-
uet. q̄nta libet enī aur̄ et argē-
ti molib⁹ arcūdet. q̄bus libet

et preciosis vestibus induat
caro: qd aliud q̃ caro: Noli-
te g̃ attēdere qd habetis. sed
qd estis. Vultis audire quid
estis? Propheta indicat dicēs
Vere fenū est ppl̃s. Si enī fe-
nū ppl̃s nō est: vbi sunt illi q̃
ea q̃ hodie colimus: nobiscū
trāsacto anno beati felicitis na-
talicia celebrauerunt. O q̃nta
et q̃lia de p̃sentis vite p̃uisione
ne cogitabāt: s̃z furr̃piēte mor-
tis articulo repēte in his q̃ p̃-
uiderē nolebāt: inuēti sunt. Et
cūcta simul tp̃alia q̃ tractata
q̃si stabiliter tenere videbant
amiserūt. Si g̃ trāsacta multi-
tudo genens hūani p̃ natūi-
tatē ṽruit in carne: post mor-
tē aruit in puluere: ṽcz fenū
fuit. Quia igit̃ momētis suis
hore fugiūt: agite fr̃es carissi-
mi vt in boni op̃is mercede
teneant̃. Audite qd sapiēs sa-
lomō dicat. Qd cūq; pōt ma-
nus tua facere: instāter opa-
re. q̃z nec opus nec sciētia nec
ratio, nec sapientia enūt apud
inferos, quo tu p̃peras. Quia
g̃ et ṽtūre mortis tempus
ignoramus: et post mortē ope-
ran nō possumus: sup̃est, vt

ante mortē t̃p̃a indulta rapia-
mus. Sic enī sic mors ip̃a cū
venient ṽnceat: si p̃us q̃ veni-
at semp̃ timeatur.

Lectio sancti euangelij se-
cundū iohannē. Ca. x.

In illo t̃p̃e dixit iesus di-
scipulis suis. ego sum pa-
stor bonus. Bonus pastor ai-
mā suam dat p̃ ouibus suis.
Mercenarius aut̃ et q̃ nō est
pastor: cuius nō sunt oues p̃-
p̃e: videt lupū venientē. et di-
mittit oues et fugit. Et lupus
rapit et dispergit oues. Mer-
cenarius aut̃ fugit. q̃z mercēna-
rius est. et nō p̃tinet ad eū cr̃.

Omnia lectōis eiusdē ba-
bita ad ppl̃um in basilica
sancti petri apl̃i. xiiij.

Audistis fr̃es carissimi ex
lectōe euāgelica eruditio-
nē vestrā. Audistis ex lectōe
euāgelica p̃nculū nostrū. Ec-
ce enī is qui nō ex accidēt̃ do-
no sed essentialiter bonus est.
dicat. Ego sum pastor bonus.
Atq; eiusdē bonitatis formā
quā nos imitemur adiungit
dicens. Bonus pastor animā
suam ponit p̃ro ouibus suis.

Fecit qđ monuit. ostendit qđ
iussit. Bonus pastor p ouib?
suis aiam suā posuit. vt in sa-
cramēto nro corpus suū et sa-
guinē verteret. et oues qđ re-
dimerat carnis sue alimento
satiaret. Ostēsa est de ot ēptu
mortis via quā seqmur. ap-
posita forma cui impmamur
Prīmū nobis ē extēora nra
miserēcordit ouibus ei? impē-
dere. Postremū vero si neces-
se sit. etiā mortē nram. p eus
dē ouibus mīstrare. A pmo
aut hoc mīmo puenit ad po-
stremū maius. Sed cū incōpa-
biliter lōge sit melior aia qua
vīuimus. a terrena substantia
quā extēnus possidemus. qđ nō
dat. p ouibus substantiā suā
qn p his daturus ē aiam suā
Et sunt nōnulli qđ dū plus ter-
renā substantiā qđ oues dili-
gūt. merito nomē pastoris p-
dūt. De qbus ptnus subdit
Mercēnarius aut. et qđ nō est
pastor. cuius nō sunt oues. p-
prie. videt lupū venientē. et
dimittit oues et fugit. Nō pa-
stor sed mercēnarius vocat.
qui nō p amore intimo oues
dnicas sed ad tpales merce-

31
des pascit. Mercēnarius qđpe
ē. qđ locū quidē pastor tenet.
sed lucrū aīaz nō qrit. Terre-
nis cōmodis inbyat. honore
pzelatiōis gaudet. Tpalibus
lucris pascit. impensa sibi ab
hoibus reuerētia letat. Iste
sunt etenī mercedes mercēna-
rii. vt p eo ipso qđ in regimie
laborat. hic qđ qrit inueniat
et ab hereditate gregis in poste-
rū alienus existat. vtrū vero
pastor sit an mercēnarius. co-
gnosca veraciter nō pōt. si oc-
casio necessitatis deest. Tran-
qllitatis enī tpe plezqz ad gre-
gis custodiā. sicut verus pa-
stor sic etiā mercēnarius ostat
sed lupus veniēs indicat. qđ
qđs anio sup gregis custodiā
stabat. lupus etenī sup oues
venit. cū qlibet iniustus et ra-
ptor. fideles qđsqz atqz hūiles
oppmit. Sed is qđ pastor eē vi-
debat et nō erat. reliqt oues
et fugit. quia dū sibi ab eo pi-
culū ingen metuūt. resistere e-
ius iniustitie nō psumit. Fu-
git aut nō mutādo locū. s3 sub
trahēdo solaciū. fugit. q2 inu-
sticiā vidit. et tacuit. fugit. q2 se
sub silēno abscondit. qđ bñ p

pheta dicit. Nō ascendistis
ex aduerso. neq; opposuistis
murū p domo israhel. vt sta
retis in pho in die dñi. Ex ad
uerso q̄ppe ascendere ē. q̄bus li
bet ptātibz prauē agētibz
rōis libera voce oīra ire. Et in
die dñi p domo israhel in pho
stamus. ac mūz opponimus
si fideles innocētes oīra puer
soz iniustitiā. ex iustitie auto
ntate vindicamus. Quid q̄a
mercēnarius nō facit. cū veni
entē lupū vident. fugit. Sed ē
alius lupus. q̄ sine cessatione
q̄tūdiē nō corpa sed mētes di
laniat. malignus vicz spūs. q̄
caulas fidelīū infidias circuit
et mortē aīaz querit. De q̄
lupo subdit. et lupus rapit et
dispergit oues. Lupus venit
et mercēnarius fugit. qz mali
gnus spūs mētes fidelīū in tē
pratōe dilaniat. et is q̄ locum
pastoris tenet. curā sollicitudi
nis nō habet. Anie peunt. et
iōe de terrenis cōmodis letat.
lupus rapit et dispergit oues
cū aliū ad luxuriā ptrahit. aliū
in auantiā accendit. aliū
in supbiam engit. aliū p ira
cundiam diuidit. Hunc inui-

dia stimulat. illū fallacia sup
plātat. Quali ergo lupus gre
gē dissipat. cū fidelīū populū
diabolus p temptiōes necat.
Sed cōtra hēc mercēnarius
nullo zelo accendit. nullo fer
uore dilectiōis exatat. Quia
dū sola extēnora cōmoda re
q̄nt. intēnora gregis dāna ne
ghgēter patit. Vñ et mox ad
iungit. Mercēnarius autē fu
git. quia mercēnarius est. et
nō p̄tinet ad eum de ouibus.
Sola enī causa est vt mercen
narius fugiat. quia mercēna
rius est. Ac si apte diceretur.
stare in pēculo ouīū nō po
test. qui in eo q̄ ouibus pre
est. nō oues diligit. sed lucrū
terrenū querit. Dum enī ho
nozem amplectit. dū in tēpo
ralibus cōmodis letat. oppo
nere se oīra pēculū trepidat.
ne hoc quod diligit. amittat.
Sed qz redemptor noster cul
pas ficti pastoris innotuit. ite
rū formā cū debeamus imp̄
mī oīdit dicēs. Ego sum pa
stor bonus. Atq; subiūgit. et
cognosco meas. hoc ē diligo
et cognoscut me mee. Ac si pa
tent dicat. diligētes obsequūt

Qui enī ventatē non diligit? adhuc mīme cognouit. Quia g' audistis frēs carissimī piculū nostrū? pēsate in verbis domini: etiam piculū vestrū. videte si oues eius estis. videte si eū cognoscitis. videte si lūmē ventans scitis. Satis autē dico nō p fidē sed p amorē. Satis dico nō ex credulitate sed ex opatiōe. Nā idē ipse q' hoc loquit' iohānes euangelista testat' dicēs. Qui dicit se nosse deū et mādata eius non custodit? mendax est. Vñ et hoc in loco dñs p'tinus subdit. Sicut nouit me p'r? i ego agnosco patrē et aiam meā pono p ouibus meis. Ac si apte dicat. In hoc o'stat quia et ego agnosco patrē et cognosco a patrē? qz aiam meā pono p ouibus meis. Id est ea caritate qua p ouibus morior? quantū patrē diligā o'stendo. Quia vero nō solā iudeā s'z etiā gētilitatē redimere venerat adiūgit. Et alias oues habeo q' nō sunt ex hoc ouili? et illas oportet me adducere et vocē meā audient. Et fiet vnū ouile. et vn' pastor. Redēptionē nrām q' ex gētili po

pulo venimus dñs aspexerat cū se adducere et alias oues dicebat. Hoc q'ndie fieri frēs aspiciatis. hoc recōciliatis gētilibus factū hodie videtis. Hodie q'si ex duob' gregib' vnū ouile efficit. qz iudaicū et gētilē ppl'm in sua fide iūgit. paulo attestatē q' ait. Ipse est pax nrā q' fecit vtraqz vnū. Dū n. ad eternā vitā ex vtraqz natione simplices eligit? ad ouile p'p'riū oues dēducit. de q'bus p'fecto ouib' nrsū dicit. oues mee vocē meā audiūt et ego cognosco eas et sequūt me et ego vitā eternā do eis. de q'bus et paulo sup'ius dicit. p me si q's introierit saluabit'. et ingrediet'. et egrediet'. et pascua inueniet. Ingrediet' q'ppe ad fidē. egrediet' vō a fide ad spēm. a credulitate ad o'tēplatiōē. pascua autē inueniet in eterna refectiōe. Oues g' eius pascua inueniet. et q'sq's illū corde simplici seq't'. et enī vindictis pabulo nutrit'. **¶** Que autē sint istarū ouīū pascua nisi intēna gaudia sempitēne virētis paradisi? Pascua nāqz electorū sūt vultus p'ns dei. q' dū sine de fectu aspiciūt? sine finemēs vite

cibo satiat. In istis pascuis de
eremitas satietate letati sunt
quia laqueos voluptuosos et pali
tatis euaserunt. Ibi hymnidici
angelorum choiri. ibi satietas su
piorum cuius. ibi dulcis sollenni
tas a peregrinationis huius tristitia
labore redeuntium. ibi prouidi. p
phetarum choiri. ibi iudex aplo
rum numerus. ibi innumerabilium
martyrum victor exercitus. tan
to illic letior. quanto hic durior
afflictus. ibi confessorum constantia
permanens sui precepto solata. ibi
fideles viri. quos a virilitatis sue
robore voluptas seculi emolli
re non potuit. ibi sancte mulieres qui
cum seculo sexum vicerunt. ibi pue
ri qui hic annos suos moribus
transcenderunt. ibi senes quos hic
aetas debiles reddidit. et vir
tus operis non reliquit. Queramus
ergo fratres carissimi hec pascua. in
quibus cum tantorum cuius sollenni
te gaudeamus. ipsa nos letantium
festiuitas inuiter. Certe si cubi
populi nudinas celebraret. si ad
alicuius ecclesie dedicationem de
nunciata sollennitate concurreret.
festinaremus omnes filii inueniri
et interesse tante sollennitati unus
quisque satageret. Graui se dono

afflictum crederet. si sollennitate
communis letitie non videret. Ec
ce in celestibus electorum cuius
letitia agitur. vicissim de se omnes
in suo conuictu gratulantur. et tamen
nos ab amore eremitas tepidi
nullo desiderio ardemus. in
teresse tante sollennitati non qui
mus. perquamur gaudiis et leti
sumus. Accedamus ergo animi fra
tres. recalescat fides in id quod
credidit. inardescat ad superna
nostra desideria. et sic amare iam
re est. Ab interno sollennitatis
gaudio nulla nos aduersitas
reuocet. quia et si quis ad locum pro
positum re desiderat. eius deside
rium quod libet via asperitas non im
mutat. Nulla nos prosperitas
blandiens seducat. quia stultus vi
ator est. qui in itinere amena pra
ta aspiciens. obliuiscitur quod tene
bat. Toto ergo desiderio ad super
nam patriam aimus hanelet. nihil
in hoc mundo appetat. quod con
stat quia citius relinquat. Ut si
celestis pastoris veraciter oues
sumus. quia in via delectatione non
fugimur. eternis pascuis in per
uentione satiemur. persistente domino
nostro iesu christo qui vivit et re
gnat in secula seculorum amen.

33
Lectio sancti euangelij secundū lucā. Ca. viij.

In illo tpe. Cū t̄ba plurima ouenirēt ad iesū? dicit p̄silitudinē. Exiit qui seminat seminare semen suū. et dū semiat aliud cecidit secus viā et calcatū ē. et volucres celi comederūt illud. Et aliud cecidit supra petrā. et natū auit? qz n̄ habebat hūorē. Et aliud cecidit inter spinas. et si mul exorte spine suffocauerūt illud. Et aliud cecidit in terrā bonā. et ortum fecit fructū centuplum.

Omelia lectōis eiusdē habitā ad pplū in basilica sancti pauli. xv.

Lectio scti euāgelij qm mō fratres carissimi audistis? expositiōe nō indiget. sed admonitiōe. Quā p̄semet ipam enī veritas exposuit? hāc discutere hūana fragilitas nō p̄sumit. Sed est qz sollicite in hac ipā expositiōe dñica p̄sare debemus. Quia si nos vobis semē verbū agrū mundū volucres demonia spinas diuitias significare diceremus? ad credendū nobis mēs forsi

tan v̄ra dubitaret. Vñ et idē dñs p̄semetipm dignatus ē exponere qd dicebat. vt scatis rez significatiōes q̄rere in his etiā q̄ p̄semetipm noluit explanare. Exponendo ḡ qd dicit? figurate se loq̄ innotuit. q̄tenus certos vos redderet? cū vobis n̄ra fragilitas verborū illius figuras aperiet. Quis enī mihi unq̄s crederet? si spinas diuitias interpretari noluisse? Maxime cū ille p̄gant iste delectet. Et tñ spine sunt. qz cogitationū suarū punctio nibus mentē lacerāt. et cū vsqz ad peccatū ptrahūt? q̄si inflicto vulnere cruentāt. Quas bene hoc alio in loco euāgelista testāte nequa q̄s dñs diuitias sed fallaces diuitias appellat. Fallaces enī sunt. quia nobiscū diu pmanere nō possunt. Fallaces sunt. que mētē n̄re inopiā nō expellunt. Sole aut diuitie vere sunt? q̄ nos diuites virtutibus faciūt. Si ergo fr̄es carissimi esse diuites cupitis? veras diuitias amate. Si culmē veri honoris q̄ritis ad celeste regnū tēdite. Si gloriā dignitatū diligitis? in illa

supna angeloz cuna assenbi
festinate. verba dñi q̄ aure p
cipitis mente retinete. Cibus
enī mētis ē sermo dei. q̄ si ac
ceptus cibus stomacho lāguē
te rejicit. q̄n auditus sermo in
vētre memorie nō tenet. Sed
si q̄s alimēta n̄ retinet. huius
p̄fecto vita desperat. Eterne
igit mortis piculū formida
te. si cibū q̄ dēscē exhortatōis
accipitis. sed verba vite idest
alimēta iustitie in meōria nō
tenetis. Ecce trāsit ōne q̄s agi
tis. et ad extremū iudiciū sine
vlla momēti interpositōe q̄ti
die volētes nolētesq̄ p̄peratis.
Cur ergo amat q̄s relinquīt?
Cur illud negligīt q̄ puenīt?
Memōtote q̄s dicit. si q̄s ha
bet aures audiēdi audiat oēs
enī q̄ illic aderāt. aures corpis
habebāt. S3 q̄ cūctis aures ha
bētibz si q̄s habet aures au
diēdi audiat dicit. aures p̄cul
dubio cordis req̄rit. Curate ḡ
vt acceptus sermo in cordis
aure remaneat. Curate ne se
mē iuxta viā cadat. ne mali
gnus spūs veniat. et a memo
ria verbū tollat. Curate ne pe

trofa terra semē excipiat. et si u
ctū boni opis sine p̄seuerātie
radicibus mittat. Multis enī
libet q̄s audiūt. boni opis ini
tia p̄ponūt. sed mox vt fatiga
n aduersitatibus ceperunt. in
choata derelinquūt. petrosa ḡ
tēra humorē n̄ habuit. q̄ hoc
q̄s gemāuerat. ad fructū p̄
seuerātie n̄ p̄duxit. Multi ita
q̄s cū verbū oīa auantiā au
diūt eandē auantiā detestant̄
re. oīm otemptū laudāt. sed
mox vt vident aimus q̄s cō
cupiscat obliuiscit q̄s lauda
bat. Multi cū verbū oīa lu
xuriā audiūt. pollutōes carnis
n̄ solū p̄petrare n̄ appetūt. sed
etiā p̄petratas enibescūt. Sed
mox vt carnis spēs eoz ocu
lis apparet. sic mēs ad dēside
riū rapit. achi adhuc ab ea ni
hil sit oīa hec eadē dēsidena
deliberatū. Damnāda agit. q̄
q̄cqd egisse se meminit. et ip
se dānauit. Sepe etiā oīa cul
pas cōpungimur. et tñ post fle
tū. ad easdē cūpas redim̄. sic
balaā dīfūci p̄ph̄i tabernacu
la oīēplat. fleuit eis q̄s se fil̄ez
sien in morte depoposcat dices

Moria: aia mea morte iustorum. et fiant nouissima mea: horum filia. Sed mox ut hora concupiscentie transiit: in auaricie nequitia exarsit. Nam propter promissa munera in eius populi morte filium dedit: cuius morti se fieri simile optauit. Et oblitus est quod plaxerat: cum extinguere non habuit: quod per auariciam ardebat.

Notandum vero est quod exponens dominus dicit: quod solitudines et diuitie suffocant verbum. Suffocant enim quod impotentis cogitationibus suis: guttur mentis stragulant: et dum bonum desiderium intrare ad cor non finitur: quasi aditus flatus vitalis necat. Notandum etiam quod duo sunt qui diuitiis iungunt: solitudines videlicet et voluptates: quod perfecto et per curam mentem opprimunt: et per affluentiam resoluunt. Re enim contraria possessores suos et afflictos et lubricos faciunt. Sed quod voluptas uenire non potest cum afflictione: alio quidem tempore per custodie sue solitudine affligunt: atque alio per abundantiam ad voluptates emolliunt. Terra autem bona fructum per patientiam

reddat: quod videlicet nulla sunt bona que agimus: si non equanimiter etiam perimorum mala toleremus. Quanto enim quisque altius profecerit: tanto in hoc mundo inuenit: quod durum portet. Quia cum a presenti seculo mentis nostre dilectio deficiat: eiusdem seculi aduersitas crescat. hinc est enim quod plerisque cernimus et bona agere: et tamen sub graui tribulationum faste defudare. Terra namque iam desideria fugiunt: et tamen flagellis diuini iudicis flagrant. Sed iuxta vocem domini fructum per patientiam reddunt: quod cum humiliter flagella suscipiunt: post flagella ad requiem sublimiter suscipiunt: sic vicia calibus tunc: ut in vini sapore liquant. Sic olia contusionibus expressa amarum suum desunt: et in olei liquore pinguescit: sic per trituram aree a paleis grana separant: et ad horreum purgata perueniunt. Qui ergo appetit plene vitia vincere: studeat humiliter purgationis sue flagella tolerare: ut tandem post ad iudicem mundior veniat: quanto nunc eius rubiginem ignis tribulationis purgat. **I**n ea porticu que est iudicis ad ecclesiam beati

clēmēns est pūa? fuit quidā
senio lus noīe quē multi ve-
strū mecū nouerunt. Rebus
paup. mentis diues. quē lōga
egritudo dissoluerat. Nā a p-
meua etate vsq; ad finē vite
palticus iacebat. (qd dīcā)
qz stare n̄ poterat? q̄ nunq; in
lecto suo surgere vel ad sedē
dū valebat. Nunq; manū su-
am ad os ducere. nunq; se po-
tuit in latus aliud dēciare. hu-
ic ad senūendū mī cū frē ade-
rat. q̄cquid ex elemosina po-
tuisset accipe hoc eoz mani-
bus paupib; erogabat. Ne
quaq; lras nouerat. s; scip̄e
sacresibimet codices emerat
et religiosos q̄sq; in hospita-
litatē suscipiēs, hos corā se le-
gere sine intermissiōe faciebat
Factūq; ē vt q̄ntū ad mensu-
rā ppriā plene sacra scripturā
disceret? cū sicut dixi lras fun-
ditus ignoraret. Studebat in
doloze sp̄ grās agere. hymnis
diei et laudibus diebus ac no-
ctibus vacare. Sed cū iā tps
esset vt tāta eius patiētia re-
numerari debuisset? mēb; eoz
dolor ad vitalia redijt. Cūq;
se iā morti pximū agnouit? p-

egnos viros atq; in hospita-
litate susceptos amonuit vt
surgere. et cū eo psalmos p
expectatōe exitus sui decanta-
rēt. Cūq; cū eis i ip̄e moriēs
psalleret? voces psallentiū re-
pēte cōpescuit? cū terroze ma-
gni clamoris dicens. Tacete
nunq; nō auditis q̄nte reso-
nāt laudes in celo? Cūq; ad
eas dē laudes q̄s intus audie-
rat atre cordis intēderet? sc̄tā
illa aia a carne soluta ē. Sed
exeūte illa tāta illic frāgrātia
odoris aspersa ē? vt oēs illi q̄
aderāt? inestimabili suauita-
te replerēt. Ita vt p hoc patē-
ter agnoscerēt? q̄ eū laudes
q̄s audierat in celo suscepissēt
Cui rei monachus n̄r inter fu-
it? q̄ nunciusq; viuit. et cū ma-
gno fletu attestari solet? qz q̄
usq; corpus eius sepultū tra-
deret? ab eoz naribus, odo-
re illius frāgrātia nō recessit.
Ecce q̄ fine ex hac vita exijt?
qui in hac vita eq̄nimit̄ fla-
gella tolerauit. Iuxta vocē ḡ
dñicā bona terra fructū ppa-
tētā reddidit? q̄ exarata disci-
pline vomere ad remuneratio-
nis segetē puenit. Sed vos ro-
go fratres carissimi intendite.

¶ excusatiōis argumentū in
 illo distincto iudicio habituri
 sumus nos? qui a bono opere
 torpētes et res et manus ac-
 cepimus? si p̄cepta dñica ege-
 nus et sine manibus potuit im-
 plere. Nō oīa nos dñs tunc
 apl' os ostēdat? qui ad regnū
 secū turbas fideiū predicādo
 traxerūt. Nō oīa nos marty-
 res exhibeat? qui ad celestem
 patriā sanguinē fundēdo per-
 uenerūt. Quid tunc dictū fu-
 mus? cū hūc de quo locuti fu-
 mus seniolū viderimus? cui
 lōgus lāguor brachia tenuit.
 sed tamē hec a bono ope non
 hgaui. Hec vobiscū fratres
 agite. sic vos ad studiū boni
 opis instigate? vt cū bonos
 vobis mō ad imitandū ppo-
 nitis? eorū sfortes eē valeatis

¶ Lectio sancti euangelij se-
 cundū matheū. Ca. iiii.

In illo tpe ductus ē ie-
 sus in desertū a spū vt
 tēptaret a diabolo. et cū ieu-
 nasset q̄draginta diebus et q̄-
 draginta noctibus? postea e-
 surit. Et accedēs tēptator di-
 cit ei. Si filius dei es? dic vt la-
 pides isti panes fiāt. Quā re-

35
 spōdens dixit. Scriptū est. Nō
 in solo pane viuit hō. sed in oī
 verbo qđ p̄cedit de ore dei.

¶ Omelia lechiōis eiusdē ha-
 bita ad pplū in basilica
 sancti iohannis qui dici-
 tur constantiana. xvi.

Subitan a q̄busdā so-
 let a quo spū sit iesus
 ductus in desertū ppter hoc
 quod subdit. Assumpsit eum
 diabolus in sanctā ciuitatem.
 Et rursum. Assumpsit eum in
 montē excelsum. Sed vere et
 absq; vlla q̄stione oueniēter
 accepit? vt a scō spū in deser-
 tū ductus credat. vt illic eū su-
 us spūs duceret? vbi hūc ad
 tēptandū malignus spūs in-
 ueniret. Sed ecce cū dicit deus
 hō vel in excelsum montē vl
 in sanctā ciuitatē a diabolo as-
 sumptus? mēs refugit credē.
 hūane hoc audire aures expa-
 uescūt. Que tñ nō esse incredi-
 bila ista cognoscimus? si in il-
 lo et alia facta p̄sam? certe
 iniquē oī caput diabolus ē. et
 huius capitis mēbra sūt oēs
 iniqui. An nō diaboli mēbrum
 fuit pilatus. An nō diaboli
 mēbra iudei p̄secutes. et mili-
 tes crucifigētes christū fuerūt

Quid ergo mirum si se ab illo p-
miserit in montem duci? qui se ptu-
lit etiam a membris illius crucifi-
gi. Non est ergo indignum redemptori
nostro quod temptari voluit? qui ve-
nerat occidi. Iustus quippe erat
ut sic temptationes nostras suis tem-
ptationibus viceret? sicut mor-
tem nostram vicerat sua morte
superare. **S**ed sciendum nobis
est? quod tribus modis temptatio
agitur? suggestione? delectatione et
consensu. Et nos cum temptamur?
pleneque in delectatione? aut etiam
in consensu labimur? quod de car-
nis peccato propagatum in nobis ipsum
etiam genus? unde certamina to-
leramus? Deus vero qui in utero
virginis incarnatus in mundum
sine peccato venerat? nihil contra-
dictoris in semetipso tolerabat
Temptatori ergo per suggestionem
potuit? sed eius mentem peccati
delectatio non momordit. At-
que ideo omnis diabolica illa tem-
ptatio foris non intus fuit. Sed si
ipsum ordinem temptationis eius as-
piciamus? perscrutemur quanta ma-
gnitudine nos a temptatione libe-
ramur. Antiquus hostis contra
primum hominem penitus nostrum in tri-
bus se temptationibus erexit. quia

hic videlicet gula? vana gloria
et auaritia temptauit? sed tempta-
do superauit? quod sibi eum per consen-
sum subdit. Ex gula quippe tem-
ptauit? cum cibum ligni vitæ omni-
dit atque ad comedendum suaserit
Ex vana autem gloria temptauit? cum
diceret? entis sicut dei. Et ex per-
uictu auaritie temptauit cum di-
ceret? sciens bonum et malum. Aua-
ritia enim non solum pecunie est? sed
etiam altitudinis. Recte enim
auaritia dicitur? cum supra modum
sublimitas ambit. Si enim non
ad auaritiam honoris rapina
pertineret? nequaquam paulus de
vniuerso genito dei filio diceret. non
rapinam arbitratus est se esse equi-
le deo. In hoc autem diabolus per
temperamentum nostrum ad superbiam traxit? qui eum
ad auaritiam sublimitatis exci-
tauit. Sed quibus modis primum
homo strauit? eiusdem modis se-
cundo homini temptator succubuit.
Per gulam quippe temptat cum
dicit? dic ut lapides isti panes
fiant. Per vanam gloriam temptat
cum dicit? si filius dei es? mitte te
deorum superum. Per sublimitatis aua-
ritiam temptat? cum regna omnia mundi
omni-dit? dicens? hec omnia tibi da-
bo? si proinde adoraueris me.

Sed eisdem modis a secundo
homine vincit. quibus pri-
mu homine se vixisse gloria-
tur. ut a nostris cordibus ipso
aditu captus exeat. quo nos
aditu intromissus tenebat. Sed
est aliud frater carissimi quod in hac
temptatione divina considerare de-
bemus. quia temptatus a dia-
bolo dominus sacri eloquii pre-
cepta respondit. et qui eo ver-
bo quod erat temptatoris suum
mergere in abissum poterat.
virtute sue potentie non osten-
dit. Sola divine scripture pre-
cepta dedit. quatenus sue no-
bis patientie preberet exemplum.
ut quoties a pravus hominibus
aliquid patimur. ad doctrinam ex-
citemur potius quam ad vindictam.
Pescate quanta est patientia dei. quan-
ta impatientia nostra. Nos si
iniuriis aut aliquo lesione pro-
camur. furore permoti aut quan-
tum possumus nosmetipsos vici-
scamur. aut quod non possumus fa-
cere minamur. Ecce aduersi-
tatem diaboli dominus protulit. et ni-
hil ei nisi verba mansuetudinis
rondit. Portat quem punire po-
terat. ut in laudem eius altius
cresceret. si hostem suum non ex-

tinguendo. sed interim patiente
superaret. Notandum vero quod
subdit. quia recedente diabo-
lo angeli ministrabant ei. Ex
qua re quid aliud quam unius
personae utraque natura ostendi-
tur. Quia et homo est. quem di-
abolus temptat. et isdem ipse deus
est. cui ab angelis ministratur.
Cognoscamus ergo in eo na-
turam nostram. quia nisi hunc dia-
bolus hominem cerneret. non tem-
ptaret. Veneremur in illo di-
vinitatem suam. quia nisi super omnia
deus existeret. ei nullomodo
angeli ministrarent. ¶ Sed quod
his diebus lectio agnuit. nam quod
draginta dierum abstinentiam nostram
redemptoris audiimus. quod quod-
ragesime tempus inchoamus
discutiendum nobis est cur hec
ipsa abstinentia per quodraginta
dierum numerum custoditur. Moi-
ses. nam. ut legem acciperet sancto die-
bus. xl. ieiunavit. Helias in de-
serto. xl. diebus abstinuit. Ipse
auctor hominum ad homines veniens
in. xl. diebus. nullum omnino cibum
sumpsit. Nos quoque in quan-
tum possumus annuo quadra-
gesime tempore carnem nostram per
abstinentiam affligere conemur

Cur ergo in abstinentia quadragenarius numerus custoditur? nisi quia virtus decalogi per libros trium euangelii impletur. Denarius etenim quater ductus in quadragenarium surgit. quia tunc decalogi mandata perficimus. cum perfecto trium librorum sancti euangelii custodimus. Ex quo re sentiri aliud potest. In hoc enim mortali corpore ex trium elementis subsistimus. et per voluptates eiusdem corporis preceptis dominicis obtrahimur. Precepta autem dominica per decalogum sunt accepta. Qui autem per carnis desideria decalogi mandata contempnimus. dignum est ut eandem carnem quater decies affligamus. Quamvis de hoc quod quadragenarium tempus est adhuc aliud quod possit intelligi. A presentia etenim die. usque ad paschalis sollemnitatis gaudia sex ebdomade veniunt. Quarum videlicet dies xlii. sunt. Ex quibus dum sex dies dominici abstinentia subtrahuntur. non plus in abstinentia quam triginta et sex dies remanent. dum vero per trecentos et lxxv. dies annus ducitur. nos autem per triginta et sex dies affligimur. quasi anni nostri decimas damus

ut qui nobismetipsos per acceptum annum vivimus. auctori nostro nos in eius decimis per abstinentiam mortificemur. Unde fratres carissimi sicut offerre in lege iubemini decimas rerum. ita ei offerre contendite et decimas dierum. Unusquisque in quantum virtus suppetit. carnem maceret. eiusque desideria affligat. Concupiscentias turpes interficiat. ut iuxta pauli vocem hostia viva fiat. hostia quippe et immolatur et viva est. quando et ab hac vita homo non deficit. et tamen se a carnalibus desideriis occidit. Caro nos letata trahit ad culpam. afflicta reducat ad veniam. Auctor etenim mortis nostre per fructum ligni vetiti vite precepta transgressus est. Qui ergo a paradisi gaudiis per cibum cecidimus. ad hoc in quantum possumus per abstinentiam resurgamus. Sed nemo sibi eandem abstinentiam solam credat posse sufficere. cum per prophetam dominus dicat. Nonne hoc est magis ieiunium quod elegi. subiiciens. Frange esurienti panem tuum. et egenos vagosque induc in domum tuam

Cum videns nudum: opus ei
 et carnem tuam ne desperens. Il-
 lud ergo ieiunium deus appro-
 bat: quod ad eius oculos ma-
 nus elemosinarum leuat. quod
 cum proximi dilectione agit.
 quod cum pietate oditur. Hoc
 ergo quod tibi subtrahis: alteri
 largire. ut unde tua caro af-
 fligit: inde egentis proximi ca-
 ro reparet. Hinc etenim per
 prophetam dominus dicit. Cum ie-
 iunaretis: et plageretis: num-
 quid ieiunium ieiunastis mi-
 hi? Et cum comeditis et bi-
 bitis: numquid non vobis co-
 meditis et vobismetipsis bi-
 bitis? Sibi enim comedit et bi-
 bit: quod alimenta corporis que
 sunt communia dona oditoris
 sine indigentibus percipit. Et si
 tibi quisque ieiunat: si ea que ad
 tempus subtrahit: non pauperi-
 bus tribuit: sed veteri postmo-
 dum offerenda custodit. Hinc per
 iohannem dicit. Sanctificate ieiuni-
 um. Ieiunium quippe sanctifica-
 re est: adiunctis bonis alijs di-
 gnam deo abstinentiam carnis o-
 stendere. Cesset ira. soporant iur-
 gia. Incassum enim caro atten-
 tur: si a prauis suis volupta-

37
 tibus animus non refrenatur.
 Cum per prophetam dominus dicat.
 Ecce in die ieiunij vestri in-
 uenit voluntas vestra. Ecce
 ad lites et contentiones ieiuna-
 tis. et percussis pugno impie.
 et omnes debitores vestros re-
 petitis. Neque enim qui debitor
 in suo hoc quod dedit repetit: alii
 quid iniustum facit. sed dignum
 est: ut quisque se in penitentia ma-
 cerat: etiam hoc quod sibi iuste
 competit indicat. Sic sic nobis
 afflictis et penitentibus a deo
 dimittit quod iniuste egimus: si
 per amorem illi? hoc quod nobis
 iuste competit: relaxamus.

Lectio sancti euangelij se-
 cundum lucam. Cap. x.

In illo tempore designauit
 dominus et alios septuagin-
 ta duos. et misit illos binos
 ante faciem suam in omnem ciuitatem
 et locum in quo erat ipse venturus.
 Et dicebat illis. Messis quidem
 multa. operari autem pauci. Ro-
 gate ergo dominum messis ut mittat
 operarios in messem suam.

Omelia lectionis eiusdem ha-
 bita ad episcopos in fontes la-
 teranensem. xvij.

Dominus et saluator no-
ster fr̃es carissimi aliqui
nos sermonibus aliqui vero
opibus amonet. Ipa eteni fa-
cta eius p̃cepta s̃nt. qz dū ali-
qd tactus facit? qd agere de-
beam? imotesat. Ecce eni bi-
nos in p̃dicationē discipulos
mittit? qz duo sunt p̃cepta ca-
ritatis. dei videlicet amor et p̃-
ximi. et minus q̃ inter duos
cantas haberi nō pōt. Nemo
eni pprie ad semetip̃m habe-
re caritatē dicit. sed dilectio i
alterz tēdit? vt caritas eē pos-
sit. Binos ad p̃dicandū disci-
pulos dñs mittit? q̃tenus hoc
nobis tacitus innuat? qz q̃ ca-
ritatē erga alterū nō habet? p̃-
dicatōis officiū suscipere nulla
tenus debet. Bene aut dicit qz
misit eos añ faciē suā in oēm
ciuitatē et locū quo erat ipse
vēturus. Predicatores eni su-
os dñs sequit? qz p̃dicatio p̃-
uenit. et tūc ad mētis nr̃e ha-
bitaculū dñs venit? qñ verba
exhortatiōis p̃currūt. atqz per
hoc veritas in mēte suscipit̃.
hinc nāqz eis dē p̃dicatozibus
isaas dicit. Parate viā dñi. re-
ctas facite semitas dei nostri.

Hinc illis psalmista ait. Iter
facite ei q̃ ascēdit sup occasū
Sup occasum nāqz dñs ascē-
dit. qz in passione occubuit? in
de maiorē suā gloriā resurgē-
do manifestauit. Super occa-
sum videlicet ascēdit? q̃ mor-
tē quā ptulit resurgēdo calca-
uit. Ei ergo q̃ ascēdit sup oc-
casum iter facimus? cū nos e-
ius gloriā vestris mētibus p̃-
dicamus. vt eas et ipse post
veniēs p̃ amoris sui presen-
tiā illustret. Missis aut p̃dica-
tozibus qd dicat audiamus
Messis quidē multa. opera-
rij aut pauci. Rogate ergo do-
minū messis? vt mittat opan-
os in messēm suā. At messis
multa. sed operari pauci sunt.
Quod sine graui loq̃ meroze
nō possumus. qz et si sunt q̃ bo-
na audiūt? defunt q̃ dicāt. Ec-
ce mūdus sacerdotibus plen?
sed tam in messe dei rarus val-
de inuenit̃ opator. qz officiū
q̃dem sacerdotale suscipimus
sed opus officij nō implemus
Sed p̃sate fr̃es carissimi pen-
sate qd dicitur. Rogate dñm
messis vt mittat opanos in
messēm suam. Vos p̃ nobis

petite? ut digna nobis operari
valeamus. ne ab exhortatione
lingua torpeat. ne postquam predi-
cationis locum suscepimus. apud
iustum iudicem nostra nos taciturni-
tas adducat. Sepe enim pro sua
nequa predicatorum restringit li-
gua. Sepe vero ex subiectorum
agit culpa. ut eis qui presunt pre-
dicationis sermo subtrahatur.
Ex sua quippe nequa predican-
tium lingua restringit. sicut psal-
mista ait. Peccatori autem dixit
dominus. quare tu enarras iustitias
meas. Et rursum. ex vitio sub-
rektorum vox predicatorum subtra-
hitur. sicut ad ezechielem dominus di-
xit. Linguam tuam adhaerere faciam
palato tuo. et eris mutus. nec
quasi vir obiurgas. quia domus ex-
asperata est. Ac si apte dicat.
Idcirco tibi predicationis sermo
tolliat? quia dum me in suis actibus
plebs exasperat. non est digna
cui exhortatio ventatis fiat.
Ex cuius ergo vitio predicatorum
sermo subtrahitur? non facile co-
gnoscat. Quia vero pastoris
taciturnitas aliquando sibi semper au-
tem subiectis noceat. certissime
scit. Sed vitia si ad predicationis
virtutem non sufficimus? loci non
sunt officium in innocentiam vite

teneamus. Nam subdit. Ecce
ego mitto vos sicut agnos in-
ter lupos. Multi autem cum regi-
minis iura suscipiunt. ad lace-
randos subditos inardescunt.
terrore potestatis exhibent. in quibus
prodesse debuerant. nocent.
Et quia caritatis viscera non ha-
bent. domini videri appetunt.
patres se esse mime recognos-
cunt. humilitatis locum in elati-
one dominationis mutant. Et
si quando extrinsecus blandiun-
tur. intrinsecus seuiunt. De qua
bus alias ventas dicit. Veni-
et ad vos in vestimentis ovium.
intrinsecus autem sunt lupi
rapaces. Contra quam omnia consideramus
dum nobis est. quia sicut agni inter
lupos mittimur. ut sensum ser-
uantes innocentie morsum mali-
tie non habeamus. Qui enim locum
predicationis suscipit? mala infer-
re non debet. sed tolerare. ut ex ip-
sa sua mansuetudine ira seuien-
tium mitiget. et peccatorum vulne-
ra in alijs ipse afflictionibus
vulnerat? sanat. Quod et si quando
zelus rectitudinis exigit. ut er-
ga subiectos seuiat. furore ipse
de amore sit. non de crudelitate
quatenus iura discipline exhibeat

et intus paterna pietate dili-
gat' q's foris q'si insequendo ca-
stigmat. Qd tunc bene rector exi-
bet' cu sepe diligere p amore
puatu nescit' cu nulla q mudi
sunt appetit. cu terrene cupidi-
tatis oneribus nequa q mētis
colla supponit. Vñ et subdit.
Nolite portare saculu neq pe-
ra. neq calciamēta. et nemine
p viā salutaueritis. Predica-
tori enī tāta debet in deo esse
fiducia' vt p'sentis vite sum-
ptus q'uis nō pūdeat' tam
hos sibi nō deesse certissime sci-
at. ne dū mēs eius occupatur
ad tēpalia minus alijs pū-
deat eterna. cui etiā p viā ne-
minē salutare cōcedit. vt sub
quāta festinatione iter p'dica-
tionis p'gere debeat' ostendat.
Quasi q's verba etiā p alle-
goriā velit intelligi' in saculo
pecunia clausa ē. Pecunia ve-
ro clausa est sapiētia occulta.
Qui igit sapiētie verbū ha-
bet' s'z hoc erogare p'rimo ne-
gligit' quasi pecuniā in saculo
ligatā tenet. Vnde scriptū ē
Sapiētia abscondita et thesau-
rus occultus, q' utilitas in vtrif-
q's. Quid vero p perā nisi one

ra seculi' et qd hoc loco p cal-
ciamēta nisi mortuorū opum
exēpla signant'. Qui ergo of-
ficiū p'dicatoris suscipit' dignū
nō est vt onus seculariū nego-
ciōrū portet. Nedū hoc eius
colla deprimat' ad p'dicāda
celestia nō assurgat. Nec debet
stultorū opum exempla aspi-
cere' ne sua opa quasi ex mor-
tuis pellibus credat muniri.
Sunt etenī multi qui p'auita-
tē suā ex alienis p'auitatibus
tuent'. Quia enī alios talia fe-
cisse cōsiderant' se hoc facere
licēter putant. hi qd aliud fa-
ciunt nisi pedes suos ex mor-
tuorū animalū muniri pelli-
bus conant'. Omis vero qui
salutat in via' ex occasione sa-
lutat itnens. non ex studio o-
ptāde eiusdē salutis. Qui igit
nō amore eterne patne sed p
miorum ambitu salutem au-
diētibus p'dicat' quasi in iti-
nere salutat. quia ex occasiōe
et nō ex intentione eterne pa-
trne salutē audiētibus exoptat.
Sequit' in quacūq's domū
intrauentis' p'imum dicite.
pax huic domui. et si ibi fuerit
filius pacis' req'iescet sup illā

pax nostra. sin autē ad vos re-
uertē. Pax q̄ ab ore predica-
toris offertur? aut requiescit in
domo. si in ea filius pacis fu-
erit. aut ad eundē predicator-
em reuertē. Quia aut erit q̄s
q̄ p̄destinatus ad vitā. et ce-
leste verbū sequit̄ qd̄ audit.
aut si nullus audire voluerit?
ipse predicator sine fructu nō
erit. quia ad eū pax reuertetur
quoniā ei a dñō p̄ labore suū
opere merces recompensat̄.
Ecce autē qui perā et sacculū
portare p̄hibuit? sumptus et
alimēta ex eadē predicatōe
concedit. Nā subdit. In eadē
autē domo manete edētes et
bibentes que apud illos sunt.
Dignus est enī oparius mer-
cede sua. Si pax nostra recipi-
tur? dignū est vt in eadē do-
mo maneamus? edētes et bi-
bētes que apud illos sunt. vt
ab eis terrena stipēdia cōsequi-
mur? q̄bus p̄mia p̄ne celestis
offerimus. Vnde etiā paulus
hec ip̄a p̄ minimo suscipiēs di-
cit. Si nos vobis spiritalia se-
minauimus? magnū nō est si
vestra carnalia metamus? et
subdit. dignus est mercenari-

us mercede sua. q̄z iā de mer-
cede opis sunt ip̄a alimēta su-
stentatiōis. vt hic merces de
labore predicatiōis inchoet?
q̄ illic de ventatis visiōe p̄fi-
ciat. Qua in re cōsiderandū est
q̄ vni nostro opi due merce-
des debent. vna in via. altera
in patria. Vna q̄ nos in labo-
re sustentat. alia que nos in re
surrectōe remunerat. Merces
itaq̄ que in p̄senti accipitur?
hoc in nobis debet agere? vt
ad sequentē mercedē robusti-
us tendat. Venit ergo q̄s q̄ p̄
dicator nō ideo p̄dicare debet
vt in hoc tpe mercedē recipi-
at. sed ideo mercedē recipiat? ut
p̄dicare subsistat. Quisq̄z nā-
q̄z ideo p̄dicat vt hic vel lau-
dis vel munus mercedē reci-
piat? eterna p̄culdubio merce-
de se p̄uat. q̄s q̄s vero v̄l ea q̄
dicit ideo placere hoībus ap-
petit? vt dū placet qd̄ dicit p̄
eadē dicta n̄ ip̄e s̄z dñs ame-
tur? vel idcirco terrena stipēdia
in p̄dicatōe cōsequit̄. ne a p̄di-
catōis voce p̄ indigētā lassēt
huic p̄culdubio ad recipiendā
mercedē nihil obstat in p̄ia
quia sumptus sumpsit in via

Sed qđ nos (qđ tamē sine
dolore dicere nō possumus) qđ
nos o pastores agimus qđ et
mercedē cōsequimur? et tñ opa
ri nequaquā sumus? Fructus
qđ pē sancte ecclē in stipendio
qđ tidiano percipimus. sed tñ p
eterna ecclā minime in pđica
tōe laboramus. Pēsemus cū
ius dānationis sit sine labore
hic percipere mercedē laboris.
Ecce ex oblatōe fidelīū vīuī
mus. sed nūqđ p aiabus fi
delīū laboramus? Illa in sti
pendiū nrm sumimus? qđ p re
dimēdis peccatis suis fideles
obtulerūt. nec tñ oīa peccata
eadē vel orōis studio, vel p
dicatōis, vt dignū est infuda
mus vix p culpa sua quēpiā
apta voce reprehēdimus. et
adhuc qđ est grauius aliqn
si psona in hoc mūdo potens
sit. eius forsitan errata lauda
mus. ne si aduerset p iracūdi
am nimis subtrahat qđ im
pēdebat. S3 debemus sine ces
satōe meminisse qđ de qbus
dā in osee scriptū est. Pctā po
puli mei comederūt. Cur autē
peccata ppli comedere dicunt
nisi q2 pctā delinqntiū fouēt.

ne t palia stipēdia emittāt? s3
et nos qđ ex oblatōibus fidei
um vīuimus qđ illi p peccatis
suis obtulerūt? si comedimus
et tacemus? eorū pculdubio
pctā māducamus. Pēsemus
gō cuius sit apud dēu cūminis
pctōz p cū māducare. nīhil
oīa pctā pđicādo agere. Au
diamus qđ beati iob voce di
cēt. Si aduersū me terra mea
clamat. et cū ipa sulci eius de
flēt. si fructus eius cōmedi abs
q3 pecūnia. Terra etenī cōtra
possefforē suū clamat quādo
cōtra pastore suū iuste ecclā
murmurat cuius etiā sulci de
flēt? si corda audietū qđ a p
cedētibus sunt patribus pđi
catōis voce. et vigore inuectio
nis exarata vidēt aliqd qđ lu
geāt de vita pastoris. Cuius
vic3 terre fructus posseffor bo
nus sine pecūnia nō māducāt
q2 discretus pastor pzoget ta
lentū verbi. ne ad dānationē
suā d ecclā stipēdiū sumat ali
mēt. Tunc enī de terra nra cū
pecūnia fructus comedimus?
qn fūntes ecclāstica subsidia
pđicatōe laboramus. pcones
nanq3 ventum iudicis sumus.

Quis ergo venturum iudicē
nūciabit? si p̄eco tacerē. Dem
de cōsiderandū nobis est vt
inquātum valet quisq; vel in
quātū sufficit? et terrorē ven-
turū iudici; et dulcedinē regni
suscepte ecclesie insinuare cō-
tēdat. Et q; vna eadēq; exor-
tatiōis voce nō sufficit? simul
cunctos amonere debet. singu-
los inquātum valet instruere
p̄uatis locutiōibus edifica-
re. exhortatiōe simplici fructū
in filiorū suorū cordibus q̄-
rere. Debemus nāq; pensare
om̄ne quod sanctis apostolis
dicit̄ et per apostolos nobis.
Vos estis sal terre. Si ergo sal
sumus odire mētes fidelīū de-
bemus. Vos ergo q̄ pastores
estis? p̄sate q; dei animalia
pascitis. De q̄bus p̄fecto ai-
malibus deo p̄ psalmistā di-
cit̄. Animalia tua habitabūt
in ea. Et sepe videmus q; pe-
tra salis brutis animalibus po-
nit̄. vt ex eadē salis petra lā-
bere debeāt et meliorari. Qua
si ergo inter bruta animalia pe-
tra salis debet esse sacerdos in
p̄phs. Curare nāq; sacerdoti
necesse ē q̄ singulis dicat. unū

40
quēq; q̄liter amoneat. vt q̄f.
q̄s sacerdoti iungit̄? q̄ si ex sa-
lis tactu eterne vite sapore cō-
diat̄. Sal etenī terre nō sumus?
si corda cōdientū nō odimus?
Qd̄ p̄fecto audientū ille ve-
raciter p̄mo impedit? q̄ p̄e-
dicatiōis verbū nō subtrahit
Sed tūc vere alijs recta p̄dica-
mus? si dicta rebus ostēdim?
si nos ip̄o diuino amore com-
pūgimur. et hūane vite (q̄ si-
ne culpa trāfire nequa q̄s pōt)
quidānas lachrymis macu-
las lauamus. Tunc aut̄ de no-
bis vere cōpūgimur? si studio
se patrū precedentū facta p̄e-
sem? vt ex aspecta illoꝝ gl̄a
in n̄is nobis oculis n̄ra vita
sordefcat. Tunc vere cōpungi-
mur? cū p̄cepta dñi studiose
p̄scrutamur. et p̄ hoc p̄ficere
ip̄i otēdimus? p̄ q̄ iā p̄fecisse
nouimus q̄s veneramur. hic
est enī qd̄ de moise scriptū est
posuit et labrum enē in quo
lauarentur aaron et filij eius
cū ingredrent̄ in sancta san-
ctoꝝ qd̄ fecit de speculis muli-
enim que excubabāt in ostio
tabernaculi. Labꝝ q̄ppe enē
moyses ponit in q̄ sacerdotes

lauari debeant, et sancta sanctorum ingredi. quia lex dei prius nos lauauit per conpunctionem precipit: ut nostra immunditia ad penetranda secreta dei munditia non sit indigna. Quod labrum de speculis mulierum prohibet factum. quod ad tabernaculi ostium indefinenter excubabant. Specula sunt quippe mulierum precepta dei. in quibus se sancte anime semper aspiciunt. et si que in eis sunt fedtatis macule. reprehendunt. Cogitationum vitia conungunt. et quasi renitentes vultus velut ex reddita imagine conponunt. Quia dum preceptis dominicis sollerte intendunt. in eis perculdubio vel quid in se celesti viro placeat. vel quid displiceat. agnoscunt. Que quodam in hac vita sunt. in eterno tabernaculo ingredi nequaquam possunt. Sed tamen ad ostium tabernaculi mulieres excubant. quia sancte anime etiam cum infirmitate adhuc carnis grauatur. amore tamen continuo ingressum eterni introitus obseruat. Moses ergo labrum sacerdotibus de speculis mulierum fecit quia lex dei lauacrum conpuncti

onis peccatorum nostrorum maculas exhibet. dum ea per que sancte anime super nos spiritus placuerunt intueda nobis celestia precepta present. Quibus si diligenter intendimus. interne nostre imaginis maculas videmus. Videtes autem maculas in penitentie dolore conpungimur. Conpuncti vero quasi in labrum de speculis mulierum lauamur. Est autem valde necessarium. ut cum de nobis in conpunctione afficimur. etiam commissorum nobis vitam celestemus. Sic ergo amantudo conpunctionis afficiat. ut tamen a proximo custodia non auertat. Quid enim prodest si amantes nosmetipsos relinquamus proximos. Vel quod rursum prodest si amantes vel zelantes proximos relinquimus nosmetipsos. In ornamento quippe tabernaculi biscontus coccus offerri precipit. ut animam dei oculos caritas nostra dei et proximi amore coloratur. Ille autem vere se diligit. qui pure diligit auctorem. Tunc ergo coccus biscontus. quando erga se et proximum ex amore veritas animus inflammatur. Si in hoc sciendum nobis est ut sic exerceat zelus rectitudinis

cōtra praua acta p̄mox? q̄
 tenus in feruore districtiōis
 nullomō relinquat virtutē mā
 fuetudinis. Ira etenī sacerdo
 tis neq̄q̄s debet eē p̄ceps et p̄
 t̄bata sed magis ex oīlii gra
 uitate mitigāda. Et portare ḡ
 debemus quos corngimus. et
 corngere q̄s portamus. Nefi
 ex utroq̄ vnū de fuerit? vel in
 feruore v̄l in māfuetudine a
 cho sacerdotalis nō sit. Hinc
 nāq̄ ē q̄d in tēplī mīsteno in
 basibus tēplī sculptorio ope
 leones et boues et cherubin
 exp̄ssa sunt. Cherubin q̄ppe
 ē plenitudo sciētie. S3 q̄d ē q̄
 in basibus nec leōes sine bob?
 nec boues sine leonibus fūt?
 Quid enī aliud designāt ba
 ses in tēplo? nisi sacerdotes in
 eccl̄a? Qui dū sollicitudine re
 gumis tolerāt? q̄si more basiū
 sup̄positū onus portāt. In
 basibus ḡ cherubin exp̄mūt.
 q̄z decet nimis vt sacerdotū
 pectora plenitudie sciētie sint
 referta. Per leōes autē terror se
 uentatis. p̄ boues vero patie
 tia māfuetudis figurāt. Itaq̄
 in basibus nec leōes sine bob?
 nec boues sine leōibus exp̄ri

munē. q̄z sp̄ in sacerdotali pē
 ctore cū terrore seuentatis cu
 stodiri debet virtus māfuetu
 dinis. vt et rā māfuetudo cō
 diat. et eādē māfuetudinē ne
 fortasse dissoluta sit? zelus di
 strictiōis accēdat. ¶ Sed ista
 cur loq̄mur? cū adhuc plerof
 q̄s grauari factis atrocioribus
 videam? Vobis n. sacerdo
 tibus loq̄r q̄z in ullos v̄m cū
 p̄mīs facē ordinatōes agno
 uimus sp̄ritualē gr̄az v̄dere.
 et de alienis iniquitatib? cū p̄cti
 dāno tēpalia lucra cumulare
 Cur ḡ ad memoriā vestrā n̄
 redit? q̄d vox dñica p̄cipiens
 dicit. gratis accepistis gratis
 date? Cur n̄ añ mētis oculos
 reuocatis. q̄d tēplū redēptor
 n̄ ingressus cathedras v̄den
 tū colūbas euerit. et nūmūla
 nox effudit es? Quid nāq̄ in
 tēplo dei hodie q̄ colūbas v̄
 dūt? nisi q̄ in eccl̄a p̄cū dei im
 positōe man? accipiūt. p̄ quā
 vicz impositionē sp̄s sanctus
 dat? Colūba ergo vendit? q̄z
 manus impositio p̄ quā sp̄s
 sanctus accipit? ad p̄cū
 p̄bet. Sed redemptor noster
 cathedras vendentū colum

bas euerit: quia talium nego-
ciatorum sacerdotum destruet.
Hinc est quod sacri canones si-
moniacam heresim damnant. et
eos priuam sacerdotio populi
quod de largiendis ordinibus pre-
cui querunt. Cathedra ergo ve-
denti columbas euerit: quoniam
hi qui spiritalem gratiam venun-
dant: vel ante homines vel an-
te dei oculos sacerdotio priua-
tur. Et quidem multa sunt alia
propositorum mala: quae humanos
modo oculos latent. et pleru-
mque se pastores sanctos hominibus
exhibent. atque in occultis suis
videntur turpes. animi interni arbi-
trius oculos non enubescunt. Ve-
niet veiet. profecto ille dies nec
longe est: in quo pastorum pastor
appareat. et vniuersumque sanctam
in publicum deducat. Et quomodo
subditorum culpas per propositos
volascit: tunc propositorum ma-
la per semetipsum seuiens damnat.
Vnde et ingressus in templum per
semetipsum quasi flagellum de
funiculis fecit. et de domo dei
pauos negociatores eiciens,
cathedras vedentium columbas
euerit. Quia subditorum quidem
culpas per pastores percutit. sed

pastorum vita per semetipsum
ferit. Ecce modo hominibus
negari potest: quod latenter agit.
Ille certe iudex venturus est:
cui tacendo quicquid se non potest ce-
lare. quem negando non potest falle-
re. **E**st aliud fratres caris-
simi. quod me de vita pasto-
rum vehementer affligit: sed cui
ne hoc iniuriosum videatur for-
tasse quod assero: me quoque pri-
ter accuso. Quauis barbari
temporis necessitate compulsi
valde in his iaceo inuitus. ad
exteriora enim negotia dela-
psi sumus. et aliud ex honore
fiscipimus. atque aliud ex offi-
cio actoris exhibemus. Minus
sterile predicatiois relinquitur. et
ad penam nostram ut video episcopi
vocamur. quod honoris nomen non
virtute tenemus. Relinquitur
namque deus: hi qui nobis commissi
sunt. et tacemus. In prauis acti-
bus iacet et correptionis manu
non tedium. Quotidie per multas
nequias peius. et eos ad infer-
num tendere negligenter videmus.
Sed quoniam nos uita corrigere valea-
mus alienam: qui negligimus
nostram? Curis enim secula-
ribus intenti tanto insensibili-
res intus efficiamur: quanto ad ea

q̄ fons sūt studiosiores vide
 mur. Vñ q̄ppe a cure terrene
 a celesti desiderio obdureſcit
 animus. Et dū ip̄o ſuo vñ du
 rus efficit̄ p actionē ſeculi. ad
 ea emolliri nō valet q̄ p̄tinet
 ad caritatē dei. Vñ bene ſc̄tā
 eccl̄a de mēbris ſuis infirmā
 tibus dicit. Poſuerūt me custo
 dē in vineis vineā meā n̄ cu
 ſtodiri. Vinee q̄ppe n̄re actō
 nes ſunt q̄s vñ q̄ndiani labo
 ri excolimus. Sed custodes in
 vineis poſiti n̄ram vineā mi
 me custodimus. q̄ dū extra
 neis actōibus implicamur. mi
 ſterū actōis n̄re negligimus.
 Nullū puto fr̄es caſſimi ab
 alijs maius p̄iudiciū. q̄ a ſa
 cerdotib⁹ tolerat deus. q̄n̄ eos
 q̄s ad aliorū correctionē po
 ſuit. dare de ſe exēpla p̄auita
 tis cernit. q̄n̄ ip̄i peccamus. q̄
 cōpeſcē p̄cā debuimus plez
 q̄ q̄d ē graui⁹ ſacerdotes q̄
 p̄p̄ia dare debuerāt. etiā ali
 ena d̄m̄p̄iūt. plez q̄s ſi q̄s hu
 milit̄ ſi q̄s d̄m̄nēter viuere cō
 ſpiciūt. undēt. Cōſiderate ḡ
 q̄d de gregibus agat. q̄n̄ lupi
 paſtores ſiūt. hi enī custodiā
 gregis ſuſcipiūt q̄ inſidiam gre

412
 gi d̄m̄ico n̄ metuūt. oīa q̄s gre
 ges custodi debuerūt. Nulla
 aīaꝝ lucra q̄rumus ad n̄ra q̄n̄
 die ſtudia vocamus. Terrena
 occupamus. humanā gl̄aꝝ in
 tēta mēte captamus. et q̄ eo
 ip̄o q̄ cetens plan ſumus ad
 agēda q̄libet maiorē licentiā
 habemus. ſuſcepte b̄ndictōis
 miſterū. vertimus ad ābitio
 nis argumentū. dei cās relinq̄
 mus. ad terrena negocia vaca
 mus. Iugū ſanctitatis accipi
 mus. et terrenis actib⁹ implica
 mus. impletū ē in nobis p̄fe
 cto q̄d ſcriptū ē. et ent ſic p̄p̄s
 ſic ſacerdos. Sacerdos enī nō
 diſtat a p̄p̄o. q̄n̄ nullo merito
 vite ſue vulgi trāſcēdit actio
 nē. implorem⁹ ieremie lachry
 mas. cōſideret mortē n̄ram. et
 deplozās dicat. Quō obſcura
 tū eſt aurū. mutatus eſt color
 optimus. diſp̄ſi ſunt lapides
 ſc̄tūarij in capite oī platearū.
 Aurū q̄ppe obſcuratū ē. q̄ ſa
 cerdotū vita quōdā p̄ gl̄am
 virtutū clara. nūc p̄ actōes in
 firmas oñdīt reproba. Color
 optimus ē mutatus. q̄ ille ſā
 ctitatis habitus. p̄ trena. tab
 iecta opera ad ignominiam

dispectōis venit. Lapidēs ve-
ro scūarij intrsecus habebāt.
nec fūmebant in sūmi sacēdo-
tis corpe: nisi cū sancta scōp-
ingrediēs in secreto sui odito-
ris apparebat. Nos g' frēs ca-
rissimi nos sumus lapidēs sū-
ctuarij. q' apparere sp' debūm?
in secreto dei. quos nūq' neces-
se ē foris aspici. i. nūq' in ex-
traneis actōibus videri. Sed
dispersi sūt lapidēs scūarij in
capite oīm plateaz. q'a hī q'
p' vitā et orōem intus sp' esse
debuerāt: p' vitā reprobā for-
is vacāt. Ecce iā pene nulla ē
seculi actio: quā nō sacerdotes
admistrent. Dū g' in scō ha-
bitu cōstituti extēiora sunt q'
exhibent: q'si scūarij lapidēs
foris iacēt. Quia enī greca vo-
ce platea a latitudine vocat?
scūarij lapidēs in plateis sūt
cū religiosi q'q' lata mūdi it-
nera sectant. Nec solū in pla-
teis, sed in capite plateaz di-
spersi sunt. q' p' defidenū hu-
ius mundi opera pagunt. et
tñ de religioso habitu culmen
honoris q'runt. In capite ergo
plateaz dispersi sunt. q' et ia-
cēt p' mīstenū opis. et hono-

ran volūt de imitatioe sancti-
tatis. Quāto aut mūdus gla-
dio fenat? aspiciatis. q'bus q'ti
die p'cussioibus intereat popu-
lus videtis. Cuius hoc nisi
nostro p'cipue p'ctō agit? Ec-
ce de populatē vrbes. euer-
sa. castra. eccl'e ac monasteria de-
structa in solitudine agneda-
ti sūt. S' nos p'itū p'p'o au-
ctores mortis existimus: q' es-
se debūm? duces ad vitā. ex
nō etenī p'ctō p'p'i turba p'ro-
strata ē. q' nra faciēte negh-
gētia ad vitā erudita nō est.
Quid aut aīas hoīm nisi cibū
dñi dixerimus. q' ad hoc sunt
odite vt in eius corpe traiciā-
tur. Id est vt in eterne eccl'e au-
gmentū tēdāt. S' huius cibi
odimentū nos eē debūmus.
sicut. n. paulo su p'ius p'fati su-
mus. missis p'dicatoribus d'z
Vos estis sal terre. Si igit' ci-
bus dei ē p'p'is: odimentū cibi
sacerdotes eē debuerūt. S' q'z
dū nos ab orōis et eruditōis
scēv' su cessam? sal infatuatū
ē odire valet cibos dei. atq' ita
ab auctore sumit? q'z exp'gēte
fatuitate nostra mīme oditur.
Pensem' ergo qui vnq' p'

lingua nostra ouerſi / q̄ de per
 uerſo ſuo ope nra increpatiōe
 correpti penitentia egerūt. q̄s
 luxuria ex nra eruditōe deſe-
 nuit, q̄s auaritia / q̄s ſupbia de-
 dinauit. Peſemus q̄d lucrum
 deo facimus? nos q̄ accepto
 talēto ab eo ad negociū miſſi
 ſumus. etenim dicit. Negocia-
 mini dū venio. Ecce iā venit
 ecce d̄noſtro negotio lucrū re-
 quint. Quale ei aiaꝝ lucrū de
 nra negociatōe mōſtrabimur
 Quot eius oſpectui animaꝝ
 manipulos de predicatoris no-
 ſtre ſegete latui ſumus. Po-
 namus ante oculos noſtros il-
 lū tāte diſtinctōis diē? quo iu-
 dex veniet. et rōem cū ſeruīs
 q̄bus talenā credidit? ponet.
 Ecce in maiestate terribilis in-
 ter angeloz atq; archāgeloz
 choros videbit. In illo tanto
 examine electoz omniū ⁊ re-
 proboz multitudo deducit. et
 vnusq̄s q̄d ſit opatus oſtē-
 dit. Ibi petrus cū iudea ouer-
 ſa quā poſt ſe traxit? apparebit
 Ibi paulus cōuerſum (vt ita
 dixerim) mundū ducens. Ibi
 andreas poſt ſe achaiam / ibi
 iohānes aſiā / thomas indiā,

48
 in cōſpectu ſui regis cōuerſa
 ducet. Ibi omēs dñia gregis
 anetes / cū animaꝝ lucro ap-
 parebūt. qui ſanctis ſuis p̄di-
 catōibus deo poſt ſe ſubditū
 gregē trahūt. Cū igit tot pa-
 ſtores cū gregibus ſuis añ etē
 ni paſtoris oculos venerint?
 q̄d nos miſeri dicturi ſumus?
 q̄ ad dñm noſtrū poſt negoci-
 um vacuū redimus. q̄ paſtoꝝ
 nomē habuimus. et oues q̄s
 ex nutrimento noſtro debeamus
 oſtēdere nō habemus. Hic pa-
 ſtores vocati ſumus et ibi gre-
 gē nō ducimus. Sed nunq̄d ſi
 nos negligimus oipotēs deus
 deſert oues ſuas? Nullomō
 Nā ip̄e eas ſicut p̄ p̄phā ⁊ pol-
 licitus eſt p̄ ſemetipm paſcet.
 Oēs q̄s p̄ordinauit ad vi-
 tā? flagelloꝝ ſtimulis cōpun-
 ctōis ſpū erudit. Et p̄ nos q̄-
 dem fideles ad ſanctū baptiſ-
 ma veniūt? nris p̄cibus b̄ndi-
 cunt. p̄ impoſitionē nraꝝ ma-
 nuū a deo ſpintū ſanctū p̄cipi-
 ſūt. atq; ip̄i ad regnū celoꝝ p̄-
 tingūt. et ecce nos p̄ negligen-
 tiā nram deoz ſū tēdimus. In-
 grediunt electi ſacerdotū ma-
 nibus expiati celeſtē p̄nam. ⁊

sacerdotes ipsi p vitā repro-
bam ad infemi supplicia festi-
nāt. Cui ergo rei cui fil'es dixe-
rum sacerdotes malos? nisi a-
que baptisimat' q pctā bap-
tatoz diluēs / illos ad regnū
celestē mittit. et ipa postea in
cloacas descēdit. Timeamus
hec frēs. oueniat actōi nre ip-
sum ministernū nrm. de pctōz
nostroz relaxatōe qndie cogi-
temus. ne nra vita pctō obli-
gata remaneat. p quā cōipo-
tens deus qndie alios soluit.
Cōsiderem? sine cessatōe qd
sumus. psemus negociū no-
strū. psemus pōdus qd fu-
scipimus. Faciamus qndie
nobiscū rōes q's cū nro iudice
habeamus. Et sic debemus a-
gere curā nram? vt nō negli-
gamus curā pximi. vt q'sq's ad
nos iungit ex lingue nre sale
odiat. Cū vacante quēpiā
lubricū videmus? admonen-
dus ē vt coniugio frenare stude-
at iniquitatē suā. q'tenus p hoc
quod licet? discat supare qd nō
licet. Cū cōiugatū videmus?
admonēdus ē vt sic exerceat
curā seculi? ne postponat amo-
rē dei. Sic placeat volūtatē cō-

iugis? vt nō displiceat o'dito-
ri. Cū clericū videmus? admo-
nēdus ē q'tenus sic viuatur? vt
exēplū vite secularibus pbeat.
Ne si qd in illo iuste reprehē-
dit? ex eius vicio ipa religiōis
nre estimatio grauet. Cū mo-
nachū videmus? admonēdus
ē vt reuerentiā habitus sui in
actu in locutiōe in cogitatiōe
sua sp circūspiciat. ut ea q mū-
di sunt? perfecte deserat. et qd
ostēdit humanis oculis habi-
tu? hoc añ dei oculos moribus
pretēdat. Iste itaq; nā scdus ē
amoneat? vt crescat. Ille ve-
ro q adhuc iniquus ē admo-
neatur? vt corrigatur. Quatenus
q'sq's se ad sacerdotē iuxent?
sale sermonis illius o'ditus re-
cedat. Hec frēs vobiscū solli-
cite cogitate. hec pximis vris
impēdite. o'ipotentī deo fructū
vos reddere de negotio qd ac-
cepistis pate. Sed ista q dica-
mus? melius apud eū orādo
q loqndo obtinem? Orem?
Deus q nos pastores in po-
pulo vocare voluisti? psta q-
sumus? vt hoc qd hūano ore
dicimur? in tuis oculis esse va-
leamus. p dñm nrm iesum.

Lectio sancti euangelij secundum iohannem. Ca. xviii.

In illo tempore dixit iesus turbis iudeorum. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico! quare vos non creditis mihi? Qui ex deo est! verba dei audit. propterea vos non auditis! quia ex deo non estis.

Omelia lectoris eiusdem habitata ad populum in basilica beati petri apostoli. xviii

Pensate fratres carissimi! maiorem consuetudinem dei. Relaxare peccata venerat. et dicebat. Quis ex vobis arguet me de peccato? Non indignatur ex ratione ostendere se peccatorem non esse! qui ex virtute diuinitatis poterat peccatores iustificare. Sed terribile est valde. quod subdit. Qui ex deo est! verba dei audit. Propterea vos non auditis! quia ex deo non estis. Si enim ipse verba dei audit qui ex deo est! et audire verba eius non potest quisque ex illo non est! interroget se unusquisque si verba dei in aure cordis percipit. et intelliget vnum sit. Celestis premissa desiderare veritas iubet. carnis desideria ostendit. mundi gloriam declinare. aliena non rapere. propterea

largiri. Perfert ergo apud se unusquisque vnum si hoc vox dei in cordis eius aure qualiter. et quia iam ex deo sit! agnoscat. Nam sunt nonnulli qui precepta dei nec aure cordis percipere dignantur. Et sunt nonnulli qui hoc quidem corporis aure percipiunt. sed nullo ea mentis desiderio complectuntur. Et sunt nonnulli qui libenter verba dei suscipiunt ita ut etiam in fletibus compungantur. sed post lachrymarum tempus ad iniquitatem redeunt. Hi profecto verba dei non audiunt! qui hec exercere in opere contemunt. Vita ergo vestra fratres carissimi! animi mentis oculos reuocate et alta consideratione percontamini. hoc quod ex ore veritatis sonat. propterea vos non auditis! quia ex deo non estis. Sed hoc quod de reprobus veritas loquitur! ipsi hoc de semetipsum reprobi iniquis suis operibus ostendunt. Nam sequitur. Responderunt igitur iudei et dixerunt. Nonne benedicimus nos quia samaritanus es tu. et demonium habes? Accepta autem tanta contumelia! quod dominus irasceat audiamus. Ego demonium non habeo. sed bono confido patre meo. et vos in bono

raſtus me. Quia eni ſamanta
mus interpretat̃ cuſtos: et ip̃e
veraciter cuſtos ē. De q̃ pſal
miſta ait: niſi dñs cuſtodient
ciuitatē: inuano vigilāt q̃ cu
ſtodiūt eā. Et cui p̃ iſaiam di
ciť. Cuſtos qđ de nocte. Cu
ſtos qđ de nocte. Reſpōdere
noliūt dñs ſamantamus n̄ ſū
ſz ego demoniū n̄ habeo. duo
eni ei illata fuerūt. vnū nega
uit. aliud tacēdo oſenſit. Cu
ſtos nāq; hūani genens vene
rat. ni ſamantanū ſe n̄ eſſe di
ceret: eſſe ſe cuſtodē negaret.
Sed taciūt qđ recognouiūt. et
panēter repulit qđ dictū fal
laciť audiūt dicēs ego demo
niū nō habeo. In q̃bus verbis
qđ aliud niſi ſupbia n̄ra oſū
diť: q̃ ſi exagitata vel leuiter
fuerit atrociores iniurias red
dit q̃ accepit. Facit mala q̃
p̃t. minat̃ et q̃ nō pōt facere.
Ecce iniuriā ſuſcipiēs dñs nō
iraſcit̃. n̄ otumeliōſa verba rī
dit. Qui ſi eiſdē iſta dicētibus
rīdere voluiſſet, demoniū voſ
habetis. Vex̃ p̃fecto diceret
qz niſi impleti eſſēt demonio?
tā puerſa de deo loq̃ n̄ poſſēt.
S; accepta iniuria etiā qđ ve

nū erat dicere ventas voluit.
ne nō dixiſſe ventatē ſed p̃uo
catus otumeliā reddidiſſe vi
deret̃. Ex q̃ re qđ nobis imū
tur: niſi vt eo tpe q̃ a p̃ximis
ex falſitate otumeliās accēpi
mus: eorū etiā vera mala tace
amus. ne miſterū iuſte corre
ptōis in arma vertamus ſuro
ris. Sed qz qđq; dei zelovtē
a p̃rauis hoīb; de honeſtatē
in ſemetip̃o nobis dñs patie
tie p̃buit exemplū. q̃ ait. Sed
honorifico p̃rem meū et voſ
in honoraſtis me. Sed qđ no
bis iſta faciendū ſit: adhuc ex
ēplō noſ admonet cū ſubiū
git. Ego aut̃ n̄ q̃ro gl̃am meā
eſt q̃ querat et iudicet. Scm̃
certe quod ſcriptū eſt: qz pa
ter dñe iudiciū dedit filio. et ta
mē ecce iſdē filius iniurias ac
cipiens: gloriā ſuā nō quent.
Illatas otumeliās patris iu
dicio reſeruat. vt nobis p̃ſe
cto inſinuet: quātum nos eſſe
patiētes debemus. dū adhuc
ſe viciſſi n̄ vult: et ipſe q̃ iudi
cat. Cum vero malorū puer
fitas creſcat: nō ſolū frangi p̃e
dicatio nō debet ſed etiam au
gen. Quod ſuo dominus ex

emplo nos ammonet. q̄ post-
q̄ habere demoniū dictus est
p̄dicationis sue beneficia lar-
gus impēdit. dicēs. Amē a-
mē dico vobis si q̄s sermonē
meū seruauerit? mortē nō vi-
debit in eternū. S3 sicut bonis
necesse est vt meliores etiam
p̄ cōtūelias existāt? ita sem-
per reprobi de bñficio peiores
fiāt. Nā accepta p̄dicatōe ite-
rū dicūt. Nūc cognouimus?
q̄z demoniū habes. Quia enī
eterne mortis inhēserāt? et ean-
dem mortē cui inhēserāt non
videbāt? dum solā mortē car-
nis aspicerent? in veritatis ser-
mone caligabant dicētes. A-
brahā mortuus ē. et p̄ h̄te
mortuū sunt. et tu dicis si quis
sermonē meū seruauerit mor-
tē nō gustabit in eternū? Vñ
et ip̄i veritati eundē abrahā
et p̄phetas q̄si venerātes p̄fe-
runt. Sed aperta nobis ratio
ostendit. quia q̄ deū nesciunt
dei quoq̄ famulos falso ve-
nerantur. Et notandū q̄ vidit
eos dñs a p̄ta sibi impugna-
tōe resistere. et tñ eis se itera-
ta nō desinit voce p̄dicare di-
cēs. Abrahā pater vester ex-

ultauit vt videret diē meum
vidit et gauisus est. Tunc q̄p
pe diē dñi abrahā vidit? cū
in figura sūme trinitatis tres
angelos hospitio recepit. qui
bus p̄fecto susceptis sic tri-
bus quasi vñi locutus est.
Quia et si in p̄sonis numerus
trinitatis est? in natura vñitas
diuinitatis est. Sed carnales
mētes audientū oculos a car-
ne nō subleuant? dū in eo solā
carnis etatē pensant dicētes.
Quinquaginta annos nōdum
habes. et abrahā vidisti? q̄s
benigne redemptor noster a
carnis sue intuitu submouit.
et ad diuinitatis cōtemplatio-
nē trahit dicēs. Amē amē di-
co vobis? āteq̄ fieret abrahā
ego sum. Ante enī p̄teritū t̄p̄is
ē sum p̄ntis. et quia p̄teritū et
futurū tempus diuinitas non
habet? sed sem p̄ esse habet? n̄
ait. Ante abrahā ego fui. sed
ante abrahā ego sum. Vnde
et ad moisen dicit. Ego sum
qui sum. et dices filiis israhel.
q̄ est misit me ad vos. An ḡ
vl' post abrahā eē habuit? q̄
ccedere potuit p̄ exhibitionē
p̄ntie. et recedē p̄ cursū vite.

Ventus vero sp esse habet. qz
ei q̄c̄q̄ nec p̄ore tpe inaptur.
nec sub seq̄nti terminat. Sed
sustinere ista eternitatis ver-
ba mētes infidelīū nō valētes
ad lapides recurrunt. Et quē
intelligere nō poterāt. obzuerē
q̄rebant. Quid aut̄ oīra furo-
rē lapidantū dñs fecit. osten-
dit cū p̄tū subinferē. Ie-
sus aut̄ abscondit se. et exiit de
tēplo. **C** M̄iꝛ valde ē fr̄s
cassimī cur p̄secutores suos
dñs abscondendo declinauent
q̄ si diuinitatis sue potentia ex-
ercē voluisset. tacito nutu mē-
tis in suis eos ictibus ligaret.
aut in pena subite mortis ob-
rueret. Sed qz pati venerat. ex-
ercē iudiciū nolebat. certe sub
ip̄o passionis tpe et q̄ntū pote-
rat ostēdit. et tam̄ hoc ad qd̄
venerat p̄tulit. Nā cū p̄secu-
toribus suis se querentibus
diceret ego sum. sola hac vo-
ce eorū superbiā p̄tulit. et oēs
in terrā strauit. Qui ergo hoc
in loco potuit manus lapidā-
tū nō se abscondendo euade-
re. cur abscondit se nisi q̄ ho-
mo inter homīes factus redē
p̄toꝝ noster. alia nobis verbo

loquit̄. alia exēplo. Quid au-
tē nobis hoc exemplo loquit̄
nisi etiā vt cum resistere pos-
sumus. iram superbientū hu-
militer declinemus. Vnde et
p̄ paulum dicit̄. Date locum
ire. Quanta humilitate iram
p̄oximi fugere debeat. p̄pen-
dat homo. si furoris irascen-
tum abscondendo se declina-
uit dominus. Nemo ergo se
oīra acceptas otumelias en-
gat. nemo cōiūctis oīntū red-
dat. Imitatiōe etenī dei glori-
osus est iniuriā tacēdo fuge-
re. q̄ respōdendo sup̄pare. Sed
oīra hoc sup̄bia dicit in cor-
de. Turpe ē vt accepta iniuri-
a taceas. q̄squis aspiciat quia
otumeliā accipis et taces. nō
putat quia patientiā exhibes
sed crumia cognoscis. Sed vñ
vox ista in corde nostro oīra
patientia nascit̄. nisi quia mi-
nus cogitationē fiximus. et dū
in terra gloriā querimus. pla-
cere ei qui nos de celo cōspicit
nō curamus. Accepta ergo cō-
tumelia meditemur in ope vo-
cē dei. Ego nō quero gloriā
meā. est qui querat et iudicet
Hoc aut̄ qd̄ de deo scriptū est

abscondit se? intelligi et aliter
pōt. Multa q̄ppe iudeis p̄di
cauerat. sed p̄dicationis eius
verba tēdebāt. Detenores
q̄ ex p̄dicatione facti sunt? q̄
usq; ad iacēdos lapides pue
nerūt. Et quid abscondēdo se
dñs significat? nisi qd̄ eis ip̄a
veritas absconditur? qui eius
verba seq̄ cōtemnunt? Eam
quippe quā nō inuenit humi
le? veritas fugit mentē. Et q̄
multi sunt hodie qui iudeoz
durnā detestant. quia p̄dica
tionē domini audire noluerūt
Et tamē quales illos arguūt
fuisse ad fidē? tales ipsi sunt
ad opationē. Precepta domi
audiūt. miracula cognoscunt.
sed ouerti a suis p̄auitatibus
renuūt. Ecce vocat. et redire
nolumus. Ecce sustinet? et eius
patientia dissimulamus. Dū
ergo tēpus habemus fratres?
p̄auitatē suā vnusq; de se
rat. dei patientia p̄tmescat. ne
quē nūc trāquillum despicit?
iratum post mortem nequa q̄
euadere possit.

Lectio sancti euāgelij secū
dū matheū. Ca. xx.

In illo tēpe dixit iesus
discipulis suis filie ē re
gnū celoz hōi pat̄familias
q̄ exiit p̄mo mane oducē opa
nos in vineā suā. ouentōe au
tē facta cū opans ex tenano
diurno, misit eos in vineam
suam etc.

Comelia lectōis eiusdē ha
bita ad ppl̄z in basilica bñ
laurētij martyris. xix.

In explanatiōe sua mul
ta ad loqndū facti euā
gelij lectio postulat. quā volo
si possum sub breuitate p̄stnn
gere. ne vos extēsa p̄cessio et
p̄lixa expositio videat onē
rare. regnū celoz hōi p̄famī
lias filie dicit? q̄ ad excolēdā
vineā suam opanos oducit.
Quis verop̄familias filiū
dinē rectius tenet q̄ oditor n̄r
q̄ regit q̄s cōdidit. et electos
suos sic in hoc mūdo possidet?
q̄si subiectos dñs in domo? q̄
hic habet vineā vniuersalē sci
licet eccl̄a. q̄ ab abel iusto us
q; ad vltimū electū q̄ in fine
mūdi vēturus ē? quot sanctos
p̄tulit? quasi tot palmites mi
sit. Hic itaq; pat̄familias ad
excolendam vineā suā mane

hora tertia / sexta / nona / et vn-
decima oparios adducit? q2 a
mūdi huius initio vsq3 in finē
ad erudiendā plebē fidelīū p
dicatores congregare nō destitit
mane etenī mūdi fuit ab adā
vsq3 ad noe. hora vero tertia
a noe vsq3 ad abrahā. Sexta
q3 ab abrahā ad moysē. no-
na aut a moysē vsq3 ad aduē-
tū dñi. Vndecima vō ab ad-
uētū dñi vsq3 ad finē mundi.
In qua p̄dicatores sancti apo-
stoli missi sunt? q̄ mercedē ple-
nā et tarde veniētes accepe-
rūt. Ad erudiendā ergo dñs
plebē suā q̄ ad excolendā
vineā suā nullo tempore desti-
tit operarios mittere. quia pri-
us et p̄ patres et postmodū
p̄ legis doctores et p̄phetas
Ad extremū vero p̄ apostolos
dñi plebis sue mores excoluit
quasi p̄ oparios in vinee cul-
tura laborauit. Quāuis in q̄-
libet modulo vel mēsurā quis
quis cū fide rectā bonē actio-
nis extitit? huius vinee opera-
rius fuit. Operator ergo ma-
ne hora tertia / sexta / et nona,
antiquis ille hebraicus popu-
lus designat. q̄ in electis suis

ab ip̄o mundi exordio dñi re-
cta fide dñi studuit colere? q̄si
nō destitit in vinee cultura la-
borare. Ad vndecimam vero
gētiles vocant. q̄bus et dicit
Quid hic statis tota die ocio-
si. Qui enī trāfacto tam lōgo
mūdi tpe p̄ vita sua labora-
re neglexerāt? q̄si tota die oc-
iosi stabāt. P̄sate fratres q̄d
inquisiti respōdeāt. Dicūt enī
quia nemo nos adducit. Nul-
lus quippe ad eos patriarcha
nullus p̄pheta venerat. Et q̄d
ē dicere ad laborē nos nemo
adduxit? nisi vite nobis vias
nullus p̄dicauit. Quid ḡ nos
a bono ope cessantes in excu-
satiōe n̄ra dictum sumus. q̄ pe-
ne a matris utero ad fidē ve-
im? q̄ verba vite ab ip̄is cum
bulis audiuim? q̄ ab ybenb?
sc̄tē eccl̄e potū sup̄ne p̄dicatio-
nis sumpimus cū lacte carnis.
Possum? vero et easdē diuer-
sitates horarū etiā ad vnum
quēq3 hoīez p̄ etatū monita
distingui. mane q̄ppe intelle-
ctus n̄ri puentia ē. hora autē
tertia adolescētia intelligi p̄t.
q2 q̄si iā sol in altū p̄ficiat? dñi
calor etatis crescit. Sexta vero

iuuētus est. qz velut in cētro
 sol figit. dū in ea plenitudo ro-
 boris solhat. Nona autē sene-
 ctus intelligit. in qua velut sol
 ab alto axo descēdit. qz a ca-
 lore iuuētutis deficiat. Vndeci-
 ma vero hora ē ea etas q̄ de-
 crepita vel veterana dicit. vñ
 et greci valde seniores n̄ gerō-
 tas sed p̄s byteros appellāt.
 vt plusq̄ senes eē insinuēt. q̄s
 puectiores vocāt. Quia ḡ ad
 vitā bonā alijs in puentia,
 alijs in adolescētia, alijs in
 iuuētute, alijs in senectute, ali-
 us in decrepita etate pducit.
 q̄si diuēsis horis opari ad vi-
 neā vocant. Moyses ḡ v̄ros
 fr̄es carissimī aspiciat. si iā dei
 opari estis. videte. p̄set vn̄
 q̄sq̄ qd̄ agat. et cōsideret si in
 dei vinea laborat. Qui enī in
 hac vita ea q̄ sua sūt q̄rit. ad
 huc ad dñicā vineā nō venit.
 Illi nāq̄ dño laborāt. q̄ n̄ sua
 s̄ lucra dñica cogitāt. Qui ze-
 lo cantatis studio pietatis in-
 seruūt. aiabus lucrādis inui-
 gilāt. pducere et alios secū ad
 vitā festināt. Nā q̄ sibi viuūt
 q̄ camis sue voluptatibus pa-
 scūt. recte ociosus redarguit.
 qz fructū diuini opis n̄ secta-

tur. Qui vero et vsq̄ ad eta-
 tē ultimā deo viuere neglexe-
 rit. q̄si vsq̄ ad vndecimā ocio-
 sus stetit. vñ recte vsq̄ ad vn-
 decimā torpētibus d̄. qd̄ hic
 stas tota die ociosus. ac si ap-
 te dicat. si deo viuere in pue-
 ritia. iuuētute nolūstis. salti-
 in vltia etate resipiscite. et ad
 vite vias cū iā laboratum m̄l-
 tū nō estis. vel sero venite. Et
 tales ḡ p̄familias vocat. et
 plusq̄ añ remunerāt qz p̄us
 ad regnū de corpe exeūt. q̄s hi
 q̄ iā a pueritia vocati esse vi-
 debant. An n̄ ad vndecimā
 venit latro. q̄ et si nō habuit
 p̄ etatē. habuit tñ sero p̄ pe-
 nā. q̄ deū in cruce cōfessus est
 et pene cū voce sentētie sp̄itū
 exalauit vite. a nouissimo autē
 reddere denariū pat̄familias
 cepit. qz ad paradisi regem p̄us
 latronē q̄ petrū pduxit. Quā-
 ti patres ante legē. quātī sub
 lege fuerūt. et tamē hi q̄ in do-
 mini aduentū vocati sunt. ad
 celozū regnū sine aliqua tar-
 ditate puenerunt. Eundē er-
 go denarium acceperunt. qui
 laborauerunt ad vndecimā.
 quem expectauerūt toto desi-
 deno q̄ laborauerūt ad p̄mā.

quia equalē vite eterne retribu-
tionē sortiti sūt: cū his q̄ a
mūdi initio vocati fuerāt: hi
q̄ in mūdi fine ad dñm vene-
rūt. Vñ et hi q̄ in labore p̄ces-
serant: murmurātes dicūt. hi
nouissimi vna hora fecerūt. et
pares illos nobis fecisti q̄ por-
tauimus p̄dus diei et estus
P̄dus enī diei et estus porta-
uerūt: hi q̄s a mūdi initio q̄a
diu hic ongit viuere: necesse
fuit etiā lōgioza carnis tēpta-
menta tolerare. Vnicuiq̄ enī
p̄dus diei et estus ferre ē: p̄
longioris vite tēpora carnis
sue calozē fatigan. Sed quen
pōt quomō murmurasse di-
cti sūt: q̄ saltem sero ad regnū
vocant. Celozē etenī regnum
nullus murmurās recipit: nul-
lus qui accipit: murmurare po-
test. Sed qz antiqui patres vs-
qz ad aduentū domi quāuis
iuste vixerint: ducti ad regnū
nō sunt: nisi ille descēderet: q̄
paradisi claustra hoībus in-
terpositione sue mortis apen-
ret: eoz hoc ip̄ sum murmurā-
se est: qd̄ et recte p̄ p̄cipiēdo
regno vixerāt. et tamē diu ad
p̄cipiendū regnū dilati sunt.

Quos enī post pactā iustitiā
infernī loca. q̄uis tranquilla
susceperūt: eis p̄fecto et labo-
rasse fuit in vinea. et murmu-
rasse. Quasi ergo post murmu-
rationē denariū accipiūt: qui
post lōga inferni tempora ad
gaudia regnī puenerūt. Nos
autē qui ad vñdecimā veni-
mus: post laborē nō murmu-
ramus. et denariū accipimus.
quia post mediatoris aduen-
tū in hoc mūdo venientis ad
regnum ducimur: mox vt de
corpore eximus et illud fine
moza accipimus: quod anti-
qui patres cū magna p̄cipere
dilatōe meruerūt. Vnde eis-
dem paterfamilias dicit. vo-
lo et huic nouissimo dare si-
cut et tibi. Et quia ipsa regnī
p̄ceptio eius est bonitas vo-
luntatis: recte subiungit. An
nō licet mihi qd̄ volo facere?
Stulta enī questio hominis
contra benignitatē dei. Nō que-
rendū quippe est: si dat quod
nō debet. sed si nō daret quod
deberet. Vnde aperte subditur
An oculus tuus neq̄ est quia
ego bonus sū: nemo autē se de
suo opere nemo de tempore ex

tollat. cū hęc expleta sentētia
subseq̃nter veritas clamet. sic
erūt nouissimī p̃mī. et p̃mī
nouissimī. Ecce enī et si iā sci
mus que vel quāta bona egi
mus. adhuc sup̃mus iudex q̃
subtilitate examinet. ignora
mus. Et q̃dem gaudendū cū
q̃ summope est. in regno dei
esse vel vltimū. Sed post hoc
terribile est valde quod seq̃
tur. Multi sunt vocati pauci
vero electi. Quia ad fidē plu
res veniūt. et ad celeste regnū
pauci pducunt. **E**cce enim
ad hodiernam festiuitatē q̃
multi cōuenimus. ecclesie pa
netes implemus. sed tamē q̃
sciat q̃ pauci sunt q̃ in illo ele
ctorum dei grege numerant?
Ecce vox omniū christū cla
mat. sed vita omniū nō cla
mat. Plenq̃ deū vocibus se
quunt. moribus fugiūt. Hinc
etenim paulus dicit. Qui cō
fitentur se nosse deū factis au
tē negant. Hinc iacobus ait.
Fides sine operibus mortua
ociosa ē. Hic p̃ psalmistā do
minus dicit. Annūtiāuī. locu
tus sum. multiplicati sunt sup̃
numerū. Vocāte enī dñō sup̃

numerū multiplicant̃ fideles.
quia nōnunq̃ etiā hi ad fidē
veniūt. qui ad electorū nume
rū nō ptingūt. Hic enī fidei
bus p̃fessionē admixti sūt.
sed p̃pter vitā reproba illic
numeran in sorte fidelīū non
merent. hoc ouile sancte eccle
sie hēdos cū agnis recipit. sed
attestāte euāgelio cū iudex ve
nent bonos a malis sepat. fi
cut pastor segregat oues ab
hēdis. neq̃ etenī possunt q̃ hic
carnis sue voluptatibus seruā
unt. illic in ouīū grege nume
ran. Illic eos a sorte humiliū
iudex sepat. q̃ se hic in sup̃bi
e cornibus exaltāt. Regnū ce
li p̃cipere neq̃unt. q̃ hic in ce
lesti fide positi toto desiderio
terrā q̃runt. Et multos tales
intra eccl̃am frēs carissimī cer
nit. sed eos nec imitant. nec pe
spare debetis. q̃d enī sit hodie
aspicimus. sed q̃d cras futurus
sit vnusq̃sq̃ nescim. Plexq̃
et q̃ post nos venire cernit. p̃
agilitatē nos boni operis an
tecedit. et vix eum cras sequi
mur. quem hodie p̃ire vide
bamus. cū stephanus certe p̃
fide moreretur saulus lapi
dantum vestimēta seruabat

Omniū ergo manibus ipse la-
pidauit. q̄ ad lapidandū oēs
expertos reddidit. et tamē eum
dē ipm in sancta eccl'a labori-
bus antecessit. quē psequēdo
martyrē fecit. Duo ergo sunt
que sollicite p̄sare debemus.
Quia enī multi vocati s̄z pau-
ci electi sunt. Primū est vt de
se q̄sq; mīme p̄sumat. qz et si
iā ad fidē vocatus ē. vtrū p-
bēni regno dignus sit. nescit.
Scdm vero ē vt vnusq; p-
ximū quē fortasse iacere in vi-
tys aspicit. despare nō audeat
qz diuine misericordie diuini-
tas ignorat. **C**Rē frēs q̄ nu-
per atigit refero vt si vos pctō-
res ex corde aspiciatis. oīpotē-
tis misericordiā aplius ametis.
P̄nti āno in monasterio meo
qđ iuxta beatorū martyz iō-
hānis et pauli eccl'az sitū est.
fī qđā ad ouersationē venit
deuote susceptus ē. sed ipse de-
uotus ē ouersatus. Hūc ad
monasterium fī suus corpe
nō corde secutus ē. Sed val-
de ouersiois vitā et habitū
detestās in monasterio vt ho-
spes habitabat. et monachoz
vitā moribus fugiēs. recedē
a monasterij habitatōe nō po-

terat. qz vel qđ ageret vl' vñ
viueret nō habebat. Erat enī
p̄auitas cūctis onerosa. sed
hūc oēs eq̄nūmīter p̄ frīs eius
amore tolerabāt. Nā sup̄bus
et lubricus si q̄ post hoc secu-
lū seq̄rēt vitā nesciebat. Im-
debat vero si qđ illi hāc p̄di-
care voluisset. Itaq; cū habitu
seculari viuebat in monaste-
rio. verbis leuīs mutibus insta-
bilis. mēte tumidus. veste in-
cōposita. actōe dissipata. Mē-
se aut̄ in hōm p̄ elapso huius
quā nostris pestilētie clade p-
cussus ē. Qui ad extremū ve-
niēs vzgen cepit vt aia z red-
deret. Et vltima iā corpis p-
te p̄morta. vitalis virtus in
solo pectore et lingua māserat.
Frēs aderāt eius qz extū in q̄n-
tū deo largiēte poterāt orōe tu-
ebāt. At ille subito ad se dra-
conē venire aspiciēs magnis
q̄ppe vocibus cepit clamare
dicēs. Ecce draconi ad deuo-
rā dū datus sū. q̄ p̄p̄z vīaz p̄-
sentā deuozare mē nō p̄ōt. qđ
mibi morā facitis. date ei lo-
cū vt ei deuozare me liceat. cū
qz hūc frēs vt signū sibi crucis
imp̄meret admonerēt. respō-
debat virtute q̄ poterat dicēs.

219
volome signare sed nō possū
q2 a dracone p̄moz. Spume
oris eius faciē meā liniūt. gut
tur meū eius ore suffocat. Ec
ce ab eo brachia mea cōpri
munt. q̄a iā et caput meū in
suo ore absorbiūt. Cūq; hoc
ille pallēs et tremēs et moriēs
diceret. ceperūt frēs velx mēti
us orōibus insistere. et oppres
sum draconis p̄sentia suis p̄
cibus adiuvare. Tunc repēte
liberatus magnis cepit vocibus
clamare dicēs. Deo gr̄as
ecce discessit. ecce exiit. an̄ ora
tōes vestras fugit draco q̄ me
acceperat. Mox autē seruitorū
se deo et esse monachū deuo
uit. at a tpe illo nūc usq; febri
bus p̄mit. doloribus fatigat.
Mox q̄dē subtrahit. sed
adhuc plenius vite restituit. n̄ ē
Quia enī lōgis et diuinitis ini
q̄tibus p̄ssus ē. lōgo lāguo
re fatigatur. et durū cor ignis
purgatiōis diuini cōcremat.
quia diuina dispensatiōe agē
ut p̄lixiora vita egnitudo p̄
lixior exurat. Quis illū vnq;
seruan aduersiōne crederet.
Quis tātam dei misericordiā
cōsiderare sufficiat. Ecce iuue

uis prauis draconē vidit in
morte. cui seruauit in vita. nec
vidit ut vitā fūditus pderet
sed ut cui seruiebat sciret. scē
do resisteret. ip̄mq; resistēdo
suparet. et eū a q̄ p̄us n̄ vidēs
tenebat vidit ne postea tene
ret. Que ḡ lingua narrare vi
scera diuine misericordie suffi
cit. Quis spūs tāte pietatis di
uinitas n̄ obstupe scat. Has di
uine pietatis diuinitas cōsidera
uit et saluista cū dicēt. adiutor
meus mīa mea. Ecce p̄pēdēs
in q̄bus laboribus hūana sit
vita cōstitutā. dñi appellauit
a diutore. et q2 a tribulatiōe p̄
senti in req̄em eternā nos su
scipit. appellat etiā susceptore
Sed cōsiderās q̄ mala n̄ra a
spicit et portat. culpas nostras
tolerat. et tñ nos p̄ penitentiā
ad p̄emia reseruat. noluit de
um misericordē dicere s3 hūc
ip̄am mīam vocauit dicēs. de
us me? misericordia mea. Re
uocemus ḡ an̄ oculos mala q̄
fecim. P̄sem? ex q̄ta dei be
nignitate toleramur. cōsideremus
que sunt pietatis eius
viscera. ne nō solum culpas
indulgeat. s3 celeste regnū pe
nitētibus post culpas p̄mittat

Atq; ex oibus medulis cor-
dis dicamus singuli, dicamus
oēs, dicam⁹ meus deus mia
mea. q̄ uiuif et regnas tm⁹ in
vnitate. et vnus in trinitate,
p infinita secula seculorū.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucam. Ca. iij.

Anno q̄ntodecimo impe-
rii tiberij cesaris pcurate
pōcio pilato iudeā. tetrarcha
autē galilee herode philippo
aut frē eius tetrarcha iturie et
thraconitidis regionis, et lisa-
nia a bilina tetrarcha, sub p̄n-
cipibus sacerdotū āna et cai-
pha. factū ē verbū dñi super
iohēm zacharie filiū in deserto.

Comelia lectōis eiusdē ad
pplū in basilica sancti io-
hānis baptiste. xx.

Redēptoris n̄i p̄cursor
q̄ tpe. verbū p̄dicatōis
acceperit. memorato romane
reipublice p̄ncipe ⁊ iudee regi-
bus designat. cū dicit. āno q̄n-
todecimo imperij tiberij cesaris
pcurate pōcio pilato iudeā.
tetrarcha autē galilee herode
philippo aut frē eius tetrarcha
iturie et thraconitidis regiōis
et lisania a biline tetrarcha,

sub p̄ncipibus sacerdotū āna
et cappha factū ē verbū dñi
sup iohēz zacharie filiū in de-
serto. Quia n̄ illū p̄dicare ve-
niebat q̄ ex iudea q̄sdā et ml-
tos ex gēnibus redēptus erat
p regē gētū et p̄ncipes iudeo-
rū p̄dicatōis eius tpa designā-
tur. Quia aut gēntitas colligē-
da erat. et iudea p culpa p̄fi-
die dispgēda. ipa q̄z descriptio
tremi p̄ncipat⁹ ondit. qm̄
in romana republica vnus p̄-
fuisse describit. et in iudee re-
gno p q̄rtā ptē plurimi p̄nci-
pāt. Voce enī n̄i redēptoris
dicit. Om̄e regnū in seipm̄ di-
uisum desolabit. h̄q̄t ḡ q̄ ad
finē regni iudea puenerat q̄
tot regib⁹ diuisa subiacebat.
a pte q̄z n̄ solū q̄b⁹ regib⁹ s̄z
q̄bus etiā sacerdotibus actū
sit demonstrat. vt qz illū iohēs
baptista p̄dicaret q̄ simul rex
et sacerdos existēt. lucas euā-
gelista p̄dicatōis eius tpa p
regni ⁊ sacerdotū designauit
Et uenit in oēm regionē iorda-
nis p̄dicās baptismū p̄nie in
remissionē p̄ctōz. Cūctis le-
gētibus liquet qz iohēs n̄ so-
lū baptismū penitentie predi-
cauit. verū etiā q̄busdā dedit.

sed tñ baptismū suū in remissionē peccatorū dare n̄ potuit. Remissio etenim peccatorū in solo nobis baptismō christi tribuit̄. Notandū itaq; qd dicitur p̄dicās baptismū p̄nie in remissionē peccatorū. qm̄ baptismū quod p̄ctā solueret qd dare nō poterat p̄dicabat. Vt si cut incarnatū verbū patris p̄currebat verbo p̄dicatois ita baptismū penitēte qd p̄ctā soluit p̄currebat suo baptisate qd p̄ctā solui nō p̄nt. Vt qā eius sermo p̄currebat p̄sentia redemptionis ip̄m qd ei⁹ baptismū p̄cedendo fieret umbra veritatis. Seq̄t. Sicut scriptū ē in libro sermonū isaie p̄phete. vox clamantis in deserto. parate viā dom̄i. rectas facite semitas ei⁹. Idē vero iohēs baptista req̄sit⁹ q̄s esset r̄ndit. Ego vox clamantis in deserto. Qui sicut añ nos dictū ē. ideo vox a p̄pheta vocatus ē. qā verbū p̄ibat. Quid at̄ clamaret? aperit cū subdit. pate viā dñi. rectas facite semitas eius. Ois q̄ fidē rectā et bona opa p̄dicat quid aliud q̄s venienti domino ad corda audientū viā

parat. vt hec uis gr̄e penetret. lumē veritatis illustret. vt rectas deo semitas faciat. dū mūdas i aīo cogitatoēs p̄fmonē bone p̄dicatois format. Ois vallis implebit̄ et ois mons et collis humiliabitur. Quid hoc loco vallū noīe nisi humiles. qd mōtū. collū nisi supbi hoīes designāt. In aduētū ergo redēptoris, vallis implete mōtes vero colles humiliati sunt. qā iuxta eius vocem ois q̄ se exaltat humiliabit̄. et ois q̄ se humiliat exaltabit̄. Vallis etenim impleta crescit. mōs at̄ et collis humiliatus de crescit. Quia nimirū i fide mediatoris dei et hoīm hoīs christi iesu. et gētilitas plenitudinē gr̄e accepit. et iudea p̄ errore p̄fidie hoc vñ tumebat p̄didit. Ois n. vallis implebit̄ qz corda humiliū sacre doctrine eloquio virtutū gr̄a replebūt. Iuxta hoc qd scriptū ē q̄ emit tit fontes i ouallib⁹. Et rursū dicit. Et oualles abūdabūt frumēto. a mōtibus nāq; aqua dilabit̄. qz supbas mētes veritatis doctrina desent. s3 fontes i ouallib⁹ surgūt. qz men-

tes humiliū verbū p̄dicatōis
accipiūt. Iā uidemus. iā qual
les frumēto abundare aspici
mus. q̄a illoꝝ ora pabula ve
nitatis opla sunt. q̄ mites ac
simplices huic mūdo despica
biles esse uidebant. Ip̄m q̄q̄
iohānē baptistā q̄z mira clari
tate p̄ditū ppl̄s uiderat. illū
hunc esse singulariter celsū ac
solidū mōtem credebāt. De q̄
scriptū est. In nouissimo dieꝝ
erit mōs domus dñi p̄paratus
in uertice mōtū. Nā hūc esse
chr̄stū putabant. sic p̄ euāge
liū d̄r. Estimāte aut̄ ppl̄s oꝝ co
gitābus oībus i cordib⁹ suis
is de iohāne forte ip̄e esset cr̄
stus quē req̄rebant dicentes.
Nunq̄d xp̄s es tu? S̄z nisi idē
iohānes apud se ualēs esset.
replet⁹ grane spiritu nō fuisset.
Qui ut hoc q̄d erat ostēderet
dixit. uēit fortior me post me
cuius nō sum dignus soluere
corrigiā calciāmēti ei⁹. Et rur
sum ait. q̄ habet sponsam? spō
sus ē. amicus aut̄ sponsi q̄ stat
et audit eū. gaudio gaudet. p̄
pter uocē spōsi. hoc at̄ gaudiū
meū impletū est. Illū oportet
crescere. me at̄ minui. Ecce cū

p̄ mira operatōe uirtutū talis
esset ut chr̄stus esse crederet̄
nō solū xp̄m nō se esse m̄dit.
sed etiā corrigiā calciāmēti
eius soluere id ē incarnatōnis
eius m̄sternū perscrutari nō se
dignū esse phibuit. Eius esse
sponsā ecclē siā credebāt. qui
hunc xp̄m eē estimabāt. f̄ ait.
Qui habet spōsam spōsus est.
Aci diceret. Ego sponsus nō
sum s̄z amicus sponsi sum. nec
p̄t uocē suā sed in uoce spōsi
se gaudere phibebat. Quia n̄
ideo letabat in corde. q̄m ppl̄s
humil̄r audiebat loq̄ns s̄z q̄z
ip̄e ueritatis uocē audiebat in
tus ut loq̄ret foras. Qd̄ bene
gaudiū impletū dicit. q̄z q̄s q̄
d̄ sua uoce gaudet plenū gau
diū nō habet. A q̄. r̄ subdit. Il
lū oportet crescere. me aut̄ mi
nui. Qua in re q̄rendū ē in q̄
creuit xp̄s in quo iā minutus
est iohānes nisi q̄ ppl̄s iohā
nis abstinentiā uidēs remotū
hūc ab hoīb⁹ eē aspiciens
eū eē xp̄m putabat. xp̄m uē
cū publicanis comedētē inter
p̄tōres ābulātē itūēs eū nō
xp̄m f̄ esse p̄phetā credebāt.
Sed dū p̄ accessū t̄p̄is et xp̄s
qui p̄pheta eē putabat xp̄s ē

agnitus et iohānes q̄ ch̄rist⁹
eē putabāt p̄pheta esse inno
tuit impletū est qđ de ch̄risto
fuit p̄cur̄sor p̄dixit. Illū at̄ oꝝ
crescē me at̄ minū. In estima
tione q̄ppe populi et ch̄ristus
creuit. q̄ agnitus ē qđ erat. et
iohēs decreuit q̄a cessauit dici
qđ n̄ erat. Igīt qm̄ et idē iohā
nes ideo i scitate p̄stuit. q̄a in
cordis humilitate p̄durauit. et
m̄l̄ n̄ idcirco cecidit. q̄a apud
semet ipsos elata cōgnitio ē tu
muerit. dicat recte. Ois vallis
implebit̄. et ois mōs et collis
humiliabit̄ q̄a humiles donū
accipiūt qđ a se corda sup̄bi
etū repellūt. Seq̄t. Et est pra
ua in directa et aspa in vias
planas. Prava directa fiūt. cū
maloz corda p̄ iniustitiā de
torta ad iustit̄e gl̄ā dirigūt.
Et aspera in vias planas im
mutāt. cū imites atq̄ iracūde
mētes p̄ infusione sup̄ne gr̄e
ad lenitatem m̄suetudis rede
ūt. Quādo n̄. verbū veritatis
ab iracūda mente nō recipit̄.
q̄si asp̄itas itinens gressum p̄
gētis repellit. Sed cū mēs ira
cūda p̄ acceptā m̄suetudis
gr̄a3 correptionis vl̄ exortati

51
onis verbū recipit̄. ibi planā
viā p̄dicatoꝝ inuenit. vbi pri
us p̄ asp̄entate itinens p̄gere
id ē p̄dicatiois gressum ponē
nō valebat. Seq̄t. et videbit
omis caro salutare dei. Quia
ois caro accipit̄ ois hō saluta
re dei videlicet ch̄ristū i hac vi
ta ois hō videre n̄ potuit. vbi
ḡ i hac sentētia p̄pheta p̄phe
tie ocl̄m nisi ad extremū iudi
cij diē terēdit. Vbi cū apertis
celis m̄stratib⁹ āgelis cōsedē
tib⁹ apostolis in sede maiesta
tis sue ch̄rist⁹ apparuerit. oēs
hunc et electi et reprobi parit̄
videbūt. Vt et iusti de mune
re retributionis sine fine gau
deant. et iniusti in vltioe sup
plicij imperpetuum gemant.
Nam quia ad hoc ista sentē
tia intendit q̄ in extremo ex
amine ab omni carne videbi
tur. recte subiungitur. dicebat
aut̄ ad turbas que exibat̄ vt
baptisarēt ab eo. Genimina
viperaꝝ q̄s ostēdit vobis fu
gere a vēt̄a ira. Ventura eni
ira est aiauersio vltiois extre
me qm̄ tūc fugere peccatoꝝ nō
valz. q̄ nūc ad lamēta penitē
tie nō recurrit. Et notandū q̄

male soboles maloꝝ parentū
actionē imitātes genimīa uir-
perazꝝ vocāt. q̄a per hoc q̄ bo-
nis iūdent. eosq̄ psequūt. q̄
q̄busdā mala retribuūt. q̄ le-
siones p̄mis exq̄rūt. q̄m i his
omībus p̄oꝝ suoꝝ carnaliū
vias sequūt. quasi venenatis
filij dūenatis parētibꝝ nati
sunt. Sz q̄a iā peccauimus. q̄
v̄su male cōsuetudinis inuolu-
ti sumus. dicat q̄d nobis faci-
endū sit ut fugere a uētura ira
ualeamꝝ. sequūt. Facite ḡ fru-
ctus dignos penitētie. In q̄-
bus verbis notādū ē. q̄ ami-
cus sp̄s nō solū fructus peni-
tētie. sed dignos penitētie am-
monet esse faciendos. Aliud
nāq̄ est fructū facē. aliud di-
gnū penitētie facē. Vt enī se-
cū dū dignos penitētie fructꝝ
loquamur. sciendū est q̄a q̄s-
quis illicita nulla commisit.
huic iure cedit. ut licitis v̄tat.
Sic q̄ pietatis opera faciat. ut
tñ si voluerit ea q̄ mūdi sunt.
nō reliquat. At si q̄s i fornicā-
tionis culpā uel fortasse (q̄d ē
grāuius) i adulterio lapsus ē
tāto a se licita debet abscondē
q̄to se meminit et illicita p̄pe-
trasse. Neq̄ enī p̄ fructus esse

boni opis debet eius q̄ minus
et eius q̄ āplius deliqt. Aut
eius q̄ null' et eius qui in q̄bꝝ
dā facinoribus cedit. Per hoc
ḡ q̄d d̄z facite dignos fructus
penitētie. vniūscuiusq̄ cōsciē-
tia cōuenit. vt tanto maiora
acquirat bonoꝝ operū lucra
per penitētiā. quāto grauiora
sibi intulit dāna p̄ culpā. Sed
iudei d̄ genens nobilitate glo-
riantes idcirco se agnoscere pec-
catores nolebāt. q̄ d̄ abrahe
stirpe descēderāt. Quibus re-
cte d̄z. et ne cepentis dicere pa-
trē habemus abrahā. dico ei
uobis q̄ potēs ē d̄ns de lapi-
dibꝝ istis suscitare filios abra-
he. Quid enī lapides nisi cor-
da gētiliū fuerūt ad intellectū
d̄ni oīpotētis insensibilia. Si
cut etiā q̄busdā ex iudeis d̄z.
Auferā cor lapideū de carne
uestra. Nec immento lapidū
noīe gētes significare sunt. q̄
lapides coherūt. Vñ scriptū
est. Si es illis fiat q̄ faciūt ea
et oēs q̄ cōfidūt in eis. De q̄-
bus nimirū lapidibus filij a-
brahe suscitati sunt. q̄ dū du-
ra corda gētiliū in abrahe se-
mine id est in christo credide-
runt. eius filij facti sunt cūis

semini sunt vniti. vñ et eisde
 gentilibus p egregiū p̄dicato
 rē d̄r. Si autē vos ch̄risti ḡ a
 abzabe semē estis. Si igit̄ nos p
 fidē ch̄risti abzabe iā semen
 existimus. iudei p̄t p̄fidiam
 abzabe filij esse d̄fieri. Quia
 uero i illo tremēdi examis die
 parētes boni malis filiis p̄d̄f̄
 se n̄ possint testat̄. p̄pheta q̄ di
 cit. noe daniel. n̄ob si fuerit in
 medio eoz. viuo ego dicit do
 minus d̄r. q̄a filiū et filiā nō
 liberabunt sed ipsi iustitia sua
 liberabunt animas suas. et rur
 sum. quia boni filij nihil malis
 parētibus p̄sint. sed ad reatū
 potius malozū parētū p̄ficiat
 bonitas filioz. ipsa p se ven
 tas nō credētibz iudeis dicit.
 Si ego in belsebuth ejicio de
 monia. filij vestri in quo ejici
 unt. Ideo ipsi iudices vestri
 erūt. Sequit̄. Iam enī securis
 ad radicē arboris poita ē. Ois
 enim arbor nō faciens fructū
 bonū exadet̄. et i ignem mit
 tetur. Arbor huius mundi est
 vniuersum genus hūanū. Se
 curis vero ē scilicet redēptor
 noster. q̄ uelut ex manubrio
 ferro tenetur ex humanitate. sed
 incidit ex diuinitate. Que vi

delicet securis iā ad radicē ar
 boris posita est. q̄a et si p̄pa
 tiētiam expectat. videt̄ tñ qd̄
 factura ē. Omis enī arbor nō
 faciens fructū bonū exadetur.
 et in ignē mittet̄. Quia vnus
 q̄sqz puerus paratā citius ge
 benne cōcremationē inuenit.
 qui hic fructū boni opis face
 re cōtemnit. Et notandū q̄ se
 curim nō iuxta ramos positam
 sed ad radicē dicit. Cum enim
 maloz filij tollūt. qd̄ aliud q̄z
 rami infructuose arboris ab
 scidunt. Cum vero tota simul
 p̄genies cū parēte tollūt. infru
 ctuosa arbor a radice abscisa
 est. ne iā remaneat vnde pra
 ua iterū soboles crescat. in q̄b̄
 iohānis baptiste verbis cōstat
 quod audiētū corda turbata
 sunt. cū p̄tinus subinfert̄. et i
 terrogabāt eū turbe dicentes.
 Quid ergo faciemus. p̄cisse e
 nim terroze fuerāt. que cōsiliū
 querebāt. Sequit̄. Respōdēs
 autē dicebat illis. Qui habet
 duas tunicas. det nō habenti
 et q̄ habet escas similis faciat.
 per hoc quod tunica plus ē nec
 cessaria vsui nostro q̄z palliū.
 ad fructū dignū penitēti p̄ti
 net vñ non solū extēroza q̄qz

et min⁹ necessaria sed ipi ual
de necessaria diuidere cu p
ximis debeam⁹. scilicet ut ef
ca qua carnalit uiuimus vel
tunica qua vestimur. Quia
eni in lege scriptu est: diliges
proximu tuu sicut te ipm: min⁹
proximu amare couincit: q no
cu eo in necessitate illius etiā
ea que sibi sunt necessaria p
tit. Idcirco ergo de diuidedis
cu proximo duab⁹ tunicis da
tur preceptum: qa hoc de vna
dici no potuit: qm si vna diui
dat: nemo vestit. In dimidia
quippe tunica et nudus rema
net qui accipit. et nudus q de
dit. Inter hoc aut sciendum est
quatū misericordie opera va
leant. cum ad fructus dignos
penitentie ipa pre cetens papi
unt. Hinc etiā p semetipam
veritas dicit. Date elemosinā
et ecce omnia munda sunt vo
bis. Hinc rursus ait. date et
dabit vobis. hinc scriptu est.
Ignē ardentē extinguit aqua
et elemosina resistit peccatis.
Hinc itez 32. Cōclude elemo
sinā i corde paupens. et hec p
te exorabit. Hinc bonus p in
nocentem filiū ammonet di
cens. si multū tibi fuerit: abū
danter tribue. si exigū fuerit:

etiam exigū libentē stude im
partiri. Vt at quāta eēt virt⁹
incōtinētia et susceptiōe in
digentium redemptor noster
ostēderet: dicit. Qui recipit p
phetam i noie pphete: merce
dem pphete accipiet. et q reci
pit iustu i noie iusti: mercedē
iusti accipiet. In quibus ver
bis notādū ē. qa no ait mer
cedem de ppheta vel mercedē
de iusto sed mercedem pphete
atq mercedem iusti accipiet.
Aliud est enī merces de pphē
ta. aliud merces pphete. atq
aliud merces de iusto: aliud
merces iusti. Quid est enī di
cere mercedē pphete accipiet.
nisi qa his q pphētā suā lar
gitate sustētat: qvis ipse pphē
tiā nō habeat: apud oipotētē
tñ dñm pphētie pre mia habe
bit. Iste enī fortasse iustus est
et qto in hoc mūdo nihil possi
det: tāto loquēdi p iusticia fi
ducia maiore habet. Hūc dū
ille sustētat qui in hoc mun
do aliquid possidet: et fortasse
adhuc pro iusticia loqui libe
re nō presumit: iusticie illius
libertatē sibi participem facit.
vt cum eo panter iusticie pre
mia recipiat: que sustentādo

adiunxit. quatenus eandem iustitiam
libere loqui potuisset. Ille prophete
spiritu plenus est. sed tamen cor-
poris egeat alimento. Et si cor-
pus non reficitur. certum est quod uox
ipsa subtrahatur. Qui ergo ali-
mentum prophete propter hoc quod
propheta est tribuit. prophete illius
vires ad loquendum dedit. Cum
propheta ergo mercedem prophete
recipiet. quia et si spiritu prophete
plenus non fuerit. hoc tamen ante
oculos dei exhibuit quod ad-
iunxit. Hinc est quod de quibusdam
peregrinantibus fratribus caio
per iohannem dicit. Pro nomine enim
christi perfecti sunt. nihil acci-
pietes a gentilibus. Nos ergo de-
bemus suscipere huiusmodi. ut
cooperatores simus veritatis.
Qui enim spiritualia dona habet
tribus temporalia subsidia tribu-
it. in ipsis donis spiritualibus
cooperator existit. Nam cum
pauci sint qui spiritualia dona per-
cipiunt. et multi qui rebus tempo-
ralibus abundat. propter hoc se diui-
tes virtutibus pauperes inserunt
quo eisdem sanctis pauperibus
de suis diuinis solacia dentur.
Vnde cum per isaiam vocem derelictae
dominus gentilitati id est sancte eccle-
sie spiritualium virtutum meri-

ta tanquam deserto arbusta pro-
mitteret. vltimum quod propter promi-
sit dices. ponam desertum in stagna
aquarum. et terram inuiam in riuos
aquarum. dabo in solitudine cedrum.
et spinam myrtum et lignum oliue.
ponam in deserto abietem. vltimum et
buxum simul. ut videant et sciant
et recogitant. et intelligant pariter.
Desertum quippe dominus in sta-
gna aquarum posuit. et terram inuiam
in riuos aquarum. quia gentilitati
que per ariditatem mentis nullos
bonorum operum fructus ferebat.
fluenta sancte predicationis dedit.
et ipsa ad quam prius per aspenta-
te sue siccitatis via predicatori-
bus non patebat. doctrine post
modum riuos emanauit. cui ad
huc ex magno munere promit-
titur. dabo in solitudine cedrum et
spinam. Cedrum quia magni odo-
ris est atque imputribilis nasce iure
accepimus in promissione. De
spina vero cum peccanti homini
dictum sit. terra tua spinas et tri-
bulos germinabit tibi. quod mi-
rum si sancte ecclesie illud promit-
titur. quod peccati homini per pena
spina multiplicatur. Sed cedri
signantur nomine hi qui virtutes
et signa exhibent in sua ope-
ratione qui dicere cum paulo valent

christi bonus odor sumus deo
Quorum corda ita in eterno a-
more solidata sunt: ut eadem
terreni amoris putredo nulla
corrumperet. Per spinam vero si-
gnati sunt doctrine spiritualis
uiri. qui dum de peccatis ac vir-
tutibus differunt: et modo et-
na supplicia minantur: modo ce-
lestis regni gaudia promittunt
cor audientium pungunt. sicque me-
tem dolore compunctionis per-
forant. ut ab eorum oculis quasi quidam
sanguis anime lachryme de-
currat. Virtus vero tempera-
tue virtutis est: ita ut dissolu-
ta membra temperando restrin-
gat. Qui itaque per meritum nisi hi
signati sunt: qui afflictionibus
primorum copati sciunt: eorumque
tribulationem per compassionem tem-
perant. Iuxta hoc quod scrip-
tum est. gratias autem deo qui consolatur
nos in omni tribulatione nostra. ut
possimus et ipsi consolari eos qui
in omni pressura sunt. Qui dum af-
fluctis promissis verbum vel opere
consolationis ferret: eos proculdu-
bio ad statum rectitudinis restri-
gunt. ne immoderata tribulatione
in desperatione soluantur. Quos au-
tem per oliuam nisi misericordes ac-
cepimus. Quia et grece oleos

mia vocantur. et quasi oliue liquorem an-
te operantis dei oculos misericordie
fructus lucent. Cui adhuc in pro-
missione subiungitur. ponam in deser-
to abietem: olivum et buxum similes.
Qui per abietem que valde cre-
scendo ad aenis alta sub tolluntur
nisi hi designati sunt qui intra
sanctam ecclesiam adhuc in terrenis
corporibus positam iam celestia con-
templantur. Et quisvis nascendo de
terra exierit: contemplando tamen iam
iuxta ethera verticem mentis ex-
tollunt. Et quid per olivum nisi se-
cularium mentes expresse sunt.
Que dum terrenis adhuc cumis in-
feruntur: nullum virtutum spirita-
lium fructum ferunt. Sed et si fru-
ctum proprium olivum non habet: por-
tare tamen uirum cum fructu solet. quia
et scholares uiri intra sanctam eccle-
siam quisvis spiritualium virtutum do-
nam non habeant: dum tamen sanctos vi-
ros donis spiritualibus plenos
sua largitate sustentant: quod ali-
ud quam uitam cum bonis portant. Bu-
xus autem quis alios designat. que
in altum non tamen perficit. et quisvis
fructum non habeat: uiriditatem
habet nisi eos qui intra sanctam ecclesiam
adhuc ex etatis infirmitate bona
opera ferre non ualent. sed tamen parentium
fidelium credulitate sequentes fi-
dem perpetue uindictis tenent.

Post q̄ omia apte subiungit. vt videāt et intelligāt et sciāt et recogitēt parit. Ad hoc enī cedrus in ecclā ponit. vt quisquis ap̄ximo odorem virtutū spiritaliū trahit. ip̄e q̄q̄ in terrene vite dilectiōe nō torpeat. sed ad donorum celestium desideria ignescat. Ad hoc spina ponit. vt q̄ p̄dicatiōis ei⁹ verbo op̄uct⁹ fuerit. ip̄e q̄q̄ ex emplo illius discat corda sequi tū p̄dicatiōis verbo compungere. Ad hoc myrt⁹ ponitur. vt q̄ in ardoze tribulationis ab ore v̄l opere p̄ximi cōpati entis tēperamētū cōsolatiōis acceperit. ip̄e etiā discat quē admodū afflictis p̄ximi sue cōsolatiōis tēperamētū proferat. Ad hoc oliua ponit. vt q̄ aliene miscōie opera cognoscit. discat quē admodū debeat indigēti p̄ximo et ip̄e misereri. Ad hoc abies ponitur. vt q̄s quis v̄m cōtēplatiōis eius agnouerit. ip̄e q̄q̄ ad cōtēplāda etna p̄mia succēdat. Ad hoc vlmus ponit. vt q̄s quis intuet̄ eū q̄ habere virtutū fructū spiritaliū nō valet. sed tñ et eos q̄ spiritalib⁹ donis ple-

ni sunt sustentat. ip̄e q̄q̄ scōzū vite q̄nta valz largitate inseruiat. et celestium bonozū botros q̄s gignēdo n̄ valz sustentēdo ferat. ad hoc buxus ponit. vt q̄ h̄re multos adhuc i infirmitate positos vere fidei v̄nditate cōsiderat. eē ip̄e infidelis erubescat. Bene ḡ descriptis prius arborib⁹ d̄r. vt videāt et sciāt et recogitēt et intelligāt. vbi et apte subiungit pariter. q̄a cū in tra sanctā ecclā diuersi hoīm mores, diuersi sunt ordines. necesse est vt oēs siml̄ discāt dū i ea spiritales v̄m diuersē q̄litas etatis et ordis ad imitādū siml̄ vidēt. **S**ed ecce nos dū mōstrare vlmū q̄m⁹ per m̄lta arbusta lōg⁹ euagati sumus. Ad hoc itaq; p̄pter quod p̄phete testimoniū p̄tulimus. reuertamur. Qui recipit p̄phām in nomie p̄phete. mercedem prophete accipiet. Quia et si fructū vlmus nō habet. vitē tñ cū fructib⁹ portās hoc ipsa sua efficit. q̄ bñ sustentat aliena. Quia vero ad magna nos opera iohānes admonet dicens. facite fructus dignos penitentie. et rursus. Qui

habet duas tunicas et nō habenti. et q̄ habet escas similiter faciat. iā patent dāt intelligi q̄d est quod ventas dicit. A diebus iohānis baptiste usq; nūc regnum celoꝝ vim patit̃ et violenti rapiūt illud. Que sup̃ne verba sententie nobis sunt magnopere perscrutāda. Nam querēdū est q̄mō vim ppeti regū celoꝝ possit. Quis enī celo violentiā urogat? Et rursum q̄rendū ē si pati vim regum celoꝝ potest? cur eandē vim a diebus iohānis baptiste et nō etiā aī p̃tulerit? Sed cū lex dicat. Si q̄s hec vel illa fecerit morte moriat̃? cūctis legentibus liquet q̄a peccatores q̄sq; pena sue seueritatis p̃tulit nō aut̃ p̃penitētiā ad vitā reduxit. Cum vero iohānes baptista redēptoris gratiam p̃currens penitētiā p̃dicat. vt peccatoꝝ quī ex culpa mortu⁹ est p̃ conuersionē uiuat? p̃fecto a diebus iohānis baptiste regnū celoꝝ vim patit̃. Quid est aut̃ regnū celoꝝ nisi locus iustoz? Solis enim iustis celestis patne p̃mia debent̃. ut humiles casti mites

atq; misericordes ad gaudia sup̃na p̃ueniāt. Cū q̄s vero vel sup̃bia tumidus, vl' carnis facinoꝝe pollutus uel iracūdia accensus vl' credulitate impi⁹ post culpas ad penitētiā redit? et uitā eternā p̃cipit? q̄si in locū peccatoꝝ irat alienū. A diebus ergo iohānis baptiste regnū celoꝝ vim patit̃. et violenti rapiūt illud. quia q̄ penitētiā peccatoꝝ ib⁹ indixit? q̄d aliud q̄ regnū celoꝝ fieri violentiā docuit? Recogitem⁹ g⁹ fr̃es carissimi mala q̄ fecimus et nosmetip̃s affidi⁹ lamentis atteramus. Hereditatē iustoz quā nō tenuim⁹ p̃ vitā? rapiamus p̃ penitētiā. vult a nobis oīpotens deus talem violentiā p̃penitētiā p̃peti. Nā regnū celoꝝ rapi vult nostris fletib⁹ q̄d n̄is mentis n̄ debet̃. Abspei g⁹ certitudie nulla nos maloz nr̃oz q̄litas nulla q̄ntitas fr̃agat. Prestat magnā venie fiduciā latro ille venerabilis. q̄ nō inde venerabilis vñ latro. Nam latro ex crudelitate? venerabilis ex confessione. Cogitate ergo cogitate q̄ sint incōprehēsibilia i oīpotēti deo

misericordie viscera. Latro
 iste crucis manib⁹ abstract⁹
 a facie tñens sup⁹ eū i pa-
 tib⁹ o crucis ibi cōfessus ibi sa-
 nat⁹ ē ibi audire meruit. ho-
 die mecū ens i paradiso. Quid
 est hoc? Quis tantā bonitatē
 dei dicere q̄s estimare suffici-
 at? De ip̄a pena criminis per-
 uenit ad p̄mia virtutis. Idcir-
 co aut oipotens deus electos
 suos in q̄busdā lapsib⁹ cadē
 p̄misit: ut aliis i culpa iacen-
 tibus si toto ad eū corde con-
 surgant: sp̄em venie reddat. et
 eis per lamēta penitētie viam
 pietatis ap̄iat. Exerceam⁹ ḡ
 nosmetip̄os in lamētis. extin-
 guam⁹ fletibus et dignis re-
 nitētie fructibus culpas quas
 fecimus. ad indulgētiā nobis
 tempora indulta non pereant.
 Quia q̄ multos a suis iniquita-
 tibus iam sanatos aspiciamus
 quid aliud q̄ sup̄ne misericor-
 die pign⁹ tenemus? Adiuuat
 ip̄e quē amam⁹ iesus xp̄s do-
 minus noster. Qui cum p̄re et
 sp̄itu sancto viuit et regnat
 deus p̄ oia sc̄la sc̄loꝝ amen.
Fuit p̄ma ps omeliarū be-
 ati gregozii. Incipit secūda

55
Lectio sancti euangelij se-
 cūdam marcū. Ca. xvi.

In illo tpe maria mag-
 dalene. et maria iacobi
 et salome emerunt aro mata.
 ut veniētes vngerent iesum.
 Et valde mane vna sabato-
 rū veniūt ad momētū rē.

Omelia lectiōis eiusdē ha-
 bita ad pp̄m in basilica
 beate mane die sancto pas-
 che xxi.

Quoniam vobis lectōibus
 fr̄es carissimi p̄dictat ū
 loq̄ cōsueuī. f̄ q̄a ascēscēte sto-
 macho ea q̄ dictauerā legere
 ip̄e nō possum. q̄ dā v̄m mi-
 nus libent̄ audiētes iueor. vñ
 nē a memetip̄o exigē oīa mo-
 rē uolo. ut int̄ sacra missaz sol-
 lēnia lectōes sancti euāgelij n̄
 dictādo f̄ colloq̄ndo edisserā
 Sicq̄ expiat ut loq̄mur. quia
 collocutiōis vox corda torpē-
 tia plusq̄ sermo lectiōis exci-
 tat. et q̄si q̄dā manu sollicitu-
 dinis ut euigilēt. pulsāt. Et q̄-
 dē ad hoc op⁹ me sufficē posse
 nō uideo. sez tñ uires q̄s impen-
 cia tenegat. cantas ministrat.
 Scio nāq̄ quī dixit. Aperi os
 tuum et ego adimplēbo illud.

Bonū ergo opus nobis in vo-
lūtate fit. nā ex diuino adiuto-
rio erit in perfectione. Dat lo-
quendi autē ipsa etiā resurrecti-
onis domice tāta sollemnitas
q̄a et indignū valde est vt eo
die laudes debitas taceat lin-
gua carnis? q̄ videlicet die ca-
ro surrexit auctoris. Audistis
fateres carissimi q̄ sancte mul-
eres q̄ dñm fuerāt secute? cum
aromatib⁹ ad monumētū ve-
nerūt. et ei quē uiuentē dilexe-
rāt? etiā mortuo studio hūani-
tatis obsequiūt. Sed res gesta
aliqd in sc̄a eccl̄ia signat ge-
rendū. Sic quippe nōcē ē vt au-
diamus q̄ facta sunt? q̄tenus
cogitemus etiā q̄ nobis sunt
ex eorū imitatioe facienda. Et
nos g̃ in eū q̄ ē mortuus cre-
dētes. si odoze virtutū referti
cū opiniōe bonorū oporū dñm
querimus? ad monumētū p-
fecto illius cū aromatib⁹ ve-
minus. Ille autē mulieres ange-
los vident? q̄ cū aromatibus
venerūt. q̄a videlicet illē mēte
supernos ciues aspiciūt q̄ cum
virtutū odorib⁹ ad dñm per
sancta desideria p̄fiscunt. Notādū veronobis ē qd nā

fit q̄ i dextris sedere angelus
cernit. Quid nāq; p̄ sinistram
nisi vita p̄ns. qd vero p̄ dextrā
nisi p̄petua vita designantur?
Vñ in cāticis cāticorū scriptū
ē. leua eius sub capite meo. et
dextera illius amplexabit me
Quia g̃ redemptor n̄r iā p̄n-
tis vite corruptionē trāsierat?
recte angel⁹ q̄ nūtiare p̄phennē
eius vitā venerat? i dextera se-
debat. qui stola cādida coop-
tus apparuit. Cādor et enī ve-
stis splēdorē n̄r denūtiat sol-
lemnitatis n̄r dicam⁹ an fue-
rit? S; vt fatemur ven⁹? et sue di-
camus et n̄r. Illa q̄ppe redēp-
toris n̄r resurrectio et n̄r fe-
stital fuit. q̄a nos ad imorta-
litarē reduxit. et angelorū festi-
uitas extitit? q̄a nos reuocādo
ad celestia? eorū munus im-
pleuit. In sua g̃ ac n̄ra festiui-
tate āgel⁹ i albis vestib⁹ appa-
ruit q̄a dū nos p̄ resurrectioez
domicā ad sup̄na reducemur
celestis p̄ne dānāre parāt. S;
qd adueniētes femias affat?
audiam⁹. Nolite expauescere
Ac si apte dicat. paueāt illi q̄
nō amāt aduētū sup̄norū a-
uiū. pertimescāt q̄ carnalibus

desiderijs p̄lli ad eorū se foc-
 etatē pr̄igere posse desperant.
 Vos aut̄ cur p̄tumesaus. que
 vestros cōcūes videtis. Vñ
 et matheus āgelū apparuisse
 describēs ait. Erat aspect⁹ ei⁹
 sic fulgur. et vestimēta eius sic
 nix. In fulgore etenitroz timo-
 ris ē. i. niue aut̄ blādimētū cā-
 doris. Qz vero oīpotēs dē? et
 tribil' peccatorib⁹? et blādus ē
 iustis. recte testis resurrectōis
 ei⁹ āgelus et i. fulgore vult⁹ et
 in candoze habit⁹ dēmonstrat.
 vt de ip̄a sua specie et treret re-
 p̄bos. et m'ceret p̄ios. Vñ re-
 cte q̄qz p̄p̄m p̄ deserta gradiē-
 tē. colūna ignis in nocte. et co-
 lūna nubis p̄ibat i. die. In ig-
 ne enī troz ē. in nube aut̄ visio-
 nis leue blādimētū. dies vero
 vita iusti. et nox accipit̄ vita
 peccatoris. Vñ et cōuersis pec-
 catorib⁹ paulus dicit. Fuistis
 aliquādo tenebre nūc aut̄ lux
 i. dñō. In die ḡ p̄ nubē colūna
 mōstrata ē. et in nocte p̄ ignē.
 qz oīpotēs dēus et blādus iu-
 stis et tribil' apparebit iustis.
 Istos i iudicio veniēs plen-
 itatis māsuetudinē dēmulcet.
 illos vero p̄ iustitue districtio

56
 nē terret. Sz iā qd āgelus sub-
 iūgat audiamus. Iesū q̄ntis
 nazarenū. Iesus latino eloq̄o
 salutans id ē saluator in p̄ze-
 tat. At vero multi tūc iesu di-
 ci poterāt. nō tñ substantialit̄
 sz nūcupatiue. Ideo et loc⁹ sub-
 iūgit. vt de q̄ibū dictū sit ma-
 nifestet. nazarenū. Et cām p̄-
 tm⁹ subdit. crucifixū. Atqz ad-
 didit. Surrexit. nō ē hic. Nō ē
 hic dē p̄ p̄sentā carnis. q̄ tñ
 nūqz dēerat p̄ p̄sentā maie-
 statis. Sz ite dicite discipulis
 ei⁹ et petro. qz p̄cedit vos i. ga-
 lileā. Querēdū nobis est cur
 nominatis discipul' petri⁹ dēfi-
 gnāt ex noīe. Sz si hūc āgel⁹
 nominatim nō exp̄meret q̄
 mḡm negauerat. ne nure int̄
 discipulos nō auderet. vocat̄
 ḡ ex noīe. ne dēsparet ex ne-
 gatōne. Qua i. re cōsiderādū
 nobis ē cur oīpotēs dēus eum
 quē cūcte eccl' ie p̄ferre dispo-
 fuerat. ac ille vocē p̄tlescere
 et seip̄z negare p̄misit. Qd̄ ni-
 mirū magne actū eē pietatis
 disp̄satōe cognoscim⁹. vt is
 q̄ futurus erat pastoz eccl'ie. i.
 sua d̄pa disceret q̄lī alijs mi-
 sereri debuissz. Prius itaqz eū

ostēdit sibi. et tunc p̄posuit ce-
tens. vt ex sua infirmitate co-
gnosceret. q̄ misericordit̄ alie
na infirma toleraret. Bñ autē
de redēptore nostro dicit. p̄ce-
det vos in galileā. ibi eū vide-
bitis sicut dixit vobis. Gali-
lea nāq; trāsmigratio facta in-
terpretat̄. Iam q̄ppe redēptor
noster a passione ad resurrec-
tionē a morte ad vitā a pena
ad gloriā a corruptionē ad in-
corruptionē trāsmigrauerat.
et p̄us post resurrectionē i ga-
lilea a discipulis videtur. quia
resurrectionis eius gloriā post
leti videbimus. si modo a vi-
tijs ad virtutū celsitudinē trāsmi-
gremus. Quā g̃ in sepulcro
nūtiat̄. in trāsmigratione ostē-
dit. q̄a is q̄ in mortificatione
carnis agnoscat̄. in trāsmigra-
tiōe mētis videt̄. ¶ Hec fr̄es
carissimi. p̄tāta diei solēnitate
de lectionis euāgelice expositi-
one trāscurramus. sed libet vt
de hac eadē solēnitate aliqd
subtilius loq̄mur. Due etenim
vite erant. Quā vnā noui-
mus. alterā nesciebamus. vna
q̄ppe mortalis ē. altera imor-
talis. vna corruptionis. alia i

corruptionis. vna mortalis
ha resurrectiōis. Sed venit me-
diator dei et hominū hō chri-
stus iesus. suscepit vnā et ostē-
dit alterā. vnā p̄tulit morien-
do. et ostēdit alterā resurgēdo.
Si ergo nobis mortālē vitam
scientibus resurrectionē p̄mit-
teret carnis. et tñ hāc visibili-
ter nō exhiberet. q̄s eius p̄mis-
sioibus crederet. Factus itaq;
homo apparuit in carne. mori
dignatus ē ex volūtate. resur-
rexit ex potestate. et ostēdit ex
emplo q̄d nobis p̄misit in p̄-
mio. Sed fortasse aliq̄s dicat.
Iure ille surrexit. q̄ cū deus eēt
teneri a morte nō potuit. Ad i-
struēdā ergo ignorantiā nrām
ad roborādā infirmitatē nrām
sue resurrectionis exemplū no-
bis sufficere noluit. solus in tē-
pore illo mortuus ē. et tñ solus
nime resurrexit. Nā scriptū ē.
Multa corpora sanctorū quī
dormierāt. surrexerūt. Ablata
ergo sunt oīa argūta pfidie.
Ne q̄s enim dicat sperare de se
nō debet homo q̄d i carne sua
exbiuit deus hō. Ecce cum deo
hoīes resurrexissent cognoscam⁹
et q̄s pueros homines fuisse nō
dubitamus. Si ergo mēbra nrā

redēptoris sumus' presuma-
mus in nobis' q' gestū cōstat
in capite. Si multū nos abijci-
mus sperare in nobis debem?
nos mēbra vltima, qd de mē-
bris supioribus audiūmus.
Ecce vero ad memoriā redit'
qd crucifixo dei filio iudei in-
sultātes dicebāt. Si rex isrl' ē!
descēdat de cruce et credimus
ei. Qui si de cruce tūc descēde-
ret' nūmū infultātib' cedēs
virtutē nobis patiēti nō de-
mōstraret. Sz expectauit pau-
lulū' tolerauit ob p'bria. irasi-
ones sustinuit. seruauit patiē-
tiā. distulit admirationē. Et
q' de cruce descēdere noluit' de
sepulchro surrexit. Plus fuit g'
de sepulchro surgere' q' de cru-
ce descēdere. Plus fuit mortē
resurgēdo destruere' q' vitā de-
scēdēdo seruare. Sed cū iudei
hūc ad insultationes de cruce
descēdere nūc cernerēt' cum
moriētē viderēt' cū se vidisse
crediderūt. nomē illi' se q' ex
tinxisse gauisi sūt. Sed ecce de
morte nomē ei' p' mūdū cre-
uit' ex q' hunc ifidel' turba ex-
tinxisse se credidit. Et quem
gaudebat occisum' dolet mor-
tū. q' hūc ad suā gloriā co-

57
gnoscat puenisse p penā. Qd
bñ i libro iudicū sampson illi
us facta significāt. q' cū gazā
ciuitatē philistinorū fuissz in-
gress' philistei ingressum eius
ptm' cognoscentes ciuitatē
repēte obsidionib' circūdede-
rūt custodes deputauerūt. et sā
pson fortissimū se iā comp'hē-
disse gauisi sunt. Sz qd samp-
son fecit' agnouimus. Media
nocte portas ciuitatis abstulit
et mōtis verticē ascēdit. Quē
fies carissimi hoc i facto, quē
nisi redēptorē nīm sampson
ille significat' Quid gaza ciui-
tas nisi ifernū designat' Quid
p philisteas nisi iudeorū p fi-
dia demōstrat' q' cū mortuū
dñm viderēt' ei' q' corpus in
sepulchro iā positū' custodes
ilico deputauerūt. et eū q' auc-
tor vite clauerat' iferni clau-
stris retentū, q' si sampsonē in
gaza se dep'hēdisse letati sunt
Sampson vero media nocte
nō solū exiit' sz etiā portas tu-
lit. Q' videlicz redēptor nīr añ
lucē resurgēs, nō solū liber de
inferno exiit' sz et ipā etiā ifer-
ni claustra destruxit. Portas
tulit. et mōtis verticem subiit
quia resurgendo claustra in-

ferri abstulit. et ascendendo ce-
lorum regna penetrauit. Hanc ergo
resurrectionis eius gloriam fra-
tres carissimi que et post demor-
strabat ex signo et post patuit
ex facto: tota mente diligamur
pro eius amore moriamur.
Ecce in resurrectione auctoris
nostri ministros eius angelos
conuocatos nostros agnouimus.
Ad horum ergo curiam illam frequen-
ter sollempnitatem festinemus. His
cum nec dum uisione possumus
desiderio et mente migramus.
Transmigremus ad virtutes de-
uotissimas. ut in galilea redempto-
rum nostrum videre mereamur.
Adiuuet omnipotens deus ad
vitam desiderium nostrum que pro no-
bis in mortem dedit unicum filium
suum dominum nostrum iesum christum
qui cum eo uiuit et regnat in uni-
tate spiritus sancti deus per om-
nia secula seculorum Amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundum iohannem Ca. xx.

In illo tempore una sabbati
mana magdalene venit
mane cum adhuc tenebre essent
ad monumentum. et uidit lapi-
dem sublatum a monumento. Cu-
runt ergo et venit ad simonem

petrum et ad alium discipulum quem
amabat iesus. et dixit eis. Tu-
lerunt dominum de monumento.

Omelia lectionis eiusdem
habita ad populum in basilica
beati iohannis que appellatur
constantina. xxij.

Accius longa molestia
stomachus diu me cari-
tati vestre de lectionis euange-
lice loqui expositione prohibuit.
vox namque ipsa a clamoris uir-
tute succubuit. et quia a multis
audiri non ualeo: loqui fateor
inter multos erubesco. Sed hanc
in me uerecundiam ipse reprobando.
Quid enim? numquid si multis
prodesse nequeo: nec paucis cu-
rabo: et si ex melle portare ma-
nipulos multos non possum?
numquid non debeo ad aream va-
cuis redire? Quauis enim qua-
tos debeo ferre non ualeo? cer-
te uel paucos certe uel duos cer-
te uel unum feram. habet namque
ipsa infirmitatis intentio mer-
cedis sue certitudinem. quia su-
perius arbitri noster et si pondus
considerat in retributione: tamen
uires pensat in potestate. **L**e-
ctio sancti euangelij quem modo
fratres audistis: valde in sup-

fice historica est apta. & eius nobis sunt misteria sub breuitate requirenda. Maria magdalene cum adhuc tenebre essent venit ad monumentum. Iuxta historiā notat hora. Iuxta intellectum verum mysticum requirētis signat intelligentia. Maria enim auctorem omnium. quem in carne viderat mortuum querebat in monumento. et quia hunc minime inuenit furatum credidit. Adhuc ergo erant tenebre cum venit ad monumentum. Cucurrit autem eius discipulus nuntiavit. & illi per ceteros cucurrerunt. qui per ceteros amauerunt. videlicet petrus et iohannes. Currebant ergo duo simul sed iohannes percurrit citius petro. venit prior ad monumentum. et ingredi non presumpsit. venit vero posterior petrus. et intrauit. Quid fratres quid curfus iste significat? Numquidnam hec tam subtilis euangeliste descriptio a ministris vacare credenda est? Minime. Neque enim se iohannes et petrus et non intrasse dicet. si in ipsa sua trepidatione ministerium desuisse credidisset. Quid ergo per iohannem nisi synagoga. quod per petrum nisi ec-

clesia designat? Nec mirum esse videatur. quod per iuniorē synagoga per seniorē vero ecclesia signa non prohibet. Quia et si ad dei cultum prior est synagoga quam ecclesia gentium. ad usum tamen sancti prior est multitudo gentium quam synagoga paulo attestante qui ait. Quia non prius quod spiritale est. sed quod animale. Per seniorē ergo petrum significat ecclesia gentium. Per iuniorē vero iohannē synagoga iudeorum. Cucurrunt ambo simul. quia ab ortu sui tempore usque ad occasum pari et communi via. et si non pari et communi sensu gentilitas cum synagoga cucurrit. venit synagoga prior ad monumentum. & minime intrauit. quia legis quod est maius data precepit. prophetias de incarnatione ac passionē dominice audiuit. sed credere in mortuum noluit. vidit enim iohannes posita lintamina non tamen introiuit. quia videlicet synagoga et scripte sacre sacramenta cognouit. et tamen ad fidē passionis dominice credendo intrare distulit. Quē diu longeque prophetauit. prius vidit et renuit. hominem esse despectit. deum carnem mortalem factum credere noluit.

Quid ergo nisi quia et citius
cucurrunt et tamē an monumē
tum vacua stetit? venit autē
simon petrus sequens eū. et in
troiuit i monumētum. Quia
secuta postenor ecclesia gen
tū mediatorē dei et homi
nū hominē iesum christum et
cognouit carne mortuū. et vi
uētē credidit domini. vidit
lintheamina posita. et sudarium
quod fuerat super caput eius
nō cū lintheaminib⁹ positū. sed
sepatim inuolutū i vnū locū.
Quid esse fratres credimus? q
sudariū capitis domini cū lin
theaminibus nō inuenit in mo
numēto? nisi quia paulo atte
stāte caput christi deus? et di
uinitatis incōphēsibilia sacra
mēta ab infirmitatis nre cogi
tatioē disiūcta sunt? eiusq; po
tētia creatē trāscēdit natam.
Et notādū q nō solū sepatim
sed etiā inueniri s2 inuolutū i
vnū locū. Linteū q̄ppe qd in
uoluit? ei⁹ nec inīciū nec finis
aspiciatur. Recte ergo sudariū
capitis inuolutū inuētū ē. q̄a
cellitudo diuinitatis nec cepit
esse nec desinit nec p inīciū na
scit? nec termino coangustat.

Bene autē addit in vnū locū.
q̄a i scissura mētū de⁹ nō est.
Deus q̄ppe in vnitāte ē. et illi
eius habere grām merent? qui
se ab inuicē per sectarū scāda
la nō diuidūt. Sed q2 solet p
sudariū laborātū sudor deter
gi? pōt etiā sudarij noīe expri
mi labor dei. q̄ in se qdē sem
per q̄etus atq; in cōmutabilis
pmanet. sed tñ laborare se de
nunciat? cū duras hoīm pra
uitates portat. Vñ et per pro
phetam dicit. Laboraui susti
nēs. Deus autē apparuit in car
ne. laborauit ex nostra ifirmi
tate. Quē laborē passiois ei⁹
dū increduli viderūt? eū vene
ran noluerūt. Quē enī vide
bāt carne mortālē? dedignati
sunt credere immortalem esse
diuinitate. Vñ etiā ieremias
ait. Redde eis vicē dñe? iux
ta opera manū suarū. dabis
eis scutū cordis laborē tuum
Ne enī p̄dicatiois sp̄cl'a eo
rū corda penetrarēt? dū passi
ois ei⁹ laborē dedignati sunt?
q̄si eūdē laborē illius p scuto
tenuerunt. vt eo ad se transire
eius verba non permetterent
q̄ eū laborare vsq; ad mortē

viderunt. Quid autē nos nisi
 nō capitis id est dei membra
 sumus? Per lintheamīa itaq;
 corporis laborū ligamenta si-
 gnāt. que nūc electos om̄s id
 est eius mēbra ostringūt. Su-
 darū g' quod sup caput eius
 fuerat seorsum iuenit? q̄a ip̄a
 redemptoris nostrī passio lon-
 ge a nostra passiōe disiūcta ē
 Quoniā ip̄e sine culpa ptulit
 quod nos cū culpa toleramus
 Ip̄e sponte morti succumbere
 voluit? ad quā nos iūti veni-
 mus. Sequit̄. Tūc g' itroiuit
 et ille discipulus q̄ venerat p̄-
 mus ad monumētū. Postq̄ i-
 trauiť petrus? ingressus ē et io-
 hānes. postēoz itrauiť? q̄ p̄oz
 venerat. Notādū fr̄es est? qđ
 in fine mūdi ad redemptoris
 fidē etiā iudea colliget̄. Pau-
 lo attestātē q̄ ait. Donec ple-
 nitudo gentiū itaret et sic oīs
 israel saluus fieret. Et vidit.
 et credidit. Quid fr̄es qđ est
 mandus est credidisse? Num-
 qđ q̄a dñs surrexerat quē q̄-
 rebant? Nō utiq; q̄a adhuc
 tenebre erāt ad monumētum
 et subiūcta q̄q; verba cōtra-
 dicūt. cū d̄z. Nōdū enī sciebāt

scripturas? qz oporteret eum a
 mortuis resurgē. Quid g' vi-
 dit? Et qđ credidit? vidit lin-
 theamina posita. et credidit q̄
 mulier dixerat de monumēto
 dñm fuisse sublatū. Qua in re
 diuine dispensatōis magnitu-
 dopensāda ē? q̄ discipulorū
 corda et accēdunt vt q̄rant.
 et differunt ne iueniāt. Qua-
 tenus infirmitas aīni t̄po suo
 meroze cruciata et purgatioz
 ad iueniēdū fiat. et tāto vali-
 dius teneat cū inuenient? q̄to
 tardius iuenit quod q̄rebat.

Hec sub breuitate fr̄es ca-
 rissimī de euāgelica lectiōe trā-
 scuramus. nūc restat vt de ip̄-
 sa tāte sollemnitatīs nobilitate
 aliqđ loq̄mur. Hanc enī recte
 nobilitatē sollemnitatīs dicā.
 q̄a sollemnitates ceteras aīnce-
 dit. sicut enī i sacro eloq̄o san-
 cta sanctorū vel cāica cāico-
 nū p̄ sui magnitudine d̄cūtur?
 ita hec festiuitas recte dici po-
 test sollemnitas sollemnitatē
 Ex hac quippe sollemnitate ex-
 emplum nobis resurrectionis
 datum est. spes celestis patne
 apperta. et facta sup̄emī regnī
 iam p̄sumptibilis gloria.

Per hanc electi qui quies in
tranquillitatis sinu: tamen apud
infernī claustra tenebatur: ad
paradisi amena reducti sunt.
Quod ante passionem dicit: i
resurrectione sua domi? imple
uit. si exaltatus fuero inquit a
terra: omnia trahā ad me. Om
nia et enim traxit: q̄ de electis
suis apud inferos nullum re
liquit. Omnia abstulit. vñq; ele
cta. Neq; etenim infideles q̄sq;
et p̄ suis criminibus eternis sup
placis reductos ad veniam do
minus resurgendo reparauit.
sed illos ex inferni claustris ra
puit: q̄s suos in fide et actib;
recognouit. Vnde recte etiam
per osee dicit. Ero mors tua
o mors. ero morsus tuus infer
ne. Id namq; q̄d occidim? agi
mus ut penitus nō sit. Ex eo et
enim q̄ mordemus: p̄tem ab
strahimus. p̄temq; relinqm?
Quia ergo in electis suis fun
ditus occidit mortem: mors
mortis extitit. Quia vero ex
inferno p̄te abstulit: et partē
reliquit: nō occidit funditus. sed
mordit infernum. Aut ergo
ero mors tua o mors. ac si ap
te dicat. Quia in electis meis

te funditus perimo: ero mors
tua. Ero morsus tuus inferne.
q̄a sublati eis te ex p̄te tras
figo. Que est ḡ ista sollempni
tas que in feri claustra destru
xit et ianuas nobis regni cele
stis aperuit? Inquirat subtil?
nomē eius. requiratur egregi? p̄
dicator. Videamus quid de
eius estimatiōe denūciat. Aut
enim. etenim pascha nostrū im
molatus est christus. Si ḡ pa
scha christus: p̄e sandū nobis
est q̄d de pascha lex loquitur.
vt indagemus subtili? an de
christo dicta videāt. **M**o
yses q̄ppe ait. Sument de san
guine agni. ac ponēt sup vtrū
q; postem. et in super liminan
bus domoꝝ in quibus come
dent illum et edent carnes no
cte illa assas igni. et azimos
panes cū lactucis aggregitibus.
Non comedetis ex eo crudū
q̄d. nec coctū aqua. sed assum
tantū igni. Caput cū pedibus
eius et intestinis vorabitis
nec remanebit ex eo q̄cūq; vsq;
mane. Si quid residuū fuerit:
igne cōburetis. vbi et addit.
Sic autē comedetis illū. Re
nes vestros accingetis. cala

amēta habebitis in pedibus.
tenētes baculos in manib⁹. et
comedētis festinātes. Que vi
delicet cūcta magnā nobis e
dificationē parūt. si fuerint mi
stica interpretatiōe discussa.
Quid nāq; sit sanguis agni nō
iā audiēdo sed bibēdo didici
stis. Qui sanguis sup vtrūq; po
ste ponit. qñ nō solū ore corp⁹
sed etiā ore cordis haurit. In
vtrōq; etenī poste sanguis a
gni est positus. qñ sacramētū
passionis illius cū ore ad redē
ptionē sumit. ad imitatiōē q
q; intēta mēte cogitat. Nā q
sic redēptoris sui sanguinē ac
cipit. vt imitari passionē illius
nec dū uelit. in vno poste san
guinē posuit. Qui etiā in sup
liminātib⁹ dom⁹ ponēd⁹ est
Quid enī spūaliter dom⁹ nisi
mētēs nras accipim⁹. in qbus
p cogitationē inhabitamus.
Cuius dom⁹ supliminare ē
ipsa intētiō. q preminet actōi.
Qui ergo intētiōē cogitāt
sue ad imitatiōē dñice passio
nis dirigit. in supliminari do
m⁹ agni sanguinē ponit. Vel
certe dom⁹ nostre ipsa sunt
corpa. i qbus qusq; uiuimus

60
habitamus. in superliminari
dom⁹ agni sanguinē ponim⁹
qā crucē passionis illius i frō
te portamus. De quo adhuc a
gno subditur. Et edent carnes
nocte illa assasigni. In nocte
qñpe agnū comedimus. qz in
sacramēto modo dñicū corp⁹
accipimus. qñ adhuc ab inui
cē nostras cōsciētias nō vide
mus. Que tñ carnes agni as
sande sunt. qz nimirū dissolūt
ignis carnes quas aqua cox
erat. Quas uero ignis sine aq
excoquit roborat. Carnes itaq;
agni nostri ignis excoxit. quia
eum ipsa uis passionis illi⁹ ad
resurrectionē ualētiorē reddi
dit. atq; ad incorruptionē ro
borauit. Qui enī ex morte qua
luit. uidelicet carnes illius ab
igne duruerit. Vñ etiā p psal
mistā dicit. exaruit uelut testa
virt⁹ mea. Quid nāq; ē testa
an ignē. nisi mole lutū. Sed ei
ex igne agit. vt solidet. Virt⁹
g⁹ humanitatis eius uelut te
sta exaruit. qā ab igne passio
nis ad virtutē incorruptionis
creuit. Sed sola redēptoris nri
pcepta sacramēta ad verā sol
lētinitatē mētis nō sufficiūt. nisi

eis q̄q̄ et bona opa iungantur.
Quid enī pdest corpus et s̄a
gunt illi? ore p̄cipe et eis p̄
uersis moribus cōtraire? Vñ
bene adhuc ad comedēdum
subdit. Et azimos panes cū
lactucis agrestibus. Panes
q̄ppe sine fermento comedit? q̄
recta opa sine corruptōe va
ne glorie exercet. Qui mada
ta misericordie sine admixtio
ne peccati exhibet. ne peruersē
duriat? q̄ q̄si recte dispen
sat. Hoc q̄q̄ peccati fermentū
bone sue actōi misauerat? qui
b? pphete voce p increpationē
dñs dicebat. Venite ad be
thel et impie agite. Atq; post
pauca. Et sacrificate de fermento
lau dē. De fermento nan
q; laudem immolat? q̄ deo sa
crificiū de rapina pat. Lactu
ce vero agrestes valde ama
re sunt. Carnes ḡ agni cū la
ctucis agrestib? sunt edēde.
vt cū corpus redēptoris acci
pim? nos p peccatis nris i fle
tib? affligam?. Quatenus ip
sa amaritudo penitentie ab
sterzat a mētis stomacho per
uersē humorem vite. Vbi et
subdit. Nō comedetis ex eo

crudū q̄d. nec coctū aqua. Ec
cerā nos ipsa verba historie
ab intellectu historico repel
lūt. Nūq̄d fr̄es carissimi isra
eliticus ille ppl? i egypto oſti
tut? comedere agnū crudū cō
sueuerat. Vt ei lex dicat. non
comedetis ex eo crudū q̄d?
Vbi et addit. nec coctum a
qua. s; q̄d aqua nisi huma
nā sciētā designat? Iuxta hoc
q̄d p salomonē sub heretico
rū voce d; aq̄ furtive d' ciores
sunt. Quid crude agni carnes
nisi icōsideratā ac sine reuerē
tia cogitatōis relictā illi? hu
manitatē? Oē enī q̄d subtilit̄
cogitam? q̄si mēte coquim?.
s; agni caro nec cruda edēda
ē? nec aqua cocta. q; redem
ptor n̄r nec purus homo esti
mādus ē. neq; p humanā sa
piētiam qualiter incarnari de
us potuit? cogitandus. Omnis
enī q̄ redemptorem nostrum
prium hominem credit? quid
iste aliud q̄ agni carnes cru
das comedit? quas videlicet
coquere p diuinitatis ei? itelli
gētā noluit. Omis vero q̄ in
carnatōis ei? misteria iuxta
hūanā sapiētā discutē conat̄

carnes agni aqua vult cōque
re id ē dispensatiōis eius mi-
stena p dissolutā vult sciētā
penetrare. Qui ergo paschalis
gaudij sollēnitatē celebraē de
siderat? agnū nec aq coquat
nec crudū comedat. vt neq
p hūanā sapiētā pfunditatē
illius incarnationis penetrare
appetat. neq ineū tāq in ho-
minem purū credat. sed assas
igni carnes comedat. Vt di-
spēsari oīa per sancti spiritus
potētā sciat. de q ad huc recte
subiungit. Caput cū pedib⁹ et
intestinis vorabitis. Sicut iā
pdxam⁹ fres? paulo attestātē
didicim⁹ q caput chrisi deus
est. Quia redemptor noster ē
alpha et o. deus videlicet añ
sc̃la. et hō i fine sc̃l oꝝ. Caput
ergo agni vorare ē diuinitatē
illius fidē pcpere. Pedes vero
agni vorare ē vestigia hūani-
tatis eius amādo et imitādo
pquirere. Quid vero sunt in-
testina nisi verbo vim illius
occulta et mistica mandata?
Que tunc voramus? cū verba
vite cū auiditate sumimus. In
quo deuoratiōis verbo qd ali-
ud q pignae nre torpōz repre-

61
hendit? Quia eius verba ac-
mistena ⁊ p nosmetipsos nō
requirunt. et dicta ab alijs
audimus inuiti. Nō remane-
bit ex eo quicquā vsqz mane
Quia eius dicta magna sunt
sollitudie discunēda qtenus
priusqz dies resurrectionis
appareat? in hac p̃sentis vite
nocte oīa mādata illius itel-
ligēda et operando penetrent
Sed q̃a valde est difficile vt
omne sacru eloquiū possit in-
telligi? et omne eius misterū
penetrari? recte subiungit. Si
qd at remāsent? igne cōbure-
tis. Quod ex agno remanet
igne cōburim⁹? qñ hoc qd de
misterio incarnationis eius in-
telligere et penetrare nō possu-
mus potestati sc̃l isps humilit
referuamus. Vt nō supbe q̃s
audeat vl cōtēnere vl denū-
tiare qd non intelligit. sed hoc
igni tradit? cū sancto sp̃itu re-
feruat. Quia g̃ qliter edendū
sit pascha cognouim⁹ nē aliq
bus edi debeat? agnoscamus.
Seq̃t. Sic at comedetis illum
renes vestros accigetis. Quid
in renibus nisi delectatio car-
nis accipit? Vnde psalmista

postulat dic. vze renes meos.
Si eni voluptate libidinis i re
nibus esse nesciret. eos vzi mi
ni ne petisset. Vñ q̄a potestas
diaboli in humano gñe ma
xime p luxuriā pualuit. de il
lo voce domica dz. potestas
eius in lumbis eius. Qui ergo
pascha comedit. habere renes
accinctos debet. vt q̄ sollemni
tate resurrectionis atq; incor
ruptionis agit. corruptioni iā
p uicia nulli subiaceat. volup
tates edomet. carnē a luxuria
restringat. Neq; eni cognouit
que sit sollemnitas incorrupti
onis. q̄ adhuc p incōmētiā
corruptioni subiaceat. Hec q̄
busdā dura sunt. sed angusta
porta est que ducit ad uitam
et habemus iā mltā exempla
cōtinētū. vñ bene adhuc sub
dit. Calciamenta habebitis in
pedibus. Quid sunt etenim pe
des nostri nisi opera. q̄d vero
calciamenta nisi pelles mortu
orū aialium. Calciamenta aut
pedes muniūt. Que vero sunt
mortua aialia ex q̄z pellibus
nñ muniūt pedes. nisi antiqui
patres q̄ nos ad etnā patrā

p̄cesserūt. Quorū dū exempla
conspicimus. nñ opens pedes
munimus. Calciamenta ergo i
pedibus habere est. mortuorū
vitā cōspicere. et nostra vesti
gia a peccati vulnere custodi
re. Tenētes baculos in mani
bus. Quid lex p baculum nisi
pastoralē custodiā designat.
Et notandum q̄ prius p̄cipi
mur renes accingere. postmo
dū baculos tenē. Quia illi de
bent curā pastorem suscipe
re. q̄ iā in suo corpore scūt flu
xa luxurie domare. vt cū alijs
forcia predicāt. ipi desiderijs
mollibus eneruāt nō succubāt.
Bene aut subdit. Et comedite
festinantes. Notate fratres.
notate q̄ dz festinantes. Mā
data dei misteria redēptoris
celestis patne gaudia. cū festi
natione cognoscite. et p̄cepta
uite cum festinatione implere
curate. Quia eni adhuc hodie
licet bene agere. scimus. vtrū
cras liceat. ignoram⁹. Festina
tesq; pascha comedite id ē ad
sollemnitatē prie celestis abe
late. Nemo i huius uite itine
re torpeat. ne in p̄na locū perdat

Nemo moras ad appetenda studia innectat sed cepta perficiat ne mīme liceat implere quod inchoat. Si ad amorem dei pigri nō sum⁹? adiuvāt ipse quem amamus iesus christ⁹ dñs noster. q̄ viuit et regnat cū p̄e in v̄nitate spiritus scti deus p̄ oīa secula seculorū.

Lectio sancti euangelij secundū lucā. Ca. xxiij.

In illo tempore duo ex discipulis iesu ibāt in castrū quod erat in spacio stadiorū. lx. a ierusalem nomine emaus. et ip̄i loquebant ad invicē de his omnib⁹ q̄ acciderant. Vsq; ad id quod ait surrexit dñs vere apparuit.

Comelia eiusdē lectōis habita ad iplm in basilica beati petri apostoli. .xxij.

In quādana nobis sollemnitate laborāt b⁹ pauca loqūda sunt. et fortasse hec ual⁹ p̄deit. q̄a sepe et alimēta q̄ minus sufficiūt. auidius sumūt. Lectiois g⁹ euāgelice summam sensum statū nō per singula verba discutere ne

62
dilectionē vestrā valeat fmo p̄lixior expositionis onerare. Ecce audistis fr̄es canssimi q̄a duob⁹ discipulis ambulātib⁹ in via nō q̄dē credentibus sed tamē de se loqūtib⁹ dñs apparuit. s; eis speciem quā recognoscerēt nō ostēdit. Hoc ergo egit foris dñs in oculis corporis. qd̄ apud ipsos agebat intus in oculis cordis. Ipsi nāq; apud semetipsos intus et amabāt et dubitabāt. Eis autē dominus foris et presens aderat. et q̄s esset nō ostēdebat. De se g⁹ loqūtib⁹ p̄sentiam exhibuit. sed de se dubitātib⁹ cognitiois sue speciem abscondit. verba quidē cōtulit dūritiā intellectus increpauit. Sacre scripte mīstena que de se ipso erāt aperuit. et tñ q̄a adhuc in eorū cordibus peregrinus erat a fide. ire se lōgus finxit. Fingere nāq; cōponere dicimus. vñ et cōpositores lūti figulos vocamus. Nihil g⁹ simplex uentus per duplicatē fecit sed talē se eis exhibuit in corpore q̄lis apud illos erat in mēte. Porbādi autē erāt sibi. q̄ eū et si nec dū vt dñi diligēt

saltem vt peregrinū amare po-
tuissent. Sed q̄a esse extranei
a caritate nō poterāt hī cum q̄
bus veritas gradiebāt. eum
ad hospiciū q̄si peregrinū vo-
cāt. Cur aut̄ dicim⁹ vocāt? cū
illic scriptū sit et coegerūt eū.
Ex q̄ nimirū exēplo colligitur
q̄a peregrinū ad hospiciū non
solum inuitādi sunt. s̄ etiā tra-
hendi. Mensam ponūt et pa-
nes et bosq̄ offerunt. et deū quē
scripture sacre expositiōe nō co-
gnouerāt. in panis fractiōe co-
gnoscunt. Audiēdo ḡ p̄cepta
dei illuminati nō sunt. faciēdo
illuminati sunt. q̄a scriptū est.
Nō enī auditores legis iusti
sunt apud deū. s̄ factores le-
gis iustificabunt. Qui ḡ vult
audita intelligere? festinet ea
q̄ iā intelligere potuit ope im-
plere. Ecce dñs nō est cognit⁹
dū loqr̄t. et dignatus est co-
gnosci. dū pasq̄t. ¶ Hospita-
litatē ḡ fr̄es carissimi diligite.
caritatis opa amate. Hinc ei
p̄ paulū d̄r. Caritas fr̄nitatis
maneāt i uobis. et hospitalita-
tē nolite obliuisci. Per hāc enī
placuit q̄dā āgelis hospicio
receptus. Hinc petrus ait. hospi-
tales inuicē sine murmuratiōe

hinc ip̄a veritas dicit. Hospes
fui et suscepistis me. Opina-
ta res ē ualde et senioꝝ mōꝝ
nobis relatōe tradita. Quidā
p̄familias cū tota domo sua
magno hospitalitatis studio
seruiebat. Cūq̄ quādie ad mē-
sam suam pegrinos susceperet.
q̄dā die pegrinus quidā int̄
alios venit. ad mēsam duct⁹
est. Dum q̄ paterfamilias ex
humilitatis cōsuetudine aq̄
vellet i eius manibus fundē
cōuersus viceū accepit. s̄ re-
pente eū in cuius manib⁹ aq̄
fundere voluerat. non inuenit
Cūq̄ hoc factum secū ip̄e mi-
raret̄. eadē nocte ei dñs p̄ vi-
sionē dixit. Cetens dieb⁹ me
in mēbris meis hesternō autē
die me i memetip̄o suscepisti.
Ecce i iudiciū ueniēs dicit q̄d
vni ex minimis meis fecistis. mi-
hi fecistis. Ecce aut̄ iudiciū cū
p̄ mēbra sua suscipit. suscep-
tores suos etiā p̄ semetip̄m re-
q̄rit. et tñ nos ad hospitalitatē
pigr̄i sum⁹. Pensate fr̄es q̄ta
hospitalitatis uirt⁹ sit. Ad mē-
sas vestras xpm suscipite. ut
uos ab eo suscipi ad cōuicia
eterna valeatis. p̄bete modo
peregrino christo hospiciū.

vt vos in iudicio nō q̄si pere-
grinos nesciat. s; vt proprios
recipiat ad regnū ip̄o adiun-
te q̄ viuūt et regnat dē? i sc̄la

Lectio sc̄ti euāgelij secun-
dum iohānē. **Ca. xxi.**

In illo tempore. manife-
stauit se iterū iesus disci-
pulis suis ad mare tiberiadis.
Manifestauit at̄ sic. erāt siml̄
simon. petrus et thomas q̄ dē
didimus. et nathanael q̄ erat
a chana galilee. et filij zebedei
et alij ex discipulis eius duo.
dicit eis simon petrus. Vado
piscari. dicūt ei. Venimus et
nostecū. Et exierūt et ascēde-
rūt in nauim. et cetera.

Omelia lēctionis eius dē
habita ad pl̄m in basilica
beati laurentij mar. xxiiij.

Decho sc̄ti euāgelij que
mō in n̄ris. aumb⁹ lecta
ē fratres mei q̄stioē aīm pul-
sat. s; pulsatione sua vim di-
cretiois indicat. Quen etenī
potest? cur petrus qm̄ piscator
an̄ ouerfioz fuit p⁹ ouersionē
ad piscationē rediit. et cū uen-
tas dicat. nemo mittens ma-
nū suā ad aratru. et aspiciēs re-
tro ap̄us ē regno dei? cur repe-

63
tūt qd̄ dereliq̄t. Sed si uirt⁹ di-
cretiois inspicit. citius uide.
q̄a nīmifū negotiū qd̄ an̄ con-
uersionē sine pctō extitit? hoc
etiam post conuersionem repe-
tere culpa non fuit. Nā p̄sca-
tozem petrū. matheū uero the-
lonearū scimus. et post ouer-
sionē suā ad piscationem pe-
trus rediit. Matheus uero ad
thelonei negotiū non resedit.

Quia et aliud ē victū per pi-
scationem querere. aliud aut̄
thelonei lucris pecunias au-
gere. Sūt enī pleraq; negocia?
q̄ sine pctis exhiberi aut uix
aut n̄l̄atenus possunt. Que g^o
ad pct̄ m̄ implicat? ad hēc ne-
cesse ē vt post ouersionē ani-
mus n̄ recurrat. Quen etiā po-
test cur discip̄is i mare labo-
rātibz post resurrectionē dñs
in litoze stetit? q̄ an̄ resurrecti-
onē suā corā discip̄is i flucti-
bus maris ābulauit. Cuius rei
rō festine cognoscat? si ipsa q̄
tūc inesat cā penset. Quid enī
mare nisi p̄sens seculū signat?
q̄ se cāz tum̄l̄ibus et vndis
uite corruptibil̄ illudit? Quid
p̄soliditatē litozis? nisi illa p̄-
petuitas q̄etis eterne figurat?

Quia g^o discipuli adhuc fluctibus mortalis vite inerant: in mari laborabant. Quia autem redemptor noster iam corruptionem carnis excefferat: post resurrectionem suam in litore stabat. Adhuc ipse resurrectionis sue misterium rebus discipulis loqueretur dicens. Iam vobis in mari non appareo: quia vobiscum in perturbationis fluctibus non sum. Hinc est quod alio in loco post resurrectionem suam eisdem discipulis dicit. Hec sunt verba quae locutus sum ad vos cum adhuc essem vobiscum. Neque enim cum ipsis non erat: quibus praesens corporaliter apparebat: sed tamen iam se esse cum ipsis denegat: a quoque mortali corpore carnis immortalitate distabat. Quod illic cum ipsis positus fatetur non se esse cum ipsis: hoc quoque hic situ corporis indicat: cum adhuc nauigantibus esse se iam in litore demonstrat. Facta est autem discipulis piscationis magna difficultas: ut magistro veniente fieret admirationis magna sublimitas. Qui prius dicit. Mittite in

dexteram nauigii rete et inuenietis. Bis in sancto euangelio legitur: quia dominus minus iussit ut ad piscandum retia mitterentur: ante passionem videlicet: et post resurrectionem. Sed priusquam redemptor noster patere tur et resurgeret: mitti quidem rete ad piscandum iubet: sed utrum in dexteram an in sinistram mitti debuisset: non iubet. Post resurrectionem vero discipulis apparens mitti rete in dexteram iubet. In illa piscatione tanti capti sunt: ut retia rumperentur. In ista autem et multi capti sunt: sed retia rupta non sunt. Quis vero nesciat bonos dextra et malos sinistra figurari? Illa ergo piscatio in qua specialiter in quam partem mitti rete debeat non iubet praesentem ecclesiam designauit: quae bonos simul ac malos colligit: nec eligit quos trahat: quia et quos eligere possit: ignorat. Hec autem piscatio post domini resurrectionem facta in sola dextera missa est: quia ad uidentiam claritatis eius gloria sola electorum ecclesia pertingit: quae de sinistro operi nihil habebit. In illa piscatione praemultitudine piscum rete ruptum

q̄a nūc ad cōfessionē fidei eti
am cū electis reprobi tanti in
trant: q̄ ip̄az q̄q̄ ecclesiā here
fib⁹ scidāt. In ista vero pesca
tioē et multi pisces et magni
capiūt. et rete non rumpit. q̄a
sc̄tā electorū eccl̄ia in cōmua
auctoris sui pace req̄escēs n̄
lis iā dissensioib⁹ dilaniatur.
Captus at̄ tā magnis piscibus
ascēdit simon petrus. et traxit
rete in terrā. Iam credo quod
vestra caritas aduertit: q̄d ē
quod petrus rete ad terrā tra
hit. Ipsi q̄ppe sc̄tā eccl̄ia ē cō
missa. ip̄i specialit̄ dicūt. simon
iohānis amas me. pasce oues
meas. Quod ergo postmodū
aperit in voce: hoc nūc signat̄
in opere. Quia ḡ p̄dicatoz ec
clesie nos a mundi huius flu
tibus separat: nimirū necesse
ē vt rete plenū piscib⁹ petrus
ad terrā ducat. Ip̄e enī pisces
ad soliditatē littonis p̄trahit
q̄ sc̄tē p̄dicatiois voce stabi
litate ē t̄ne p̄rie fidelib⁹ osten
dit. Hoc egit verbis. hoc ep̄is
hoc agit quotidie miraculoz
signis. Quocies p̄ eū ad amo
rē q̄eris ē t̄ne ouertimur q̄nēs
a terrenarū rerū tumultibus

64
separamur: q̄d aliud q̄ missi
intra rete fidei pisces ad hit⁹
trahimur. S̄z cū rete magnis
piscib⁹ plenū s̄z addit et q̄n
tis scilicet centū q̄nq̄ginta tri
b⁹. A magno misterio nume
rus n̄ vacat. s̄z int̄tos vos tā
ti misterij p̄fūditas expectat.
Neq̄. n. q̄ntitatis sūmā solle
ter euāgelista exprimeret: nisi
hāc sacramēto plenā eē iudi
casset. Sc̄tis nāq̄ q̄a in veteri
testamēto ois operatio p̄ deca
logi mādāta p̄cipit. In nouo
at̄ eiusdē operatiois virtus p̄
septiformē gratiā sc̄tis spiritus
multiplicatis fidelibus datur.
Quē p̄pheta denūtiāns dicit.
spiritus sapientie et intellect⁹
spiritus cōsiliij. et fortitudinis
spiritus scientie et pietatis et
repleuit eū spiritu timoris dñi
S̄z ille i spiritu hoc opatioēz
p̄cipit. q̄ fidē trinitatis agno
scit. Vt et patrē et filiū et eun
dem sp̄m̄ sc̄tū vniū virtutis
credat. vni⁹ substantie eē fate
at̄. Quia ergo septem q̄ supe
rius dixim⁹ p̄ nouū testamē
tū lati⁹ data sunt: decem vero
p̄ vet⁹ p̄cepta sunt: ois v̄stra
virtus et operatio p̄ decem et

septem pōt plene cōprehendi
Ducamus ergo p trigonū de-
cem et septē et veniūt quīq-
ginta vnū. Qui pfecto nume-
rus a magno misterio nō va-
cat. q̄a in testamēto veteri le-
gimus q̄ annus q̄nquagesi-
mus iubilēus vocari iussus ē
In quo uidelicet cūctus ppl's
ab omni operatione q̄sceret.
Sed vera req̄es in vnitate ē.
Diuidi q̄ipe vnū nō pōt. vbi
enī scissura diuisionis est? ve-
ra req̄es nō est. Ducamus ḡ
per trigonū quinquaginta et
vnū et fiunt. c. liij. Quia ergo
et omnis nra operatio in fide
trinitatis exhibita ad requiē
tēdit? vij et decem ter ducim?
vt ad. l. et vnū venire debea-
mus. Et vera nostra requies
tunc est? cū ipām iam claritatē
trinitatis agnoscimus. quā in
vnitate diuinitatis esse certū
tenem?. Quinquaginta et vnū
ter ducimus. vt electorū sum-
mā in supna patria, q̄si. c. l. et
triū piscium numerū tenemus.
Post resurrectionē ḡ dñi missū
rete dignū fuit vt tot pisces
caperēt? quot solūmō electos
cues supne patrie designarēt.

Inter hec vero et hesternā san-
cti euāgelij lectio et hodierna
nos amonet? vt uigilantē debe-
amus inspicere. cur dñs et re-
demptor n̄r post resurrectionē
suam piscē assum legit? come-
disse. Nō enī uacat a misterio
quod iterat in facto. In hac et
enī lectioe panē et assum piscē
in illa vero q̄ hesternō die le-
cta est? cū asso p̄sce etiā fauū
mellis comedit. Quid autē fi-
gnare piscē assum credimus?
nisi ip̄m mediatorē dei et ho-
minū passum? Ip̄e enī latē di-
gnatus est in aquis ḡnis hu-
mani. capi uoluit laqueo mor-
tis nostre. et q̄si tribulationē as-
satus est tpe passionis sue. S3
quī p̄sces assus fieri dignatus
est in passioe? fauus mellis no-
bis extitit i resurrectione. Aut
quī i p̄sce asso figurat voluit
tribulationē passionis sue? i fa-
uo mellis vtrāq; naturā expri-
mere voluit p̄sone sue. Fau?
q̄ppe mel in cera est. Mel ve-
ro in cera ē diuinitas i hūani-
tate. Quod ab hac q̄q; lectioe
nō discrepat. nā piscē comedit
et panē. Qui enī assan vt p̄s-
cis potuit ex hūanitate? pane

nos reficit ex diuinitate. Qui ait
Ego sum panis uiuus: q̄ de ce
lo descendit. Assum ḡ piscē co
medit et panē: vt ip̄o suo cibo
nobis ostēderet: q̄a et passio
nē ex nr̄a hūanitate p̄tulit. et
resurrectionē nr̄am ex sua di
uinitate p̄curauit. Quod si uigi
lant inspicimus: nobis q̄q̄ q̄
liter ad imitādū cōgruat vi
demus. Sic enī sua redēptor
indicat. vt imitatiois viā no
bis sequētib⁹ sternet. Ecce in
cibo suo dñs nr̄ pisci asso cōiū
gere fauū voluit. q̄a uidelicet
illos in suo corpore ad eternā
q̄etē suscipit: q̄ cū hic tribula
tioēs p̄ dño sentiūt: ab amo
re inīne dulcedinis nō recedūt
Cū asso pisce fauus sumit: q̄a
qui hic afflictionē p̄ veritate
suscipiūt: illuc dulcedine vera
faciant. Notādū q̄q̄ q̄ vlti
mū cōiuiū dñs cū septē disci
pulis habuisse describit. Pe
trus nāq̄ et thomas nathana
el filij zebedei et alij ex disci
pulis eius duo in eo fuisse me
morant. Cur cum vij. discipu
lis ultimū cōiuiū celebrat: ni
si q̄ eos tātūmō q̄ septisformi
gratia sancti spūs pleni sunt?

66
futuros secū i etna refectōe de
nūtiat. Septē q̄q̄ dieb⁹ om̄e
hoc tēpus euoluūt. et sepe sep
tenario numero p̄fectio desi
gnat. Illi ergo vltio cōiuiū
de p̄sentia veritatis epulant:
q̄ nūc p̄fectōis studio trena
trāscēdūt. Quos mūdi huius
amor nō ligat. q̄bus et si utrū
q̄ p̄ tēptamenta ob̄strepit: ce
pta tñ eorū desideria nō recō
dit. De hoc extremo cōiuiū
alias p̄ iohānē dz. Beati qui
ad cenā nuptiarū agni uocati
sunt. Id circo enī nō ad p̄adi
um sed ad cenā vocatos nar
rat: quia nimirū i fine diei cō
iuiū cena est. Qui ergo fini
to p̄sentis vite tempore ad
refectionē sup̄ne cōtemplati
onis veniūt: nō ad agni p̄adi
um s̄ ad cenā vocāt. Que
videlicet cena hoc vltimo cō
iuiū exp̄miūt: cui. vij. discipuli
adesse memorāt. quia illos
(vt dixim⁹) tūc inīna refectōe re
parat: q̄ pleni nūc septisformi
gratia i amore spūs anhelant.
Hec ergo vobiscum fratres
agite. huius spiritus replen p̄e
sentia desiderate. Quid uos se
qui in futuro possit: ex p̄sen-

ti perpēdite! pensate si hoc spi-
ritu pleni estis. et nostis si ad
illud cōuiuium puenire vale-
atis. Quisq; nāq; ille est quē
nūc spūs iste non reparat. p-
fecto ab illa eterna cōuiuij re-
fectione ieiunat! Memētote
quid de eodem spū paulus di-
cat. Si quis spiritū christi nō
habet! hic nō ē eius. Quasi q̄
dam titulus diuine possessionis
est iste spiritus amoris. Nun-
quid spiritū christi habet! cu-
ius mentē odia dissipāt. elacio
inflat! ira vsq; ad diuisionem
mentis exaspāt. auaritia cruci-
at. luxuria eneruat! pensate q̄
fit spūs xpī. pfecto ille q̄ facit
amicos et inimicos diligere. terrena
despicit. p celestib; estuari. car-
nem p̄p̄ vicia continet. mentē
a cōcupiscentijs frenat. Si ḡ
vultis cognoscere possessiones
dei! psonā ppēdite possessoris
vestri. Ecce enim qđ diximus
voce vendica paulus clamat.
Si q̄s spiritū christi nō habet
hic nō ē eius. Ac si apte dicat.
Qui nūc deo inhabitāte n̄ re-
git de diuine clantatis spē post
modū nō letat. Sed nos tñ q̄
ad hec que dicta sunt infirma
mur necdū culmen pfectionis

adtingimus! in uia dei q̄tūdie
sācti desiderij gressus ponam?
Consolatur nos ventas que
per psalmistā dicit. Impfectū
meū viderūt oculi tui. et in li-
bro tuo om̄s scribentur. Non
omnino erit nobis noxia n̄ra
imperfectio! si in dei itinere ostri-
tū ad transacta nō respiciam?
et ea q̄ restant! transire festine-
mus. Nam qui imperfectorū
desideria dignanter inflāmat!
hec q̄nq; ad perfectionē robo-
rat. per dominū nostrū iesum
christū q̄ cū eo uiuit et regnat
in vnitate spūs sancti deus p
omnia secula seculorū amē.

Lectios sancti euāgelij secu-
dum iohannē Ca. xx.

In illo tēpore mana sta-
bat ad monumētū foris
plorans. Dum ergo fleret! in-
clinauit se. et p̄sperit in monu-
mentum. Et vidit duos ange-
los sedentes. vnū ad caput et
vnū ad pedes. vbi positū fue-
rat corpus iesu. dicūt illi.

Comeha lectionis eiusdem
habita ad pplm in basilica
sancti iohannis que appel-
lat̄ constātiniana. xxx.

Maria magdalene que
fuerat i cūitate peccatrix

amādo veritatē, lauit lachry-
mis maculas criminis. Et vox
veritatis implet q̄ dicitur. dimis-
sa sunt ei peccata multa: q̄a di-
lexit multū. Que enī prius frigi-
da peccādo remanserat: post-
modū amādo fortit̄ ardebat.
Nam postq̄ venit ad monu-
mentū: ibiq̄ corpus dñi cū nō
inuenit sublatū credidit: atq̄
discipulis nūtiavit. q̄ uenietes
viderūt atq̄ ita esse vt muli-
er dixerat crediderūt. Et de eis
prius scriptū est. Abierūt g̃
discipuli ad semetip̄os. Ac de
inde subiūgit. Maria aut̄ sta-
bat ad monumentū foris plo-
rans. Qua in re pensandū est
huius mulieris mētē q̄ta uis
amoris attēderat. q̄ a monu-
mento dñi etiā discipulis rece-
dēbus nō recedebat. Exq̄re-
bat quē nō inuenerat. flebat ī
q̄rēdo. et amoris sui igne suc-
censa ei⁹ quē ablatū credidit
ardebat desiderio. Vñ cōtin-
git vt eū sola tunc uideret: q̄
remāsit vt q̄reret. Quia nūm-
rū virtus boni operis pseue-
rāna est. Et voce ueritatis dicitur.
Qui aut̄ pseuerauerit vsq̄ in
finē: hic saluus erit. Et p̄cepto

66
legis cauda hostie ī sacrificio
iubeat̄ offerri. In cauda q̄. pe fi-
nis ē corporis. et ille bñ imolat:
q̄ sacrificiū boni operis vsq̄ ad
finē debite pducit actiōis. hinc
ioseph int̄ reliq̄s fr̄es talarē tu-
nicā habuisse describit̄. Tunica
q̄. pe vsq̄ ad talū est opus
bonū vsq̄ cōsummatōne. Sz
maria cū fleret: inclinauit se et
p̄spexit ī monumentū. Certe iā
monumentū vacuū uiderat. iā
sublatum dñm nuntiauerat.
Quid est q̄ se iteꝝ inclinat. ite-
rū videre desiderat. Sed amā-
ti semel aspexisse n̄ sufficit. q̄a
vis amoris intētiōne multipli-
cat inq̄sitiōis. Quesiuit g̃ prius
et minime inuenit. pseuerauit
vt q̄reret: unde et cōtigit vt
inueniret. Actumq̄ est vt de-
sideria dilata crescerent. et cre-
scentia caperent quod inuenis-
sent. **H**inc est enī quod de
eodem sponso ecclesia in can-
ticis canticorum dicit. In le-
ctulo meo per noctes quesui
quē diligit aīa mea. quesui il-
lū et nō inueni. Surgā et circu-
ibo ciuitatē p̄uicos et plateas
et querā quē diligit aīa mea.

Que defectū q̄q̄ inuētionis
ingemnat dices. quesui illū
et nō inueni. Sed quia diu in-
uentio non elongat si inq̄sitiō
nō desistat. adiūgit. Inuene-
runt me vigiles qui custodiūt
ciuitatē. Num qm̄ dilexit aia
mea vidistis? Paululū cū p-
transissem eos. inueni quē di-
ligit anima mea. Dilectū nan-
q̄ in lectulo querimus. qm̄ in
p̄sentis vite aliquātula rege
redemptoris nostri desiderio
suspiramus. Per noctē queri-
mus. q̄a et si iam mens in illo
vigilat. tñ adhuc oculus cali-
gat. Sed qui dilectū suū non
inuenit. restat vt surgat. ciuita-
tē arcueat id ē sanctā electorū
ecclesiā mēte et inq̄sitione p-
currat. Per uicos eū et plateas
q̄rat. id est per angustā et lata
gradiētes aspiciat. ut si q̄ iue-
nire in eis ualeat. eius uestigi-
a exquirat. Quia sunt nōnulli
etiā vite secularis. qui imitā-
dum aliquid habeant de acti-
one virtutis. Querentes autē
nos vigiles inueniunt qui cu-
stodiūt ciuitatem. quia sancti
patres qui ecclesie statū custo-

diūt. bonis nostris studiis oc-
currunt. vt suo verbo vel scrip-
to nos doceant. Quos cū pau-
lulū pertransimus. inuenimus
quem diligimus. quia redem-
ptor noster. et si humilitate ho-
mo inter homines. diuinitate
tamen sup̄ homines fuit. Cū
ergo transeuntur vigiles. dile-
ctus inuenit. q̄a cū pphetas et
apostolos infra ip̄m esse con-
spicimus. illū qui natura deus
ē esse sup̄ pra homines cōfide-
ramus. Prius ergo nō inueni-
endus q̄ritur. vt post inuētus
strictus teneat. Sancta enī de-
sideria (vt p̄diximus) dilati-
one crescunt. Si autē dilatiōe
deficiūt. desideria nō fuerunt.
Hoc amore. arsit. q̄squis ad
uentatē ptingere potuit. Hinc
nāq̄ dauid ait. Situuit anima
mea ad dēū uiuū. qm̄ veniā et
apparebo ante faciē dēi. Hinc
nos admonet dices. Quente
faciē eius sem̄p. Hinc ppheta
ait. Anima mea desiderauit te
in nocte. sedet sp̄s meus in p̄-
cordiis meis. de mane vigila-
bo ad te. Hinc ei iterū ecclesia
in canticis canticorū dicit. vii.

uerata caritate ego sum. Iustū
q̄ppe est: vt ex visiōe medici
ptingat ad salutē: que p estū
eius desiderii vulnus amoris
portat in pectore. Hinc rursus
ait. Anima mea hq̄facta est:
vt dilectus locut⁹ est. Mēs
n āq; hominis conditoris sui
speciē nō q̄rentis male dura ē.
quia in semetipsa remanet fri
gida. At si ardere iā ex deside
rio repent: ad sequendū quē
diligūt: hq̄facta pignē amo
ris currit. Et cū sit desiderio an
xia: vilesunt in sc̄lo cuncta q̄
placebant. nihil est quod ex
tra cōditorē libeat. Et que pri
us delectabāt animū: fiūt post
modum vehemēter onerosa.
Nil eius mestitiā cōsolat⁹: q̄si
q; adhuc q̄ desiderat nō aspi
citur. Meret mens. Lux ipsa
fastidio est. Tali q; igne i mē
te decoq̄t rubigo culpe. et suc
census animus q̄si auri more
quia p vsum speciē pdidit: p
incendiū clarescit. Ista itaq;
que sic amat: que se ad monu
mentū quod p̄spererat itē p̄i
clinat: videam⁹ q̄ fructu uis
amoris ingeminat opus i q̄si
tionis. Sequit⁹. Vidit duos

67
angelos in albis sedentes. unū
ad caput. et vnum ad pedes.
vbi positū fuerat corpus iesu.
Quid est q; in loco dñici cor
poris. duo āgeli vident⁹. vn⁹
ad caput atq; alius ad pedes
sedens: nisi q̄a latina lingua
angelus nūn⁹ dicit. et ille ex pas
siōe sua nūtiādu⁹ erat: qui et
deus est an secula. et homo in
fine sc̄l orp⁹. Quasi ad caput se
det angelus: cū per aplm p̄di
cat. q̄a in p̄ncipio erat verbū.
et verbū erat apud deū. et de
us erat verbū. Et quasi ad pe
des sedet angelus: cum dicit.
verbum caro factū est. et ha
bitauit i nobis. Possim⁹ etiā
p duos āgelos duo testamē
ta cognoscere. vnū p̄us et ali
ud sequens. Qui uidelicet an
geli p locum dñici corporis si
bimet sunt cōiuncti. quia ni
mirū vtraq; testamēta dū pa
ri sensu incarnatum et mortu
um. ac resurrexisse dñm nūtiāt
q̄si testamētū p̄us ad caput:
et testamētū posterius ad pe
des sedet. Vnde et duo che
rubin que propiciatorium te
gunt: sese inuicē aspiciūt ver
sis vultibus in propiciatoriū

Cherubin quippe plenitudo scientie dicitur. Et quid per duo cherubin nisi utraque testamenta signantur. Quid per propitiatorium vero nisi incarnatus dominus figuratur. De quo iohannes ait. Ipse est enim propitiatio pro peccatis nostris. Et dum testamentum vetus hoc faciendum denuntiat. quod testamentum novum de domino factum clamat. quasi utraque cherubin se invicem aspiciunt. dum multis in propitiatorio vertunt. Quia dum inter se positum incarnatum dominum videtur. a suo aspectu non discrepant. que dispensationis eius misterium concorditer narrant. Requiritur manna angelis dicentes. Mulier quid ploras. Et dixit eis. Quia tulerunt dominum meum. et nescio ubi posuerunt eum. Ipsa namque sacra eloquia que in nos lacrimas amoris excitant. easdem lacrimas consolantur. dum nobis redemptoris nostri spem promittunt. Sed notandum iuxta historiam est. quod mulier non ait. tulerunt corpus domini mei sed tulerunt dominum meum. versus namque sacri eloquii est. ut aliquando ex parte totum. aliquando vero ex toto partem significet. Ex

parte etenim totum signat. sicut de iacob filijs scriptum est. Quia descendit iacob in egipto in animabus septuaginta. Neque enim in egipto anime sine corporibus descendunt. Sed per solam animam totus homo signatur. quia ex parte totum exprimitur. Et solum domini corpus in monumentum locuerat. et manna non corpus domini sed sublatum dominum querebat. videlicet ex toto significans partem. Hec cum dixisset. conversa retro se ipsum vidit iesum stantem. et nesciebat quod iesus esset. Notandum quod maria que adhuc de domini resurrectione dubitabat. retro conversum vidit. ut videret iesum. quia videlicet per eandem dubitationem suam quasi tergum in dominum faciem miserat. quem resurrexisse minime credebatur. Sed quia amat et dubitat. videbat. et non agnoscebat eum quoniam illi amor ostenderat. et dubietas abscondebatur. Cuius adhuc ignorantia exprimitur. cum inferat. Et nesciebat quia iesus esset. Qui dixit ei. mulier quid ploras. Que quis. Interrogat doloris causa ut augeatur desiderium. Quatenus cum nominaret quem querebat

in amore eius ardēus estua
 ret. Illa exstunās q̄a hortula
 nus eēt dīxit ei. Domine si tu
 fustulisti eū? dīcto mīhi vbi
 posuisti eū? et ego eū tollam.
 Forsitan nec errādo hec mul
 er errauit. q̄ iesum hortulanū
 credidit. An non ei spūtaliter
 hortulanus erat? q̄ in eius pec
 tore p̄ amoris suū semia vir
 tutū virentia plantabat? Sed
 q̄d est q̄ uiso eo quē hortola
 num credidit? cui nec dū dīxe
 rat quē q̄rebat? ait dñe si tu fu
 stulisti eū? Quasi enī iā dīxisset
 ex cuius desiderio plange
 ret? eū dīc quē nō dixerat. S̄
 vis amoris hoc agere solet ī
 aīo? vt quē ip̄e sem p̄ cogitat?
 nullum aliū credat īgnorare.
 Recte et hec mulier quē q̄rit
 nō dicit. et tñ dīc si tu fustula
 sti eum. q̄a alter nō putat īco
 gnitum? quē sic ip̄a continue
 plāgit desiderio. dicit ei iesus.
 Mana. postq̄ eā cōmuni vo
 cabulo appellauit ex sexu et a
 gnitus nō est? vocat ex nomi
 ne. Aci ei aperte dicat. Reco
 gnosce eū? aq̄ recognoscens.
 Perfecto q̄q̄ uiro dicit noui
 te ex noīe. Quia homo cōmu

68
 ne om̄iū nostrū vocabulum
 est moyses vero p̄p̄um. cui re
 de dīz? q̄a ex nomīe scīt. Aci
 ei aperte dñs dicat. Nō gene
 ralit̄ vt ceteros sed specialiter
 suo. Mana ḡ quia vocat ex
 nomīe? recognoscit auctore.
 atq̄ eū p̄tinus rabboni id ē
 magistrū vocat. q̄a ei ip̄e erat
 qui q̄rebat̄ exterius? et ip̄e q̄
 eā interius vt q̄reret docebat.
 Iam vero ab euāgelista non
 subdit̄ q̄d mulier fecit. sed ex
 eo innūitur quod audiuit. Cui
 dicit̄. Noli me tāgere. nondū
 enī ascendi ad patrē meū. In
 his nanq̄ verbis ostendit̄? q̄
 maria. āplecti voluit eius ve
 stigia quē recognouit. Sed ei
 magister dicit. noli me tāgere
 nō q̄a post resurrectionē dñs
 tactū remiit femina? cum de
 duabus ad sepulchrum eius
 scriptū sit. accesserūt et tenuerūt
 pedes eius. Sed cur tāgi nō
 debeat? ratio q̄q̄ addit̄ cū sub
 inferē. Nondū enī ascēdi ad
 patrē meū. In corde etenī n̄ro
 tunc iesus ad patrē ascēdit? cū
 eqlis credit̄ patrē. Nam q̄sc̄s
 eū eqlē p̄n̄ n̄ credi tadhuc i e
 pectore ad prēm dñs ascēdit.

Ille ergo iesum veraciter tan-
git: q̄ patrī filiū coeternū credit
In corde etenī pauli iā ad pa-
trē iesus ascēderat: cū is dē pau-
lus dicebat. Quī cū in forma
dei esset: nō rapinā arbitratus
ē esse se equalē deo. Vñ iohā-
nes q̄q̄ redēptorē nr̄m manu
fidei tetigit. quī ait. In p̄ncipio
erat uerbū. et uerbū erat ap̄d
deū. et de⁹ erat uerbū. ōnīa p̄
ip̄m facta sūt. Tangit ḡ ōnī
q̄ eū patrī eternitate substātie
equalē credit. Sed fortasse ali-
q̄s tacta q̄stione pulsāt: q̄mo-
do filius patrī esse eq̄lis possit.
Qua in re humana natura q̄d
admirādo cōphendere nō ua-
let: restat ut hoc sibi esse credi-
bile ex admiratione alia sciat.
habet nāq̄ q̄d ad hec sibi sub
breuitate respōdeat. Constat
enī quia ipse creauit matrē in
cūus virgineo vtero ex huma-
nitate crearet. Quid ergo mi-
rū si equalis est patrī? quī p̄or
est m̄re: paulo q̄q̄ adtestāte
didicimus ch̄istū dei virtutē
et dei sapiētiā. Quī ergo filiū
minorē putat? patrī specialiter
terogat. cuius sapiētiā esse ei
ineq̄lem fateť. Quis etenim

homo potēs equanimit̄ ferret
si q̄s ei diceret. magnus q̄dem
es: sed tñ sapientia tua te mi-
nor est. Ipse quoq̄ dñs dicit.
Ego et pater vnū sumus. Et
rursus ait. Pater maior me est
de quo etiā scriptū est q̄a sub-
ditus erat parētib⁹ suis. Quid
ḡ mirum si ex humanitate sua
minorē se p̄se assent in celo: ex
qua subiectus erat etiā paren-
tibus in terra? Ex qua huma-
nitate nunc mane d̄z. vade ad
fr̄es meos et dic eis. Ascendo
ad patrē meū et patrē vestrū.
ad deū meū et deū v̄m. Cum
meū dicat et vestrū: cur nō cō-
muniter dicat nostrū? s̄z distin-
cte loquēs indicat q̄a eūdem
patrē et deū dissimil̄r habeat
ipse q̄ nos. Ascēdo ad patrē
meū videlicet p̄ naturā et pa-
trē v̄m p̄ grām. Ad deū meū
q̄a descendi. ad deū vestrū q̄z
ascēdistis. Quia enī et ego hō
deus m̄hi est. Quia uos ab er-
rore liberati: deus ē vobis. Dis-
tincte ergo m̄hi pater ⁊ deus
est. q̄a quē añ sc̄l'a deū genuit
hōiem in fine sc̄l'orū mecū cre-
auit. Venit maria magdale-
ne annūciās discipulis quia

vidi dñm. et hec dixit mihi.
 Ecce hūani generis culpa ibi
 abscondit̃ unde pcessit. Qz e-
 ni i paradiso mulier viro ppina
 uit mortē a sepulchro mulier
 vñs annūciavit vitā. Et di-
 cta viuificatoris narrat̃ que
 mortiferi serpētis verba nar-
 rauerat. Achi humano generi
 nō verbis dñs s̃z rebus dicat.
 De q̃ manu vobis illat̃ ē po-
 tus mortis de ip̃a suscipite po-
 culū vite. **H**ec de expositōe
 lectōnis euangelice succincte
 trāscurram⁹. nūc opitulāte eo
 dē de q̃ loq̃mur dño et resur-
 rectōnis ei⁹ gloriā et pietatis
 viscera cōsiderem⁹. Cuius e-
 nim a morte voluit resurgere?
 nenra diu aīa in infidelitatis
 morte remaneret. Vñ q̃q̃ be-
 ne p psalmistā d̃z. De torrē-
 te i via bibit. pp̃tea exaltauit
 caput. In humano q̃ppe gene-
 re ab ip̃o mūdi initio torrens
 mortis effluerat. sed de hoc
 torrēte dñs in via bibit. quia
 mortē i trāsitu gustauit. Atq̃
 ideo exaltauit caput? qz hoc
 q̃d moriēdo i sep̃lchro posu-
 it resurgēdo super āgelos ele-
 uauit. Et inde antiquū hostē i

69
 etnū ptulit. vñ seuire cōtra se
 man⁹ psequētū t̃pālē pmi-
 sit. Qd̃ apte dñs beato iob in-
 dicat dicēs. Nū quid capies
 leuiathā hamo? p leuiatham
 q̃ppe q̃d additamētū eoz dī-
 cit̃? cetus ille deuorator hūa-
 ni generis designat̃. Qui dū
 se diuinitatē homini addere
 spopōdit. immortalitatē fustul-
 lit. Qui p̃uancatōis q̃q̃ cul-
 pā quā primo homini pp̃ina
 uit dū se sequētibus pessima
 p̃suasione mlt̃plicat̃ penas e-
 is sine cessatōe coacenuat. In
 hamo aut̃ esca ostēdit̃. acule-
 us occultatur. Hunc ergo pater
 omnipotens hamo cepit. qz
 ad mortem illius vñgenitū
 filiū incarnatū misit. In q̃
 et caro passibilis videri pos-
 set. et diuinitas impassibilis
 videri nō posset. Cūq̃ in eo
 serpens iste p man⁹ psequē-
 tū escā corporis momordit?
 diuinitatis illū aculeus pfora-
 uit. Prius vero eū in miracu-
 lis domini cognouerat sed de
 cognitiōe sua ad dubitatio-
 nem cecidit. quādo hunc pas-
 sibilem vidit. Quasi hamus
 ergo fauces glutientis tenuit

dum in illo esca carnis patuit?
quā deuorator appeteret. et di
uinitas passionis tēpore latuit
que necaret. In hamo eius in
carnationis captus est. q̄a dū
illo appetit escam corporis.
trāfixus ē aculeo diuinitatis.
Ibi q̄ppe ierat humanitas q̄
ad se deuoratorē duceret. ibi
diuinitas q̄ pforaret. Ibi ap
ta infirmitas q̄ puocaret. ibi
occulta virtus q̄ raptoris fau
cē transfigeret. In hamo ergo
captus est q̄a inde interit. vn
de momordit. Et q̄s iure tene
bat mortales pdidit. q̄a eū in
q̄ nō habuit mortē appeteret. i
mortale p̄sumpsit. Hinc est
etiā q̄ hec ip̄a de qua loqui
mur maria viuūt. q̄a ille p̄ hu
mano genere q̄ morti nihil de
bebat occubuit. Hinc ē q̄ nos
q̄ndie ad vitā post culpas re
uertimur. q̄ ad penā nrām cō
ditor sine culpa descēdit. Ecce
iā antiquus hostis ea que de
humano genere ceperat spolia
amisit. subplātationis sue vi
ctoriā pdidit. Quotidie pecca
tores ad vitā redemit. q̄ndie
de eius faucib⁹ redēptoris ma
nu rapiunt. unde bene q̄q̄ ad

beatū iob voce dñica itez⁹ dz.
Aut armilla pforabis maxil
lā eius. Armilla ubi ponitur?
ambiendo cōstringit. Quid ḡ
per armillā nisi circūplectens
nos diuina misericordia desi
gnatur? Que leuiathā istius
maxillā pforat. dū nobis post
ppetrata que p̄hibuit abhuc
penitētie remediū ostēdit. Ar
milla dñs maxillā leuiathā p
forat. q̄a ineffabili misencor
die sue potētia sic malitie anti
q̄ hostis obuiat. v t aliquādo
eos etiā q̄s iā cepit amittat.
Et quasi ab ore illius cadunt
qui post ppetratas culpas ad
innocētiā redeunt. Quis enī
ore illius semel raptus maxil
lā ei⁹ euaderet. si pforata nō
esset? An nō in ore petrū tenu
it cum negauit? An nō in ore
dauid tenuit. cum i tātā se lu
xurie voragnē merfit? Sz dū
ad vitā vterq̄ p penitētiā
redijt. leuiathā iste eos aliquo
mō q̄si p maxille sue foramē
amisit. Per foramē ḡ maxille
ab ei⁹ ore subtracti sunt. qui
post ppetrationē tante neq̄cie
penitēdo redierūt. Quis aut ho
minū leuiathā isti⁹ os euadat

vt illicita nulla cōmittat. Sed
 hic cognoscimus quātū redē-
 ptoz humani generis debito-
 res sumus. qui nō solū nos in
 ore leuiathan re phibuit sed
 ab ore etiam redire concessit.
 Qui spē peccatoz nō abstulit
 quia maxillā eius vt euadēdi
 viā tribueret. pforauit. Salti
 post mortū fugiat. qui incautus
 prius cauere noluit ne morde-
 retur. Vbiq; g nobis occurrit
 supna medicina. quia et dedit
 hōi precepta ne peccet. et tamē
 peccādi dedit remedia ne des-
 peret. Vn cauēdū sūmope ē ne
 quis delectanoē peccati leuia-
 thā istius ore rapiat. Et tū si
 raptus fuerit nō desperet. quia
 si pētū pfecte lugeat. adhuc
 foramē in maxillā eius iuenit
 per quod euadat. Adest testis
 diuine mie hec ipsa de qua lo-
 quimur manā. de qua pharise-
 us pietatis fontem vellet ob-
 struere. dicebat. hic si esset pro-
 pheta. sciret vtiq; que et qua-
 lis ē mulier q tēgit eū. qā pec-
 catrix ē. Sz lauit lacrimis ma-
 culas cordis. et cor pīs. et redē-
 ptoz sui vestigia tetigit. que
 sua inuera praua dereliquit. Se-

70
 debat ad pedes iesu verbum
 q de ore illius audiebat. Vi-
 uētē adheferat. mortuū quere-
 bat. viuētē repent. quē mor-
 tuū quesuit. Tātūq; apud eū
 locū gratie inuenit. ut hūc ipis
 q; apl's eius videlicet nūcijs
 ipsa nūciaret. Quid itaq; frēs
 qd in hac re debem⁹ aspicere?
 nisi immensā miām conditoris
 nū. q nobis velut in signo ad
 exēplū penitētie posuit eos q
 per penitētiā viuere post lapsū
 fecit. ppēdo enī petrū. osidero
 latronē. aspicio zacheū. intue-
 or manā. et nihil in his aliud
 uideo. nisi añ ocl'os nōs posi-
 ta sibi et penitētie exēpla. For-
 tasse enī in fide lapsus ē aliq
 aspiciat petrū. q amare fleuit
 q timide negauerat. Alius cō-
 tra pximū suū i malitia crude-
 litati exarsit. aspiciat latronē
 q et ipō mortis articulo ad vi-
 te pmiā penitēdo puenit. Ali-
 us auaritie estibus anhelans
 diripiuit. aspiciat zacheū. q si
 qd alicui abstulit. quadruplū
 reddidit. Alius libidinis igne
 succensus carnis mūdiciā pdi-
 dit aspiciat manā q in se amo-
 rem carnis igne diuini amo-
 ris excoxit. Ecce omnipotēs

deus ubiq; ocul' nostris quos
imitari debeamus obicit. ubi-
q; exēpla sue misencordie op-
ponit. Mala ergo iam displi-
ceant, vel ex pta' libenter obli-
uiscatur omnipotens deus q' no-
cētes fuimus' paratus ē penitē-
tiam nostram nobis ad inno-
centiam deputare. Inquinati
post aq's salutis, renascamur
ex lacrimis. Itaq; iuxta pī pa-
storis vocem, sicut modo ge-
niti infantes lac concupiscite.
Redite g' p'uuli filij ad sinū
matris vestre eterne sapiētie.
suggite larga verba pietatis
dei. Transacta plangite immi-
nentia vitate. Redemptor n'r
momentaneos fletus nostros
eterno solabit' gaudio. q' vi-
uit et regnat cū patre i vnitāte
spūs sancti deus p oia sc'la se-
culorū amē.

Lectio s'cti euāgelij secū-
dū iohāne. Cap'lo xx.

In illo t'pe Cū sero factum
esset vna sabbatorū et fores es-
sent clausę ubi erāt discip'li cō-
gregati ppter metū iudeorū?
venit iesus et stetit i medio eo-
rū. et dixit eis. Pax vobis.

Comelia lectōis eiusdē ha-

bita ad populum in basili-
ca beati iohannis q' dicitur
constantiniana. xxvi.

Prima lectōis huius euāge-
lice q'stio animū pulsat. q'mō
post resurrectōem corpus do-
minicum verum fuit? q' clausis
ianuis ad discipulos ingredi
potuit. Sed sciendū nobis est
q' diuina operatio si ratōne cō-
prehenditur? non est admira-
bilis. Nec fides habet men-
tum cui humana ratio prebet
experimentū. Sed hec ipsa
nostri redemptoris opera que
ex semetipsis comprehēdi nō
possunt? ex alia eius operatio-
ne pensanda sunt. vt rebus mi-
rabilibus, fidem prebeant fa-
cta mirabiliora. Illud enī cor-
pus domini intrauit ad disci-
pulos ianuis clausis? quod vi-
delicet ad humanos oculos p
natuitatem suam clauso exiit
vtero virginis. Quid ergo mi-
rum si clausis ianuis post resur-
rectōem suam in eternum iā
victurus intrauit? qui moritu-
rus veniens non aperto vte-
ro virginis exiuit? Sed q'a ad
illud corpus quod viden pote-
rat fides intuentū dubitabat

ostendit eis p̄tinus manus et
 latus. Palpā dā carnē p̄buit.
 quā clausis iamuis̄ introduxit.
 Qua in re duo mira et iuxta
 humanā rationem sibi valde
 cōtrana ostēdit: dū post resur-
 rectionē suā corpus suū icor-
 ruptibile et tñ palpabile de-
 mōstrauit. Nā et corūpi ne-
 cesse est: quod palpat̄. et pal-
 pan nō potest: quod nō corū-
 pit̄. Sed miro modo atq; uesti-
 mabili redēptor noster et in-
 corruptibile post resurrectionē
 et palpabile corp⁹ exhibu-
 it. vt et mōstrādo incorrupti-
 bile inuitaret ad p̄miū: et pre-
 bendō palpabile formaret ad
 fidem. Et incorruptilem se
 ergo et palpabilem demōstra-
 uit. vt p̄fecto esse post resur-
 rectionē ostenderet corp⁹ suū
 et eiusdē nature et alter⁹ glo-
 rie. Dixit eis. Pax vobis. Si-
 cut misit me pater: et ego mit-
 to vos. Pater filiū misit. q̄ hūc
 p̄ redemptionē generis hūani
 incarnan cōstituit. Quē vide-
 licet in mūdū venire ad passi-
 onē voluit. sed tñ amauit eū
 quē ad passionē misit. Electos
 vero apostolos dñs non ad

mūdi gaudia sed sicut ip̄e mis-
 sus est ad passionē in mūdū
 mittit. Quia ḡ et filius amat̄
 a patre: et tñ ad passionē mit-
 titur: ita et discipuli a dño a-
 mātur. q̄ tñ ad passionē mittū-
 tur i mūdū. Itaq; dicit̄. Sicut
 misit me pater: et ego mitto vos
 id ē ea vos caritate diligite cū
 in scandalis p̄secutorū mittō:
 qua me caritate pater diligit.
 quē uenire ad tolerādas pas-
 siones fecit. Quāuis mitti etiā
 iuxta naturā diuinitatis possit
 intelligi. Eo enī ip̄so a patre fi-
 lius mitti dicit̄: quo a patre ge-
 neratur. Nam sanctū q̄q; spi-
 ritum q̄ cū sit coeq̄lis patri et
 filio: nō tñ incarnat⁹ ē isdem
 se filius mittere phibet dicens
 Cum venient pacit⁹ quē ego
 mitto vobis a patre. Si enim
 mitti solūmō icarnari deberet
 intelligi: sanct⁹ p̄cul dubio spi-
 ritus nullo mō diceret̄ mitti q̄
 nequaquā incarnatus est. Sed
 ei⁹ missio ip̄a p̄cessio ē qua de
 p̄re p̄cedit et filio. Sicut itaq;
 spūs mitti dicit̄ q̄a p̄cedit: ita
 et fili⁹ nō incōgrue mitti dicit̄
 q̄a gñat̄. hoc autē cū dixisset:
 insufflauit: dixit eis. Accipite

spiritū sanctū. Querēdum no-
bis est. qđ est qđ spiritū san-
ctū domin⁹ nř et semel dedit i
terra cōsistēs. et semel celo p-
fidens. Neq; enī alio loco da-
tus spū sanctus apte mōstra-
tur. nisi nūc cū per insufflati-
onē pceptū. et post modū cum
de celo veniens in linguis va-
riis demonstrat. Cur ergo prius
in terra discipulis dat. postmo-
dū de celo mittit. nisi qđ duo
sunt pcepta caritatis. dilectio
dei videlicet et pxiimi. In terra
dat spūs. vt diligat pxiimū.
Et in celo dat spūs. vt diliga-
tur deus. Sicut ergo una est ca-
ritas et duo pcepta. ita vnus
spūs et duo data. Prius a cō-
sistēte dño in terra postmodū
e celo. qđ in pxiimi amore dis-
citur. qđ uter pueniri debeat ad
amorem dei. Vñ et isdem iohā-
nis dicit. Qui nō diligit frēm
suū quē videt. dñm quē non
videt qmō pōt diligē. Et an-
quidē discipulorū mētib⁹ isdē
spū sanct⁹ inerat ad fidē. sed
tñ manifesta datione nō nisi
post resurrectionē dat⁹ ē. Vñ

et scriptum est. Nōdum erat
spūs datus. qđ iesus nōdū fu-
erat glorificatus. Vñ etiā per
moysen dicit. Suxerunt mel de
petra. et oleum de firma petra.
Neq; enī qđcūq; tale iuxta hi-
storiā legit. si tota testamēti
vetens series recēsetur. Nusq;
de petra mel. Nusq; oleum il-
le ppl's fuit. Sed quia iuxta
pauli uocē petra erat xp̄s. mel
de petra suxerūt. qđ eiusdē redē-
ptoris nř facta et miracula ui-
derūt. Oleū vero de firma pe-
tra suxerūt. qđ effusioe sancti
spūs post resurrectionē eius
iūgi meruerūt. Quasi g in fir-
ma petra mel dedit. quādo ad
huc mortalis dñs miraculorū
suorū dulcedinē discipulis o-
stēdit. Sed firma petra oleum
fudit. quia post resurrectionē
suā factus iā impassibilis p
afflationē spūs donū sancte
unctionis emanauit. De hoc
oleo p pphetā dicit. Computre-
scet iugū a facie olei. Subiu-
go quippe tenebamur de om-
niace dominationis. sed un-
cti sumus oleo spiritus sancti

Et quia nos gratia libertatis
vixit: dominationis demoni-
ace iugum putruit. paulo atte-
stante qui ait. Vbi spiritus
domini: ibi libertas. **S**ci-
endum uero est qd hi qui prius
spiritu sanctu habuerunt: vt et
ipsi innocenter viuerent: et in p-
dicatione qbusda pdesent: id
circo hunc post resurrectione
dni patenter acceperunt: vt p-
desse no paucis sed pluribus
possent. Vnde et i hac ipa da-
tione spiritus dicit. Quor- re-
misentis peccata: remittunt eis
et quoru retinueritis: retenta
sunt. Libet intueri illi discipu-
li ad tanta onera humilitatis
voca ad quatu culm glorie
sunt perducti. Ecce no solu de
semetipsis securi sunt: sed ena
aliene obligatonis potestate
relaxatiois accipiunt. pncipatu
superu iudici sortunt. Vt vice
dei qbusda peccata retineant:
quibusda relaxent. Sic eos a
deo decebat engi: quatu p deo
consenserat humiliari. Ecce qui
districtu dei iudiciu metuant:
aiaru iudices sunt. Et alios
damnat vel liberat: qui semet
ipos danari metuebant. Horu

72
perfecto nuc i ecclesia episcopi
locu tenet: ligandi atq soluedi
auctoritate suscipiunt: q gradu
regimini sortunt. Gradis bo-
nor: sed graue pondus istius e
honoris. Duru qppe est vt q
nescit tenere moderamina vite
sue: iudex vite fiat aliene. Et
pleruq contigit vt hic iudici
locu teneat: cui ad locu vita
minime concordat. Ac sepe agi-
tur vt uel damnet immentos:
vel alios ipse ligatus soluat.
Sepe in soluendis ac ligandis
subditis sue voluntatis motus
no aut causarum merita sequitur.
Vnde fit vt ipsa hac ligandi
et soluendi potestate se priuet:
qui hanc p suis voluntatibus
et no p subiectorum moribus
exercet. Sepe fit vt erga queli-
bet pxiu odio vel gra mo-
ueatur pastor. Iudicare aut de
subditis digne nequeunt: q in
subditorum causis sua vel odia
vel gram sequunt. Vnde recte
per ppham dicit. Morifica-
bunt animas q no moriunt: et uiui-
ficabunt animas q no uiuunt.
Non morietur quippe morifi-
cat: qui iustum damnat: et
no victurum uiuificari nitit?

qui reū a supplicio absolvere
conat̃. Cause ergo pensande
sunt. et tunc ligandi atq; soluē
di potestas exercēda. Viden
dū que culpa / aut q̃ sit penitē
tia secuta post culpā. vt quos
omnipotēs deus p̃ cōpūctio
nis grām visitat / illos pasto
ris sententia absoluat. Tunc
enī vera est absolutio p̃fidē
tis / cū eterni arbitriū sequitur
iudicis. q̃ bene quadriduanū
mortuū resuscitatio illa signifi
cat. que videlicet demonstrat
q̃a prius mortuū dñs voca
uit. et viuificauit dicēs. Laza
re veni foras. et postmodū is
q̃ viuēs egressus fuerat / a disci
pulis est solutus. sicut scrip
tū est. Cūq; egressus eēt q̃ fu
erat ligatus in istis / tunc dixit
discipulis. Soluite eū et finite
abire. Ecce illum discipuli iā
viuētē soluūt / quē magister
iā resuscitauerat mortuum. Si
enī discipuli lazari mortuū
soluerent / fetorē magis osten
derēt q̃ virtutē. Ex qua cōfi
deratiōe intueđū est / q̃ illos
nō debemus p̃ pastoralē au

ctoritatē solvere / q̃s auctore
nīm cognoscimus p̃ suscitātē
grām viuificare. Que nimī
viuificatio añ operatiōē recti
tudinis in ip̃a iā cognoscit cō
fessione peccati. Vñ et huic
ip̃i mortuo lazaro neq̃q; d̃z
reuiuīscet / sed veni foras. Om
nis q̃ppe peccator dū culpā su
am intra cōsciētā abscondit
introsum latet. in suis penetra
lib⁹ occultat. Szmortuū uenit
foras / cū peccator neq̃q; suas
as sponte cōfiteat̃. Lazaro g̃
d̃z veni foras / ac si a pte cui li
bet mortuo in culpa diceret̃.
Cur reatū tuū intra cōsciētā
abscondis. Foras iā p̃ cōfessi
onē egredē / q̃ apud te inten⁹
per negationē lates. Veniat
itaq; foras mortuus. id est cul
pā cōfiteat̃ peccator. Veniētē
vero foras soluāt discipuli. ut
pastores ecclesie ei penā debe
ant amouere quā meruit / qui
nō erubuit cōfiteri quod fecit.
Hec de solutionis ordine bre
uiter dixim⁹ / vt sub magno
moderamine pastores eccle
sie uel soluē studeāt uel ligare

Sed utrū iuste an iniuste obli-
get pastor/pastoris tñ sentē-
tia gregi timēda est. ne is qui
subest. et cū iniuste forsitā li-
gatur. ipsam obligatōnis sue
sentētiā ex alia culpa mereat.
Pastor ergo vel absoluere in
discrete timeat vel ligare. Is
autē q̄ sub manu pastoris est
ligari timeat vel iniuste. nec
pastoris sui iudiciū temere re-
phēdat. ne et si iniuste liga-
t⁹ ē. ex ipa timide rephēsiōis
supbia culpa quenō erat. fiat
CSed quia hec breuiter p ex-
cessum diximus. ad exposicio-
nis ordinē redeamus. Tho-
mas autē vnus ex xij. qui di-
citur didimus. nō erat cū ei s
qñ venit iesus. Iste vnus di-
scipulus cēfuit. reuersus quod
gestū est audiuit. audita cre-
dere rennuit. Venit itez dñs
et nō credenti discipulo latus
palpādum prebuit. manus o-
stendit. et ostensa fuorū cic-
trice vulnerū infidelitatis illi⁹
uulnus sanauit. Quid fratres
carissimī. quid hec aīaduerti-
tis. Nūqd casu gestum credi-
tis. vt electus ille discipulus
tunc cēfset. post autē ueniens

audiret. audiens dubitaret.
dubitās palparet. palpans cre-
deret. Non hoc casu sed diuī-
na dispēlatōe gestū est. Egit
nāq; miro modo suprema cle-
mētia. vt discipulus ille dubi-
tans dū in magro suo vulne-
ra palparet carnis. i nobis uul-
nera sanaret infidelitatis. Post
enim nobis thome infidelitas
ad fidē q̄ fides credētū disci-
puloz p̄fuit. Quia dū ille ad
fidē palpando reducīt. nostra
mens omni dubitatōe postpo-
sita in fide solidat. Sic q̄ppe
discipulū dñs post resurrectio-
nē suā dubitare pmisit. nec tñ
in dubitatione cēfēuit. sicut
aut natūitatē suā habere ma-
riā spōsum voluit. qui tñ ad
eius nuptias nō puenit. Nam
ita factus est discipulus dubi-
tans et palpās testis vere re-
surrectiōis. sicut spōsus matris
fuerat custos integerrime vir-
ginitatis. Palpauit aut et ex-
clamauit. Dominus meus et
deus meus. dicit ei iesus. Quia
vidisti me credidisti. Cū pau-
lus apostolus dicat. ē enī fides
sperādarum substantia rerū ar-
gumētū nō a. parētū. pfecto

liquet. quia fides illarū rerum
argumētum est. que apparere
nō possunt. Que etenī apparēt
iā fidem nō habent sed agniti
onē. Dū ergo uidit thomas.
dum palpauit. cur ei dicit quia ui
disti me credidisti. Sed aliud
vidit. aliud credidit. A mor
tali quippe homine diuinitas
videri nō potuit. Homine gō
vidit et deū confessus est di
cens. Dominus meus et deus
meus. videndo ergo credidit
quia cōsiderādo verū homi
nē hunc deū quē uidere nō po
terat exclamauit. letificat val
de quod sequit. Beati qui nō
viderūt et crediderūt. In qua
nimirū sentētia nos specialiter
signati sumus. qui eū quē car
ne nō vidimus. mente retine
mus. Nos signati sumus. sed
si fidem nostrā openbus seq
mur. Ille etenī vere credit. q
exercet operando quod credit
Quo cōtra de his qui fidem
nominatenus retinēt. paulus
dicit. Confitēt se nosse deū. fa
ctis autē negāt. hinc iacobus
ait. Fides sine openbus mor
tua est. Hinc ad beatū iob de
antiquo hoste generis hūani

dñs dicit. Absorbebit fluuiū
et nō mirabit. et habet fiducia
q̄ influat iordanis in os ei.
Quis est enī per fluuiū desi
gnatus. nisi hūani generis flu
xus. Quod videlicet genus
ab ortu ad finē de fluit. et q̄si
aq̄ more vsq; ad competētē
terminū ex carnis liquore per
currit. Quid per iordanē. nisi
baptizatorū forma signatur.
Quia enī in iordanis flumi
ne ipse auctor redemptionis no
stre baptizari dignatus est. re
cte iordanis noīe eorū multi
tudo exprimit. qui intra sacra
mentū baptismatis tenentur.
Antiquus ergo hostis gene
ris hūani fluuiū absorbit
q̄a a mūdi origine vsq; ad re
demptionis aduētū uix paucis
electis euadētib; in uētrē sue
malicie gen; hūanū traxerūt.
De quo recte dicit. absorbebit
fluuiū. et nō mirabit. q̄a pro
magnō nō hēt. cū infideles rap
it. S; graue est ualde quod
subdit. et hēt fiducia q̄ influ
at iordanis in os eius. Quia
postq; infideles q̄sq; a mūdi
origine rapuit. adhuc se posse
fiscipere etiā fideles p̄sumit.

Nam ore pestifere persuasione
eos quidie deuorat in quibus a
confessione fidei reproba vita
discordat. Hoc ergo fratres carissi-
mi tota intentione pertimescite
Hoc apud vos sollicita men-
te cogitate. **E**cce pas-
chalia sollemnia agimus sed
ita viuendum est nobis ut pue-
nire ad eterna festa mereamur.
Transiunt cuncta que tempora-
liter festiua celebrant. Curate
qui his sollemnitatibus inter-
estis ne ab eterna sollemnitate
separamini. Quid prodest inter-
esse festis hominum si desse con-
tingat festis angelorum? umbra
venture sollemnitatis est sollem-
nitas presens. Idcirco hanc agimus
ut ad illam que non est
aia sed continua perducamur.
Cum hoc statuto tempore gentem
ad illius desiderium memoria
nostra figat. Frequentatione
ergo gaudij temporalis ad eterna
gaudia mens incalescat et fer-
ueat ut ex veritate letitie per-
fruat in patria quod de um-
bra gaudij meditatur in visu.
Vitam ergo vestram fratres moribus
componite. Is qui natus surrexit
ex morte quibus distinctus in iudicio

74
veniat prouideat. Certe in die
tremendi examinis sui cum ange-
lis cum archangelis cum thronis cum
dominationibus cum principatibus
et potestatibus apparebit celis
ac terris ardentibus cunctis vi-
delicet elementis in sui obsequij
terrore commotis hunc ergo tan-
ti pavonis iudicem ante oculos
ponite. Hunc venturum timete.
ut hunc cum venient non timidi
sed secum videatis. Timendum
ergo est ne timeat. Terrorem ei
nos ad usum bone operationis
exerceat metus illius vitam no-
stram a pravitate compescat.
Mibi fratres credite quia tanto
tunc enim secum de eius presen-
tia quatenus nunc esse facta agimus
suspecti de culpa. Certe si ali-
quis vestrum cum suo aduersa-
rio cum dicturus in meo iudi-
cio die crastino esset exhibendus
totam fortasse noctem insomnem du-
ceret quid sibi dici posset quid
obiectionibus responderet secum
sollicita mente et estuante ver-
saret ne me iuveniret asperum
vehementer metueret ne apud
me appareret noxius formida-
ret. Et quis ego aut quid ego?
Nimirum non longe post futurus

Post hominem vermis. atq;
post vermē puluis. Si ergo tā
ta cura pertimescit iudiciū pul
uens? qua intentiōe cogitādū
est? qua formidine puidēdū
tante iudicium maestas?

Sed quia sunt nōnulli qui
de resurrectione carnis incerti
sunt? et tunc rectius docemus?
si etiā cordiū vestroꝝ questi
onibus occultis occurrimus?
pauca nobis de ip̄a resurrectio
nis fide loquēda sunt. Multi
etenim de resurrectione dubitan
tes (sicut et nos aliquādo fūi
mus) dū carnē i putredinem
ossa q̄ in puluere redigi p se
pulchra cōspiciūt? reparari ex
pulvere carnē et ossa diffidūt
Sicq; apud se q̄si ratiocinātes
dicunt. Quādo ex pulvere hō
reducit? quando agit? ut cū
animes? Quibus breuiter respō
demus. quia longe minus est
deo reparare quod fuit? q̄ cre
asse quod nō fuit. Aut q̄d mi
rū si hominē ex pulvere reficit
qui simul omnia ex nihilo cre
auit? Mirabilius nāq; est ce
lum et terrā ex nullis existi
bus cōdidisse? q̄ ip̄m homi
nē ex terra reparare. Sed cūis

attendit et in carnē redire pos
se desperat. et diuine operatio
nis virtus comprehendī q̄si ex
ratiōe querit. Qui scilicet hec
idcirco in suis cogitationibus
dicunt? quia eis quidā dei
miracula ex assiduitate vīue
runt. Nam ecce in vno grano
paruissimi seminis latet tota q̄
nascitura est arboris moles.
Cōstituamus nāq; ante ocu
los cuiuslibet arboris miram
magnitudinē. Cogitemus vñ
oriendo cepit? q̄ ad tantā mo
lem crescendo puenit. Inueni
mus. pculdubio eius originē
paruissimū semis. Cōfidemus
nūc ubi in illo puo grano se
minis latet fortitudo ligni. a
spertas corticis. saporis odo
risq; magnitudo. vbertas fru
ctuū. uinditas folioꝝ. Contre
ctatū nāq; seminis granū non
est validū. Vnde ergo pces
sit ligni dūncia? non est aspe
rū. vñ asperitas corticis eru
pit? Non est sapor. vñ sapor
in fructibus? Olfactum nil re
liet. vnde odor in fructibus
flagrat? Nihil i se uinde ostē
dit. vnde folioꝝ uinditas ex
iuit? Cuncta ergo in semine si

mul latent. q̄ tñ nō simul ex se-
mine pducunt. E semine q̄p-
pe pducit radix. Ex radice p-
dit virgultū. Ex virgulto ori-
tur fructus in fructu etiā p du-
cit semē. Addamus ergo q̄a
et semē latet in semine. Quid
igit mīz si ossa neruos carnē
capillosq̄ reducat ex puluere
quī lignū fructus folia i ma-
gna mole arboris ex paruo q̄
tidie semine restaurat. Cū er-
go dubitans animus de resur-
rectiōis potētia rationē q̄rit.
eaz̄ rez̄ ei q̄stioēs inferende
sunt. que et incessanter sunt. et
tñ ratioē comprehendī neq̄q̄
possunt. Vt dum nō ualeat ex
visiōe rei penetrare quod cō-
spiciat de pmissiōe diuine potē-
tie credat quod audit. Illa ḡ
nobiscū fratres carissimi pmissa
cogitate. que pmanēt. que
cum tempore transeunt. velut
iam dimissa despiciat. Ad hu-
ius resurrectiōis gloriā quā
in se veritas ostēdit. tota intē-
tione festinate. Terrena desi-
dena q̄ ab actore separāt. fu-
gite. Quia tanto altius ad cō-
spectū dei omnipotētis ptingat
quāto mediatorē dei et homi-
nū siglānter amatis. Qui vi-

uit et regnat cū patre in vnita-
te spūs sancti deus per omnia
secula seculorum amen.

Lectio sancti euāgelij secū-
dum iohānem. Ca. xv.

In illo tem. ore dixit ie-
sus discipulis suis. hoc
est pceptum meū ut diligatis
inūicē sicut dilexi vos. Ma-
iorē hāc dilectionē nemo ha-
bet. q̄s vt aiām suam ponat
quīs p amicis suis. vos ami-
ci mei estis.

Omnia lectiōis eiusdē ha-
bita ad pplm i basilica san-
cti pancratij die eius nati-
uitatis. xxvij.

Quoniam cūcta sacra eloq̄a
dñicis plena sunt pcep-
tis. q̄d est q̄ de dilectiōe q̄si
de singulari mādato dñs dicit
hoc est pceptū meū vt diliga-
tis inūicem nisi q̄a omne mā-
datum de sola dilectiōe est.
et oia vnū pceptum sunt.
Quia quicq̄d p̄cipit in sola
caritate solidat. Vt enī mlti
arboris rami ex una radice p-
deūt. sic mltę virtutes ex una
caritate gnānt. Nec h̄t aliqd
uiriditatis ramus boni opis.
si nō manet i radice caritatis.

Precepta ergo domica et mlt
ta sunt et vnu multa p diuer
sitate operis. vnu in radice di
lectionis. Qualiter autē ista
dilectio sit tenēda ipse insinuat
qui i plenisq; scripture sue sen
tentis et amicos iubet diligi
in se et inimicos diligi. ꝑꝑꝑ se.
Ille enī veracitē caritatē habet
qui et amicū diligit in deo et
inimicū diligit ꝑꝑꝑ deum.
Nā sunt nōnulli q̄ diligunt ꝑ
ximos. s; ꝑ affectū cognatōis
et carnis. Quibꝫ tñ i hac di
lectiōe sacra eloq̄a nō tradi
cunt. Sed aliud est quod spō
te impēdit nature. aliud quod
ꝑꝑꝑceptis domicae ex caritate de
betur obediētie. Hī nimirū et
ꝑꝑꝑmū diligunt. et tamē illa
sublimia dilectionis ꝑꝑꝑmia nō
assequūt. quia amorē suū nō
spiritalit̄ sed carnalit̄ impēdūt
ꝑꝑꝑinde cū dñs diceret. hoc ē
mā datū meū vt diligatis in
uicem. ꝑꝑꝑmū addidit. sicut di
lexi vos. Ac si aperte dicat.
Ad hoc amate. ad qđ amauit
vos. Quia in re frēs carissimi
sollerter intueudum est. quod
antiquis hostis dū mentem

nrām ad rerum temporalium
dilectionē trahit. infirmiorē
ea ipsa que diligimus contra
nos ꝑꝑꝑimum excitat. qui au
ferre molitur. Nec curat an
tiquis hostis. hec faciens vt
terrena tollat. sed vt caritatē i
nobis feriat. Nā in odiū repē
te exardescimus. et dū foris i
uicti esse cupimꝫ. intus grauīt
ferimur. dū ꝑꝑꝑaua foris de fen
dimus. intus amittimꝫ maxi
ma. Quia dū rē diligimꝫ tēꝑo
ralē. verā amittimus dilecti
onē. Omnis q̄ꝑꝑꝑe qui nostra
tollit. inimicus est. sed si odio
habere cepimus inimicū. intus
est quod ꝑꝑꝑdimus. Cum ergo
aliqđ exterius a ꝑꝑꝑximo pati
mur. oꝑꝑꝑtra occultū raptorē inte
rius vigilemus. Qui nūq̄ me
lius vincit. nisi cū raptor exte
rior amat. Vna q̄ꝑꝑꝑe. si ūma
est ꝑꝑꝑbatio caritatis. si et ipse
diligit. qđ aduersat. Hinc est
quod ipsa ventas et crucis
patibulum sustinet. et tamen
ipsis suis ꝑꝑꝑsecutoribus affe
ctum dilectionis impēdit di
cens. Pater ignosce illis. quia
nesciunt quid faciunt. Quid

ergo mirum si inimicos dili-
gant discipuli dū viderūt qñ et
tunc inimicos diligit magister
cum occidit? Cuius dilectio-
nis summā exprimit? cū sub-
iungit. Maiorē hāc dilectio-
nē nemo habet? qñ vt animā
suā ponat quis p̄ amicos suos
Mori etiam p̄ inimicos do-
minus venerat. et tñ positurū
se animā p̄ amicos dicebat. ut
p̄fecto nobis ostēderet? quia
dū diligēdo lucrum facere de
inimicis possumus? etiā ip̄i a-
mici sunt? qui persequūt. Sed
ecce nos vsq; ad mortē nemo
p̄sequit. Vnde ergo p̄bare
possumus an diligimus inimi-
cos? Sed est quod in pace san-
cte ecclesie fieri debet? vñ cla-
rescat si persecutionis tempo-
re mori p̄ dilectiōe ualeam?
Certe idē iohānes dicit. Qui
habuent substantiā mūdi et ui-
dent fratrē suū necessitatē ha-
bere? et clausent uiscera sua ab
eo? qmō caritas dei manet in
eo? Hinc etiā iohānes bapti-
sta ait. Qui habet duas tūni-
cas det nō habenti. Qui ergo
tranquillitatis tpe nō dat pro
deo tunicā suā? qñ in p̄secutio

76
ne daturus est aiām suā? vir-
tus ergo caritatis vt inuicta
sit in p̄turbatiōe? nutriet p̄ mi-
sericordiam in trāquillitate.
Quatenus om̄i x̄tēti deo p̄ri-
mū discat sua impendere. post
modū se. Sequit. Vos amici
mei estis. O quāta est mīa cō-
ditionis nostri serui digni non
sum? et amici uocamur. Quā-
ta est dignitas hominū esse a-
micos dei. Sed audistis glori-
am dignitatis? audite laborē
certaminis. Si feceritis q̄ ego
p̄cipio uobis. Amici mei estis
si ea que p̄cipio uobis faci-
tis. Achi aperte dicat. Gaude-
tis de culmine. pensate quibus
laboribus peruenitur ad cul-
mē. Certe dum filij zebedei in-
terueniente matre quererent?
vt vnus a dextris dei et alius
a sinistris sedē debuissent? au-
dierunt. Potestis bibere cali-
cem quē ego bibiturus sum?
Iam locum celsitudinis que-
rebant. ad viam illos veritas
reuocat. p̄ quā ad celsitudinē
venirent. Achi dicat. Iā vos
loc? delectat celsitudinis sed
p̄ uia exerceat laboris. Per
calicē p̄tingit ad maiestātē.

Si mens vĩa appetit quod de-
mulcet: p̃us bibite quod do-
let. Et sic p̃ amarũ poculũ cõ-
fessionis peruenit ad gaudiũ
salutis. Iam nõ dicā vos ser-
uos q̃a fr̃us nescit q̃d faciat
dñs ei⁹. vos aut̃ dixi amicos
q̃a oĩa quecunq̃ audiui a pa-
tre meo: nota feci uobis. Que
sunt oĩa que audiuit a patre
suo. q̃ nota fieri voluit seruis
suis. vt efficeret eos amicos
suos: nisi gaudia interne cari-
tatis. nisi illa festa sup̃ne p̃re-
que nostris q̃die mentib⁹ p̃
aspirationẽ sui amoris imp̃zi-
mit. Dum enĩ audita semper
celestia amamus: amata iam
nouim⁹. q̃a amor ip̃e notitia
ẽ. Omnia g̃ eis nota fecerat:
quĩa terrenis desiderijs immu-
tati amoris s̃m̃i facib⁹ arde-
bāt. ¶ Istos vero amicos dei
aspexerat p̃pheta cũ dicebat.
Mibi at̃ nimis honorificati
sunt amici tui deus. Amicus
enĩ quasi animi custos voca-
tur. Quĩa ergo psalmista pro-
spexit electos dei a mundi hu-
ius amore sepatos. custodire
in m̃a datis celestibus volũta-
tem domini: miratus ẽ amic⁹

dei dicens. mibi autem nimis
honorificati sunt amici tui de-
us. Et tanq̃ si ab eo protinus
cās honoris tãti nobis i sinu
ari quereremus: ilico adiũxit.
nimis cõfortatus ẽ p̃ncipatus
eor⁹. Ecce electi dei carnẽ do-
māt. spiritũ roborant. demoni-
bus imperāt. virtutib⁹ coru-
scāt. p̃sentia despiciūt. eternā
patnā cũ voce morib⁹ p̃dicāt
eā etiā moriẽdo diligūt. atq̃
ad illā p̃ tormenta p̃tingunt.
Occidi possunt. ⁊ flecti neque-
ūt. nimis g̃ cõfortat⁹ ẽ p̃ncipa-
tus eor⁹. In ista ip̃a passione
qua ceciderūt i mortẽ carnis:
videte q̃ntum fuerit culmen.
vñ hoc nisi quĩa cõfortatus ẽ
p̃ncipatus eorũ. Sed sic ma-
gnĩ fortitā pauci sunt. subiũxit
Dimumerabo eos. et sup̃ hare-
nā m̃ltiplicabũt. Totũ mun-
dum fratres aspiciat. martyn-
bus plenus ẽ. Iam pene totũ
possumus uidere: q̃t ventatis
testes habuim⁹. deo g̃ nūme-
rabiles nobis sup̃ harenā m̃lti-
plicati sunt q̃ q̃nti sint a nobis
cõprehẽdi nõ possunt. ¶ Sed
quisquis ad hanc peruenit di-
gnitatẽ vt amicus vocet̃ dei:

fese in se cōspiciat? dona autē
que pcepit super se? nihil suis
mentis tribuat. ne ad inimici-
as erūpat. Vñ et subdit. Nō
vos me elegistis? sed ego ele-
gi vos. et posui vos. vt eatis
et fructum afferatis. Posui ad
grām plantauī. ut eatis volē-
do. fructū afferatis operando.
Eatis enī volēdo dixi? quia
velle aliqd facere iā mēte re-
est. Qualem vero fructū affer-
re debeāt? subdit. Et fruct⁹ ve-
ster maneat. Omne quod se-
cundū pñs seculū laboram⁹?
vix usq; ad mortem sufficit.
Mors nāq; interueniēs fru-
ctum nostri laboris abscedit.
quod uero p eterna uita agit
etia post mortē seruat. Et tūc
apparere incipit? cū laborū car-
naliū fructus ceperit nō vide-
ri. Ibi g̃ illa retributio incho-
at? vbi ista terminat. Quisq; s̃
ergo iā etna cognouit? apud
eius animū tēporales fructus
vilescāt. Tales fructus opere-
mur? q̃ maneat. tales fructus
operemur? q̃ cū mors cūcta i-
terminat? ipsi exordiu a morte
sumāt. Nam q̃ a morte inci-

77
piat fructus dei? testat̃ ppheta
q̃ dicit. Cū dederit dilectis su-
is s̃onū? hec est hereditas dñi.
Omnis q̃ dormit in morte? p-
dit hereditatē. sed cum dederit
dilectis suis s̃onū? hec est here-
ditas dñi. Quia electi dei post
q̃ puenerint ad mortē? tūc in-
ueniūt hereditatem. Sequitur.
Vt quodcūq; petentis prēm
in noīe meo det vobis. Ecce
hic dñc. quodcūq; petentis pa-
trē in noīe meo det vobis. rur-
sum alibi p eūdē euāgelistā
dicit. Siqd petentis prēm in
nomine meo dabit vobis. vñ
q̃ modo nō petistis q̃cōs i no-
mine meo. Si omne quod pe-
tinus in noīe filij dat nobis
pater? qd ergo est quod pau-
lus ter dñm rogauit. et exau-
dit nō meruit. sed dictum est
illi suffiat tibi gratia mea. nā
virtus in infirmitate perficitur.
Nūquid ille tam egregius p-
dicator in filij nomine non pe-
tuit? Quare autem non acce-
pit quod petuit? Quomodo
ergo verum est quia quicqd
petierimus patrem in nomine
filij dat nobis si auferre a se

angelum sathane petijt aposto-
lus in noie filij. et tñ quod pe-
tijt n̄ accepit. Sed q̄a nomen
filij iesus ē iesus aut saluator
v̄l etiā salutaris d̄z ille ergo
in nomine saluatoris petijt. q̄
illud petijt quod ad verā salu-
tem p̄tinet. Nā si id quod nō
expediat petijt. nō in nomine
iesu petijt pater. Vñ et h̄s dē
apl̄is adhuc infirmantibus
oñs dicit. vsqz modo nō peti-
stis quicqz in noie meo. Ac si
aperte diceret. Non petistis
nomine saluatoris. q̄ nescitis
querere eternā salutem. hinc
ē q̄ et paulus nō exaudīt q̄a
si liberaret a temptatione. ei
nō p̄desz ad salutē. **E**cce
vidim⁹ fr̄es carissimī q̄s mlti
ad sollemnitatem martiris cō-
uenistis. genua flectitis. p̄ct⁹
tūdītis. uoces orōnis ac cōfessi-
onis emittitis. faciē lachrimis
rigatis. s̄z pensate q̄s p̄tēdēs
v̄ras. videte si in noie iesu pe-
titis. id ē si gaudia salutis eter-
ne postulatis. In domo enī iesu
iesum nō quentis. s̄z in eterni-
tatis tēplo importune p̄ tem-
poralibus oratis. Ecce ali⁹ in
oratioē quent v̄xorē. ali⁹ pe-

tit villā. ali⁹ postulat vestē.
ali⁹ dan sibi deprecatur alimē-
tū. Et q̄dē cum hec defunt. ab
omnipotente deo petēda sunt.
sed meminisse otinuo debem⁹
q̄ ex mādato eiusdem n̄ri re-
demptoris accipimus. Quente
p̄mū regū dei et iustitiā eius.
et hec oīa adducēt vobis.
Et hec itaqz a iesu petere nō ē
errare si tñ nō nimie petāt. S̄z
adhuc quod est graui⁹ ali⁹
postulat mortē inimici. eumqz
quē gladio nō potest persequi
p̄sequit oratioē. Et viuit ad-
huc q̄ maledicit et tamē h̄s
quī male dicit. iam de morte
illius reus tenet. Iubet at̄ deus
vt diligat inimicus. et tñ ro-
gat deus vt occidat inimicū.
Quisqz itaqz sic orat. in ipsis
suis p̄cibus contra oditorē pu-
gnat. Vñ et sub iude specie d̄z
Fiat oratio eius i p̄ctm. Ora-
tio aut in p̄ctm ē illa petere q̄
prohibet ip̄e q̄ petīt. Hinc ve-
ritas dicit. Cū stas ad oran-
dum remitte si q̄d habetis in
cordibus vestris. Quā virtu-
tem remissiois aptius ostēdi-
mus si vnū testimoniū testa-
menti veteris proferam⁹. Cer-
te cū iudea cōditoris sui iusti-

78
 tiam culpis engēbus offen-
 disse? pphetā suū ab oratiōe
 dñs phibens dīc. Non assu-
 mas laudē et orationē p eis
 si moyses et samuel steterunt
 corā me nō est aīa mea ad po-
 pulum istū. Quid est q̄ inter-
 missis relictisq̄ tot patribus,
 soli moyses et samuel ad me-
 diū dēducunt. q̄p mira obti-
 nēdi virtus ostendit? dū nec
 ipsi posse intercedere dicunt.
 Ac si apte dñs dicat. nec illos
 audio q̄s ppter magnū petiti-
 onis sue meritū minime cōtē-
 no. Quid ergo ē q̄ moyses et
 samuel ceteris patribus in po-
 stulatiōe pferuntur? nisi q̄ hi
 duo tantūmodo in cuncta te-
 stamēta veteris sene etiam p
 inimicis suis legunt exorasse.
 Unus a pplō lapidibus im-
 petitur. et tamē p lapidatore
 suo dominū deprecatur. Alter
 ex principatu deiicit. et tamē
 petit? ut exoraret fateť dicēs
 Absit a me hoc peccatū i dño
 quominus cesssem orare pro
 vobis. Si moyses et samuel
 steterunt corā me non est aīa
 mea ad pplm istum. Ac si ap-
 te dicat. nec illos mō p ami-
 cis audio. quos magne viri-

tis merito orare etiā p inimi-
 cis suo. Virtus ergo uere ora-
 tionis ē celsitudo caritatis. Et
 tunc q̄sq̄ quod rete petit ad-
 piscit. cū eius animus in peti-
 tiōe nec inimici odio fuscatur.
 Sed plerūq̄ reluctātē animū
 vincimus. si etiā pro inimicis
 oramus. fundit os p aduer-
 sariis p̄cem. sed vtnā corte-
 neat amorē. Nā sepe et orati-
 onē p inimicis nris impendi-
 mus. sed hāc ex p̄ceptiōe poti-
 us fundim? q̄ ex caritate. Nā
 et vitam inimicorū petim? et
 tñ ne exaudiamur? timemus.
 Sed q̄a intus iudex mentē
 potius q̄ verba cōsiderat. p
 inimico nil postulat. q̄ p eo ex
 caritate nō orat. Sed ecce i no-
 bis grauiter inimicus deliqt.
 dāna intulit. viuantes lesit. a-
 mātes psecutus est. Retinē-
 da hec essent? si remittēda no-
 bis delicta nō essent. Aduo-
 catus etenī nr̄ p̄cem nobis in
 causa nr̄a cōposuit. et ip̄e ei?
 dē cause iudex est q̄ aduoca-
 tus. p̄ci aut quā cōposuit? odi-
 tionē inseruit dicēs. Dimitte
 nobis debita nr̄a. Quia ḡ
 ip̄e iudex venit q̄ aduocatus

extitit? ipse precem exaudit q̄
fecit. Aut ergo non facientes
dicimus. dimitte nobis debi-
ta n̄ra sicut et nos dimittim⁹
debitoribus nostris. ⁊ nosmet
ipsos hoc dicēdo āplius liga-
mus. Aut forte ista additionem
hāc in oratioe intermittimus.
et aduocatus n̄r precē quā cō-
posuit n̄r recognoscit. atq; ap̄d
se protinus dicit. Scio q̄ mo-
nū nō est ipsa oratio quam
feci. Quid ergo agendum est
nobis fratres? nisi vt vere ca-
ritatis affectum impendamus
fratribus. nulla in corde mali-
cia maneat? Cōsiderat omni-
potens deus erga p̄ximū cari-
tatem nostrā. vt nostris impē-
dat iniquitibus pietatē suā
Memētote q̄ monemur di-
mittite et dimittet uobis. ecce
debetur nobis et debemus. Di-
mittamus ergo quod debetur
nobis? vt dimittatur quod de-
bet a nobis. S; ad hoc mens
renitit et vult implere qđ au-
dit. et tñ reluctat. Ad marty-
ris tūbā cōsistimus. qui ad ce-
leste regnū ex qua morte per-
uenit? scim⁹. Nos si pro chri-
sto corpus n̄ ponimus? saltem

animum vincamus. placatur
deus isto sacrificio. approbat
in iudicio pietatis sue victori-
am pacis n̄re. Certā n̄ nostri
cordis aspiciat. et q̄ post vinen-
tes remunerat? nūc decertātes
iuuat. p̄iesum ch̄istū dñm
nostrū q̄ viuūt et regnat deus
in vnitate spiritus sancti deus
per omnia secula.

Lectio sancti euāgelij secu-
dum Iohannē. Ca. iij

In illo tēpore erat quī-
dā regulus cuius filius
infirmabat capharnaū. Hic
cū audiss; qđ iesus adueniret
a iudea in galileam abiit ad
eū. et rogabat eū. ⁊c.

Omelia lectiois eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
sc̄tōꝝ nerei et achilei die
natalis eozꝝ xxviii

Lectio sancti euāgelij
qm̄ modo f̄res audistis
expositioe nō indiget. Sed ne
hāc tacti preterisse videamur
exortādo potius q̄ exponēdo
in ea aliqd loq̄mur. Hoc aut
nobis solū modo de expositioe
uideo eē req̄rēdū? curis q̄ ad
salutē petendā venerat audi-

uit. nisi signa et prodigia vi-
dētis. non creditis. Qui enī
salutem querebat filio pꝛocul
dubio credebat. Neqꝫ enī
ab eo qꝛeret salutē. quē nō cre-
deret saluatoꝛē. Quare gꝫ dꝫ.
nisi signa et pꝛodigia videntis
nō creditis. qui añ credidit qꝫ
signa videret. Sed memento
te qđ petit et a pte cognosce-
tis. qđ i fide dubitauit. Popo-
scit nāqꝫ vt descenderet. et sa-
naret filiū eius. Corporalē er-
go pꝛesentiā dñi querebat. qui
p spm̃tū nūsqꝫ dēerat. Minus
itaqꝫ i illo credidit. quē n̄ puta-
uit posse salutē dare nisi pñs es-
set. i corpe. Si enī pfecte credi-
disset. pꝛocul dubio sciret. quia
nō esset locus. vbi nō eēt dꝫ.
Ex magna ergo parte diffusū
est. qđ honozē nō dedit maie-
statī. sed pꝛesentie corporali. Et
salutē itaqꝫ filio petit. et tñ in
fide dubitauit. qđ eū ad quē
venerat et potētem ad curan-
dū credidit. et tñ morētī filio
esse absentiē putauit eū. Sed
dñs qđ rogat vt vadat. quia
nō dē sit vbi inuitat. iudicat.
Solo iussu salutē reddidit. qui
voluntate oia creauit. Qua i
re hoc est nobis sollerter inu-

79
endum. quod sicut euāgelista
alio testāte dī dicimus. centu-
rio ad dñm venit dicens. Do-
mine puer meus iacet palati-
cus in domo. et male torquet.
Cui a iesu. pñmus respondet.
Ego veniā. et curabo eū. Quid
est quod regulus rogat ut ad
eius filiū. veniat. et tñ ire cor-
poraliter recusat. ad seruū ve-
ro centurionis nō inuitat. et tñ
se corporaliter ire pollicet. Re-
guli filio p corporalē pꝛesentiā
nō dignat adeste. centurionis
seruo dignat occurrere. Quid
est ergo hoc nisi qđ supbia no-
stra recūdit. qui in homibus
non naturā qđ ad imaginē dei
facti sunt sed honozes et diuī-
tias veneramur. Cūqꝫ pensa-
mus que circa eos sunt. pꝛe-
cto interiora minime pꝛuide-
mus. Dum ea cōsideramꝫ qđ
in corporibus despecta sunt.
negligimus pensare quod sūt.
Redēptor vero nī vt osten-
deret qđ qđ alta sunt hominū
sc̃tis despicēda sunt. et que
despecta sunt hominum despi-
cienda non sunt. ad filium
reguli ire noluit. ad seruū
centurionis ire paratus fuit.

Increpata ē ergo supbia nra.
que nescit pensare hoīes. ꝑꝑꝑ
hoīes. Sola vt diximꝑ que
circūstant hoīibꝑ pensat. na-
turā nō aspicit. honozē dei in
hoīinibus nō agnoscit. Ecce
re non vult filius dei ad filiū
regulī. et tamē venire paratus
est ad salutē seruī. Certe si nos
cuiuspiā seruus rogaret vt ad
eū venire debēmꝑ. ꝑꝑꝑ nō
bis nostra supbia i cogitatōe
tacita respōderet dicens. non
eas qā temetipm degeneras.
honoz tuꝑ despicitur. locus vi-
lescit. Ecce de celo venit. qui
seruo in terra occurrere nō de-
spicit. et tñ humiliari in terra
cōtemnūmꝑ. qui de terra sumꝑ
Quid vero apud deū vilius
qd despectꝑ esse pōt. qꝑ serua-
re honozē apud hoīes. et in
terni testis oculos nō timere.
vnde et in sacro euāgelio ad
phanseos dñs ait. Vos estis
qui iustificatis vos corā ho-
mīibꝑ. deus aut nouit corda
vestra. qā quod hoīibꝑ al-
tū est. abhominabile ē apud
deum. Notate fratres notate
quod dicūt. si enī quod homi-
nibꝑ altū est abhominabile est

apud deū cordis vestri cogi-
tati o tāto apud deū in imo ē.
quāto abhoīibꝑ in alto. Et
humilitas cordis vestri tanto
apud deū in alto ē. quāto ab
hoīinibus in imo. Despiciā-
mus ergo si qd boni gerimus.
nulla nos nra inflet operatio.
nō rerū abundātia nō gloria
extollat. Si qbuslibet ex bo-
nis affluētibꝑ intus intume-
scimꝑ. deo despecti sumꝑ. Quo
cōtra psalmīsta de humilibꝑ
dic. Custodiens p̄uulos dñs.
Qui qā p̄uulos humiles ap-
pellat. post quā sentētiā p̄uul-
lit. cōsiliū subiūgit. Nā quasi
quereremus qd ipse ad hoc
faceret adiunxit. humiliatus
sum et liberauit me. Hec gꝑ co-
gitate fratres. Hec tota inten-
tiō pensate. Nolite in ꝑꝑꝑ
vestris mūdi huius bona ve-
nerari. Hoc ꝑꝑꝑ deū honorate
in hoīinibus quibus tamē cō-
missi nō estis. qꝑ facti sunt ad
imaginē dei. Quod tunc ꝑꝑꝑ
vere seruatis. si apud
vos metip̄os ꝑꝑꝑ in corde
tumesitis. Nam qui se ad-
huc ꝑꝑꝑ rebus transitorijs ex-
tollit. nescit in ꝑꝑꝑ vene-

ran quod maneat. Nolite g^o
 in vosmetipsos pensare quod
 habens sed quid estis. Ecce
 mundus qⁱ diligit fugit sancti
 isti ad quor^{um} tuba consistimus
 floret^e m^undu^m m^etis despectu
 calcauerunt. Erat vita longa. sa-
 lus continua. opulencia in reb^{us}
 fecunditas. p^{ro}p^{ri}etate. tranq^{ui}lli-
 tati diuturna pace. et t^um cum
 in seipso flozeret. iⁿ in eorum
 cordib^{us} m^undus aruerat. Ecce
 iam m^undus in se ipso aruit. et
 adhuc in cordib^{us} vestris flo-
 ret. Vbiq^{ue} mors. vbiq^{ue} luct^{us}
 vbiq^{ue} desolatio. vndiq^{ue} p^{er}cu-
 timur. vndiq^{ue} amantudinib^{us}
 replemur. et t^um ceca m^ete car-
 nalis concupiscencie ipsas eius
 amantudines amam^{us}. fugien-
 tem seq^{ui}mur. labeti inherem^{us}.
 Et quia labentem retinere non
 possum^{us}. cu^m ipso labimur. que
 cadentem tenem^{us}. Aliquando
 nos m^undus delectatione sibi te-
 nuit. n^unc tantis plagis plenus
 est. vt ipse nos iⁿ m^undus inu^{er}-
 tet ad d^{eu}m. Pensate ergo q^{uod}
 nulla sunt que temporalit^{er} cur-
 runt. Finis t^{em}p^{or}aliu^m ostendit^{ur}.
 q^{uod} nihil sit quod transire potuit
 Casus reru^m indicat q^{uod} res tra-

fiens et tunc p^{ro}p^{ri}e nihil fuit. cu^m
 stare videretur. Hoc ergo
 fratres carissimi sollicita cōsi-
 deratione pensate in eternitatis
 amore cor figite. vt dum ter-
 rena culmina adipisci cōtemni-
 tis. perueniatis ad gloriā quā
 p^{er}fidem tenetis. p^{er} d^{eu}m n^{ost}rū.

Lectio sancti euangelij secu-
 dum marcum. Ca. vi.

In illo tempore dixit ie-
 sus discipulis suis. Eun-
 tes in vniuersum mundum p^{re}-
 dicare euangelium omni creatu-
 re. Qui crediderit et baptiza-
 tus fuerit. saluus erit. Qui ve-
 ro nō crediderit. cōdemnabit^{ur}.

Comelia lectionis eiusdem
 habita ad p^{ro}p^{ri}um in basilica
 beati petri in ascensione do-
 mini. xxix.

Quod resurrectione d^{eu}i
 discipuli tarde credi-
 derunt. nō tā illo^{rum} infirmitas
 q^{uam} n^{ost}ra vt ita dicā futura firmi-
 tas fuit. Ipsa nāq^{ue} resurrectio
 illis dubitab^{us} per multa ar-
 gumenta monstrata est. Que
 dum nos legentes agnoscam^{us}
 quid aliud q^{uam} de illo^{rum} dubi-
 tatione solidamur. Mⁱⁿus
 enim mihi maria magdalene

prestare que citius credidit: quoniam
thomas qui diu dubitauit.
Ille etenim dubitando uulne-
rum cicatrices tetigit. et de no-
stro pectore dubitationis vul-
nus amputauit. Ad insinuan-
dam quoniam ueritatem dominice resur-
rectionis notandum nobis est
quid lucas referat dicens. Con-
uescens percipit eis ab ierosoli-
mis ne discederet. Et post pau-
ca. uidentibus illis eleuatus
est et nubes suscepit eum ab ocu-
lis eorum. Notate uerba signa-
te mysteria. Conuescens eleua-
tus est. comedit et ascendit. ut
videlicet per effectum comestio-
nis. ueritas patesceret carnis.
Marcus uero postquam celum do-
minus ascendat eum de cordis
atque infidelitatis dunica in-
crepasse discipulos memorat.
Qua in re quod considerandum est.
nisi quod idcirco dominus tunc di-
scipulos increpauit. cum eos
corporaliter reliquit. ut uerba
que recedens diceret. in corde
audientium artius impressa re-
manerent. Increpata ergo eo-
rum dunica quid ammonen-
do dicat audiamus. Euntes
in mundum uniuersum predica-

te euangelium omni creature.
Nunc quid fratres mei sanctum
euangelium uel insensatis rebus
uel brutis animalibus fuerat
predicandum. ut de eo discipulis
dicatur. predicate omni creature.
Sed omnis creature nomine
signatur homo. Sunt namque lapides
sed nec uiuunt nec sentiunt. Sunt
herbe et arbusta. uiuunt quidem
sed non sentiunt. uiuunt dico non
per animam sed per uindictam. Quia
et paulus dicit incipiens tu quod
seminas non uiuificat. nisi pri-
mus moriatur. uiuit ergo quod
moriatur. ut uiuificeat. Lapidem
itaque sunt sed non uiuunt. arbu-
sta etiam sunt. uiuunt. sed non sen-
tiunt. Bruta autem animalia sunt. ui-
uunt. sentiunt. sed non discernunt.
Angeli etenim sunt. et discernunt
Omnis autem creature aliquid habet
homo. habet namque commune esse
cum lapidibus. uiuere cum arbo-
ribus. sentire cum animalibus intel-
ligere cum angelis. Si ergo comu-
ne habet aliquid cum omni cre-
atura homo. iuxta aliquid omnis
creatura est homo. Omni ergo crea-
ture predicatur euangelium. cum soli
homini predicatur. quia ille ui-
delicet docetur. propter que

in terra cuncta creata sunt. et aq
oia p quādā similitudinē ali
ena nō sunt. Potest etiā omis
creature nomine oīs natio gē
tū designari. An eteni dictū
fuerat. in viā gentū ne abien
tis. Nunc autē dī p̄dicare omī
creature. vt scilicet prius a iu
dea ap̄l̄ozū repulsa p̄dicatio
tunc nobis in adiutorū fieret
cū hanc illa ad dānatiōis sue
testimoniū sup̄ba repulisset.
Sed cū discipulos ad p̄dicā
dum veritas mittit. qd aliud
in mūdū facit. nisi grana semī
nis aspergit. Et pauca grana
mittit i semie. vt mltaz mes
siū. fruges recipiat ex nra fide
Neq; eteni i vniuersum mū
dum tāta fideiū messis exur
geret. si de manu dñi super ra
tionalem terrā illa electa gra
na p̄dicatū nō venisset. Seq̄t
Qui crediderit et baptizatus fue
rit. saluus erit. qui vero nō cre
diderit. cōdēnabit. Fortasse
vnusq; apud semetipm di
cat. ego iā credidi saluus ero.
verū dicit. si fidē opib; te
neat. vera eteni fides est. que
in hoc quod verbis dicit. mo
nibus nō contradicit. Hinc est

81
eni quod de qbusdā falsis fi
delibus paulus dicit. Qui cō
fitentur se nosse deū. factis au
tē negant. Hic iohānes ait.
Qui dicit se nosse deū et man
data ei nō custodit. mēdax
est. Quod cum ita sit. fidei nre
veritatē i vite nre cōsideratōe
debem; agnoscere. Tunc enī
veracit̄ fideles sum; si quod
verbis p̄mittimus. openbus
cōplemus. In die q̄ppe baptis
matis omib; nos antiqui
hostis operibus atq; omib;
pōis abrenūciare. p̄misim;
Itaq; vnusq; vīm ad cōsi
derationē suam mētis oculos
reducatur. et si seruat post baptis
mū quod an baptismū spopō
dit. certus iā quia fidelis est
gaudeat. Sed ecce si quod p̄
misit minime seruauit. si ad ex
ercenda praua opera ad cōcu
piscendas mūdi pompas di
lapsus. ē videamus si iā scit
plāgere qd errauit. Apud nā
q; misericordē iudicē nec ille
fallax habebitur. qui ad ve
ritatē reuertit̄ etiā postq; mē
tū. Quia omnipotens deus dū
libent̄ nostrā penitentia susci
pit. ip̄e suo iudicio hoc quod

Signa autē eos q̄ creditum s̄ūt
hec sequent̄. In nomine meo
demonia eiciēt. linguis loq̄nt̄
nouis. serpentes tollant. Et si
mortiferū q̄d biberint. nō eis
nocebit. Super egros manus
imponent. et bene habebunt.
Nūquidnā fratres mei quia
ista signa nō facitis. mīme cre
ditis. Sed hec necessaria i ex
ordio ecclesie fuerūt. vt enim
fides cresceret credentū. mi
raculis fuerat nutrēda. Quia
et nos cum arbuta plātam⁹
tā diu eis aquā fundimus. q̄
usq; ea i terra iam cōualuisse
videamus. At si semel radi
cem fixerint. in rigando cessa
mus. Hinc est enī q̄d paulus
dicit. lingue in signū sunt. non
fidelibus sed infidelibus. ha
bemus de his signis atq; vir
tutibus que adhuc subtilius
cōsiderare debeamus. Sancta
q̄ppe eccl̄a q̄die spiritalit̄ fa
cit. quod tūc p apostolos cor
poraliter faciebat. Nam sacer
dotes eius cum per exorcismi
grām manū credēbus impo
nūt. et habitare malignos spi
ritus in eorū mente cōtradicit
quid aliud faciunt nisi demo

nia eiciūt. Et fideles q̄q; q̄a
iam vite vetens sc̄l̄aria ver
ba dereliquūt. sancta autē mi
steria insonant cōditoris sui
laudes et potentia quātum p̄
ualēt narrant. quid aliud faci
unt. nisi nouis linguis loquūt.
Qui dū bonis suis exhortati
omibus maliciam de alienis
cordib⁹ auferūt. serpētes tol
lunt. et dum pestiferas suasio
nes audiūt. sed tñ ad operati
nem prauā minime ptrahūt.
mortiferum q̄dē est quod bi
bunt. sed nō eis nocebit. Qui
quotēs. p̄ximos suos in bono
opere i firmari cōspiciūt. dum
eis tota virtute concurrunt. et
exemplo sue operatiōis illoz
vitā roborāt. qui in p̄ria ac
tione titubant. quid aliud fa
ciūt nisi sup egros manus im
ponūt vt bñ habeāt. Queni
miz miracula tanto maiora
sunt. q̄nto p hoc nō corpa sed
mīnime suscitāt. Hec itaq; si
gna frēs carissimī auctore deo
si uultis uos facitis. Ex ill̄ enī
exteriorib⁹ signis obtinen uita
ab hec op̄atib⁹ n̄ ualet. Nam
corpalia illa mirac̄a ostēdūt
aliqñ sc̄l̄itatē. nō autē faciunt

Hec vero spiritualia que agunt in mente virtutē vite nō ostēdunt sed faciūt. Illa habere et mali possunt. istis autē perfrui nisi boni nō possunt. Vnde de quibusdā veritas dicit. multi mihi dicēt in die illa. dñe domine nōne in noīe tuo pphetauim⁹. et i tuo noīe demonia eiecim⁹. et in nomīne tuo virtutes multas fecimus. et tunc cōfitebor illis q̄a nō noui vos discedite a me q̄ opamini iniquitatē. Nolite ergo frēs carissimi amare signa q̄ possunt cū re p̄bis haberi cōmunia. s̄z hec que modo diximus caritatis atq; pietatis miracula amate. Que tāto securoza sūt quanto et occulta. et de q̄bus apud dñm eo maior sit retributio. quo apud hoīes minor est gloria. **S**equit. Et dñs q̄dē iesus postq̄ locutus est eis. assumptus ē in celum. et sedet a dextris dei. In veteri testamēto cognouimus. q̄ behas sit raptus in celum. sed aliud est celum ethereū. aliud aereum. Celum quippe aereū terre est p̄ximū. Vñ et aues celi dicimus q̄a eas volitare

in aere videmus. In celū itaq; aereū behas subleuatus est. ut in secreta quadā terre regiōe repēte duceret. vbi i magna iam carnis et spiritus quiete viueret. q̄usq; ad finē mundi redeat. et mortis debitum soluat. Ille etenī mortem distulit. nō euasit. Redemptor autē noster q̄a non distulit. superauit. eaq; resurgēdo cōsumpsit. et resurrectionis sue gloriā ascēdēdo declarauit. Notādū q̄q; est q̄ behas in curru legit̄ ascēdisse. vt videlicet apte de monstraret. q̄a homo pius adiutorio indigebat alieno. Per angelos q̄p̄e facta illa. ostensa sunt adiuuēta. quia nec ad celum quidem aereū per se ascendere poterat. quē nature sue infirmitatis grauabat. Redemptor autē noster nō curru nō angelis subleuat⁹ legit̄. q̄a qui fecerat omnia nimirū super omnia sua virtute ferebat. Illo etenī reuertebatur vbi erat. et inde redibat vbi remanebat. Quia cū per humanitatē ascenderet in celum. p̄ diuinitatē suā et terrā

panter continebat et celū. Si-
cut aut̃ ioseph a fratribus vē-
ditus venditionē redempto-
ris nr̃i figurauit: sic enoch trās-
latus atq; ad celum aereū he-
lias subleuatus ascensionē
dñicā designauit. Ascensionis
ergo sue dñs prenūtiōs et te-
stes habuit. vnū ante legem.
aliū sub lege. vt qñq; veni-
ret ip̃e qui veraciter celos pe-
netrare potuisset. Vnde et ip̃e
ordo in eorū q̃z vtrozūq; sub
leuationē p̃ quedā incremēta
distinguit. Nā enoch trās-
latus helias vero ad celum trās-
uectus esse memorat̃. vt ve-
niret postmodū qui nec trās-
latus nec trāfuectus celū ethe-
reū sua virtute penetraret.
Qui nobis in se credentibus
quia carnis sue q̃q; mūdiciā
largiretur: et sub eo p̃ incremē-
ta tempore virtutis castitatis ex-
cresceret: in ip̃a quoq; eorum
trāslatione qui ascensionem
dominicā ut videlicet famu-
li designauerūt: et i ip̃o se qui
ad celum ascendit: dñs osten-
dit. Nā enoch q̃dem vxorē
et filios habuit: helias uero ne-
q; vxorem. neq; filios legitur

habuisse. Pensate ergo qmō
per incrementa creuent mūdi-
cia sanctitatis. quod et per trā-
slatos famulos et per ascen-
dētis dñi personam patenter
ostēdit̃. Translatus nāq; est
enoch. et per contū genitus. et
per contū generās. Raptus ē
helias p̃ contū genitus. sed nō
iam p̃ contū generās Assum-
ptus vero est dñs neq; per coi-
tum generans neq; p̃ contum
generatus. **C**ōsiderandum
vero nobis est. quid est quod
marcus ait. sedet a dextris dei
et stephan⁹ dicit. uideo celos
apertos et filiū hominis stan-
tem a dextris dei. Quid est q̃
hūc marcus sedētē stephan⁹
vero stantē se videre testat̃?
Sed scitis fr̃es q̃a sedere iudi-
cātus est. stare vero pugnātis
vel adiūātis. Quia g̃ redē-
ptor noster assumptus in celū
et nunc oīa iudicat: et ad ex-
tremū iudex oīum venit: hūc
post assumptionē marc⁹ sedē
describit. q̃a post ascensionis sue
gl̃am iudex in fine videbit̃.
Stephan⁹ uero hūc labore cer-
tamis posit⁹ stātē uidit quē ad
iutorē habuit. q̃a ut iste i tra-

psecutorū infidelitatē vicent
 p illo de celo illi⁹ grā pugna
 uit. Seq̃t illi autē pfecti p̃dica
 uerūt vbiq; dñō coopante et
 p̃monē cōfirmāte sequentibus
 signis. Quid in his cōsiderādū
 est. qd̃ memorie cōmendādū
 nisi qd̃ p̃ceptū obedientia, o
 bedientiam vero signa secuta
 sunt. **S**z qz auctore deo bre
 uiter lectionem euangelicā ex
 ponendo transcurimus. restat
 vt aliqd̃ de ipsa tāte cōsidera
 tione sollemnitate dicamus.
 Hoc autē nobis p̃mū queren
 dū est. quidnā sit q̃ nato dñō
 apparuerūt āgel. et tñ nō legū
 tur in albis vestib⁹ apparuisse
 ascēdēte aut dñō missi angeli
 in albis legunt̃ vestib⁹ appa
 ruisse. Sic etenī scriptū est. Vi
 dentibus illis eleuatus est. et
 nubes suscepit eū ab oculis
 eorū. Cumq; intuerēt in celum
 euntē illū. ecce duo viri stete
 rūt iuxta illos i vestib⁹ albis
 In albis autē vestibus gaudiū
 et sollemnitas mētis ostēditur.
 Quid est ergo q̃ nato dñō nō
 in albis uestibus, ascēdente
 aut dñō in albis uestibus āge
 li apparēt. nisi q̃ tūc magna so

lētitas āgelis facta ē. cū celū
 deus homo penetrauit. Quia
 nascēte dñō videbat̃ diuini
 tas humiliata. ascēdēte vero
 dñō est humanitas exaltata
 Albe etenī vestes exaltationi
 magis cōgruūt q̃ humiliatōi.
 In assumptiōe g̃ eius. angeli
 in albis vestib⁹ videri debue
 runt. Quia q̃ i natūitate sua
 apparuit deus humilis in ascē
 sione sua ostensus est hō sub
 limis. **S**ed hoc nobis ma
 gnopie fratres carissimi in hac
 sollemnitate p̃slandū ē. q̃a de
 letū ē hodierna die cyzogra
 phū dānatōis nostre. mutata
 est sententia corruptiōis nr̃e.
 Illa enī nat̃a cū dictū ē terra
 es et i terra ibis. hodie in celū
 iuit. Pro hac ipsa nāq; carnis
 nr̃e subleuatiōe p figurā bea
 tus iob dominū auem vocat
 Quia enī ascēsiōis eius my
 steriū iudeā nō intelligere cō
 spexit. de infidelitate eius sen
 tentiā p̃tulit dicēs. Semitam
 ignorauit auis. Avis enī recte
 appellat⁹ ē dñs. quia corpus
 carneum ad ethera librauit.
 Cum auis semitā ignorauit.
 quisquis eum ad celum ascē

disseñō credidit. de hac sollem-
nitate per psalmistam dicitur.
Eleuata est magnificētia tua
super celos. de hac rursus ait.
Ascendit deus in iubilatione.
et dñs in voce tube. de hac ite-
rum dicit. Ascendens in altū.
captiuā duxit captiuitatē. de-
dit dona hominibus. Ascen-
dens q̄ppe in altū captiuā du-
xit captiuitatē. q̄a corruptio-
nē nostrā virtute sue incorru-
ptionis absorbuit. dedit uero
dona hominibus. q̄z misso de
super spiritu alij sermonē sapi-
entie alij sermonē scientie alij
grām curatōnū alij genera lin-
guaꝝ alij interpretatōnē ser-
monū tribuit. Dedit ergo do-
na hominibus. De hac ascen-
sionis eius gloria etiam aba-
kuc ait. Eleuatus est sol. et lu-
na stetit in ordine suo. Quis
enim solis nomine nisi dñs et
q̄ lumen oīenī eccl'a designa-
tur? Quousq̄ enim dominus
ascendit ad celos? sancta eius
ecclesia aduersa mundi omni
modo formidauit. At postq̄
eius ascensio ē roborata est. a-
perte predicauit quod occulte
credidit. Eleuatus est ergo sol

et luna stetit in ordine suo. q̄z
cū dñs celū petit? sancta eius
eccl'a in auctoritate p̄dicatio-
nis excreuit. hinc eiusdē eccl'e
voce p salomonem d̄r. Ecce
iste venit saliens in mōtibus
et trāsilens colles. Cōsidera-
uit nāq̄ tātoꝝ op̄eꝝ culmina
et ait. Ecce iste venit saliens
in mōtibus. Veniendo q̄ppe
ad redēptionē nostrā q̄dā)
ut ita dicā salt? dedit. Vultus
fratres carissimi ip̄os eius sal-
tus agnoscere? De celo venit
in utero. de utero venit in pre-
sepe. de p̄sepe venit in crucem
de cruce venit in sepulchrum.
de sepulchro redit in celū. Ec-
ce ut nos post se currere face-
ret? quosdā p nobis salt? mai-
festata p camē veritas dedit.
Quia exultauit in gigas ad
currentium iūā. ut nos ei dice-
mus ex corde. trahē nos post
te. currem? in odorē vnguen-
toꝝ tuoꝝ. Vnde fr̄es carissi-
mi oportet ut illuc sequamur
corde? ubi eū corpore ascēdis
se credim? Desidera terrena
fugam? n̄hil nos iā delectet
in infimis? q̄ p̄rēm habemus
in celis. Et hoc nobis est ma-
gnopere ppendendū? q̄a is q̄

placidus ascendit? terribilis redit. et quicquid nobis cum maius fuerit pcepit? hoc a nobis cum distinctione exigit. Nemo ergo indulta penitentie tempora par impendat nemo curam suam dum valet agere negligat. Quia redemptor noster tanto in iudicium distinctionis venit? quanto nobis ante iudicium magnam patientiam progauit. Hec itaque vobiscum fratres agite. hec in mente sedula cogitatione versate. Quamuis adhuc rerum perturbacionibus aimus fluctuet? iam tamen spei vestre anchoram in eternam patriam fugite. intentionem mentis in vera luce solidate. Ecce ad celum ascendisse dominum audiuimus. Hoc ergo seruemus in meditatione? quod credimus. Et si adhuc hic tenemur infirmitate corporis? sequamur tamen eum passibus amoris. Non autem desinit desiderium nostrum ipse qui dedit iesus christus dominus noster. Qui uiuit et regnat cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia secula seculorum.

Lectio sancti euangelij secundum iohannem. Ca. xiiii.

In illo tempore dixit ie-

sus discipulis suis. Si quis diligit me? sermonem meum seruabit. et ad eum veniemus. et mansionem apud eum faciemus.

Omelia lectionis eiusdem habita ad populum in basilica sancti petri die sancto pen-

Ithecostes. xxx.

Ibet fratres carissimi euangelice uerba lectionis sub breuitate transcurrere. ut post diutius liceat in contemplatione tante sollemnitatis immorari. Hodie namque spiritus sanctus repentinum sonitum super discipulos venit. mentesque carnalium in suum amorem permouit. Et foris apparentibus linguis igneis itus facta sunt corda flammata. quia dum deum in ignis uisione susceperunt? per amorem suauiter arserunt. Ipse namque spiritus sanctus amor est. Unde et iohannes dicit. deus caritas est. Qui ergo mentem integram deum desiderat? perfectior iam habet quem amat. Neque enim quisque posset deum diligere? si eum quem diligit non haberet. Sed ecce si quis vestrum requirit an diligat deum? tota fiducia et securam mentem respondet. diligo. In ipso autem lectionis exordio audistis

quid veritas dicat. Si quis diligit me? sermonem meum servabit. Probatio ergo dilectionis exhibitio est operis. Hinc in epistola sua idem iohannes dicit. Qui dicit diligo deum? et mandata eius non custodit? mendax est. Vere enim diligimus? si ad mandata eius? a nostris nos voluptatibus coartamus. Nam qui adhuc pillicata desideria disiluit? perfectio deum non amat. quia ei in sua voluntate contra dicit. **E**t pater meus diliget eum. et ad eum veniemus. et mansionem apud eum faciemus. Pensate fratres carissimi quanta sit ista sollemnitas habere in cordis hospicio aduentum dei. Certe si domum nostram quicquid diues aut prepotens amicus intraret? omni festinatio domus tota mudaretur. ne quid fortasse esset quod oculos amici intrantis offenderet. Tergat ergo sordes pravi operis? quod deo preparat domum mentis. Sed videte quid veritas dicat. Veniemus. et mansionem apud eum faciemus? In quodam etenim corda venit. et mansionem non facit. quia per concupcionem quidem dei respectum percipiunt. sed temptatoris

tempore hoc ipsum quod concupiti fuerunt? obliuiscuntur. Sic quod ad perpetranda peccata redeunt ac si hec minime planxissent. Qui ergo deum vere diligit? qui eius mandata custodit? in eius corde dominus et venit et mansionem facit. quia sic eum amor diuinitatis penetrat? ut ab hoc amore temptationis tempore non recedat. Ille ergo amat cuius videlicet mentem delectatio praua ex consensu non superat. Nam tanto quisque a supremo amore disingit? quanto inferius delectatur. Unde et adhuc subdit. Qui non diligit me? sermones meos? Tenet. Ad vosmetipsos ergo fratres carissimi introitus redite si deum uere amatis? exquirete. Nec tamen sibi aliquis credat. quicquid sibi animus sine operis at testatione respondet. de dilectione conditoris lingua mens et vita requirant. Numquam est dei amor ociosus. Operatur etenim magna si est. si vero operari remittit? amor non est. Et sermonem quem audistis non est meus. sed eius qui misit me pater. Scitis fratres carissimi quia ipse qui loquitur?

vnigenitus filius verbū patris
ē et q̄ a serpō nō loquūt. Ideo
sermo quē loquūt filius? nō ē
filij sed patris. q̄a ip̄e fili? ver-
bum est patris. hec locutus sum
uobis apud uos manēs. Quā-
do nō maneret apud eos? qui
ascensurus p̄mittit dicens. ec-
ce ego uobiscum sum omib?
diebus vsq; ad cōsummatio-
nē seculi. Sed verbū incarna-
tū et manet et recedit. Recedit
corpore. manet diuinitate.
Apud eos ḡ tunc se māfisse
phibet? q̄a qui uisibili semp
potestate p̄ns erat? corpali nā
uisione recedebat. ¶ Parach-
tus autē spūs sanct? quē mittet
pater in nōie meo? ille uos do-
cebit d̄nia et suggeret uobis
omnia quecūq; dixerō uobis.
Nostis plurimi fr̄es mei quod
greca locutiōe pachus latina
aduocatus d̄r. vel cōsolator.
Qui idcirco aduocat? d̄r. q̄a
p̄ errore delinquētū apud tu-
sticiā patris inuenit. q̄ vnus
substāne cū patre et filio exo-
rare p̄ delinquētib? phibetur
quā eos q̄s repleuerit? exorā-
te? facit. Vñ et paulus dicit.
Ip̄e enim spūs postulat p̄ no-

85
bis gemitibus inenarrabilib?
Minor vero ē q̄ postulat? q̄s
qui postulat. Quomō ḡ spūs
postulare d̄r. q̄ minor non est?
Sed ip̄e spūs postulat? q̄a ad
postulādū eos q̄s repleuerit in-
flāmat. Cōsolator autē idem
spūs vocat. q̄a de peccati p̄pe-
tratiōe merētib? dū sp̄e uenie
p̄parat? ab afflictione tristitie
mētē leuat. de q̄ recte p̄mittit.
Ip̄e uos docebit oīa. Quia nī
si idē spūs cordi assit audiē-
tis? ociosus est sermo doctoris.
Nemo ḡ docētī hominī tribu-
at? quod ex ore docētis intelli-
git. Quia nisi intus sit q̄ doce-
at? doctoris lingua exten? in-
uacuum laborat. Ecce unā lo-
quētis vocē om̄s p̄ter audi-
tis. nec tñ parit sensum audite
vocis percipitis. Cū ḡ vox dis-
par nō sit? cur in cordibus ve-
stis dispar est vocis intelligē-
tia. nisi q̄a p̄ hoc quod vox lo-
quētis cōmunī admonet? ē
magister interior. q̄ de vocis
intelligētia q̄sdā specialit̄ do-
cet? De hac vnctiōe spūs nū-
sus p̄ iohāne d̄r. Sicut vnctio
eius docet uos de oībus. Per
uocem ergo non instruitur? qñ
mens per spiritum nō igitur.

Sed cur ista de doctrina homi-
nū loquimur? quādo et ipse cōdi-
tor nō ad eruditiōē hominis
loquit? si eidē hominī per vñ-
ctiōē spūs nō loquat? Certe
cain pri? q̄ fricidū opere per-
petraret? audiuit peccasti quie-
sce. sed q̄a culpis suis exigen-
tibus voce est ammonitus nō
vñctiōe? audire verba dei po-
tuit. sed seruare otempfit. Re-
quīrendū vero nobis est? cur
de eodem spiritu dicat. sugge-
ret vobis oīa. cū suggerere so-
leat esse minoris. Sed q̄a sug-
gerere aliqñ dicimus submi-
nistrare? inuisibilis spūs sug-
gerere dicit? nō q̄ nobis scienti-
am ab imo inferat? sed ab oc-
culto. Pacem relinquo vobis. Hic re-
linquo illic dō. Sequētibus re-
linq? pueniētibus dō. **E**cce
frēs carissimi verba sacre lecti-
onis sub breuitate discussim?
nūc in cōtemplatiōē tante fe-
stiuatatis animū trāfferamus.
Sed q̄a cū lectione euāgelica
vobis ē etiā actiū apostolo-
rū lectio recitata? ex ea g? ali-
quid in vsum nostre cōtēpla-

tionis trahamus. Audistis? et
enim q̄a spiritus sanctus sup
discipulos in igneis linguis
apparuit oīumq; linguaz sci-
entiam dedit. Quid scilicet
hoc miraculo designat. nisi q̄
sancta eccl'a eodem spiritu re-
pleta oīum gentiū erat locutu-
ra? Quī uero cōtra deū turrim
edificare conati sunt? cōiōnē
vñtus ligue pdiderūt. In his
aut q̄ deū humili? metuebāt?
lingue oīs vñte sunt. Hic g?
humilitas virtutē meruit. illic
superbia cōfusiōē. Sed que-
rendū nobis est? cur spūs san-
ctus patri et filio coeternus in
igne aparuit. cur in igne simul
et linguis. cur aliquādo in co-
lūba. aliquando vero in igne
mōstrat? cur sup vñgenitū fi-
liū apparuit in colūbe specie. et
super discipulos in igne. Ita
vt neq; super dominum veni-
ret in igne. neq; super discipu-
los monstraretur in columba.
Per quatuor itaq; hec que p-
posuimus? soluēdo redeamus
Patri namq; et filio coeternus
spiritus in igne monstratur?
quā incorporeus ineffabilis

atq; inuisibilis ignis est deus
quia attestāte paulo deus n̄
ignis cōsumēs est. Deus q̄p-
pe ignis ē. quia per hūc pecca-
torū rubigo cōsumit̄. De hoc
igne ventas dīc. Ignem veni
mittere in terrā. et q̄d volo nī
si vt ardeat. Terra enī voca-
ta sunt corda terrena. que dū
semper infimas in se cogitati-
ones cōgerūt. a malignis spi-
ritibus cōculcant̄. Sed ignem
dñs in terrā mittit. cū a filatu
sancti spūs cor carnaliū incen-
dit. Et terra ardet. cū cor car-
nale in suis p̄s voluptatib⁹
frigidum reliq̄t cōcupiscētiās
presentis seculi. et incēdit ad
amorzē dei. Bene ergo in igne
apparuit spūs. quia ab omni
corde quod replet. torporem
fingoris excutit. et hoc in desi-
derio sue eternitatis accēdit.

In igneis autem linguis mō-
stratus est q̄a idem spiritus
coeternus est filio. et habet co-
gnatiōē maximā lingua cū
verbo. Verbum q̄ppe patris
est filius. et quia vna est spi-
ritus et verbi substantia. idē
spūs monstrari debuit in lin-
gua. vel certe quia per linguā

86
pcedit verbū. in lingua appa-
ruit spūs. quia quisq̄s sancto
spū tangit. dei verbū id ē vni-
genitū filiū cōfitē. Et negare
dei verbū nō valet. q̄a iā san-
cti spūs linguā habet. Vel in
linguis igneis apparuit spirit⁹
quia oīs q̄s repleunt. ardē-
tes panter et loquentes facit.
Linguas igneas doctores ha-
bent. q̄a dū deū amando p̄di-
cant. corda audietū inflam-
mant. Nā ociosus sermo do-
centis est. si p̄bere nō valet in-
cendium amoris. Hoc doctri-
ne incēdium ab ip̄o ventatis
ore cōceperāt. q̄ dicebāt. Nō
ne cor nostrū ardens erat i no-
bis cum loq̄retur in uia et ape-
riet nobis scripturas. Ex au-
dito q̄ppe sermone inardescit
animus. torporis fngus rece-
dit. fit mens in superno deside-
rio anxia. a cōcupiscētiis terre-
nis aliena. Amor verus qui
hāc repleunt in fletibus cruci-
at. sed dū tali ardore cruciat.
ipsis suis cruciantibus pascit.
Audire ei libet p̄cepta celesti-
a. et quotmādati istituit. q̄si
tot facibus inflāmat. et que
torpebat prius per desidena.
ardet postmodum per verba.

Vnde bene pmosen dicit. In
textera ei⁹ ignea lex. In fini-
stra q̄ppe re pbi. qui et ad fini-
stram ponēdi sunt. textra aut
dei appellant electi. In textera
ergo dei lex ignea est. q̄a ele-
cti mādata celestia nequa q̄
frigido corde audiunt. sed ad
hoc amoris intami face inar-
descūt. Sermo ducit ad aurē.
et mens eorū sibi met irata ex
interne dulcedinis flāma cō-
cremat. ¶ In columba vero
spūscū et i igne mōstrat⁹ ē
quia om̄s q̄s repleunt sim-
plices et ardentes facit. Sim-
plices puritate. ardētes emu-
latione. Neq̄ enī placere deo
aut simplicitas sine zelo. aut
zelus sine simplicitate potest.
hinc ip̄a veritas dicit. Estote
prudentes. sicut serpentes. et
simplices sicut columbe. Qua
in re notādū est q̄ discipulos
suos nec de columba sine ser-
pente nec de serpente sine colū-
ba voluit domi⁹ ammonere.
quatenus et columbe simpli-
citatem astuta serpentis accē-
deret. et serpētis astutiā colū-
be simplicitas tēperaret. Hinc
paulus ait. Nolite puen effici

senfibus. Ecce prudentiā ser-
pentis auduimus. nūc de sim-
plicitate colūbe moneamur.
s̄ malicia puih estote. Hinc
de beato iob d̄r. Erat vir sim-
plex et rectus. Que est autem
rectitudo sine simplicitate. aut
que simplicitas sine rectitudi-
ne. Quia g^o et rectitudinē do-
cet iste spūs et simplicitatem.
et in igne mōstrari debuit et i
columba. quatenus omne cor
quod eius gratia tangitur. et
māfuetudinis lenitate trāq̄llū
et zelo iusticie accensum fiat.
¶ Ad extremū vero queren-
dū est. cur in ipso redemptore
nostro mediatore dei et homi-
nū p columbā apparuit. i disci-
pulis vero p ignē. Certe vni-
genitus filius iudex est gene-
ris humani. sed q̄s eius iusti-
ciā ferret. si prius q̄ nos p mā-
fuetudinē colligeret. culpas no-
stras per zelū rectitudinis ex-
aminare voluisset. Homo g^o
p hominibus factus mitē se
hominibus prebuit. Noluit
peccatores ferre. sed colligere
Prius voluit mansuete corn-
pere. ut haberet q̄s post modū
i iudicio saluaret. In colūba g^o

super eum apparere debuit spiritus. qui non veniebat ut peccata iam per zelum percuteret: sed adhuc per mansuetudinem tolleretur. At contra super discipulos in igne debuit sanctus spiritus demonstrari: ut hi qui erant simpliciter homines atque ideo peccatores eos contra semetipsos spiritualis feruor accenderet. et peccata quibus deus per mansuetudinem parceret: ipsi in se per penitentiam punirent. Nec ipsi quippe esse poterant sine peccato. qui adhuc adherabant celesti magisterio iohanne attestante qui ait Si dixerimus quia peccatum non habemus: nos ipsos seducimus et veritas in nobis non est. In igne ergo venit in hominibus in columba vero apparuit in domino. quia peccata nostra que pie dominus per mansuetudinem tolerat: nos per zelum rectitudinis debemus caute conspiciere. et ardore semper penitentiae cremare. Igitur per columbam spiritus in redemptore monstratus est. per ignem vero in hominibus. quia quanto nobis nostrum iudicis facta est seueritas temperata: tanto erga se debet fieri nostra infirmitas accen-

sa. Quatuor itaque propositionum expleta ratione: ad dona eiusdem spiritus contemplanda transeamus. de isto quippe spiritu scriptum est. Spiritus eius ornauit celos. Ornamenta enim celorum sunt virtutes predicantium. Que videlicet ornamenta paulus enumerat dicens. Alii datus per spiritum sermo sapientie. alii sermo scientie secundum eundem spiritum. alii fides in eodem spiritu. alii gratia sanctorum in uno spiritu. alii operatio virtutum. alii prophetia. alii discretio spirituum. alii genera linguarum. alii interpretatio sermonum. hec autem omnia operatur unus atque idem spiritus: diuinus singularis. prout uult. Quot ergo sunt bona predicantium tot sunt ornamenta celorum. Hinc rursum scriptum est. verbo domini celi firmati sunt. et spiritu oris eius omnis uirtus eorum. verbum enim domini filius est patris. sed eosdem celos videlicet sanctos apostolos ut tota simul sancta trinitas ostendatur operata: repetere de sancti spiritus diuinitate adiungitur. Et spiritus oris eius omnis uirtus eorum.

Celoz ergo virtus de spiritu
sumpta est. quia mundi huius
potestatibus contrarie non pre-
meretur. nisi eos sancti spiritus
fortitudo solidasset. Quales
namque doctores sancte ecclesie
ante aduentum huius spiritus fu-
erit. sancti. et post aduentum illi
cuius fortitudinis facti sunt. con-
spiciuntur. Certe iste ipse pastor
ecclesie ad cuius sacratissimum
corpus sedemus. quante debili-
tatis quanteque formidinis ante ad-
uentum spiritus fuerit. ancilla o-
stiana requisita dicat. Vna
enim muliens voce percussus
dum mori timuit. vitam nega-
uit. Et tunc petrus negauit in
terra. cum latro confiteretur in cruce.
Sed vir iste tante formidinis
qualis post aduentum spiritus
existat. audiamus. sit quiescentis
magistratus atque seniorum celsis
denuntiat apostolis. ne in nomine
iesu loqui debeant. petrus magna
auctoritate respondit. obedire
oportet deo. magis quam homini-
bus. Et rursus. si iustum est in
conspectu dei uos peti. audire quod
deus iudicabit. Non enim possumus
que uidimus et audiimus.
non loqui. Et illi quidem ibant

gaudetes a conspectu concilij.
quoniam digni habiti sunt pro nomine
iesu contumeliam pati. Ecce gau-
det petrus in uerbis. quod ante
in uerbis timebat. et quod prius
ancillam uoce requisitus timuit
post aduentum sancti spiritus vires
principium celsus premit. Liber
oculos fidei in uirtute operis
huius attollere. atque sparsim
patres testamenti noui ac ve-
tens considerare. Ecce apertis
eisdem oculis fidei dauid amos
danielis petrum paulum matheum
intueor. et sanctus iste spiritus
qualis sit artifex considerare uolo.
sed in ipsa mea consideratione de-
ficio. implet namque cytharedum
puerum et psalmistam facit. Im-
plet pastorem armentarium sico-
meros uellicatorem. et prophetam
facit. Implet abstinentem puerum.
et iudicem senem facit. Implet pi-
scatorem. et predicatorem facit.
Implet persecutorem. et doctorem
gentium facit. Implet publica-
num. et euangelistam facit. O qua-
lis est artifex iste spiritus. nul-
la ad discendum mora agit.
in omne quod uoluerit moratur
ut tetigerit. mentem docet. solum
quod tetigisse docuisse est. Nam

humanū animū subito vtil-
lustrat. imutat. abnegat hoc
repēte qđ erat. exhibet repēte
qđ nō erat. Pēsemus scōs pze
dicatores nros qles hodie-
na die reppent' qles fecit. Cer-
te qđ in vno cōclauū p iudeoz
metu residebant' natūitatis
sue singuli linguā nouerāt. et
tñ nec ea ipā ligua quā noue-
rāt. a pte chzntū loqđ psume-
bāt. Venit spūs. et in ore eos
p diuerfitatē liguarū docuit.
In mente aut ex auctoritate
roborauit. Ceperūt et in alie-
na chzntū loqđ. qđ de illo prius
et in sua ligua loqđ metuebāt.
Inflāmatū etenī cor despectit
tozmeta corpis qđ āte metue-
bat. Vicarvī carnalis formi-
dinis. p amore cōditionis. Et
quī prius fuī aduersariis sue
cūbebāt formidie. eis iā pē-
rāt auctoritate. Quī g in tāte
eos celsitudinis culmē erexit.
qđ aliud dixeri. nisi qđ mētes
terrenozū hominū celū fecit.
Pēsate frēs carissimī post
incarnationem vnigeniti filij
dei qlis sit hodierna sollenni-
tas de aduentu spint' sancti.
sicut enī illa. ita quoq; et hec

ē honorabilis. In illa quippe
deus in se permanēs suscepit
hominem. in ista vero homi-
nes venientem de super susce-
perūt dñi. In illa deus nat' ali-
ter fact' ē hō. in ista homiēs
facti sunt per adoptionē dñi.
Si ergo manere carnales in
morte nolumus. hūc frēs ca-
rissimī viuīficantem spīritum
nescit. dicit fortasse aliquis
carnali apud se cogitatione.
qmodo diligere valeo? quē
ignoro? Hoc et nos ccedim?
qā mens visibilibus intenta
videre nescit inuisibilē. Nul-
la enim nisi visibilia cogitat
eaq; et cū nō agit eozū ima-
gines intro? trahit. dumq;
in imaginibus corporis iacet
furgere ad incorporea nō va-
let. Vnde fit. vt tanto deteri-
us creatorem nesciat. quāto
in cogitatione sua familiar?
corporea creaturā portat. Sz
cū deū videre nō possumus.
habemus aliqd qđ agamus
Vnde magis inter fiat quo
ad eū nre intelligentie ocul?
veniat. Certe quē in se vide-
re nullo mō valemus. hūc in-
seruīs fuīs videre iā possum?

Quos dū mira cōspicimus a-
gere certū nobis fit in eorū mē-
tibz deū habitare. In re autē
incorporea a rebus corporeali-
bus vsū trahamus. Nemo
etenī nrm orientē clare solē in-
spera illius intēdēdo valet cō-
spicere. qz tēsi in ei⁹ radijs ocu-
li reuerberāt. Sed sole illustra-
tos mōtes aspiciamus. et quia
iā sol ortus ē videmus. Quia
ergo solē iusticie in seipso vide-
re nō possum⁹ illustratos mō-
tes clantate illius videamus.
fāctos videlicet apostolos q̄
virtutibus emicant miraculis
coruscāt. q̄s nati solis clantaf
pfudit. et cū in se ipso fit inuisi-
bilis per eos nobis quasi per
illustratos mōtes. se visibilē
prebuit. Virtus enī diuinitatis
in se quasi sol in celo ē. Virtus
diuinitatis in hominib⁹ sol in
terra. Solē ergo iusticie intuea-
mur in terra quē videre nō pos-
sum⁹ in celo. Vt dū in offenso
pede opis p hunc gradimur in
terrā. ad intueđū illū quādoqz
oculos et in celū leuem⁹. Sed
in offenso pede iter nostrū in ter-
ra agit. si deus ac pxim⁹ inte-
gra mēte diligat. Nec dñs e-

nī vere sine pxio nec pximus
vere diligit sine deo. Hinc est
qz sicut in alio sermōe iā dixi-
m⁹. idē spiritus secūdo legitur
discipulis dat⁹. Prius a dño i
terra regente. postmodū a dño
celo presidēte. In terra quippe
vt diligat pxim⁹. e celo vero
vt diligat deus. Sed cur prius
in terra postmodum e celo. nisi
qz patēter datur intelligi quia
iuxta iohānis vocē q̄ frēm nō
diligit quē videt deum quem
nō videt qmō potest diligere.
Diligamus ergo proximū frē-
tres amemus eū. q̄ iuxta nos
ē. vt peruenire valeamus ad
amorē illius q̄ super nos ē. Me-
ditē mēs in pximo. qd exhibe-
at iudeo. vt perfecte merea-
mur i deo gaudere cū proxio.
Tunc ad illā supne frequēte
leticiam perueniemus. de qua
nūc sciti spiritus pignus acepi-
mus. Ad istū finem toto amo-
re tendamus. in quo sine fine
letabimur. Ibi supernorum ci-
uū societas sancta. ibi solle-
nitas certa. ibi requies secura
ibi pax vera que nobis iā nō
relinquitur sed datur. per do-
minum.

Lectio sancti euāgelij secū
dum lucam. Ca. xiiij.

In illo tempore dicebat
iesus turbis similitudinē
hanc. Arborē fici habebat quī
dam plantatā in uinea sua. et
venit querēs fructū in illa. et
nō inuenit. dixit autē ad cultorē
vinee. Ecce anni tres sunt
ex quo uenio qrens fructū. et

Omnia lectiōis eiusdē ha
bita ad pp̄m i basilica san
cti lauretū martiris. xxxi.

Dominus et redemptor
noster per euāgelij suū
aliquādo verbis loquit̄. ali
quādo rebus. aliquādo ver
bis aliud. atq; aliud rebus. a
liquādo autē hoc verbis qd
rebus. Duas etenim res ex euā
gelio fratres audistis. ficulneā
infructuosā. et mulierē cur
uā. et utroq; rei est pietas im
pensa. Illud autem dixit per si
militudinē. istud egit p exhi
bitionē. Sed hoc significat fi
culnea infructuosa. quod mu
lier inclinata. et hoc ficulnea re
seruata. quod mulier erecta.
dominus vinee tertio venit
ad ficulneā. et fructum mīme
inuenit. et mulier que erecta

est. decem et octo annis fuerat
curua. hoc aut. x. et viij. ānoꝝ
numerū signat. q; tertio dñs
vinee ad ficulneā infructuosā
venisse perhibet. Quia ergo p
mittendo summatim totā per
strinxim. iā per lectiōis ordi
nē singula differamus. Arbo
rē fici habebat qdā plātātā i
vineā sua. et venit qrens fru
ctū in illa. et nō inuenit. Quid
arbor fici nisi humanā natu
rā designat. Quid mulier in
clinata nisi eādē naturā signi
ficādo denūtiat. Que et bene
plātata est sicut ficus. et bñ
creata sicut mulier. sed in cul
pam pp̄ria sponte lapsa neq;
fructum seruat operatiōis ne
q; statum rectitudinis. Ad pec
catū q;pe ex voluntate corru
ens qā fructū obediētie ferre
noluit. statū rectitudinis amī
sit. que ad dei similitudinē cōdita
dū in sua dignitate nō p̄stuit.
q; plātata v̄l creata fuerat ser
uare cōtēpsit. Tertio dñs vi
nee ad ficulneā venit. qā na
turā gñis hūani añ legē sub
legē sub gratia expectando
ammonendo uisitando requi
siuit. Dixit ad cultorē vinee.

Ecce anni tres sunt ex quo ve
ni fructum querens i ficulnea
hac. et non inuenio. Venit an
te legem qz parcendo sustinuit
quia per naturalem intellectū
quid vnus quisqz exemplo sui
qualiter erga pximum agere
debuisset. innotuit. Venit in
lege. quia precipiendo docuit.
Venit post legem p gratiā qz
pietatis sue presentiam exhi
bendo monstrauit. Sz tamen
in tribus annis fructum se nō
inuenisse conuenitur. quia q
rundam pzauiorum mentes.
nec inspirata lex naturalis cor
rigit. nec precepta erudiunt.
nec incarnationis eius mira
cula conuertunt. Quid vero
per cultorem ficulnee nisi pre
positorum ordo exprimitur?
Qui dum presunt ecclesie. nū
mirum dominice vinee curā
gerunt. Huius enim vinee pi
mus cultor petrus apostolus
extitit. Hunc nos indigni se
quimur. in quantum pro eru
ditioe nostra. docendo. predi
cādo. increpādo laboramus
Sz cū magnō iā timore audi
endū est. quod cultori dicitur.
succide eā. vt quid etiā terrā

occupat? Vn^o quisqz iuxta mo
dū suū inquātū locū vite pre
sentis tenet. si fructū bone ope
rationis nō exhibet. velut infru
ctuosa arbor terram occupat.
qz in eo loco i q ipse est alijs
operādis occasiōē negat. Sz
in hoc seculo potens quilibet si
fructū nō habet operatiōis bo
ne. etiā impedimentū prestat
ceteris. quia quicūqz sub ipso
sunt. exēplo pzauitatis illius
qsi vmbra peruersitatis ei^o p
munt. Stat desu p arbor infru
ctuosa. et subter terra stentis
iacet. Infructuose arboris desu
per vmbra densat. et solis radi
us ad terrā descēdere nequaquā
permittit. quia dum subiecti
quilibet patroni peruersi per
uersa exempla conspiciunt. ip
si quoqz infructuosi remanen
tes veritatis lumine priuant
tur. Et pressa verba calozē so
lis non aspicunt. quia inde re
manent adeo frigidi. vnde in
hoc seculo male protegentur.
Sed de hoc peruerso quolibet
potente pene iam requisitio de
onon est. Postqz enim se per
didit. querendum solummo
do est cur et alios premit. Vñ

bñ eiusdē vinee dñs dicit. vt
qd etiā terrā occupat. Terrā
q̄ppe occupat. q̄ mentes ahe-
nas grauat. Terrā occupat. q̄
locū quē tenet i bonis opibuf
nō exercet. Sz tamē nīm est. p
talibus dēpcan. Nā cultoz vi-
nee qd dicat audiamuf. Dñe
dimitte illā. et hoc āno vsqz dū
fodiā circa illā. Quid ē circa
ficulneā fodere. nisi infructuo-
sas mentes increpare. Omnis
q̄ppe fossa in imo ē. et nimirū
increpatio dū mētē sibi demō-
strat. humiliat. Quoties ergo
aliquē de peccato suo corrip-
mus. q̄si ex culture debito circa
infructuosam arborē fodim⁹.
post fossionē vero quid dicat
audiamus. Et mittā cophi-
nū stercozis. Quid cophinus
stercozis nisi memoria pecca-
tor⁹. Peccata etenī carnis ster-
coza vocant. Vnde et p̄p̄he-
tā dī. Cōputruerūt iumēta in
stercore suo. Iumenta quippe
in stercore suo computrescere
ē. carnales q̄sqz i fetore luxu-
rie vitā finire. Nos itaqz q̄nēs
carnalē mētē de suis pecca-
tis increpamus. q̄nēs ad eius
memoriā uitia anteacta redu-

90
amus. q̄si infructuose arbori
cophinū stercozis versamus.
vt maloꝝ que egit. recolat. et
ad cōpūctionis grāz q̄si de fe-
tore pinguescat. Mittit ergo
cophinus stercozis ad radicē
arboris. q̄n p̄auitatis sue cō-
fuentia tangit memoria cogi-
tationis. Cūqz se p̄penitentiā
ad lamenta mēs excitat. cū-
qz ad bone operationis gratiā
reformat. quasi p̄ tactū sterco-
ris redit ad fecunditatē operis
radix cordis. Plāgit quod fe-
cisse se meminit. displicet sibi
qualē fuisse se recolit. Intentio
nē oīra se dirigit. atqz ad me-
liora animū accendit. Ex fetore
ergo ad fructū reuiuiscit ar-
bor. qz de consideratione pec-
cati ad bona se opa resuscitat
animus. Et sunt plerūqz qui in
crepationes audiunt. et tamē
ad penitentiā redire oīemnit.
et infructuosi deo in hoc secl'o
vires stant. Sed audiamus
qd ficulnee cultoz adiūgat. Si
qdē fecerit fructū. sinat. in fu-
turo eā succides. Quia p̄fecto
q̄ hic non vult ad fecunditatē
pinguescere per increpationē.
illuc cadet num iā resurgere p

penitentia nō valet. et in futuro
succidet. q̄uis hic sine fructu
vindis stare videat. **E**rat
aut̄ docens in signagoga sab
batis. et ecce mulier que habe
bat sp̄m infirmitatis annis
decē et octo. Paulo ante iam
diximus. q̄a hoc erat tm̄ ad
uentus dñi ad infructuosam
ficulneā quod. x. et viij. añoz
numerus ad curuā mulierem
signat. Sexto enī die homo
factus est. atq; eodē sexto die
opa dñi cūcta p̄fctā sūt. sena
rius aut̄ numerus in trigonū
ductus. x. et viij. facit. Quia
ergo homo q̄ sexta die factus
est perfecta opera habere no
luit. sed ante legem sub lege.
atq; in exordio inchoātis gra
tie infirm⁹ extitit. x. et viij. an
nis curua fuit mulier. Et erat
inclinata. nec omnino poterat
fursum respicere. Omnis pec
cator terrena cogitās celestia
nō requirens fursum respicere
nō valet. quia dum desideria
inferiora sequitur. a mētis sue
rectitudine curuat̄. et hoc sem
per videt̄. quod sine cessatiōe
cogitat. Ad corda vestra fra
tres carissimi redite quid ho
nis omnibus in cogitationib⁹

vestris voluatis semper aspi
cite. Alius de honorib⁹. aliuf
de pecuniis. aliuf de prediorū
ambitu cogitat. Hec cūcta in
imo sunt. et quādo mens tali
bus implicat̄. ab status suū re
ctitudine flectit̄. Et quia ad
celestē desiderū nō affurgit q̄
si mulier inclinata fursum re
spicere neq; potest. Sequitur
Hanc cū videret vel vidisset
iesus. vocauit ad se. et ait illi.
Mulier dimissa es ab infirmi
tate tua. et imposuit illi manū
et cōfestim erecta est. Voca
uit. et erexit. quia illuminauit.
et adiunxit. vocat sed nō engit.
qñ quidem per eius grām illu
minamur. sed exigētibus no
stris mentis adiuan nō pos
sumus. plerūq; enī videmus.
que agēda sunt. sed hoc ope
nō implemus. Nitimur. et infir
mamur. mētis iudiciū rectitu
dinē aspiciat. et ad hāc op̄is for
tudo succūbit. q̄a nimis iā
de pena p̄cti ē ut ex dono q̄dē
possit bonū cōspici. s; tñ ab eo
q̄d aspiciat. et t̄gat p̄mentū re
pelli. v̄sitata etenī culpa obli
gat mentem. vt nequaq; fur
gere possit ad rectitudinem.

conat. et labit. q2 vbi spote
 diu perstitit. ibi et cu noluerit
 coacta cadit. bene de hac nra
 incuruatōe ex typo hūani ge
 nens p p salmistā dz. Incur
 uatus sum. et hūiliatus sum
 vsqz qz. contēplatus nāqz q
 ad supnā lucē intueā hō cō
 dit. fuerat. s3 peccatis exigē
 tib. foras missus mentis sue
 tenebras portat. supna nō ap
 petit. i infimis intēdit. celestia
 nequa qz desiderat. trena sem
 per in aīm versat. Hoc qd de
 suo genere doluit. i seipo excla
 mauit dicens. Incuruatus sum.
 et hūiliat. sum vsqz qz. Con
 tēplationē nāqz celestū pdēs
 si sola carnis necessana hō co
 gitaret. incuruat. et hūiliatus
 esset. s3 vsqz qz esset. Quē er
 go a supnis cogitationib. nō
 solū necessitas dicit s3 etiā vo
 luptas illicita stemit. non solū
 incuruat. s3 vsqz qz incurua
 t. ē. Hinc ali. ppheta de imū
 dis spiritibus dicit. Qui dixe
 rūt aīe tue incuruare vt trāsea
 mus. Recta quippe stat aīa.
 cū supna desiderat. neqz fle
 dit ad ima. S3 maligni spirit.
 cū hāc in sua rectitudine stare

91
 cōspiciūt. per eā trāfire nō pos
 sunt. Trāfire nāqz eoz ē. i im
 mūda illa desideria spgere. di
 cūt g. incuruare vt trāseam. q2
 si ipa se ad ima appetēda nō
 deīat. cōtra hāc illoz puer si
 tas nō latemus. ualescit. Et trā
 fire p eā nequeunt. quā cōtra
 se rigdā i supna intentōe per
 tinescūt. Nos ergo fratres ca
 rissimi nos viā malignis i no
 bis spiritib. dam. cū terrena
 cōcupiscimus. cū ad tēporalia
 appetēda curuamur. Pudeat
 ergo trena cōcupiscere. et dor
 sa mētū ascēdētib. aduersa
 ris p bere. Terrā semp intue
 tur q curuus ē. q pmo sit re
 dēpt. nō memīt. q ima quent
 Hinc etiā per moysen dz. vt
 q gibbo pmit. neqz ad sacer
 dotiū puebat. Et qd chnsti
 sanguie redēpti sum. mēbra
 eiusdē summi sacerdotis effi
 cūmur. Vñ nobis p petrū dici
 tur. Vos aut gen. electū. re
 gale sacerdotiū. Sed q gibbū
 tolerat. ima sp intue. A sacer
 dotiō g repellit. q2 qd solis
 terrenis intentus est ipse sibi
 testis ē q membrum summi
 sacerdotis non est. Hinc rur

fus pisces q̄ pennulas nō ha-
 bent: ab esu fidelis populi pro-
 hibent. Pisces q̄ppe qui pēnu-
 las habēt: squamaz dare sal-
 tus etiā sup aq̄s solent. Quid
 ergo pennatis piscib⁹ nisi ele-
 cte anime figurāt? Que p̄fe-
 cto sole in celestis ecclesie cor-
 pus trāseunt: que mō virtu-
 tum pennulis fulte saltus dare
 p̄ celeste desiderium sciunt. vt
 superna p̄ cōtemplationē ap-
 petāt. q̄uis in seipis iterum ex
 mortali carne relabant. **S**i
 ergo iam bona celestis patrie
 agnouimus: displiceat nobis
 fratres carissimi q̄ curui sum⁹
 Ponať añ oculos mulier cur-
 ua. et arbor infructuosa. Re-
 miniscamur maloz q̄ fecim⁹
 mittamus ad radicem cordis
 cophinū stercozis. vt tunc in
 retributiōis fructu pinguescat
 quod nobis hic p̄ penitentiā
 fatebat. Et si virtutū summa
 operari nō possumus: ip̄e deus
 n̄rō gaudet lamēto. Ex ip̄a ei
 iustitie inchoatione placebi-
 mus: q̄ iniusta que fecimus
 punimus. Nec mora erit i fle-
 tibus. q̄a tergēt citius transeū-
 tes lachrymas gaudia man-
 sura. Per dñm nostrum amē.

Lectio sancti euāgelij secū-
 dum matheū. Ca. xvi.

In illo tpe dixit iesus di-
 scipulis suis. Si q̄s vult
 post me uenire abneget semet
 ip̄m. et tollat crucem suā.

Omnia lectōis eiusdē ba-
 bita ad ip̄m i basilica san-
 ctoz p̄cessi. martiniani.

Quia dñs ac re. xxxij.
 dēptoz n̄r nouus homo
 venit in mūdū. noua p̄cepta
 dedit mūdo. vite enim nostre
 veteri in vitis enutrite cōtra
 rietatē opposuit nouitatis sue
 Quid enī vetus q̄d carnalis
 homo nouerat: nisi sua retine-
 re. aliena rapere si posset. cōcu-
 piscere si non posset. Sed cele-
 stis medicus singulis quibusq̄
 vitis obuiantia adhibet me-
 dicamēta. Nā sicut arte medi-
 cine calida frigidis frigida ca-
 lidis curāt: ita dñs n̄r otrana
 opposuit medicamēta peccatis
 vt lubricis otinētā. tenacib⁹
 largitatē iracūdis māfuetudi-
 nem. elatis p̄ciperet hūilitatē.
 Certe cum se seq̄ntibus noua
 mādata p̄poneret: dixit. Nisi
 q̄s renūtauerit oībus q̄possi-
 det: nō pōt meus esse discipu-

lus. Ac si apte dicat. Qui pvi
tā veterē aliena occupatis: p
noue cōuersatōis studiū. **ve**
stra largimini. Quid vero in
in hac lectōe dicat: audiam?
Qui vult post me venire: abne
get semetipsum. Ibi dī vt ab
negemus nra. hic dī vt abne
gem? nos. Et fortasse labori
osum nō ē: hōi relinqre sua. s3
ualde laboriosū ē relinquere
semetipm. Min? quippe ē ab
negare qđ habet. valde enim
multū ē: abnegare qđ est. Ad
se autē nobis venientibus dñs
pcepit: vt renūciemus nris. q2
qđcūq; ad fidei agonē uenim?
luctamē oīa malignos spūs
sumimus. Nil autē maligni spi
ritus in hoc mūdo ppiū possi
dēt. nudi gō cū nudo luctari de
bemus. Nā si vestitus qđcūq; cū
nudo luctat: citius ad terrā de
ijcet: qđ habet vñ teneat. Quid
enī sunt terrēa oīa: nisi quedā
corpis indūta? Qui gō oīa
diabolū ad certamē pperat:
vestimēta abijcat. ne succum
bat. Nihil in hoc mūdo amā
do possideat. nullas rerū labē
tū delectationes req̄rat. ne vñ
ad notū tegit: ad casum inde
teneat. Nec tm̄ sufficit nostra

92
relinqre. nisi reliquam? et nos
Quid ē qđ dicam? relinqmus
et nos? Si enī nosmetip̄os re
linqmus: qđibimus extra nos
vñ qđ ē qđ vadit. si se deseruit?
S3 aliud sum? p p̄m lapsi. a
liud p naturā cōditi. aliud qđ
fecim? aliud qđ facti sumus.
Relinquamus nosmetip̄os
quales peccādo nos fecim?.
maneamus nosmetip̄i qua
les p grāz facti sumus. Ecce
etenī qđ sup b? fuit. si cōuersus
ad chr̄stū hūilis factus ē: se
metip̄um reliquit. Si luxurio
sus quisq; ad cōtinentiā vitā
mutauit: abnegauit vñq; qđ
fuit. Si auarus qđcūq; ab re iam
desit: et largiri didicit. p̄pria
qđ prius aliena rapiebat. pro
cul dubio semetip̄m reliquit.
Ipe qđ dē ē p naturā sed nō est
ipe p malitiā. Hic enī scriptū
uerte impios et nō erūt. cōu er
si nāq; ip̄i nō erūt nō. q2 nō ē
erūt oīno ī essētia: sed scilicet
nō erūt ī impietatis culpa. Tūc
gō nosmetip̄os reliquam? tūc
nos abnegam? cū vitamur
qđ p vetustatē fuimus. et ad
hoc nitimur qđ p nouitatē vo
camur. P̄semus quō se pau
lus abnegauerat qđ dicebat.

uiuio aut iam non ego. Extinctus
quippe fuerat sensus ille persecu-
tor. et uiuere cepit predicator
pius. Si enim ipse esset pius. per-
fecto non esset. Sed qui se uiuere
denegat. dicat uero est quod sancta
uerba per doctrinam ueritatis cla-
mat. prius subdit. Uiuere
ro i me christus. Ac si apte di-
cat. ego quidem a memetipso ex-
tinctus sum. quia carnaliter non ui-
uo. sed tamen essentialiter mortuus
non sum. quia in christo spiritualiter
uiuio. Dicat ergo ueritas dicat.
Si quis uult post me venire. ab-
neget semetipsum. Quia nisi quis
a semetipso se faciat. ad eum qui
super ipsum est. non appropinquat
nec ualet apprehendere. quod ultra
ipsum est. si nescient mactare quod
est. Sic olerum plante transponunt
ut proficiat. atque ut ita dixerim
eradicant ut crescant. Sic reser-
pemia in terre admixtione de fi-
ciunt. et in reparatione sui generis
ulterior affurgunt. uero enim uide-
tur perdidisse quod erant. inde ac-
cipiunt hoc apparere quod non erant.
Sed qui iam se a uiciis abnegat
exquirende eius uirtutes sunt in
quibus crescat. Nam cum dictum est
qui uult post me venire abne-
get semetipsum. prius addit.

et tollat crucem suam quotidie. et se-
quatur me. Duobus etenim mo-
dis crux tollitur. cum aut per absti-
nentiam afficit corpus. aut per com-
passionem proximi affligit animum.
Pensemus qualiter utroque modo
paulus crucem suam tulerat. qui
dicebat. Castigo corpus meum
et in seruitutem redigo. ne forte
aliis predicans ipse reprobus ef-
ficar. Ecce in afflictione corpo-
ris audiuius crucem carnis
audiamus nunc in compassione pro
proximi crucem mentis. Aut enim
Quis infirmatur. et ego non infir-
mor. Quis scandalizatur. et ego
non uiroz. Perfectus quippe pre-
dicator ut exemplum daret ab-
stinencie crucem portabat in corpore
Et quia in se trahebat damna in-
firmitatis aliene. crucem por-
tabat in corde. **S**ed quia ipsis
uirtutibus quodam uita iuxta sunt
dicendum nobis est quod uirtuti ab-
stinencie carnis et quod obsideat
compassionem mentis. E uita nam-
que abstinentia carnis non nisi
uana gloria obsidet. quia dum te-
nuitas in corpore dum pallorem
uultu respicit. uirtus patefacta
laudatur. et tanto se celerius foras
fundit. quanto ad humanos oculos
per ostensum pallorem exiit.

Et plerūq; fit: vt hoc quod cā
dei agi credit: pro sol' hūanis
fauorib; agat. Qd̄ bene simō
ille significat: q̄ inuēt' in itine
re, crucē dñicā i āgana portat.
Alia q̄ppe onera in angana
portat: qñ p natūitatis studi
um aliqd̄ genit. Qui ergo per
simonē designat: nisi abstine
tes et arrogātes: q̄p abstine
tiā quidē carnē afficiunt. sed
fructū abstīniētie intus nō req̄
rūt. Crucē ergo dñi in āgana
simō portat. qz cū ad op' bo
nū ex bona volūtate nō ducit:
rē iusti sine fructu peccator ope
rat. Vñ isdē simon crucē por
tat: sed nō morit. qz abstinen
tes et arrogātes per abstinen
tiā quidē corpus afficiūt. sed
per desiderū glorie mundo vi
uūt. Cōpassionē vero aīmi ple
rūq; latēter obsidet pietas fal
sa vt hāc nōnūq; vsq; ad cō
descendendū vitij; pertrahat.
dū ad culpas quīq; nō debeat
cōpassionē exercere sed ze
lū. Cōpassio quippe bōi et re
ctitudō vitij; debet. vt in vno
eodēq; hoīe et diligamus bo
nū q̄ factus est: et persequa
mur mala q̄ fecit. Nedū cul

pasicaute remittim? nō iā p
caritatē cōpati sed p negligē
tiā cōcidisse videamur. **S**e
quit. Qui enī voluerit animā
suā saluā facere: pdet eā. et q̄
perdidit animam suam pro
pt me: saluā eā faciet. Sic di
cit fidei qui voluerit aīz su
am saluā facere pdet eā. et q̄
pdidit p̄pt me saluā faciet
eā. ach agricole dicat. frumē
tū si seruas pdis: si seminas: re
nouas. Quis enim nesciat q̄
frumētū cū in semine mittit: p
dit ab oculis in trā deficit. S; vñ
putrescat in puluere: in vi
rescat in renouatiōe. Quia vō
scā eccl'a aliud tps̄ habet p se
cutiōis. atq; aliud pacis: redē
ptor nī ipsa enī tēpora distin
guit in p̄ceptis. Nā p̄secutiōis
tpe ponēda est aīa. pacis aut
tēpore ea q̄ ampli' dñari p̄nt:
frangenda sunt desideria terre
na. vñ et nūc dī. Quid enī p
ficiat hominī si lucret totū mū
dū. se aut pdat. et detrimentū
suū faciat. Cū p̄secutio ab ad
uersarijs deest: valde vigilā
us cor custodiendū est. Nā pa
cis tpe qz licet viuere: libet e
tiā ambire. Que p̄fecto aua

ritia bene cōpescat? si ipse sta-
tus ambiētis sollicitate cōfide-
ret. Nā cur instet ad colligē-
dū qñ stare nō pōt tpe q colligē-
gat? Cursum g suum qsq cōfi-
deret. et agnoscat sibi posse suf-
ficere parua q hē. Sed fortas-
se metuūt ne in huius vite ita-
nere sumptus defit. longa nra
desideria increpat via breuis.
Incassum mltā portant? cū iu-
xta est quo pergit. **P**lerūq;
aut in auariā uicimus. s; ad-
huc obstat q; uias rectitudi-
nis minor tenemus custodia
pfectiōis. Nam sepe labentia
cūcta despicim? sed tñ adhuc
hūane uerecundie usu ppedi-
mur. ut rectitudinē quā serua-
mus in mēte? nūdū expmēre
ualeam? in uoce. Et tāto dei
faciē ad iustitie defensionē ne-
gligimus? qñto hūanas facies
cōtra iustitiā ueremur. S; huic
q; vulnen cōgnū subiūgit
medicamētū cum dñs dicit.
Qui me erubuerit et meos ser-
monez? hūc filius hominis e-
rubescet cū ueniet in maiesta-
te sua et patris et sctōz ange-
loz. Sed ecce nūc apud se ho-
mines dicunt. nos iam dñm
et sermones nō erubescimus.

quia apta in uoce pfitemur.
Quibus ego respondeo. q; in
hac plebe xpiana sunt nōnulli
q; xpm ideo cōfitem? q; cum-
ctos christianos esse cōspici-
unt. Nam si nomē xpi in tāta
hodie gl'a n esset? tot pfessores
xpi sancta eccl'a nō haberet.
Nō g ad pbatōnē fidei uox
sufficit pfessionis. quā defen-
dit a uerecūdia pfessio gñali-
tatis. Est tamē ubi se qsq; in-
terroget? ut in cōfessioe xpi se
uaciter pbet. si nō iā nomē
eius erubescat. si plene uirtute
mentis hūanū pudorē subdi-
dit. Certe enī persecutiōis tpe
erubescere poterāt fideles sub
stātis mudan. et dignitatibus
deici. uerbis? affligi. Pacis
aut tpe q; hec a nris psecuti-
onibus defunt? est aliud ubi
ostēdamur nobis. Veremur
sepe a pximis despicī. et digna-
mur iniurias uerbi tolerare. si
cōtingat iurgū fortasse cū pxi-
mo? erubescim? pōres satisfacere
Cor q; carne dū hui? uite
gl'am qrit? hūilitatē respu-
it. Et plerūq; tpe hō q; irascit?
discordāti sibi recōcilian appe-
tit. s; ire ad satisfaciēdū pōz eru-
bescat. Pensam? fctā uentatis

91
vt videamus quo iaceat no-
stre prauitatis actiões. Si eni
mēbra summi capitis sumus
imitari eū cū conectimur debe-
mus. Quid nāq; ad nrē eru-
ditiōis exemplū paulus egre-
gius p̄dicatoz dicit. Pro xpo
legatiōe fungimur tāq; deo ex-
ortate per nos obsecramus p̄
christo recōsiliamini deo. Ecce
inter nos et dñi discordiā pec-
cando fecim⁹. et tamē ad nos
deus suos legatos p̄nos misit.
vt nos ipsi qui peccauim⁹ ad
patrem dei rogati veniamus.
Erubescat ergo humana sup-
bia. cōfundat⁹ q̄sq; si nō satis-
faciat p̄or p̄ximo. qñ post cul-
pā nostrā vt ei recōsiliari de-
beamus? et ipse qui offensus
est legatis interueniētib; ob-
secrat deus. ¶ Seq̄t. Dico autē
vobis vere sunt aliq; hic stā-
tes qui nō gustabunt mortē?
donec videant regnū dei. Re-
gnū dei fratres carissimi nō se-
sp̄erint acro eloq̄o vēturū dī.
sed nōnūq; p̄sens ecclesia vo-
cat. Vnde scriptū est. Mittet
filius hominis angelos suos.
et colligent de regno eius om-
nia scandala. In illo q̄ppere-

gno scādala nō erūt? vbi p̄se-
cto re p̄bi nō admittūt. Quo
uideh̄cet exemplo colligit⁹? q̄
hoc loco regnū dei p̄sens ec-
clesia vocat. Et quia nōnulli
ex discipulis vsq; adeo in cor-
pore uicturi erāt? vt ecclesiam
dei cōstructā cōspicerēt? et cō-
tra mūdi huius gloriā erectā
cōsolatoria p̄missiōe nūc dī.
Sunt quidā de hic stātib⁹ qui
nō gustabūt mortē? donec vi-
deant regnū dei. Sed cū tanta
dñs subeūde mortis p̄cepta
ederet? quid necessariū fuit vt
ad hāc subito p̄missiōe ve-
nirēt? Quod si subtiliter attē-
damus? quāta dispensatione
pietatis agat agnoscam⁹. dis-
cipulis enī rudibus etiā de p̄-
senti vita aliq̄d p̄mittēdum
fuit. vt possint robustius in fu-
tura solidari. Sic israelitico po-
pulo ex egypti terra liberan-
do re p̄missiōis terra p̄mit-
tūt. et cū vocādus esset ad do-
na celestia? terrenis p̄missiō-
nibus suadet. Cur hoc? ut dū
esset aliq̄d quod de uicino per-
cipet? illud iā fidel⁹ crederet.
qđ de lōgi quo audire potuisset
Carnalis etenim p̄p̄us si parua

nō acciperet: magna nō crede-
ret. Omnipotens g̃ deus largi-
endo terrena suadet ad cele-
stia. vt p̃cipiens qđ videret:
sperare disceret qđ nūme uide-
bat. Et tāto solidior de inuisibi-
libus fieret: quāto eū ad spei
certitudinē visibilia p̃missa
fulcrēt. Vñ recte qđ per psal-
mistā dicit: dedit eis regiōes gē-
tium. et labores p̃p̃lorū posside-
runt. ut custodiāt iustificatiōes
eius et legē eius req̃rāt. Sic g̃
hoc loco rudib⁹ discipulis ve-
ritas loquēs videndū regnū
dei p̃mittit in terra. vt hoc ab
eis fidelius i celo p̃sumat.

Ex ip̃o itaq; regno qđ iam
videmus in mūdo esse subli-
matū: speremus regnū quod i
celo credim⁹ p̃cipiendū. Nam
sunt nōnulli q̃ xp̃ianitatis no-
mine censent. sed xp̃ianitatis
nō habent fidē. Sola esse visi-
bilia estimāt: inuisibilia nō ap-
petūt. q̃ nec esse suspiciāt. Ad
sc̃torū martyriū corpora p̃sisti-
mus fr̃es mei. Nūqđ isti car-
nem suā in mortē darent: nisi
eis certissime cōstitisset esse ui-
tam. p̃ qua mori debuissent.
Ecce q̃ ita crediderūt: miracu-

lis coruscāt. ad extincta nāq;
eorū corpora viuētes egn veni-
unt. et sanāt. Perun ueniūt et
ademonio vexant. Demoniaci
veniūt. et liberāt. Quomō
ergo viuūt illic vbi viuūt. si i
tot miraculis viuunt hic vbi
mortui sunt. Rem fr̃es dico
breuē verbo. sed nō puā me-
rito. quā religiosi q̃busdam
senioribus narrātib⁹ agnouit
Gothorū tēpore matrona q̃-
dā fuit valde religiosa. q̃ ad
horū martyriū eccl̃ā crebro ue-
niebat. Quadā die dū ex mo-
re ad orandū venisset: egredi-
ens duos stātes sub pegrino
habitu monachos inuenit. p̃-
egrimos credidit. dare eis alī
qđ elemosine p̃cepit. Sed p̃-
usq; eius erogator eis ad lar-
gendū elemosinā p̃p̃inq̃isset:
astiterūt illi vicinūs et dixe-
runt. Tu nos mō visitas nos
te i die iudiciū req̃rem⁹ et q̃c
qđ possumus p̃stabit⁹ tibi.
Quo dicto ab oculis eius ab-
lati sunt. Terra illa ad oran-
dū rediit. seseq; in lachrymis
p̃lix⁹ effudit. Et facta ē post
hoc tāto instātor in p̃ce: q̃to
certior de p̃missiōe. Si at iux-

95
ta pauli vocē est fides speran-
daꝝ substātia rezꝝ argumētū
nō apparentū. neqꝫ iam dici-
mus vt vēturā vitā credatis
q̄a ecce ipsi q̄ in illa uiuūt hu-
manis obtinibus visibiliter
p̄sentāt. Quod enī viden po-
test. melius dicit san q̄s credi
venturā ergo vitā nos domi-
nus magis voluit scire. q̄s cre-
dere. quī eos q̄s inuisibiliter
recipit. apud se viuere nobis
enā uisibiliter ostēdit. Hos ḡ
frēs carissimi in causa vestri
examinis quā cū districto iu-
dice habetis. patronos facite.
Hos in die tāti terroz illius
defensores adhibete. Certe si
apud quēdā magnū iudicē
causa q̄libet vestra esset die
crastino ventulanda. totus ho-
diemus dies in cogitatōe du-
ceretur. patronū vestra frater-
nitas q̄reret. magnisqꝫ p̄ci-
ageret. vt apud tātum iudicē
sibi defensor veniret. Ecce di-
strictus iudex iesus venturus
est tanti illius angeloz archā-
gelozqꝫ cōali terroz adhibe-
tur. in illo conuentu causa n̄ra
discutit. et tñ nos patronos
modo non requiramus. q̄s tunc

defensores habeamus. Assunt
defensores n̄ri sancti martires
rogari volunt. atqꝫ vt ita di-
xerim querūt. vt q̄rant. Hos
ergo adiutores vestre oratio-
nis quente. Hos p̄tectoꝝ
vestri reatus inuenite. q̄a ne
punire peccatores debeat. roga-
ri vult et ipse q̄ iudicat. Vñ
etiam longo tempore cōmina-
tur iram. et tamē misericordit̄
expectat. Sic aut nos et misen-
cordia eius resoueat vt nullo
modo negligētes reddat. Sic
peccata n̄ra p̄turbent. vt mēs
in desperatōe nō p̄ruat. Quia
et si p̄sumentes metuimus. et
metuentes speramus. eternum
regnum citius adepturi sumus
per eū qui uiuit et regnat deus
cū patre in vnitate spūs sancti
deus per oīa sc̄la sc̄loꝝ amē.

Lectio sancti euangelij se-
cundum lucā. Ca. vii.

In illo tempore rogabat
iesum q̄dam phariseus
vt manducaret cū illo. Et in-
gressus domū pharisei disci-
buit. Et ecce mulier q̄ erat. &c.

Comelia lectiōis eiusdem
habita ad pplm in basilica
sancti dementis. xxxiiij.

Aogtanti mihi de mane
magdalene penitentia
flere magis libet: quā aliquid
dicere. Cuius enī vel saxeum
pectus ille huius peccatricis la-
chryme: ad exemplum penitēdi
nō emolliat. Considerauit nā
quod quid fecit. et noluit modera-
re quid faceret. Super cōuiuā-
tes ingressa est. nō iussa venit.
inter epulas lacrimas obtulit.
discite quo dolore ardet: que
flere et inter epulas nō erube-
scit. Hanc vero quā lucas pec-
catricē mulierē iohānes man-
am nominauit: illā esse mari-
am credimus: de qua marcus
vñ. demonia eiecta fuisse te-
stat. Et quid per septē demo-
nia nisi vniuersa uita designā-
tur. Quia enī omne tempus
septē dieb⁹ cōprehēdit. recte
septenario numero vniuersi-
tas figurat. Septē g⁹ demonia
mana habuit: quā vniuersis ui-
cis plena fuit. Sed ecce quia
turpitudinis suae maculas as-
pexit: lauāda ad fontē misē-
cordie cucurrit. cōuiuātes non
erubuit. Nam quā semetipam
grauit erubescere intus nihil
esse credidit quod verecūdaret

foris. Quid ergo miramur frēs
mariā veniēte. an dñm susci-
piētem. dicā suscipiētem. an
trahētem. Melius trahētem
et suscipiētem. Quia nimirū
ip̄e eā p̄ misēcordiā traxit i-
tus: quod per māsuetudinē susce-
pit foris. Sed iā textū sancti
euāgelii percurrentes ip̄m quod
ordinē quod venient sanāda vi-
deam⁹. Attulit alabastrū un-
guētī. et stans retro secus pe-
des iesu lacrimis cepit rigare
pedes eius. et capillis capitis
sui tergebat. et osculabatur pe-
des eius. et unguento unge-
bat. Liqueat frēs illicitis acti-
bus pri⁹ mulier intēta unguē-
tū sibi p̄ odore sue carnis ad-
hibuit. Quod ergo sibi turpē
exhibuerat: hoc iam deo lau-
dabiliter offerebat. Oculis ter-
rena cōcupierat. sed hos iā per
penitentia cōterēs flebat. Ca-
pillis ad cōpositionē vultus
exhibuerat. sed iā capillis la-
crimas tergebat. Oze sup̄ba
dixerat. sed pedes dñi osculās
Hoc in redemptoris sui vesti-
gia fiebat. Quot ergo in se ha-
buit oblectamēta: tot de se i-
uenit holocausta. Conuertit

ad virtutum numerū. numerū
criminū. vt totū seruīret deo i
penitētia. quicquid ex se deū cō
tempserat in culpa. Sed hoc
phariseus itūēs despicit. et nō
solum veniētē peccatūcē muli
erem. sed etiā suscipientē do
minū reprehendit dicēs intra
se. hic si esset ppheta. sciret v
tiq; que et q̄lis esset mulier q̄
tangit eū. q̄a peccatrix est. Ec
ce phariseus veracit̄ apud se
supbus et fallacit̄ iustus egrā
rephendit de egritudine. medi
cū de subuētiōe. q̄ ipse q̄q; de
elatiōis vulnere egrotabat. et
ignorabat. Inter duos aut̄ e
gros medicus aderat. s̄ vn⁹
eger i febre integrū sensum te
nebat. alter vero in febre car
nis. et sensum pdiderat mētis
Illa q̄ppe flebat qd fecerat.
phariseus aut̄ de falsa iustitia
elatus uī sue inualitudinis ex
aggerabat. In egritudine ergo
et sensum pdiderat. q̄ hoc ip
sum q̄q; q̄ a salute longe es
set. ignorabat. Sed inter hec
nos gemitus cogit q̄sdam nū
ordinis uiros intuen. q̄ sacer
dotali officio pditi si qd for
tasse iuste externus vel tenuit̄
egerint. p̄tin⁹ subiectos despi

96
ciūt. et peccatores q̄q; i plebe
positos dedignāt. eisq; compa
ti culpā suā cōfitētibus nolūt
ac velut pharisei more a pec
catrice muliere tāgi despicūt.
Que pfecto mulier si ad pha
risei pedes venisset. nimirū cal
cians repulsa discederet. In q̄
nari enī se alieno peccato cre
deret. Sed q̄a hūc uera sua iu
stitia n̄ replebat. de alieno vul
nere egrotabat. Vñ semp ne
cesse est. ut cū peccatores q̄sq;
cōspiciamus. nosmetipōs p̄us
in illoz calamitate defleam⁹
Quia fortasse i similibus aut
lapsi sum⁹ aut labi possum⁹?
si lapsi nō sumus. Et si censu
ra magisterij debet semp vir
tute discipline uītia psequi.
oportet tñ ut sollicitē discerna
mus q̄a distractionē debem⁹
vitis cōpassionē nature. Si
enī fenēdus est peccator. nutri
endus est p̄xim⁹. Cū vero iā
p penitētiā pcutit ipse quod
fecit. iā n̄ p̄xim⁹ peccator nō
est q̄a cū dei se iustitia cōtra
se dirigit. et hoc i se punit qd
iustitia diuina rephēdit. Sed
iā iste supb⁹ et arrogans qua
sententia cōuincaū audiam⁹.

De duobus quippe et debitori-
bus paradigma opponit. quod
vni minus et alius amplius
debet. utroque debito dimis-
so quod amplius largitori debiti
diligat. interrogatur. Quibus
verbis prius ille respondit.
Ille plus diligit. cui prius dimit-
tit. Qua in re notandum est quod
dum sua sententia phariseus con-
uicitur. quasi freneticus funem
portat unde ligetur. Enumera-
tur ei bona peccatricis et enu-
merantur mala falsi iusti cum dicit.
Intraui in domum tuam. aquam pe-
dibus meis non dedisti. Hec
autem lachrymis misit in gemitu pedes
meos. et capillis suis terxit. O-
sculum mihi non dedisti. Hec
autem ex quo intraui. non cessauit
osculari pedes meos. Oleo ca-
put meum non unxit. Hec autem
unxit unguento pedes meos.
Post enumerationem vero sub-
iungit sententiam. Propter quod
dico tibi. remittuntur ei peccata
multa. quia dilexit multum. Quid
fratres mei esse dilectione credi-
mus nisi ignem. et quod culpam ni-
si rubiginem. Unde nunc dicit.
Remittuntur ei peccata multa.
quia dilexit multum. Ac si aperte

diceretur. Incendit plene peccati
rubiginem. quia ardet valide per
amoris ignem. Tanto namque am-
plius peccati rubigo consumitur.
quato peccatoris cor magno
caritatis igne concremat. Ecce
ea quod ad medicum venerat egra
sanata est. sed de salute eius ad
huc alij egrotant. Nam simul
discumbentes quod sunt intra
se dicentes. Quis est hic qui etiam
peccata dimittit. Sed cele-
stis medicus egros non despi-
cit. quod etiam de medicamento fie-
ri deteriores uidet. Eam quam
sanauerat per pietatis sue sen-
tentiam confirmat dicens. Fides
tua te salutem fecit. vade in pace.
Fides etenim salutem eam fecit.
quia hoc quod petijt. posse se
accipere non dubitauit. Sed ip-
sam quod spei certitudinem iam
ab illo acceperat. a quo per spem
etiam salutem querebat. In pace
autem reprecipit. ut a ventris
itinere in uiam scandalum ulterius
non diuertat. unde et per Zachariam dicit. Ad dirigendos pe-
des nostros in uiam pacis. Tunc
enim gressus nostros in uiam pa-
cis dirigimus. quoniam per illud acti-
onum iter pergamus. in quo ab-

actoris nri gratia n̄ discordamus. **A**llegorice hec itaq; fr̄es carissimi hystorica expositōe trāscurrimus. nūc vero si placet ea q̄ dicta sūt? mīstico intellectu differamus. Quē nā q̄ phariseus de falsa iustitia p̄sumēs nisi iudaicū pplm? quē peccatrix mulier sed ad vestigia dñi veniēs. et plorās nisi ouersam gēnitatē designat? Que cū alabastro venit. vnguetū fudit. retro secus pedes dñi stetit. lachrymis pedes ngauit. capillis terfit. eos dēq; q̄s infundebat et tergebat pedes osculan nō desit. Nos ḡ nos illa mulier expressit? si toto corde ad dñm post pctā redeamus. si eius penitētie luctū imitemur. Quid nāq; vnguetū nisi bonus odor opiniōis exprimit? vñ paul⁹ dicit. chrisi bonus odor sum⁹ deo in oī loco si ḡ recta opa agim⁹ q̄bus opiniōis boni odoris ecclesiā resp̄gamus? q̄d in dñi corpe nisi vnguetū fūdimus. Sed secus pedes mulier stetit. oīa pedes enī dñi stetimus? cū in pctis positi ei⁹ itinibus retinebamur. S; si ad verā pe

97
nitentiā post pctā ouertimur? iā retro secus pedes stam⁹. qz eius vestigia seq̄mur? quē im pugnabamus. Lachrymis mulier pedes ngat. qz nos q̄q; ueraciter agimus? si q̄buslibet vltimis mēbris dñi p cōpassiōis affectū inclinēmur. si sanctis eius in tribulatiōe cōpatimur. si eorū trāstutiā nostram putamur. Capillis mulier pedes q̄s ngauerat terfit. Capilli quippe superfluū corpori. Et quid abundans terrena substantia? nisi capilloz speciem tenet? Que dū ad vsum necessitatis superfluū. etiā absca nō sentit. Capillis ergo pedes dñi tergimus? qñ sanctis eius quibus ex caritate cōpatimur etiā ex his q̄ nobis supfluūt? miseremur. Quaten⁹ sic mēs p cōpassionem doleat? vt etiā larga manus affectū doloris ostēdat. Rigat nāq; lachrymis redēptoris pedes s; capillis nō tgit? q̄ ut cūq; pximoz dolori cōpatit. s; tñ eis ex his q̄ sibi supfluūt? n̄ misere p̄lorat et non tergit? qui verba q̄dem doloris tribuit. sed non ministrando que de sunt vim doloris minime abscondit.

Osculat mulier pedes q̄s ter-
git. Quod nos q̄q̄ plane agi-
mus: si studiose diligim⁹? q̄s
ex largitate continemus. ne gra-
uis nobis sit necessitas pri-
mi. ne ip̄a eius indigētia que
sustentat: fiat onerosa. Et cū
manus necessaria tribuit: ani-
mus a dilectiōe torpescat. Po-
test q̄q̄ per pedes ip̄m mīste-
riū incarnationis eius intelli-
gi p̄ quod diuinitas terrā tenet
quia carnē sumpsit. Verbum
enī caro factū ē. et habitauit
in nobis. Osculamur ḡ redēp-
toris pedes: cū misterii incar-
nationis eius ex toto corde di-
ligimus. Vnguēto pedes vn-
guimus: cū ip̄am humanitatis
eius potētiam sacri eloquiij bo-
na opinione p̄dicamus. Sed
hoc phariseus uidet. et inuidet
quia cū iudaicus ppl⁹ gentili-
tati deū p̄dicare conspiciat: sua
apud se malicia tabescat. Sed
redēptor noster facta eiusdē
mulieris quasi bona gentili-
tis enumerat. vt in quo malo
iudaicus populus iaceat: agno-
scat. Nā sic phariseus retūdit
vt per eū (sicut diximus) perfi-
dus ille ppl⁹ ostendat. Intra

ui in domū tuā. aquā pedib⁹
meis nō dedisti. hec autem la-
chrymis rigauit pedes meos.
Aqua q̄ppe extra nos est la-
chrymarū humor intra nos.
Quia uidelicet infidelis ille po-
pulus nec ea que extra se erāt
vnq̄ p̄ domino tribuit. con-
uersa autē gentilitas p̄ eo nō
solum reze substantiā sed etiā
sanguinē fudit. Osculum mi-
hi nō dedisti. hec aut ex quō i-
trauit: nō cessauit osculari pe-
des meos. Osculum q̄ppe dile-
ctionis est signū. Et infidelis
ille ppl⁹ deo osculum nō dedit
quia ex caritate eū amare no-
luit: cū ex timore seruauit. vo-
cata aut gentilitas. redempto-
ris sui vestigia osculari nō ces-
sat. quia in eius amore cōti-
nuo suspirat. vnde et sponse
voce de eodem redēptore suo
in canticis canticorū dicit. osculetur
me osculo oris sui. Osculū re-
cte cōditionis sui desiderat: q̄
se ei obsequi per amorē parat.
Oleo caput meū non vnxi.
Si pedes dñi misterii icarna-
tionis eius accipim⁹? cōgrue
p̄ caput illius ip̄a diuinitas de-
signat. Vñ et per paulum dicit

Caput xpi deus. In deo q̄ppe
et nō in se q̄si in homie crede
re iudaicus ppl's fatebat. Sed
phariseo d̄z. Oleo caput meū
nō vnxi. q̄a ip̄am q̄q̄z diuī
nitatis eius potētiam in qua
se iudaic⁹ populus credere spo
pondit. digna laude predica
re negligit. Hec autē vnguen
to vnxit pedes meos. q̄a dū
incarnatiōis eius mīsteriū gē
tilitas credidit. summa laude
etiam eius ima p̄dicauit. Sed
iam redemptor n̄r enumerata
bona cōcludit. cū per sentētiā
subdit. Propter quod dico ti
bi. remittunt ei peccata m̄lta
qm̄ dilexit multū. Achi aperte
dicat. Et si durum est valde
quod coquit. abūdat tamen
amoris ignis. quo etiā dura
cōsumāt. **L**ibet inter hec cō
siderationē tante peccatis in
tuen. peccatrici mulieris ope
ra sed penitētis qua estimatio
ne veritas apud se seruat. q̄ e
ius aduersario sub tanta di
stributiōe enumerat. Ad pha
risei prandii dñs discūbebat.
sed apud penitētē mulierē mē
tis epulis delectabat. Apud
phariseum veritas pascebat
foris. apud peccatricē mulierē

28
sed tñ cōuersam pascebat in
tus. vñ et ei sancta eccl'a quā
sub specie hinnuli ceruoz que
rit. in cāticis cāticoz dicit. In
dica mibi quē diligit anima
mea. vbi pascas vbi cubes i
mendie. Ceruoz q̄ppe hinmu
lus appellat. iuxta assumptā
carnē antiquoz filius patrū.
Feruentior uero in mendie e
stus arde scit. et vmbrosū
locū hinnulus q̄rit. quē estus
igne nō afficit. In illis g⁹ cordi
bus dñs req̄escit. que amor
presens sc̄i nō incendit. que
carnis desideria n̄ exurūt. que
incensa suis anxietatib⁹ in hu
ius mūdi occupatiōis nō are
scūt. vñ et mane d̄z. Spūs san
ctus supueniet in te et virtus
altissimi obūbrabit tibi. Vm
brosa g⁹ loca i mendie ad pa
scendū hinnulus inq̄rit. q̄z ta
libus mētibus dñs pascit. q̄
p respectū ḡfe tpate corpali
bus desiderijs n̄ vñunt. plus g⁹
penitēs mulier pascebat intus
q̄ phariseus dñm pascebat fo
ris. q̄z ab estu carnaliū q̄si hī
nullus redēptor n̄r ad illi⁹ mē
tē fugerat. quam post vicioz
ignē penitētie vmbra tpabat

Penſemus quāte pietatis fuerit peccatricem mulierē nō ſolum ad ſe admittere: ſed ei etiā ad tāgendū pedes p̄bere. Cōfiderem⁹ gratiā miſericordis dei. et damnum⁹ multitudinē reatus noſtri. Ecce peccatores videt. et ſuſtinet. reſiſtentes tolerat: et tñ quādie per euāgelium clement⁹ vocat. Cōfeſſionē noſtrā ex puro corde deſiderat. et cuncta que deliquim⁹ relaxat. Temperauit nobis diſtinctionē legis miſericordia redēptoris. In illa quippe ſcriptum eſt. Si quis hec vel illa fecerit: lapidibus obzuaſ. Apparuī oditor noſter in carne. cōfeſſioni peccatorū nō penā ſed vitā promittit. Mulierē ſua vulnera oſitenti ſuſcipit. et ſanā dimittit. Inflexit ergo ad miſericordiam dūciā legis. quia q̄s iuſte illa dānat: ipſe miſericorditer liberat. Vñ bñ q̄q̄ in lege ſcriptū eſt: q̄a manus moyſi erant graues. Sumētes g̃ lapidē poſuerūt ſub ſe in quo ſedit. Aaron autē et v̄z ſuſtētabāt man⁹ eius. Moyſes quippe ſedit in lapide: cū lex requirit in eccleſia. Sed hec ea

dem lex man⁹ graues habuit: quia peccātes q̄ſq̄ nō miſericorditer pertulit: ſed ſeuera diſtinctione pcuſſit. Aaron vero mons fortitudinis v̄z autē ignis interptat⁹. Quē itaq̄ iſte mons fortitudinis ſignat: niſi redemptorē n̄m. De quo p̄phetā d̄z. Erat in nouiſſimis dieb⁹ p̄paratus mons dom⁹ dei in vertice montū. Aut q̄s per ignē niſi ſpūſ ſanctus figurat⁹: de quo idem redemptor dicit. Ignē venit mittere in terrā. Aaron g̃ et ur graues manus moyſi ſuſtinēt. atq̄ leuiorē reddunt. q̄a mediator dei et hominū cū igne ſancti ſpūs veniens mādata legis grauiā que dū carnalit teneſt portari nō poterāt: tolerabiliora nobis p̄ ſpiritualem intelligētā oſtēdit. Quasi enī man⁹ moyſi leues reddidit: qui pond⁹ mandatorū legis ad virtutē cōfeſſionis retorſit. Hanc nobis ſeq̄ntē miſericordie p̄miſſionem innuit: cum per p̄phetam dicit. Nolo mortem peccatoris: ſed vt cōuertat⁹ et uiuat. Hinc itē ſub iudee ſpecie ynicuiq̄ peccatrici aīe d̄z.

Si dereliquent vir uxorem suam
et illa recedens duxerit virum
alterum. numquid reuertetur ad eam
ultra? numquid non polluta et con-
minata erit mulier illa? Tu
autem fornicata es cum amatoribus
multis. verumtamen reuere-
re ad me dicit dominus. Ecce para-
digma turpis mulieris dedit.
Ostendit quod post turpitudi-
nem recipi nos possit. Sed hoc
ipsum paradigma quod pertu-
lit per misericordiam vincit? cum
dicit fornicatam mulierem recipi
nequaquam posse. et tamen ipse fornicatam
aniam ut recipiat expectat.
Pensate fratres pondus tante pi-
etatis. Dicit quod fieri non po-
test? et demonstrat quia hoc ip-
se facere etiam contra morem potest.
Ecce vocat. et quos indignatos
denuntiat. hoc etiam amplecti qui-
rit? a quibus desertum esse se
querentur. **N**emo ergo tante
misericordie tempus perdat. ne-
mo oblata remedia diuine pi-
etatis abiciat. Ecce superna be-
nignitas auersos nos reuocat
et nobis reuertentibus sue de-
mentie finem parat. unusquisque
ergo penset quod debito constringat
quando illum deus expectat ne

29
conscriptus exaspereetur. Qui ergo
permanere noluit? redeat. qui sta-
re contempsit? saltem post lapsum
surgat. Quanto nos amore con-
ditor noster expectat insinuat
cum per prophetam dicit. Attendi. et
ascultavi. nemo quod bonum est lo-
quitur. Non est qui recogitet in
corde suo? et dicat. quid feci
Certe numquam cogitare mala de-
buimus? sed quia cogitare recta
voluimus? ecce adhuc sustinet?
ut recogitemus. videte tante
pietatis finem. considerate a patre
vobis misericordie gremium.
Quos male cogitantes perdidit
bene recogitantes querit. Ad
vos ergo fratres carissimi ad
vos oculos mentis reducite. et
penitentem peccatricem mulierem in
exemplum vobis imitationis
anferite. Quosque nos in adole-
scentia quosque in iuuetute deliquisse
meministis? deflete. mox ope-
rumque maculas lachrymis ter-
gite. Amen? iam redemptio-
nis nostri vestigia? que peccan-
do contempsimus. Ecce (ut di-
ximus) ad recipiendos nos su-
perne pietatis finis aperit. nec
maculosa vita in nobis continetur

Per hoc quod inquinatiōem
nostrā phorrescimus: interne
iā mūdicie recordamus. Re-
uertētes nos dñs clementer
amplectit̃. quia peccatorū vi-
ta ei esse indigna iā nō potest:
que flectibus lauat̃. in chri-
sto iesu domino nostro. Qui
vnūt ⁊ regnat cū patre de⁹ in
vnitate sancti spūs per omnia
secula seculorum amē.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucam. Ca. xv.

In illo tempore accesserūt
ad iesum publicani
et peccatores vt audirent illū
Et murmurabant pharisei et
scribe dicentes. quia hic pecca-
tores recipit etc.

Comelia lectiōis eiusdem
habita ad populum in ba-
siliica beatorū iohannis et
pauli. xxxiiii.

Est autē tempus qđ cor-
pori meo valde contra-
riū est: loqui me de expositiōe
euāgelij longa mora interue-
niente phibuit. sed nūqđ qđ
lingua tacuit: ardē caritas ces-
savit. Hoc enī dico qđ apud
se uestrum vnusq̃sq̃ recognos-
cit. Plerūq̃ caritas quibusdā

occupacionibus p̃pedita et i-
tegra flagrat i corde. et tamē
nō mōstrat̃ in opere. Quia et
sol cū nube tegit̃: non videtur
in terra. et tamē ardet in celo.
Sic esse occupata caritas solet
et vim in sui ardoris exent.
et foris flammās opens non
ostendit. Sed quia nūc ad lo-
quēdū tempus rediit: vestra
me studia accendāt. vt mihi
tāto amplius loq̃ libeat: quā
to hoc vestre mētes desiderabi-
lius expectāt. Audistis nā
qđ in lectiōe euāgelica fratres
mei qđ peccatores et publica-
nī accesserūt ad redemptorem
nostrū. et nō solum ad collo-
quēdum sed etiā ad cōuescē-
dum recepti sunt. Quod vi-
dētes pharisei dedignati sunt.
Ex qua re colligite: qđ vera iu-
stitia cōpassionē habet. falsa
iustitia dedignationē. Quā-
uis et iusti soleāt recte pecca-
toribus indignari. Sed aliud
est quod agit̃ typo superbie.
aliud zelo discipline. dedignā-
tur etenī sed non dedignātes.
disparāt s̃ nō disparētes perse-
cutionē omouent: sed aman-
tes. Quia et si foris increpati

oues per disciplinā exaggerāt
intus tñ dulcedinē p caritatē
feriāt. Preponūt sibi in aīo ip
sos plerūq; q̄s corrigunt me
iores estimāt eos q̄q; quos
iudicāt. Quod videlicet agē
tes et per disciplinā subditos
et p humilitatē custodiunt se
metipsos. At cōtra hi q̄ de fal
sa iusticia supbire solent: cete
ros q̄q; despiciunt nulla infir
mitatibus misericordia conde
scendūt. et q̄ se peccatores esse
nō credūt: eo deterius peccato
res fiunt. De q̄q; pfecto mi
nero phansea extiterāt. qui di
iudicantes dominū q̄ pecca
tores susceperet: arētī corde ip
sum fontē misericordie repre
hēdebāt. Sed q̄a egi erant
ita vt egros se esse nescirent:
quatenus quod erāt agnosce
rent: celestis eos medicus blā
dis fomētis curat. benignū pa
radigma obuiat. et i eoz cor
de vulnens tumorem premit
Ait nāq; Quis ex vobis ho
mo qui habet centū oues: et si
perdiderit vnā ex illis: nōne
dimittit nonaginta nouē i de
serto: et vadit ad illā que peri
erat: Ecce mira dispensatione
pietatis similitudinē veritas

100
dedit. quā et in se homo reco
gnosceret. et tñ hoc specialiter
ad ipm auctore hōmū perti
neret. Quia enī centenari⁹ per
fectus est numerus: ipse centū
oues habuit: cū angeloz sub
stātiā et hōmīnū creauit. Sed
vna ouis tunc perit: qñ peccā
do homo pascua vite dereli
quit. Dimisit autē nonaginta
nouē oues in deserto. q̄a illos
summos angeloz choros reli
quit in celo. Cur autē celū deser
tum vocat nisi q̄ desertum dī
derelictū. Tunc autē celum ho
mo deseruit: cū peccauit. In de
serto autem nonaginta nouē
oues remāserant: qñ in terra
dñs vnā ouē querebat. quia
rationalis creature numerus
angelozū videlicet et hōmū
qui ad videndū dñm cōditus
fuerat: pereūte hoīe erat in mi
nutus. et vt pfecta summa o
uium integraret in celo: hō p
ditus q̄rebat i terra. Nam q̄
hic euāgelista dīc in deserto:
alius dīc in montibus. vt si
gnificet i excelsis. Quia nīmī
rum oues que nō penerant in
sublimibus stabant. Et cum
inuenient ouē: imponit in hu
meros suos gaudens. Quem

in humeris suis imposuit. quia
humanam naturam suscipiens pec-
cata nostra ipse portauit. Et veni-
ens domum conuocat amicos et
vicinos dicens eis. Congratu-
laminini mihi quia inueni ouem
que penerat. Inuenta oue do-
mum redit. quia pastor noster repa-
rato homine ad regnum celeste
rediit. ibi amicos et vicinos in-
uenit. illos videlicet angelorum
choros qui amici eius sunt. quia
voluntatem eius continue in sua
stabilitate custodiunt. Vicini
quorum eius sunt. quia claritate visi-
onis illius sua assiduitate per-
fruiunt. Et notandum quod non dicat
congratulaminini inuente ouem
sed mihi quia videlicet eius
gaudium est uita nostra. Et cum
nos ad celum reducamur. sol-
lemnitatem illius letitie imple-
mus. dico vobis quod ita gau-
dium erit in celo super uno pecca-
toze penitentiam. agere. quam super no-
naginta nouem iustis qui non in-
digent penitentia. Considerandum
nobis est frater mei cur dominus plus
de conuersis peccatoribus quam de sta-
tibus iustis in celo gaudium
esse fateatur. nisi hoc quod ipsi per
quodiam visionis experime-

tum nouimus. quia plerumque hi qui
nullis se oppressos peccatorum
molebus sciunt. statim quod est in ui-
a iustitie. nulla illicita perpetrat
sed tamen ad celestem patriam anxie
anhelant. Tantoque sibi in rebus
licitis usum prebent. quanto se per-
petrasse nulla illicita memine-
runt. Et plerumque pignora remanent
ad exercenda bona precipua. quia
valde sibi securi sunt. quod nul-
la commiserunt mala grauiora.
At contra nonnumquam hi qui se aliquam
illicita egisse meminerunt. ex
ipso suo dolore compuncti in arde-
scunt ad amorem dei. seque in ma-
gnis virtutibus exercet. cum-
cta et difficilia sancti certami-
nis appetunt. omnia mundi derelin-
quunt. honores fugiunt. acceptis
contumeliis letant. flagrant de-
fidero. ad celestem patriam anhe-
lant. Et quia se errasse a deo confi-
derant. dona precedunt lucis se-
quentibus recompensant. Maius
ergo de peccatoze conuerso quam de
stante iusto gaudium fit in celo
quia et dux in plio plus eum mili-
tem diligit qui post fugam reuer-
sus hostem fortiter premit. quam
illum qui nunquam terga prebuit
et nunquam aliquid fortiter fecit.

Sic agricola illā amplius frā
amat, que post spinas vberes
fruges p̄fert: eā q̄q̄ nūq̄ spi-
nas habuit. et nūq̄ fertilem
messē p̄duxit. Sed inter hoc
sciendū ē: q̄a sunt plenq̄ iusti
in q̄p̄ vita tātū est gaudiū
vt eis q̄libet peccatoꝝ penitē-
tia preponi nullatenus possit.
Nam mlti et mulloꝝ sibi ma-
lorū sunt cōsci. et tñ in tñ ar-
doris afflictioe se exercent: ac
si peccatis oibz coāgustēt.
Cuncta etiam respuūt. ad de-
spectum mūdi sublimiter acci-
gunt. lucere sibi nolunt ōne q̄d
libet. Bona sibi amputāt etiā
cōcessa. cōtemnūt uisibilia. in-
uisibilibz accēdūt. lamētis
gaudent. In cunctis semetip-
sos humiliāt. et sicut nō muli
peccata operūt: sic ipsi peccata
cogitationū deplozant. Quid
it̄ aq̄ustos dixerim? nisi et iu-
stos et penitentes? qui se et in
penitētia de peccato cogitati-
onis humiliāt. et recti semp in
opere pseuerant? Hinc ḡ col-
legendū est? quāto deo gau-
diū faciat? q̄n humili plāgit
iustus? si facit in celo gaudiū
q̄n hoc quod male gessit p̄pe-
nit etiam dānat iniustus.

101
Q Sequitur. Aut que mulier
habens dragmas decē: et si per-
diderit dragmā vnā? nōne
accēdit lucernā? et euertit do-
mū. et quert diligent. donec i-
ueniat dragmā quā perdidit?
Quī signat p̄ pastorem?
ipse et p̄ mulierē. Ipse etenim
deus ip̄e et dei sapiētia. et q̄a
imago exp̄mitur in dragma?
mulier dragmā perdidit? quā-
do homo q̄ cōditus ad ima-
ginē dei fuerat? peccādo a simi-
litudine sui cōditoris recessit.
Sed accendit mulier lucernā?
quia dei sapientia apparuit in
humanitate. lucerna q̄ppe lu-
men in testa est. lumē vero in
testa est diuinitas i carne. de
qua videlicet testa sui corpo-
ris dicit ip̄a sapiētia. Exanūt
velut testa virtus mea. Quia
enī testa in igne solidat? eius
virtus sicut testa exanūt. q̄a
assumptā carnē ad resurrecti-
onis gloriā ex passionis tribu-
latōe roborauit. Accensa autē
lucēna euertit domū. q̄a mox
vt eius diuinitas p̄ carnē cla-
ruit: oīs se n̄ra cōsciētia cōcus-
sit. Domus nāq̄ euertit? cum
cōsideratiōe reatus sui huma-
na cōscientia perturbat. Qui

euersiois sermo nō discrepat
ab eo qđ in aliis codicibus le
git. emūdat. qz nimiz p̄ua
mēs si n̄ p̄us p̄ timorē euerit
ab assuetis uitiis nō emūdat.
Euerfa ḡ dom̄ o iuenit drag
ma. qz dū p̄turbat cōsciētia
hoīnis. reparat in hoīne simi
litudō cōditoris. Et cū iuene
rit. uocat amicas et uicinas
dicens. Cōgratulamini mibi.
q̄a iueni dragmā quā p̄dide
rā. Que amice uel uicine nisi
ille potestates celestes sunt iā
sup̄ius dicte. Que tāto super
ne sapiētie iuxta sunt. q̄to ei
p̄ grām cōtinue uisiois ap̄ p̄
pinquāt. S3 inter hēc neq̄q̄ re
linq̄re negligētē debem. cur
ista mulier p̄ quā dei sapiētia
figurat. decē dragmas habuit
se phibet. Ex q̄bus vnā p̄di
dit quā cū q̄reret inuenit. An
gelozū q̄ppe et hoīnū naturā
ad cognoscēdū se dñs odidit
quā dū consistere ad eternitatē
uoluit. eā p̄culdubio ad suā
similitudinē creauit. decē uero
dragmas habuit mulier. q̄a
nouē sunt ordines angelozū.
Sed ut cōpleret electozū nu
merus. hō decimus est creat.

q̄ a cōditore suo nec post cul
pā p̄it. qz hūc eterna sapien
tia p̄ carnem miraculis coru
scās ex lumine teste reparauit
Nouē uero āgelozū ordi
nes dixim. q̄a uidelicet esse
testatē sacro eloq̄o scm. An
gelos. archāgelos. uirtutes. po
testates. p̄ncipatus. dñatōes.
thronos. cherubi. atq̄ seraphi
Esse nāq̄ anḡlos. et archāge
los pene om̄s sacri eloq̄ pagi
ne testāt. Cherubi uero atq̄
seraphin sepe (ut notū ē) lib̄i
p̄phetaz loquūt. Quatuor q̄
q̄ ordinū noīa paulus ap̄l̄s
ad eph̄sios enumerat dicens
Sup̄a om̄nē p̄ncipatū et po
testatē. et uirtutē. et dñatōnē
Qui rursus ad colocēsē scri
bens ait Siue throni. siue dñā
tōes. siue p̄ncipat. siue pote
states. dñatōes uero et p̄ncipa
tus ac potestates iā ad eph̄si
os loq̄ns descripterat. sed ea
q̄q̄ colocēsib⁹ dicturus p̄mi
sit thronos de q̄bus necdū q̄c
q̄ fuerat eph̄sūs locut. Dū
ergo illis q̄tuor q̄ ad eph̄sios
dixit. id est p̄ncipatibus pote
stantibus atq̄ dñationib⁹ cō
iungūt throni. q̄nq̄ sunt ordi
nes q̄ specialiter exp̄rimuntur

Quibus dū angeli et archan-
geli cherubin atq; seraphi ad-
iuncta sunt: paul' dubio nouē
esse angeloz ordines inueni-
unt. Vnde et ipi angelo qui
primus ē cōditus p' pphetā dicitur.
Tu signaculum similitudinis
plenus sapiētia et pfectus de
core in deliciis paradisi dei fui-
sti. Vbi notādum est q' non
ad similitudinē dei factus sed
signaculū similitudinis dicitur. ut
quia in eo subtilior ē natura:
eo in illo imago dei similis i-
finuet' expōsa. Quo i loco mox
subdit. Omnis lapis p'ciosus
operimentū tuum. Sardius co-
paratus. et iaspis cōsolidat'. onix
et berilus. saphirus. carbu-
culus. et smaradu. Ecce nouē
dixit noia lapidū. quia p'fekte
noie sunt ordines āgeloz.
Quibus nūmū ordinib' ille
primus angelus ideo ornat'
et opertus extitit: quia dū cū-
ctis agmibus angeloz p'lat'
est: ex eozū comparatiōe cla-
nor fuit. **S**ed cur istos perfi-
stentū angeloz chozos enu-
merādo perstrinximus: si non
eozū q'q; ministeria subtiliter
exprimam'. Greca etenim lin-

gua angeli nūtiū. archangeli
vero summi nūtiū vocāt. Sci-
endū vero q' angeloz voca-
bulum nomē est officiū nō na-
ture. Nā sancti illi celesti pa-
trie spūs semper q'dē sunt spi-
ritus. sed sem'p vocan angeli
nequaquā possunt. q'a tunc solū
sunt angeli: cū per eos aliqua
nūtiāt. vñ et p' psalmistā dicitur.
Qui facit angelos suos spūs.
Achi patenter dicat. Qui eos
q's sem'p habet spūs: etiā cum
voluent āgelos facit. Hi aut'
qui minima nūtiāt: angeli. q'
summa annūtiāt: archangeli
vocant'. Hinc est enim q' ad
marīā virginē nō q'libet āge-
lus sed gabriel archangelus
mitat'. Ad hoc q'ppe ministeri-
um summū angelū venire di-
gnū fuerat: qui summū oīum
nūtiabat. Qui idcirco etiā pri-
uatis noibus cēsēt: ut figne-
tur p' vocabula etiā i operati-
one q'd valeant. Neq; enī in
illa sancta ciuitate quā de vi-
sione oīpotētis dei plena scien-
tia p'ficiat: idcirco p'pria nomi-
na sortit'. ne eozū p'sone sine
nomibus sciri non possint. sed
cū ad nos aliqd ministratur.

ueniunt? apud nos etiā noīa
a ministeriis trahūt. Micha-
el nāq; q̄s ut deus. Gabriel
autē fortitudo dei. Raphael
vero d̄r medicina dei. Et q̄ti-
ens mire virtutis aliqd agit?
michael mitti phibet. ut ex
ip̄o actu et noīe deī intelligi?
q̄ nullus pōt facere? q̄d face-
re p̄ualet deus. Vñ et ille an-
tiquus hostis q̄ esse deo p̄ su-
perbiā similis cōcupiuit. dicēs
in celū cōscendā. super astra
celi exaltabo soliū meū. sedebo
in mōte testamēti in lateribus
aqlonis ascendā super altitu-
dinē nubīū similis ero altissi-
mo dū in fine mūdi in sua vir-
tute relinquet extremo supph-
cio perimēdus? cū michaele ar-
chāgelo phaturus esse p̄bet
sicut per iohānē d̄r. factum est
plū cū michaele archangelo.
vt q̄ se ad dei similitudinē su-
perbus extulerat? p̄ michaelē
pemptus discat q̄a ad dei si-
militudinē p̄superbiā nullus
exsurgat. Ad manā q̄q; ga-
briel mittit. qui dei fortitudo
noīat. Illum q̄ipe nuntiare
veniebat? q̄ ad rebellādas ae-
reas potestates huius appare

dignatus est. De quo p̄psal-
mistā d̄r. Tollite portas p̄nci-
pes vestras et eleuamini por-
te eternales et introibit rex glo-
rie. Quis est iste rex gl̄ie? do-
minus fortis et potēs d̄ns po-
tens in p̄ho. Et rursum. domi-
nus virtutum ip̄e est rex gl̄ie.
Per dei ergo fortitudinē nūtiā
dus erat? q̄ virtutū d̄ns et po-
tens in p̄ho cōtra potestates a-
ereas ad bella veniebat. Ra-
phael q̄q; interpretat (vt di-
ximus) medicina dei. Quia ui-
delicet dum tobie oculos q̄-
si per officium curationis teti-
git? cecitatis eius tenebras ter-
sit. Qui ergo ad curandū mir-
tit? dignum videlicet fuit vt
dei medicina vocaret. **S**ed
q̄a angelorum nomina inter-
pretādo p̄strinximus? nūc su-
perest vt ipsa officiorū voca-
bula breuiter exequimur. Vir-
tutes etenim vocant illi nimī-
um sp̄itus? per q̄s signa et
miracula frequētius fiūt. Po-
testates etiā vocāt hi q̄ hoc
potētius cetens in suo ordine
perceperunt vt eorum ditioni
virtutes aduerse subiecte sint
quorum potestate refrenant.

ne corda hominū tantū temp
tari p̄ualeāt: quātum voluit.
Principatus etiā vocāt: qui
ip̄is q̄q̄ bonis angeloz sp̄i
tibus p̄sunt. q̄ subiectis aliis
dum q̄q̄ sunt agenda dispo
nūt: eis ad explenda diuina
ministra p̄cipiūt. domina
tiones autē vocant: qui etiam
potestates p̄cipatū dissimi
litudine alta transcendūt. Nā
p̄ncipari est int̄ reliq̄s p̄iorē
existere. dñari vero est etiam
subiectos q̄sq̄ possidē. Ea ḡ
angeloz agmina q̄ mira po
tentia p̄eminēt: p̄ eo q̄ eis ce
tera ad obediendum subiecta
sunt: dñatōes vocant. Thro
ni q̄q̄ illa agmia sunt vocata
quibus ad exercenda iudicia
semper deus omnipotens p̄si
det. Quia enī thronos latino
eloq̄o sedes dicimus: throni
dei dicti sunt. hi qui tanta di
uinitatis gratia replent. vt in
eis dñs sedeāt. et per eos sua
iudicia discernat. vnde et per
psalmistā d̄r. Sedes sup̄ thro
nū q̄ iudicas eq̄tatem. Cheru
bin q̄q̄ plenitudo scientie d̄r.
Et sublimiora illa agmia id
circo cherubi vocata sunt: q̄a

103
tanto p̄fectiori scientia plena
sunt: quanto claritatē dei vic
inius cōtemplant. vt secūdum
sc̄lm creature modū eo plene
oīa sciāt: q̄ visioni cōditoris
sui permentū dignitatis ap̄p
pinquāt. Seraphin etiā vocā
tur illa sp̄ituū sanctoz agmi
na: q̄ ex singulari p̄p̄inquitate
cōditoris sui incōparabiliter
dēt amore. Seraphin nāq̄ ar
dentes vel incendētes vocāt.
Que q̄a ita deo cōiūcta sunt:
vt int̄ hec et deū nulli aliū sp̄i
ritus intersint: tāto magis ar
dent: quāto vicinīus vident.
Quoz p̄fecto flāma amor ē
quā q̄ subtilius claritatē di
uinitatis eius aspiciūt: eo va
lidius i ei⁹ amore flāmesūt.
Sed quid p̄dest nobis de
angelicis sp̄itibus ita perstri
gere: si nō studeamus hoc etiā
ad nostros p̄fectus congrua
cōsideratione diuare. Quia
enī sup̄rema illa ciuitas ex an
gelis et homībus cōstat: ad
quā tantū credim⁹ humanū
genus ascēdere: quantos illic
cōtingit electos āgelos remā
fisse: sicut scriptum est. Statuit
termios gentiū secūdū nume

rum angelorum dei? debemus et
nos aliquid ex illis distinctioni-
bus supernorum cuius ad usum
nostre conversationis trahere nos-
que ipsos ad incrementa virtutum
bonis studiis inflammare. Quia
enim illic tanta ascensura creditur
multitudo hominum? quanta multi-
tudo remansit angelorum? super est
ut ipsi quique homines qui ad ce-
lestem patriam redeunt? ex eis ag-
minibus aliquid illuc reuer-
tes imitentur. Distincte namque con-
versationes hominum singulorum ag-
minum ordinibus congruunt. ut
in eorum sorte per conversationis si-
militudinem deputentur. Nam sunt
plures qui parua capiunt. sed
tamen hec eadem parua pie an-
nunciare fratribus non desistunt.
Isti itaque in angelorum numero
currunt. Et sunt nonnulli qui di-
uine largitatis munere repleti
secretorum celestium summa et ca-
pere preualent et nutrire. Quo
ergo isti nisi inter archangelorum
numerum deputantur? Et sunt alij
qui mira faciunt. signa valen-
ter operantur. Quo ergo isti nisi
ad supernarum virtutum sortem
et numerum congruunt? Et sunt

nonnulli qui etiam de obsessis
corporibus malignos spiritus
fugant. eosque virtute et orationis
vi accepte potestatis eiciunt.
Quotaque isti mentium suorum nisi
inter potestatem celestium nu-
merum sortuntur? Et sunt nonnulli
qui acceptis virtutibus etiam
electorum hominum menta transce-
dunt. Cumque et bonis meliores
sunt? electis quique fratribus pre-
cipiantur. Quo ergo isti sortem
suam nisi inter principatum nu-
meros acceperunt? Et sunt nonnulli
qui sic in semetipsis cunctis vir-
tutibus omnibusque desideris do-
minantur? ut ipso iure munditie
domini inter homines vocentur. Vnde
et ad moysen dicitur. Ecce consti-
tui te deum pharaonis. Quo ergo
isti nisi inter numeros dominationis
currunt? Et sunt nonnulli qui
domini sibi in semetipsis vigilantia cu-
ra dominantur? dum se sollicita
intentione discutiunt? diuino ti-
more semper inherentes hoc in
munere virtutis accipiunt? ut
iudicare recte et alios possint.
Quorum profecto mentibus
domini diuina contemplatio preesto est?
in his velut in throno suo dominus

presidens aliorum facta exami-
nat. et cuncta mirabiliter de sua
sede dispensat. Quid ergo isti nisi
throni sui conditoris sunt. vel
quo nisi ad superiorum civium
numeros ascribuntur? per quos
domini sancta ecclesia regitur? plerumque
de quibusdam suis infirmis ac-
tibus etiam electi iudicantur.
Et sunt nonnulli qui tanta dei
ac proximi dilectione pleni sunt
ut cherubin iure nominentur.
Quia enim ut prefatus sum? cheru-
bin plenitudo scientie dicitur? et
paulo dicente didicimus? quia
plenitudo legis est cantas? oes
qui proximi caritate ceteris am-
plius pleni sunt? mentium suorum
forte inter cherubin numeros
preceperunt. Et sunt nonnulli qui
supreme contemplationis igne ac-
censi in solo conditoris sui desi-
derio anhelant. nihil tam in hoc
mundo cupiunt. solo eternitatis a-
more pascunt. terrena quicquid abi-
cunt. cuncta temporalia mente
transcendunt. amant et ardent.
atque ipso suo ardore requiescunt
amando ardent loquendo et
alios accendunt. et quicquid verbo
tangunt? ardere proximus in dei
amore facit. Quid ergo istos

104
igne cōuersum lucet et vult?
Quia et mentium oculos ad su-
perma illuminat. et cōpūgēdo
in fletibus viciorum rubiginē
purgat. Qui ergo ita ad amo-
rem conditoris sui inflāmati
sunt? quod nisi iter seraphim nume-
rum forte sue vocationis ac-
ceperunt? ¶ Sed hec fratres ca-
rissimi me loquente introitus
vos ad vosmetipsos reducite.
secretorum vestrorum menta cogi-
tationesque discutite. Videte
si quid iam boni vobiscum intus
agitis. videte si in numero ho-
rum agminum (que breuiter tan-
gendo perstrinximus) forte ve-
stre vocationis inuenitis. Ve-
niunt anime que in se de his bo-
nis que enumerauimus? mini-
me aliquid recognoscit. Et quod
adhuc ne deterius imminet? si
et priuatā se donis intelligit. et
nequaquam gemit. Quisquis ergo
talis est fratres mei? gemen-
dus est valde quia non gemit.
Pensamus? ergo accepta electorum
munera. et virtute qua possumus
ad amorē tātē fortis anbele-
mus. Qui in se donorum gratiā
minime recognoscit? gemit.
Qui vero in semina cognos-

fat' alijs maiora nō iūdeat.
Quia et supermeille distinctio
nes beatorū spūum ita sunt cō
dite' vt alie alijs sint prelatae.
Fert' uero dionysius anopa
gata antiquis uidelicet et ve
nerabilis p̄r dicere' q̄ ex mi
norū angelorū agminibus fo
ris ad explendū ministeriū uel
uisibiliter uel uisibiliter mit
tunt' scilicet q̄a ad hūana so
laria aut angeli aut archāgeli
veniūt. Nam sup̄iora illa a
gmina ab intus nūq̄ recedūt
qm̄ ea que p̄minent' uisum
exterioris ministerij nequaquā
habent. Cui rei illud uidet' es
se cōtrariū. quod isaias dicit.
Et volauit ad me vnus de se
raphin. et in manu eius calcu
lus quē fora petulerat de alta
ri. et tetigit os meū. Sz in hac
p̄phete sententia uult intelligi
quia hi spūs qui mittūt eorū
vocabulū percipiūt' quorū of
ficium gerūt. Quia enī vt pec
cata locutiōis incendat' de al
tan angelus carbonē portat'
seraphin vocat'. quod incen
diū sz. Huic autē sensui et il
lud credit' nō incōuenient' opi
tulari quod per daniēlem sz.

Milia miliū ministrabant ei.
et decies milies centena milia
assistebāt ei. Aliud nāq̄ ē mi
nistrare. aliud assistere. Quia
ministrat' deo' q̄ ad nos nū
tiādo exeunt. Assistent' uero'
q̄ sic cōtēplatiōe intima p̄fru
unt' vt ad explenda foras o
pera minime mittant'. Sed qz
in quibusdā scripture locis q̄
dam p̄ cherubin quedē uero
per seraphin agi uidimus' v
trum p̄ se hoc faciāt' an p̄ sub
iecta agmina agāt' que sicut
dicit' in eo qd̄ in maioribus
veniūt' maiorū vocabula
fortiūt' nos affirmare nolum'
quod apertis testimonijs nō
approbam'. hoc tñ certissime
scimus' q̄a ad explendū de su
pernis ministeriū alijs spūs ali
os mittunt. zacharia scilicet p̄
pheta testāte. q̄ ait. Ecce ange
lus qui loq̄bat' in me egredie
bat'. et ecce alius āgelus egre
diebat' in occursum eius. et di
xit ad eū. Curre et loquere ad
puerum istū dicēs. absq̄ mu
ro habitabit ierusalē. Dum
enī angelus ad angelum di
cit curre et loquere' dubium
non est quia alius alium mit

tit. Minora vero sunt q̄ mit-
tunt: q̄s que mittunt. Sed hoc
quoq; de ipsis agminibus q̄
mittunt certum tenemus: q̄a
et cum ad nos veniūt: sic exte-
rius implent ministerium: vt
tamē nūq; de sint interius per
cōtemplationem. Et mittunt
iḡt et assistunt: q̄a et si circū-
scriptus est angelicus spiritus
summus tamē spūs ip̄e q̄ do-
minus est: circūscriptus nō est
Angelus itaq; et missi ante ip-
sum sunt: quia q̄ libet missi ve-
niūt: intra ipsum currūt. Scien-
dum q̄q; est: q̄z plerūq; ip̄i be-
atorū spiritūū ordines vici-
num sibi ordinum vocabula
fortiunt. Thronos etenī soli-
cet sedes dei specialem beato-
rū spūm ordinem diximus.
et tamen per psalmistam d̄r.
Qui sedes super cherubin: ap-
parere. Quia videlicet dum
in ipsis distinctionib; agmi-
num cherubin throno iungit:
sedere etiā super cherubin do-
minus ex vicinū agminis eq̄-
litate perhibetur. Sic quippe in
illa summa ciuitate specialia
quedā singulorū sunt: ut tamē
sint cōmunia oīum. Et quod
in se ex parte q̄sq; habet: hoc

105
in alio ordine totum possidet.
Sed idcirco vno eodēq; vo-
cabulo cōmuniter nō censent
vt ille ordo vocari p̄uato v-
nius cuiusq; rei noīe debeat. q̄
hāc in munere plenius accepit.
Serapin nāq; incēdiū dixim;
et tñ amore conditoris simul
oīs ardēt: cherubin vero ple-
nitudinē sciētie: et tñ q̄s ibi a-
liq̄d nesciat: vbi ip̄m oīs si-
mul fontē sciētie deū vident.
Throni illa agmina q̄q; qui-
bus cōditor p̄sident: vocantur.
sed beatus esse q̄s potest: nisi
creator suus eius menti p̄fide-
at. Que ergo ex parte ab oī-
bus habent: eis in p̄uato no-
mine data sunt: q̄ hoc in mu-
nere plenius acceperūt. Nam
et si qua illic sic aliū habebat.
vt habet ab aliis neq; q̄s pos-
sint: sicut speciali noīe dñatio-
nes et principatus vocāt: cum
ita ibi singulorū sunt: quia per
cantatē spūs ab alio in aliis
habent. ¶ Sed ecce dum cele-
stiu cuiū secreta rimamur: ab
expositiōis nostre ordine lon-
ge digressi sumus. Suspiremus
ergo ad eos de q̄bus loq̄mur
f̄ redeamus ad nos: meminif
se etenī debem; q̄z caro sum;

Taceamus interim de secretis
celi. sed ante cōditoris oculos
manu penitētie tergamus ma-
culas pulueris n̄r̄i. Ecce ipsa
diuina misericordia pollicetur
dicens. Gaudiū erit in celo su-
per vno peccatore penitētiā
agente. et tñ per pphetā dñs
dic. Quia quacūq; die iustus
peccauerit. om̄s iustitie eius i
obliuione erunt corā me. Pen-
semus si possumus dispensati-
onē superne pietatis stantibus
si ceciderint. minatur penam.
Lapsis vero vt surgere appe-
tant. promittit misericordiā.
Illos terret. ne presumāt in bo-
nis. istos refouet. ne despent
i malis. Iustus es irā pertime-
sce ne corruas. peccator es pre-
sume de misericordia ut surgas.
Ecce iā lapsi sumus. stare ne-
q̄q; valeamus. In prauis n̄ris
desiderijs iacemus. q̄ nos cō-
didit rectos. adhuc expectat.
et puocat ut surgamus. Sinū
sue pietatis apert. nosq; ad se
recipere p penitentiā q̄rit. Sed
penitētiā agere dignē nō pos-
sumus. nisi modū q̄q; eiusdē
penitētie cognoscamus. Peni-
tentiā q̄ppe agere est ⁊ ppetra-

ta mala plangere. ⁊ plangen-
da non ppetrare. Nā qui sic
alia deplorat vt tñ alia cōmit-
tat. adhuc penitentiā agē aut
dissimulat. aut ignorat. Quid
enī pdest si peccata quis luxu-
ne defleat. ⁊ tñ adhuc auan-
tie estib⁹ anhelat. Aut qd p-
dest scire culpas iā lugeat. et
tñ adhuc iuidie facib⁹ tabes-
cat. Sed minus ē valde qd di-
cimus. vt q peccata deplorat.
plozādo minime cōmittat. et
qui plāgit vicū ppetrare vi-
cia timeat. Nam cogitādum
summo opere est. vt q se illicita
meminit cōmisisse. a qbusdā
etiam licitis studeat abstinere
quatenus p hoc cōditori suo
satis faciat. vt q cōmisit. phi-
bita. sibi met ip̄i abscidere de-
beat etiam ocella. Et se rep̄hē-
dat i minimis qui se memin-
it in maximis deliquisse. Mini-
ma sunt que loquor. si hec ex
sacri eloqui nō testimoniū af-
firmo. lex certe veteris testa-
menti alienā vxorē cōcupisci
phibet. A rege vero fortia iu-
ben militibus vel desiderare a-
quam non penaliter vetat. et
cuncti nouimus. qd dauid cō-

cupiscencie mucrone trāfixus
 alienā cōiugē cupiuit. et ab
 stulit. Cuius culpā digna ver
 bera s' fecuta. et malū qđ ppe
 trauit. p penitētie lamēta cor
 rexit. Qui cū longe post cōtra
 hostiū cumeos federet. aquā
 bibere de bethleemica cister
 na ex desiderio voluit. Cuius
 electi milites iter catenas ad
 uersantū medias erumpetes
 aquā quam rex desiderauē
 rat. ille si detulerint. Sz uir fla
 gellis eruditus semetipsum p
 tinus cū periculo militū aquā
 desiderasse reprehēdit. eamqz
 domino fundens libauit. sicut
 illic scriptū est. libauit eā dñō.
 In sacrificio quippe dñi effusa
 aqua cōuersa est quia culpā
 cōcupiscētie mactauit p peni
 tentiā repēnsiōis sue. Qui g
 quōdā cōcupiscere alienā cō
 iugē nō timuit. post etiā qā a
 quā cupiscet expauit. Quia
 enī se illicita ppetrasse memi
 nerat. cōtra semetipm iā nē
 dus etiā a licitis abstinebat.
Sic sic agamus penitētiā. si
 ea q cōmisiimus pfecte de plo
 ramus. Pensamus sup nos di
 uinas conditoris nñ. peccare
 nos vidit et pult. q nos an

1067
 culpā peccare. phibuit. etiam
 post culpā expectare ad ueniā
 nō desistit. Ecce ipē nos quē
 despicimus vocat. Auerfi ab
 illo sumus. et tñ non auertit.
 Vnde bñ p isaā dz. Et erūt
 oculi tui videntes pceptozē
 tuū. et aures tue audiēt vocē
 post tergū mouētis. Quasi in
 faciē hō est monitus. qñ ad
 iustitiā cōditus pcepta recti
 tudinis accepit. Sed cū hec ea
 dē pcepta cōtempnit. qñ ad
 toris suo dorsum mētis in fa
 ciē dedit. Sed ecce adhuc post
 tergū sequit. et monet qā iā
 et a nobis cōtemptus est. et
 tñ nos adhuc uocare n cessat
 Quasi dorsum ei in faciē dedi
 mus. cuius verba despicimus
 cuius pcepta calcamus. Sed
 stans post tergū nos auersos
 reuocat. qui et uidet qđ despi
 cit. et tñ p pcepta clamat. per
 patientiā expectat. Pensate g
 frēs carissimi si cuilibet vestrū
 loquēti famulus suus subito
 supbret. tga in faciē mitteret
 nūqd nō otēptus dñs eius su
 pbiā ferret uulnera distictē
 aiauerhōis infligēt. ecce nos
 peccādo auctori nño terga in
 faciē dedim. et tñ sustinemur

Superbe auersos benigne reuo-
cat. et q̄ ferre nos aduersantes
potuit. vt reuertamur numera
p̄mittit. Tanta enī cōditoris
n̄r̄ misericordia diuitiā n̄r̄ rea-
tus emolliat. et hō qui malū
quod fecit expenre pcussus po-
terat. salti expectat⁹ erubescat.
Rem fr̄es breuiter refero.
quā viro venerabili maximi-
ano tūc patre monasterij mei
atq; p̄f̄bitero nūc aut siracu-
sano episcopo narrante cogno-
ui. hāc at̄ si solerter auditis. ca-
ritati n̄re breuiter suffragari cre-
do. Nostis mō tpibus uictō-
rius quidā extitit. q̄ alio q̄q;
noīe emilianus appellatus est.
nō in opis substātie iuxta me-
diocritatē uite. sed q̄a plerūq;
regnat in rerū opulētia. carnis
culpa. in quodā facinore lap-
sus est. qđ debuisset valde p̄-
tinescere. ac de sue mortis im-
manitate cogitare. Reatus ḡ
suū cōsideratiōe cōpunctus. ere-
xit se cōtra se. mūdi huius oīa
reliq̄t. monasteriū petiit. In q̄
nimirū monasterio tāte humi-
litis. tāteq; sibi districtionis
extitit. vt cū fr̄es q̄ illic ad

amorē diuinitatis excreuerāt
suam cogerent vitā despiciere
dū illius penitentiā viderēt.
Studiū nāq; toto mētis ad-
n̄su cruciare carnē. uoluptates
p̄prias frāgere. furtiuas oīo-
nes q̄rere. q̄ndianis se lachry-
mis lauare. despectū suū appe-
tere. oblata a fratribus vene-
rationē timere. Hic itaq; noc-
turnas fratrū uigilias p̄uenire
cōsueuerat. et q̄a mons in quo
monasteriū sitū est ex vno la-
tere in secretiore parte p̄mine-
bat. illuc cōsuetudinem fecerat
ante uigilias egredi. ut se q̄ti-
die in fletu penitētie q̄to secre-
tius. tāto liberius nactaret. Cō-
templabat̄ nāq; districtionē
uētū iudicis suū. et iā eidē iu-
dici cōcordans puniebat in la-
chrymis reatū facinoris suū.
Quadā vero nocte abbas mo-
nasterij uigilās hūc latēter e-
gredientē intuitus. lēto foras
pede secutus est. Quē cū in se-
creto mōtis latere cerneret in
orōne p̄stratū. expectare uolu-
it q̄n surgeret. ut ipsam quoq;
longanimitatē orationis eius
explozaret. Cum subito celit⁹

lux emissa sup eū fusa est quā
 in oratiōe pstratus iacebat.
 Tantaq; se illo i loco dantas
 sparsit! vt pars regiōis illius
 ex eadē luce igne cādesceret.
 Quam abbas vt vidit! intre-
 mūt. et fugit. Cūq; post longū
 hore spaciū idē frater ad mo-
 nasteriū redisset! abbas eius
 ut disceret! an sup se effusiōe
 tāi luminis agnouiscet! requi-
 rere eum studiūt dicens. vbi
 fuisti? At ille latere posse se
 credēs in monasteriū se fuisse
 respondit. Quo negāte abbas
 cōpulsus est dicere. qd vidis-
 set. At ille videns se esse de p-
 hensum hoc q; quod abbate
 latebat appenit adiūgēs qn
 sup me vidisti lucem de celo
 descendere. vox etiā piter ve-
 nit dicens. Dimissum est pec-
 catū tuū. Et qdem oipotens
 deus peccatū eius potuit tacē-
 do laxare. Sed loqndo per vo-
 cem radiēdo p lumen exēplo
 sue misericordie nra ad peni-
 tentiā voluit corda cōcutere.
Miramur fratres carissimi
 q; psecutozē suū saulū do-
 minus de celo pstrauit. de celo
 allocutus est. Ecce nostris q;
 q; tēporibus peccatoz et peni-

tens vocē de celestibus audi-
 uit. Illi dictū! qd me psequis
 iste vero audire meruit! dimis-
 sum est peccatum tuū. Longe
 est inferoz mentis peccatoz
 iste penitens q; paulus. Sed
 quia adhuc in hac re de saul
 loquimur incrudelitatem
 necis anxelante. Liceat audē-
 ter dicere! quia saulus ppter
 superbiam vocem increpatio-
 nis iste vero ppter hūilitatē vo-
 cē cōsolatiōis audiuit. Hunc
 quia hūilitas strauerat! diuī-
 na pietas engebat. illum qā
 supbia ereperat! diuina seue-
 ritas humiliabat. habete gfi-
 duciā frēs mei de misericordia
 cōditoris nri. cogitate qd faci-
 tis. recogitate q fecistis. Lar-
 gitatē supne pietatis aspiciate
 et ad misericordē iudicē dū
 adhuc expectat! cum lachry-
 mis venite. Cōsiderantes nā-
 q; q; iustus sit! peccata vestra
 nolite negligere. Considerātes
 vero q; pius sit nolite despera-
 re. Prebeat apud deum homi-
 nū fiduciā deus hō. Est nobis
 spes magna penitētibz. quia
 aduocat? nri factus est iudex
 nri q; viuūt et regnat cum pte
 et spūs sancto in scā scā orum.

Lectio sancti euangelij secū
dum lucam Ca. xxi.

In illo tempore dicebat
Iesus discipulis suis. Cū
audieritis prelia et seditiones
nolite terreri. Oportet primū
hec fieri. sed nūdū statim finis
Tunc dicebat illis. Surget gēs
cōtra gentem. &c.

Omnia lectionis eiusdem
habita ad populum in ba-
silica sancti marie die na-
talis eius. xxxv.

Quia lōgus ab urbe di-
gressi sumus. ne ad re-
uertendum nos tardior hora
p̄pediat. necesse est ut exposi-
tionē sancti euangelij breuior
sermo transcurrat. Dñs ac re-
demptor noster per totū mūdi
p̄currētia mala denūtiat. ut eo
minus p̄urbent venientia. q̄
fuerint p̄scita. Minus enī ia-
cula ferūt. q̄ p̄uident. et nos
tolerabilius mūdi mala susci-
pimus. si cōtra hec per p̄scien-
tie clipeū munimur. Ecce etenī
dicit. Cum audieritis p̄lia et
seditiones. nolite terreri. Opor-
tet primū hec fieri. sed nūdū
statim finis. Pensanda sunt ver-
ba redemptoris nostri p̄ que

nos aliud interius aliud exte-
rius passuros denūtiat. Bella
q̄ppe ad hostes p̄tinēt. sedici-
ones ad ciues. ut ḡ nos in-
dicet inten⁹ exteri⁹q; turba-
n. aliud nos fateē ab hostib⁹.
aliud a fratribus perpeti. Sed
his malis p̄ueniētib⁹ q̄a nō
statim finis sequat⁹ adiungit.
Surget gēs cōtra gentē. et re-
gnū aduersus regum. et terre-
motus magni erūt per loca. et
pestilentie. et famel. terroresq;
de celo. et signa magna erunt.
vel sicut i q̄busdā codicibus
inuenitur. terroresq; de celo. et
tempestates. atq; post subdit.
et signa magna erūt. vltima
tribulatio multis tribulatiōi-
bus p̄uenit. et per creba mala
que p̄ueniūt. indicant mala
p̄petua q̄ subsequūt. Et ideo
p̄ bella et seditiones nō statim
finis. q̄a multa debēt mala p̄-
currere. ut malū valeant sine
fine nūtiare. Sed cū tot signa
p̄turbationis dicta sunt. opor-
tet ut eorū cōsiderationē breui-
ter per singula p̄stringamus.
Quia necesse ē ut alia e celo.
alia e tra. alia ab elemētis. ali-
a ab hoīnibus paciamur. At

enī Surget gēs cōtra gētem.
ecce pturbatio hoīnū. Erūt ter
remotus magni p loca. Ecce
respectus ire desup. Erūt pesti
lentie. ecce ieq̄litates cor. xru.
Erit fames. ecce sterilitas terre
Terroresq; de celo et tempesta
tes. ecce ieq̄litas aeris. Quia
ergo oīa cōsummanda sunt?
an cōsummanonē oīa ptur
bant. i. q̄ in cūctis delinq̄mus
in cūctis ferimur. vt impleat̄
qđ dicit et pugnabit pro eo or
bis terrarū? cōtra insensatos.
Omnia nāq; q̄ ad vsum uite
accepimus? ad vsum cōverti
mus culpe. S3 cūcta q̄ ad vsū
pauitatis inflexim? ad vsū
nobis vertunt vltiōis. Tran
q̄litate q̄ppe hūane pacis ad
vsum vertimus vane securita
tis. pegrinatōē terre p habi
tatōē dileximus prie. Salutē
corporū redigimus in vsum
vitiōis. Vbertatis abūdātiā
nō ad necessitatē carnis s3 ad
pueritatē itozim? volupta
tis. Ipsa serena blandimenta
aeris ad amorē nobis seruire
coegimus terrene delectatiōis
Iure ḡ restat vtilis nos oīa fe
nat? que fil' oīa vltis nris ma

108
le subacta seruiebant. vt q̄t p
us in mūdo incolumes habu
imus gaudia tot de ipso post
modū cogamur sentire tormē
ta. Notandum vero est? qđ
dicitur. terrores de celo et tem
pestates cū tempestates hye
males venire ex ordine soleāt
temporū? cur hoc loco tēpesta
tes venire in p̄dictiōis signo p̄
dicunt? nisi q̄ eas tēpestates
dñs venire denūtiat. que neq̄
qđ ordinē temporū seruāt? Que
enī ordinate veniūt signū nō
sunt. sed tempestates in signo
sunt? que ipsa quoq; temporū
statuta cōfundūt. Quod nos
quoq; nuper expen sumus. q̄a
estiuū tps omne cōuersum in
pluuīs hyemalibus vidim?
Quia autem cūcta hec nō de
iniustitia ferentis sunt? sed de
mento mundi patientis? facta
pauoz hominū p̄mittūt. cū
dicūt. Sed an hec oīa incipiāt
vobis manus suas inijcere.
et psequēt et tradēt vos in
sinagogis. ducentes ad reges
et p̄fides. p̄p̄ nōmē meū. Ac
si a pte dicat. Prius corda ho
minū. i. post elemēta turbāt ut
cū reze ordo cōfundit? ex q̄ iā
retributiōe veniat dēmonstret̄

Nam quous finis mundi ex ipso
suo ordine pendeat: peruersio-
res tamen quosque inueniēs qui digne
ruinis illius optimā innotes-
cat. et subdit. ducentes ad re-
ges et pfides. propter nomē meū
cōtingent hec vobis i testimo-
niū. In testimoniū videlicet
quod nisi eorum qui aut psequē-
do mortes inferunt aut viuē-
do nō mutantur. Mors quippe
iustorum bonis i adiutoriū est.
malis i testimoniū. vt inde p-
uerſi sine excusatiōe pereāt. vñ
electi exemplum capiūt. ut ui-
uant. Sed auditis tot terro-
bus turbati poterāt infirmorum
corda. atque ideo cōsolatio ad-
iūgit cū p̄tinus subinfert. Po-
nite ergo in cordibus vestris
nō preméditari quēadmodū
respōdeatis. Ego enim dabo
vobis os et sapiētia. cui non
poterūt resistere et cōtradicere
om̄s aduersarij vñ. Ac si aper-
te membris suis infirmatibus
dicat. Nolite terreni. nolite per-
timescere. vos ad certamē ac-
ceditis. si ego p̄hor. vos ver-
ba editis. sed ego sum qui lo-
quor. Sequit̄. Trademini au-
tē a parētibus et fratribus et
cognatis et amicis et morte

afficient ex vobis. Minorem
dolorē mala ingerūt. que ab
extraneis inferunt. Plus vero
in nobis ea tormēta seuiūt. quā
ab illis patimur. de quibus mēti-
bus p̄sumebamus. Quia cū
dāno corporis mala nos cru-
ciāt amitte caritatis. Hinc est
enim quod de iuda traditore
suo p̄ psalmistā dñs dicit. Et
quidem si inimicus meus male-
dixisset mihi. subportassem v-
tiq. et si is qui oderat me super
me magna locutus fuisset. ab-
scōdissem me vtiq. ab eo. Tū
vero hō vnanimis dux meus
et v̄tus meus. qui simul me
cū dulces capiebas cibos. in
domo dei ambulauim. cū cō-
sensu. Et rursum. Homo pa-
cis mee in quā sperabā. et qui ede-
bat panes meos. aphauit ad-
uersum me supplātationē. Ac
si de traditore suo apertis voc-
ibus dicat. Transgressionem
eius tanto grauius ptuli. quā
to hanc ab eo qui meus esse vi-
debat. sensi. Om̄s ergo electi
quia summi capitis membra
sunt. caput quod finit in passiōe
sequit̄. vt ip̄s aduersanos i
sua morte sentiāt. de quorum
vita p̄sumebat. et vt tāto eis

crescat merces opens: q̄to eis
virtutis lucrū p̄ficiat ex aliene
dāno caritatis. Sed quia du-
ra sunt que predicantur de af-
flictione mortis: p̄totius cōso-
lacio subdit de gaudio resur-
rectionis. am. dz. Capillus de
capite vestro nō p̄bit. Scm?
fratres quia caro incisa dolet.
capillus incisus nō dolet. Agit g̃
martyribus suis. Capillus de
capite vestro non penbit. vi-
delicet apte dicēs. Cur time-
tis ne pereat q̄d incisum dolet
q̄n et illud in nobis perire nō
potest? q̄d incisum nō dolet?
Sequit̃. In paciētia uestra pos-
sidentis aīas vestras. Idcir-
co possessio aīe in virtute pa-
tientie ponit̃: q̄a radix omniū
custosq; virtutū patientia est.
Per paciētiā vero possidem?
animas nostras: quia dū no-
bisi ipsis dominari discimus:
hoc ip̄m incipimus possidere
quod sumus. **P**aciētia ve-
ro est aliena mala eq̄nūmter
p̄peti. cōtra eū q̄q; quā mala
irrogat: nullo dolore morde-
re. Nam qui sic p̄ximi mala por-
tat: vt tñ tactus doleat: et tē-
pus digne retributiōis q̄rat:

109
paciētiā nō exhibet. sed osten-
dit. Scriptū q̄ppe est. caritas
paciēs est. benigna ē. paciēs nā
q̄ est vt aliena mala toleret.
Benigna vero est: vt ip̄s et
am q̄s portat amet. Hinc nā-
q; p̄semetip̄am ventas dicit.
Diligite inimicos vestros. be-
nefacite his q̄ oderūt vos o-
rate p̄ p̄sequētib; et calūni-
antibus. vos virtus itaq; est
corā hoīnibus: aduersarios
tolerare. s; virtus corā deo di-
ligere. Quia hoc solū deus sa-
crificiū accipit: quod aī eius
oculos in altari boni opis flā-
ma caritatis incēdit. Sciendū
vero ē q̄ plerūq; ideo pacien-
tes esse videmur: q̄a retribuē
mala nō possumus. s; q̄ idcirco
malū nō retribuit q̄a neq̄q;
valet. p̄culdubio vt p̄dixim?
paciēs nō est. Quia patientia
nō in ostensione inq̄rit. sed in
corde. p̄ ipaciētie aut vicū ip-
sa virtutū nutrit̃ doctrina dis-
sipat̃. Scriptū nāq; ē. doctrina
uiri p̄ paciētiā nō scit̃. Tāto g̃
q̄sq; minus ostēdit̃ doctus: q̄
to cōuiciat̃ min? paciēs. Neq;
enī pōt veracit̃ bona docēdo
impendere: si viuēdo nesciat
eq̄nūmter aliena mala tolerare

Quāto enī culmine virtus pa-
tiētie polleat: nūsus salomon
indicat dicēs. Melior est pati-
ens viro forti. et q̄ dñat anīo
suo: expugnatore vrbū. Ma-
nor est ḡ uictoria vrbes expu-
gnare. qz extra sunt q̄ vīcunt.
Maius aut̄ est qd p̄ patiētiā
uīcāt: qz ip̄e a se anīus su pat̄
et semetip̄m sibi metip̄s sub-
cit: qñ eū paciētia in humilita-
te sternit. **S**ciendū vero est
qz plerūqz euenire paciētibus
solet: vt eo quidē tpe quo ad-
uersa patiunt̄: vel cōtumelias
audiāt: nullo dolore pulsant̄.
et sic paciētiā exhibeāt: vt cu-
stodire etiā cordis innocētiā
curēt. Sed cū post paululū hec
ipsa q̄ prulerint ad memoriā
reuocāt: igne vehementissimū
doloris instigant̄. Argumen-
ta vltionis inquirūt. et māsue-
tudinē quā tolerantēs habue-
rūt in retractatiōe sua semet-
ipsos diiudicātes p̄dunt. Cal-
lidus namqz aduersarius bel-
lum cōtra duos mouet. vnum
videlicet inflamans vt cōtu-
melias prioz inferat. alterum
vero. p̄uocās ut cōtumelias le-
sus reddat. Sed qz eius iā uī-
ctor extitit quē ad p̄ferendas

cōtumelias cōmouit: cōtra il-
lum acri⁹ dolet. quē ad reddē-
das iniūrias cōmouere nō po-
tuit. Vñ fit vt tota se virtute
cōtra eū erigat: quē cōtumeli-
as fortiter pertulisse cōsiderat.
Quē q̄a commouere i ip̄a in-
iuriā: iaculatiōe nō potuit: ab-
apperto certamine interi rece-
dens i secreta cogitatiōe decep-
tionis tempus inq̄rit. Et quī
publico bello p̄didit: ad exhi-
bendas occulte infidias exar-
descit. Quīetis nāqz tempe ad
uictoris aīm redit. et vñ dāna
re: vel iniuriā: iacula ad me-
moriā reducit. Cunctaqz que
sibi illata sunt vehemētē ex-
aggerans fuisse intolerabilia
ostendit. Et q̄escentis animū
tāto furore conturbat: vt ple-
rūqz uir paciēs illase equanī-
miter tolerasse etiā post victo-
riam captiuus erubescat. seqz
nō reddidisse cōtumelias to-
leat. sed deteriora rependere si
ocasio prebeat: querat. Quī-
bus ergo isti sunt similes: nisi
his quī p̄ similitudinē in cam-
po victores sunt: sed per negli-
gentiā postmodū intra vrbis
claustra capiuntur: Quibus

isti sunt filii: nisi his quos ir-
ruēs grauius lāguor a vita nō
subtrahit: sed leuiter veniens
recidua febris occidit. Ille g̃
veraciter patientiā seruat: q̃
ad tps̃ aliena mala sine dolo
re tolerat. Nec eadē retractāf
ptulisse se talia exultat. Ne bo-
nū patientie q̃etis t̃paliter pe-
at: q̃d in pturbatōibus custo-
dit. **S**ed q̃ natalē marty-
ris hodierna die colimus fr̃es
mei nequaquā nos a virtute ei⁹
patientie estimare extraneos
debemus. Si enī adiūuāte nos
dñō virtutē patientie seruare
cōtēdimus: et in pace eccl̃e vi-
uimus: et tñ martyrii palmā
tenemus. Duo q̃ppe sunt mar-
tyrii genera. vnū in mēte: ali-
ud in mēte simul ⁊ actōe. Ita
q̃ eē martyres possumus: eti-
am si nullo ferro pcutientium
trucidemur. Mori q̃ppe a p-
sequente martyriū in aperto
opere est. Ferre uero cōtumeli-
as, odientē diligere, martyriū
est in occulta cogitatōe. Nā
q̃ duo sunt martyrii genera
vnū in occulto ope, aliud in
publico: testat̃ veritas: q̃ ze-
bedei filios req̃rit dicēs. Pote-

stis bibere calicē quē ego bi-
biturus sum. Cui cū ptimus
rñderēt, possumus: ilico dñs
respōdit dicēs. Calicē q̃dem
meū bibetis. Quid enī p cali-
cē nisi dolorē passiōis accipi-
m⁹. De q̃ alias dicit p̃r si fieri
pōt: trāseat a me calix iste. et
zebedei filij, idest iacobus et
iohēs nō vterq̃ p martyriū
occubuit: et tñ q̃ vterq̃ cali-
cē biberet: audiuit iohēs nāq̃
neq̃q̃ p martyriū vitā finiuit
sed tñ martyriū extitit: q̃ passi-
onē quā nō suscepit in corpe:
seruauit in mēte. Et nos g̃ hoc
exēplo sine ferro eē possumus
martyres: si patientiā veracit̃
in aīo custodimus. **N**ō ab-
re arbitror fr̃es carissimi si vnū
vobis exemplū seruāde patiē-
tie ad edificatōē loq̃r. Fuit
q̃dā diebus ñs stephanus
noīe p̃r monasterij iuxta rea-
tine vrbis menia cōstituti. vir
valde scūs patientie virtute sin-
gularis. Et sup̃ sunt m̃l̃a q̃ illū
nouerūt: eiusq̃ vel vitā. ṽl o-
bitū narrāt. Erat aut̃ huius li-
gua rustica: s̃z docta vita. hic
p amore celestis pat̃ne cūcta
despexerant. possidere aliq̃d in

hoc mūdo fugiebat. Tumul-
tus deuītabat hominū. crebris
ac phionibus orōibus intē-
tus erat. Virtus tñ patiētie in
eo vehemēter excreuerat. ita
ut eū sibi amīcū crederet. q̄ si
bi molestie aliqd irrogasset.
Reddebat otumelijs grās.
si qđ in ip̄a sua inopia dānū
fūisset illatū. hoc maximū lu-
crū putabat. Oēs suos aduer-
sarios nihil aliud q̄ adiutores
estimabat. hūc cū dies mortis
ei⁹ egredi de corpore vrgēt. oue-
nerūt mlti. ut tā scē aīe d̄ hoc
mūdo recedēti suas aīas cō-
mēdarēt. Cūq; circa lectū illi
us hi q̄ ouenerāt oēs assiste-
rēt. alij corporeis oculis ingredi-
ētes āgelos viderūt. sed dicē
aliqd nullomō potuerūt. Alij
oīno nihil viderūt. sed oēs q̄
aderāt ita vehemētissimus ti-
mor ptulit. ut nullus egrediē-
te illa scā aīa illic stare potuisset.
Et hi ḡ qui viderāt. et hi
q̄ oīno nihil viderāt. vno oēs
timore p̄cussi et terrā fugerūt.
Nullusq; hic assistere illo mo-
riēte potuit. Pēsate ḡ frēs oī-
potēs deus q̄ liter t̄reat. qñ di-
strictus iudex v̄turus ē. si sic
assistētes truit. qñ grat⁹ remu-

nerās veit. aut q̄ liter t̄men p̄t
cū viden potuerūt. si sic mētēs
p̄sentū strauit. Et qñ viden
n̄ potuit. Ecce frēs carissimī ser-
uata illa in eccl̄astica pace pa-
tiētia ad q̄ntū hūc retributio-
nis culmē euexit. qđ hūc suū
oditor intus dedit. de q̄ nobis
tātā gl̄am in die eius exit⁹ et
foris innotuit. q̄bus hūc creda-
m⁹ nisi scis martyrib⁹ socia-
tū quē attestātib⁹ corporeis q̄z
oculis a b̄is sp̄itibus oīstat
eē susceptū. Nullo iste gladi-
o p̄cussus occubuit. et tñ cor-
nā patiētie quā in m̄te tenuit
in egressiōe p̄cepit. Probam⁹
quidē v̄r esse qđ añ nos vi-
dētū ē. qz scā eccl̄a electorū flo-
rib⁹ plena habet in pace hīa
in bello rosas. ¶ Scēdū p̄te-
rea ē qz tribus modis v̄r⁹ pa-
tiētie exercen solet. Alia nāq;
sunt q̄ a deo. alia q̄ ab ātquo
aduēsano. alia q̄ p̄ximo susti-
nemus. A p̄ximo nāq; p̄secu-
tiōes dāna et cōtumelias. ab
ātq̄ vero aduersano tēpta-
mēta. a deo aut flagella to-
leramus. Sed in his omib⁹
tribus mōis vigilāti oculo se
metip̄am debet mens circū-
spicere ne oītra mala p̄ximi

prabat ad retributionē ma-
li. ne oīa tēptamēta aduersa
nī seducat ad delectationē vī
sensus delicti. ne cōtra fla-
gella opificis ad excessum p-
nuat murmuratōis. pfecte n-
aduersarius vincit? qm mēs
nra et inter tēptamēta eius a
delectatōe atq; sēnsu nō tra-
hit. et inter otumelas. pxi-
mī custodit ab odio. et inter fla-
gella dei cōpescit a murmura-
tōe. nec hēc agētes retribuī no-
bis bona pntia req̄ramus. nā
p labore patiēte bona sperā-
da sūt seq̄ntēs vite. Vt tūc p-
mīum nri laboris incipiat? qm
oīs iā labor funditus cessat.
Vn et p psalmistā dī. nō in
finē obliuio erit paupis? patiē-
tia paupum nō pibit in finē.
Quasi enī pisse patiētia pau-
perū cernit? cū nīl pzo illa in
hac vita humilibus recōpen-
sat. Sed patiētia paupum in
finē nō pibit. qz tūc eius glā
popi? cū simul oīa laborio-
sa terminant. ¶ Seruate ergo
frēs in mēte patientiā eāq; cū
res exigit? exercete in opatōe.
Nullus vīm ad odiū. pxi-
mī otumeliosa verba cōmoueat
nulla pītura? rez dāna pītur

111
bēt. Si enī fixa mēte manfu-
ra damna ptimescat? dāna
rez trāseūtū grauiā nō puta-
tis. Si eterne retributiōis glo-
riam cōspicitis de tpali iniu-
ria nō doletis. Tolerate ergo
aduersarios vestros. sed vt
frēs diligite. q̄s toleratis. Eter-
na p̄mia p damnis tpalibus
q̄nte. Nec quisq; vestrū suū
se viribus hanc implere posse
s̄fidat. sed obtinete p̄ciis ut
ip̄e hāc q̄ impat p̄stet. Et sci-
mus. qz petētes libēter exau-
diēt? qm hoc petūt largiri qd iu-
bet. Cū otuio pulsāt in p̄ce?
oīte opitulāt in tēptatōe. re-
sus christus dñs nri. q̄ cū p̄re
et spūs sancto viuūt et regnat
in secula seculorū amen.

Lectio sancti euāgelij secū-
dū lucā. Ca. xiiij.

In illo tpe dixit iesus di-
scipulis suis silitudinē
hāc hō qdā fecit cenā magnā
et vocauit mltos. et misit seruū
suū hora cene dicere imitatis
vt venirēt. qz iā pata sūt oīa
¶ Omelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica be-
atorū apostolorū philippi
et iacobi. xxxvj.

Hoc gustare fratres carissimi
inter delicias corporis et cor-
dis solet quod corporales delitiae cum
non habentur graue desiderium in
se accedunt cum vero habite e-
duntur comedente primum in
fastidium per saturationem vertitur at-
que contra spirituales delitiae cum non ha-
bentur in fastidio sunt cum vero
habentur in desiderio. Tantoque
a comedente amplius esumuntur
quanto et ab esumente amplius co-
meduntur. In illis appetitus pla-
cet experientia displicet. In istis
appetitus vilis est et experientia
magis placet. In illis appetitus
saturitatem saturitas fastidium
generat. In istis autem appetitus
saturitatem saturitas appetitum
parit. Augent enim spirituales de-
litiae desiderium in mente dum satiatur
quod quanto magis earum sapor per-
cipitur eo amplius cognoscitur quod a-
uidius amantur. Et ideo non ha-
bite amari non possunt quod earum sa-
por ignoratur. Quis enim amare
valeat quod ignoratur? Proinde
per saluista nos admonet dicens
gustate et videte quoniam suauis est
dominus. Ac si apte dicat suauita-
tem eius non agnoscitis si hanc mi-
me gustatis. Sed cibum vite ex
palato cordis tragite ut per be-

tes eius dulcedinem amare va-
leatis. Has autem homines delicias a-
misit cum in paradiso peccauit ex-
tra exiit cum hos a cibo interne
dulcedis clausit. Non nos quod
nati in huius peregrinationis erum-
na huc fastidiosi iam venimus
nescimus quid desiderare debea-
mus. Tantoque se amplius fasti-
dij nostri moribus exaggerat quanto
magis ab esu illius dulcedis
auimus se elogat. Et eo iam inter-
nas delicias non appetit quod eas co-
medere dum longeque diffucit.
Fastidio ergo nostro tabescimus et
longa inedia peste fatigamur
et quod gustare intus volumus
peratam dulcedinem amamus foris
miseri famem nostram. Sed super nos
pietas nec deserentes se de-
serit. Contemptas enim illas deli-
cias ad medium nostrum oculos re-
uocat easque nobis proponit in
permissioe torpore excutit atque
ut fastidium nostrum repellere debe-
amus inuitat. Aut namque homo qui
dum fecit cenam magnam et voca-
uit multos. Quis iste homo est nisi
ille de quo per prophetam dicitur et homo est
et quis cognouit eum qui fecit cenam
magnam quia saturationem nobis
dulcedinis interne preparauit.

Qui vocauit multos sed pau-
 ci uenit. q̄a nōmīq̄ ip̄i q̄ ei
 p̄ fidē subiecti sunt. et nō eius
 diuiniō male uiuēdo cōtradi-
 cūt. Seq̄t. misit aut̄ seruū suū
 hora cene dicere inuitatis ut
 uenirēt. Quid hora cene nisi
 finis ē mūdi. In q̄ nīmīz nos
 sumus. sicut iā dudū paulus
 testat̄ dicēs nos in q̄ fines se-
 cl̄or̄ deueniēt. Si ḡ iā hora
 cene ē cū uocamur. tāto min⁹
 dēm̄ excusare diuiniō dei. q̄n-
 to iā p̄p̄in̄q̄sse cernimus finē
 seculi. Quo enī p̄sāmus q̄z nī-
 hil ē qd̄ restat. eo debem⁹ p̄ti-
 mescere ne tps̄ gr̄e qd̄ p̄sto ē
 peat. Idcirco autē hoc diuiniū
 dei nō p̄rādīū sed cena uocat̄
 q̄a post p̄rādīū cena restat.
 Post cenā uero diuiniū nullū
 restat. et q̄z eternū dei diuiniū
 nobis extremū p̄pabit. rectū
 fuit ut hoc nō p̄rādīū sed cena
 uocaret̄. Sed q̄s p̄ hūc seruū
 q̄a p̄rēfamilias ad inuitandū
 mittit. nisi p̄dicatoz̄ ordo de-
 signat̄. De q̄ uidelicet ordie
 q̄uis indigni existimus. q̄uis
 pctōz̄ pōderibus grauamur.
 et nos tñ in istis diebus sum⁹
 et cū de edificatiōe uestra ali-

112
 qd̄ uobis loquor. hoc ē quod
 ago. seruus. n. sum sūmī p̄rissa-
 mīas. Cū uos admoneo ad
 cōtēptū seculi. inuitare uos ue-
 nio ad cenā dei. nemo me p̄p̄-
 me hoc in loco despicat. et si
 ad inuitandū neq̄q̄ dignus ap-
 pareo. s̄z tñ magne sunt delitie
 q̄s p̄mitto. Sepe fr̄es mei so-
 let euenire qd̄ dico. ut p̄sona
 potēs famulū habeat despectū
 Cūq̄ p̄ eū suis forte uel extra-
 neis aliqd̄ r̄isum mādāt. nō
 despicit p̄sona loq̄ntis seruū.
 q̄z seruatur in corde reuerētia
 mittētis dñi. nec p̄sant q̄ au-
 diūt p̄ quē. sed qd̄ uel a q̄ au-
 diāt. Ita ḡ fr̄es ita uos agite.
 et si nos forsitan digne despi-
 citis. in mēte tñ v̄ra uocātis
 dñi reuerentiā seruare. cōuiue
 fieri sūmī p̄rēfamilias libēter
 obedite. Corda v̄ra discutite.
 atq̄ ex eis mortale fastidiū pel-
 lite. Ad repellendū nāq̄ fasti-
 diū v̄m iā pata sunt oīa. S̄z
 si adhuc carnales estis fortas-
 se epulas carnales inquitis.
 Ecce ip̄e carnales epule in spi-
 rituali uobis alimēto ouerse sūt
 Ad abstringendū nāq̄ mēt̄
 v̄re fastidiū in cena dei ille uo-
 bis singl̄ an̄s agnus ē occisus.

Sz qđ agimus? qđ hoc qđ sub
iungit adhuc fieri a multis vi
demus? Et ceperūt fil oēs ex
cusare. Offert deus qđ rogan
debuerat: nō rogat? dare uult
qđ vix span potat? qz digna
reſ largiri postulatus? et tñ cō
tēnitur. Contēptoribus vero
patas delicias reſectōis eter
ne denūtiat. et tñ simul oēs ex
cusāt. Ponam? añ oculos mē
tis mīma. vt possimus digne
pēſare maiora. Si qđpiā potēſ
ad imitandū quēlibet pau pē
mitteret? qđ frēs rogo qđ pau
per ille fecisset? nisi te eadē ſua
inuitatōe gauderet. rñſum t. u
mīle redderet. veſtē mutaret.
ire qñto tius? feſtimaret. ne pōz
ſe ad potētis diuitiū alter oc
curreret? Hō g? diues inuitat.
paup? occurrere feſtimat. Ad
dei inuitamur diuitiū. et excu
ſamus. Sed ecce inter hec eſti
mare poſſū? qđ ſibi corda ve
ſtra reſpōdeāt. occultis. n. for
taſſe ſibi cogitatōibus dicūt.
excusare nolumus. ad illud. n.
ſupne reſectōis diuitiū. et vo
can et puenire gratulamur. lo
qñtes vobis talia mētes vře
vex? dicūt? ſi nō plus terrena

qđ celeſtia diligūt. ſi nō āplius
rebus corpaliſus qđ ſpiritali
b? occupāt. vñ hic qđ ipa ex
cuſantiū cā ſubiungit? cū pu
mus ſubinfert. p̄muſ dixit. vil
lā emi. et nccē habeo exire vi
dē illā. rogo te habeme excu
ſatū. qđ p villā niſi trena ſub
ſtātia deſignat? Exiit g? vidē
villā? qđ ſola extenora cogitat
p̄p2 ſubām. Alter dixit. Iuga
bōū emi qñqz? et eo p̄bare illa
rogo te habeme excuſatū. qđ
i qñqz iugis bōū niſi qñqz cor
pis ſenſus accipimus? qđ recte
qđ iuga vocati ſūt. qz in vitro
qđ ſexu geminant. qđ vic3 cor
pales ſenſus qz interna cōpze
hēdere neſcūt? ſz ſola exteno
ra cognoscūt? et deſerētes inti
ma ea qđ extra ſūt tāgūt? recte
per eos curioſitas deſignat. qđ
dū alienā qñt vitā diſcutere?
ſemp ſua intima neſciēs ſtu
det extenora cogitare. Graue
nāqz curioſitatis ē vitū. qđ dū
cuiuſlibet mentē ad inueſtigā
dā vitā p̄ximū extenris ducat
ſemp ei ſua intima abſcōdit.
vt aliena ſciens ſe neſciat. et
curioſi animus quanto pen
tus fuerit alieni meriti? tanto

fiat ignarus sui. Propter hoc
 nāq; rē eisdē qnq; iugis boū
 dicit. Eo p̄bare illa. habeme
 excusatū. Ip̄a enī excusantis
 verba a vitij sui significatiōe
 nō discrepāt. dū dicit. eo p̄ba
 re. Quia videlicet aliqñ p̄ti
 nere p̄bano ad cumositatē so
 let. Sed notandū ē q̄ et is q̄
 p̄pter villā. et is q̄ p̄pter p̄
 bādā iuga boū a cena sui in
 uitatoris excusat. hūilitatis
 verba p̄mīcet dicēs. rogo te
 habeme excusatū. dū enī dicit
 rogo te et tñ venire otēnit. hu
 militas sonat in voce supbia
 in actiōe. Et ecce hoc diiudi
 cat p̄rius q̄sq; cū audit. nec
 tñ ea q̄ diiudicat agere desi
 nit. Nā dū cuilibet puer se a
 gēti dicimus ouertere. dū se
 q̄re. mundū relinq̄. vbi hūc
 nisi ad dñicā cenā vocamus.
 Sed cū respōdeat oza p̄ me.
 qz p̄tōz sum hoc facere n̄ pos
 sum. q̄d aliud agit nisi et ro
 gat et excusat. dicēs nāq; pec
 catoz sum humilitatē insinu
 at. subiūgēs aut ouerti n̄ pos
 sum supbiā demonstrat. Ro
 gādo ergo excusat. q̄ hūmi
 litatē supducit in voce. et sup
 biā exercet in actione. Alius

aut dicit. vxorē duxi. et ideo
 n̄ possum venire. Quid p̄ vxo
 rē nisi voluptas carnis accipi
 tur. Nā q̄uis bonū sit coniugū
 atq; ad p̄pagandā sobolē p̄
 uidentia diuina cōstitutū. non
 nulli tñ nō p̄ hoc fecunditatē
 proles. sed desideria expetunt
 voluptatis. et idcirco p̄ rē iu
 stā significari pōt n̄ incōgrue
 res iniusta. Ad cenā ergo vos
 eterni cuius sumus p̄famili
 as inuitat. sed dū alius aua
 ritie. alius cumositati. alius vo
 luptati carnis ē deditus. nīmī
 rū reprobi simul oēs excusant
 dū hūc terrena cura occupat.
 illū alieni actus sagax cogita
 tio deuastat. alterius etiā mē
 tē voluptas carnalis inq̄nat
 fastidiosus q̄sq; ad eternē vi
 te epulas n̄ festinat. **¶** Seq̄t.
 Reuersus seruis. nūtiat hēc
 dñō suo. Tūc rat⁹ p̄famili
 as dixit seruo suo. Ex cito in
 plateas et vicos ciuitatis. et
 paup̄es. debiles. cecos. et lau
 dos introduc huc. Ecce q̄ t̄re
 ne substantie pl⁹ iusto incubat.
 venire ad dñicā cenā recusat
 q̄ labori cumositatis insudat. p̄
 pata vite alimēta fastidit. q̄
 carnalibus desideriis inseruit.

spiritualis diuinū epulas respu-
it. Quia ergo uenire supbi re-
nuūt. pauperes eligunt. Cur
hoc? Quia iuxta pauli vocem
infirmi mundi elegit deus. ut
ofundat fortia. Sed notandū
nobis ē quō describant q̄ ad
cenā vocant. Et veniūt pau-
pes et debiles. Debiles dicū-
tur q̄ iudicio suo apud semet
ip̄os infirmi sunt. Nā pauper
et q̄i fortes sūt. q̄ positi in pau-
p̄tate supbiūt. Ceca vero sunt
q̄ nullū ingenij lumen habēt.
Claudi q̄z sunt. q̄ rectos gres-
sus in opatiōe nō habēt. Sed
dū morz vitia in mēbroz de-
bilitate signant. p̄fecto liquet
q̄z sicut illi pctōres fuerūt qui
vocati venire noluerūt. ita hi
q̄z pctōres sunt q̄ inuitant. et
veniūt. Sed pctōres supbi re-
spiciunt. ut pctōres humiles
eligan. hos itaq̄ elegit deus
q̄s despicit mūdus. q̄z plez ip-
sa despectio hoiez reuocat ad
semetipsum. Is enī qui patrē
reliq̄t. et partē substātie quā
perceperat. pdige expēdit. post
q̄s esurre cepit. in se reuersus
dixit. Quāti mercenarij in do-
mo patris mei abūdant panī

bus? Lōge q̄ppe a se discesse
rat. q̄n peccabat. Et si n̄ esur-
set. in semetip̄z mīme redisset
Quia postq̄ terrenis rebus in-
diguī. tunc cogitare cepit q̄d
de spiritualibus amisit. pauper
ḡ et debiles ceca et claudi vo-
cant et veniūt. q̄z infirmi q̄z
atq̄ in hoc mūdo despecti ple-
rūq̄z tāto celeris vocē dei au-
diūt. q̄nto et in hoc mūdo nō
habēt vbi delectant. q̄d bene
amalechita puer ille egypti
us designat. q̄ amalechitis p̄-
dātibz atq̄ currētibz eger
remāsit in via. fame sitiq̄z an-
it. quē cū dauid inueit. ei cibū
potūq̄z p̄buit. q̄ ilico cōuale-
scēs dux dauid factus ē. Cō-
uiuātes amalechitas reperit. et
eos q̄ debilem reliq̄rat. cū ma-
gna fortitudie p̄strauit. ama-
lechita q̄ppe ppl̄s lābens vo-
cat. Et q̄d plābentē ppl̄m nī
si mētes secularū designant.
que terrena cūcta ābiendo q̄i
lambūt. dū solis tēporalibus
delectant. Quasi enī populus
lābens predā facit. dū terrena
diligētes lucra de alienis da-
mnis exaggerāt. S3 puer egy-
ptus eger in via relinquit. q̄z

peccator quisq; dum infirma-
n ab huius mudi statu cepe-
rit: mox secularibus mētibus
in despectū venit. Quē tñ da-
uid inuenit: ei q; cibū et potū p-
bet. q; manu fortis dñs abie-
cta mudi n̄ despicit: et plez q;
eos q; seq mundū mīme valē-
tes q̄si in via remanent: ad
amoris sui grāz ouertit: eis q;
verbi sui cibū potūq; porngit:
et q̄si duces sibi in via eligit:
dū suos etiā p̄dicatores facit.
Dū. n. ch̄istū pctōz cordib;
inferūt: q̄si dauid sup hostes
ducūt. q; diuīates amalechi-
tas velut dauid gladio ferūt:
q; sup hos q; q; q; se in mūdo
despexerāt dñi virtute pster-
nūt. Puer ḡ egyptus q; in via
remāserat: amalechitas in se
cit. q; plez q; ipi m̄tes secula-
rū p̄dicādo supant: q; p̄us cū
secularib; in hūc mūdū currē
n̄ valebāt. **S**z deductis ad
cenā paupibus q; d puer sub
iūgat audiam. Dñe factū ē
ut impasti: et adhuc locut⁹ ē
Mlti tales ad cenā dñicā ex
iudea collecti sūt. s; mltitudo
q; ex isrl̄itico ppl̄o credidit: lo-
cū supnū dñi n̄ impleuit. In

114
trauit iā frequētia iudeoz. sed
adhuc locus vacat in regno,
ubi suscipi debeat numerositas
gētū. vñ et eidē seruo d; ex
in vias et sepes. et cōpelle in-
trare vt impleat domus mea
cū de vicis et plateis ad cenā
q̄sdā inuitat: illū vicz ppl̄um
designat q; tenere legē subvz-
bana ouersatōe nouerat. Cū
vero cōuiuas suos colligi ex
vñs et sepibus p̄cipit: nimīz
aggreſtē ppl̄m colligere id gē-
tilē q̄nt. de cuius significatōe
pp̄salmistā d; tūc exultabūt
oia ligna siluaz an̄ faciē dñi
qm̄ venit. Ligna enī filie gēs
vocate sunt. q; in infidelitate
sua torse et infructuose sem p
fuerūt. Qui ḡ ex illo aggreſtu
vfu ouersi sunt: ad cenā dñi-
cā quasi ex sepibus venerūt.
Notandū vero ē q; in hac
inuitatōe tertia n̄ d; inuita. s; cō-
pelle intrare. Alij enī vocāt
et venire otemunt. alij vocāt
et veniūt. alij aut nequa q; d;
q; vocant. sed cōpellunt vt in-
trēt. Vocant et venire otem-
nūt: q; domū q; dem intellectus
accipiunt. sed eundem intelle-
ctum opibus non sequunt.

Vocant et veniunt. q̄ acceptā
intellectus grām opādo pfi-
ciūt. Quidā vero sic vocant?
vt etiā cōpellant. Nā sunt nō
nulli. qui bona faciēda intelli-
gūt. sed hoc facere desistūt. vi-
dēt q̄ agere debeāt. sed hoc ex
desiderio nō sequunt. his ple-
rūq; (vt sup̄ius diximus) cō-
tingit. vt eos in carnalibus de-
siderijs suis mūdi huius adue-
sitas feriat. apprehendere t̄palē
glām conent et neq̄ant. idū
p̄ alta pelagi q̄i ad grādiore
curas huius seculi nauigare. p̄-
ponunt. sp̄ aduersis flantibus
ad delectōis sue littora repel-
lant. cūq; se frāgi in desiderijs
suis aduersante mūdo cōspici-
unt. q̄d de se auctori suo debe-
āt cōmemorant. ita vt ad eū
erubescētes redeāt. q̄ eū sup̄-
biētes p̄ mūdi amore de sere-
bāt. Sēpe nāq; ad t̄palē glāz
p̄ficere volētes aut lōga egrit-
tudine tabescūt. aut afflicti in
iurijs occidūt. aut p̄cussi graui-
bus dānis affligunt. et in mū-
di dolore vidēt. qz nūlū cō-
dere de eius voluptate debue-
rūt. seq; ip̄os in suis desiderijs
reprehēdentes ad deū corda

ouertūt. De his q̄ppe dñs p̄ p̄-
phetā dicit. Ecce ego sepiā vi-
am tuā sp̄imis. et sepiā eā ma-
cena. et semitas suas nō inue-
niet. et seq̄tur amatores suos
et nō apprehēdet eos. q̄ret. et
nō inuenit eos. et dicit. vadā
et reuertar ad virū meū p̄ore
qz bene mihi erat tūc. magis
q̄ nūc. Vir vnus cuiusq; fide-
lis aīe deus ē. qz hoc vicz ei ē
iūcta p̄ fidē. Sed illa q̄ iū-
cta deo fuerat aīa amatores
suos seq̄tur. q̄n mēs q̄ iā credi-
dit p̄ fidē. adhuc se immundis
sp̄itibus i opatōe subternit.
mūdi glām q̄nt. a carnali de-
lectatōe pascit. exq̄sitis volu-
ptatibus nutrit. Sed plerūq;
omnipotēs deus talē animā
misericorditer respicit. et eius
voluptatibus amaritudines
permiscet. Vnde dicit. Ecce
ego sepiā vias tuas sp̄imis.
Vie enim nostre sp̄imis septe
sunt. q̄n in hoc q̄d male cupi-
m? dolore cōpūctōis inueni-
mus. Et sepiā eos macena. et
semitas suas nō inueniet. iūe
nostre macena sepiunt. cū de-
siderijs nris dure in hoc mun-
do obiectiones resistunt. et se

mitas nostras inuenire nō pos-
sumus. qz hoc qđ male qm?
ad ipsa phibemur. Et sequet
amatores suos. et n̄ apprehē-
det eos. quent. et nō inueniet
eos. quia malignos spiritus
qbus se in suis desiderijs ani-
ma subdidit. ad desideriorū
suorū effectū minime cōpre-
hendit. Sed ex hac salubri ad-
uersitate quanta vtilitas na-
scat. adiūgit cū subdit. Et di-
cit. Vadam et reuertar ad vi-
rum meū priore. qā bene mi-
hi erat tunc. magis qm nunc.
Postqz ergo vias suas spiritus
septas inuenit. postqz amato-
res suos apprehendere nō va-
let. ad amorē viri prioris re-
dit. quia plezqz postqz in hoc
mūdo nō possumus obtinere
que volumus. postqz in ter-
renis desiderijs de impossibili-
tate lassamur. tunc ad mentē
deum reducimus. tunc placere
incipit. qđ displicebat. et is cu-
ius nobis amara fuerāt pre-
cepta. repēte dulcescit in me-
moriam. et peccatrix anima que
adultera conata est esse. nec
tamē a pto ope potuit. decer-
nit esse fidelis oīx. Qui ergo
huius mundi aduersitatibus

fracti ad dei amorem redeūt.
atqz a p̄sentis vite desiderijs
corrigunt. qđ isti fratres mei
nisi compelluntur vt intrent.

Sed valde est tremenda
sentētia. quē protinus subin-
ferē. Intēta hanc cordis aure
pcipite frēs et dñi mei. (in qñ
tū pctōres fratres mei. in qñ-
tum iusti domini mei) intēta
hāc aure pcipite. vt tāto eam
minus sentētiās in examie. qz
to nūc audistis formidolosi.
in p̄dicatiōe. Aut enī. dico aut
vobis. q nemo viroz illoz
qui vocati sunt. gustabunt ce-
nā meā. Ecce vocat p se. vo-
cat p āgelos. vocat p patres.
vocat p pphās. vocat p apo-
stolos. vocat p pastores. vo-
cat etiā p nos. vocat plezqz
p miracula. vocat plezqz per
flagella. vocat aliqñ p huius
mūdi p̄spera. vocat aliqñ per
aduersa. Nemo otēnat. nedū
vocatus excusat. cum volue-
rit intrare nō valeat. Audire
quid sapientia per salomonē
dicat. Tunc inuocabunt me.
et non exaudiam. mane con-
furgent. et nō inuenient me.
Hinc ē q fatue virgines tar-
de venientes clamāt dicētes.

Dñe dñe apen nobis . sed iā
tūc aditū q̄rēbus dicit . amē
dico vobis . nescio vos . Quid
inter hec frēs carissimi nisi re-
linq̄re oīa debemus . curas mū-
di postponere . solis dēsiderijs
eternis inhāre . sed hec paucis
data sūt . Ammonere vos vo-
lo vt reliq̄us oīa . sed nō p̄su-
mo . Si ergo cūcta mūdi relin-
q̄re n̄ potestis . sic tenete q̄ hu-
ius mūdi sūt . vt tñ p̄ ea nō te-
neamī in mūdo . vt terrena res
possideat . nō possideat . vt sub
mētis v̄re sit dñio qđ habetis
ne mēs v̄ra trenaꝝ rezꝝ amo-
revincat . a rebus suis ip̄a ma-
gis possideat . Sit ḡ res tpa-
lis in vsu . eterna in dēsidio .
sit res tpalis in itinere . dēside-
ret eterna puentione . Quasi
ex latere respiciat q̄quid in
hunc mūdū agit . Ante nos
autē tendant mētis oculi . dū
tota intentōe illa aspiciūt . ad
q̄ puenimus . Extirpent fun-
ditus vitia . nō solū ab actu o-
peris . sed etiā a cogitatōe cor-
dis euulsa . Nō nos voluptas
carnalis . nō sollicitudo curio-
sitas . nō estus abitōis p̄pe-
diat ad dñicā cenā . sed ip̄a qđ

honestā q̄ in mūdo agimus .
q̄si ex qđā mētis latere tā ga-
mus . vt terrena q̄libet sic nō
corpi senuāt . q̄tenui cordi mī
me obsistāt . Nō ergo frēs au-
demus vobis dicere vt oīa re-
linq̄tis . s̄z tñ si vultis oīa etiā
retinēdo relinq̄tis . si sic t̄palia
geritis . vt tñ tota mēte ad et̄-
na tēdatis . Hic etenī paulus
apl̄s dicit . Tps breue ē . reh-
quū ē vt q̄ habet vxores . tā
q̄ nō habētes sint . q̄ flēt . tā
q̄ nō flētes . et q̄ gaudēt . tā
q̄ nō gaudētes . et q̄ emūt . tā
q̄ nō possidētes . q̄ vtunt̄ hoc
mūdo . tanq̄ nō vtant̄ . p̄tent
enī figura huius mūdi . Vxo-
rē nāq̄ habet sed q̄si nō hñs .
q̄ sic scit debita carnis exsoluē
vt tam̄ p̄ eā mūdo tota mēte
nō cogat̄ inherere . Nā cū idē
nursū egregius p̄dicatoꝝ di-
cat . q̄ habet vxorē . cogitat q̄
sunt huius mūdi . quomō pla-
ceat vxori . ille vxorē habet q̄
si nō habēs . q̄ sic studet place-
re coniugi . ut tñ nō displiceat cō-
ditoꝝ . flet quoq̄ s̄z tanq̄ nō
flet . q̄ sic tēporalibus dā-
nis affligit̄ . vt tam̄ de eternis
lucis sem̄p animū cōsoletur .
Gaudet vero sed tanq̄ non

gaudeat. q̄ sic de t̄p̄alibus bo-
nis hilarescat. vt t̄n̄ sp̄tozmē
ta p̄petua p̄boret. et i hoc
quod mentē gaudio subleuat
hāc cōtinuo p̄dēre p̄uidi ti-
moris p̄mat. Emit aut̄ sed q̄i
n̄ possidēs. q̄ ad vs̄ ū terrena
p̄parat. et t̄n̄ cauta cogitatōe
p̄uidet. q̄d hoc cit̄ relinquat
Mūdo q̄z v̄t sed q̄i n̄ v̄ta-
tur. q̄ et necessaria cūcta exte-
rius ad vitē sue mīsteriū redi-
git. et t̄n̄ hēc eadē nō sinit sue
mētē dīan. vt subiecta foris
seruiāt. et mūq̄z intentionem
animi ad alta tēdētis frāgāt.
Quicūq̄z ḡ tales sūt. eis p̄fe-
cto terrena oīa nō ad dēside-
riū sed ad vs̄ ū assunt. q̄z reb̄
q̄dē necessariis vtunt. sed ni-
hil habere cū pctō cupiunt. de
t̄p̄is q̄z rebus habitis q̄die
mercedes acq̄rūt. et plus gau-
dēt bono ope. q̄z bona possesi-
one. **C**Ac nē aliq̄bus ista dif-
ficilia esse videant. rē de p̄so-
na refero. quā multi v̄m me-
cū nouerūt. Quā vicz rē ipse
aī trienniu in centūcellēsi v̄z-
be a p̄sonis fidelibus didici.
Nup̄nāq̄z in eadē ciuitate te-
ophanius comes fuit vir mi-
sericordie actib̄ deditus. boīs

116
opibus intētus. hospitalitati
p̄pue studēs. exercēdi comi-
tatus actib̄ occupatus. Age-
bat t̄rena. et t̄p̄alia. sed plus vt
ex fine eius clauit. magis ex
debito q̄z ex intētōe. nā cū ap-
propinquante mortis eius tēpe
grauissima aens tēpestas ob-
sisteret. ne ad sepeliendū duci
potuisset. eūq̄z dīux sua in fle-
tu vehemētissimo req̄reret. di-
cēs. q̄d faciā quō te ad sepe-
liendū eicio. q̄ ostiū domus hu-
ius egredi p̄nīmia tēpestas n̄
possi. tūc ille r̄ndit. Noli mul-
er flere. q̄z mox vt ego dēfin-
ctus fuero. aens serenitas re-
dit. Cuius p̄tinus et vocem
mors et mortē serenitas ē se-
cuta. Cuius manus ac pedes
podagre humore tumescētes
et versi in mulieribus fuerāt.
p̄fluēte sanie patebāt. sed cū
corpus illius ex more ad la-
uandū fuisset detectū. ita ma-
nus pedesq̄z illius sani reperti
sunt. ac si vnq̄z vulnens nihil
habuissent. ductus itaq̄z ac
sepultus est. eiusq̄z dīugi vi-
sum ē vt quarto die in sepul-
chro illius marmor q̄d sup̄po-
situm fuerat. mutari debuisset.
Q̄d videlicet marmor corpi

eius suppositū dū fuisset ablatū: tanta ex eius corpe flagrātia odoris emanauit: ac si ex putrescēte carne illius pro uernibus aromata ferbuisset hęc g' dixi. ut euicino exēplo oñderē: posse nōnullos et secularē habitū gerere. et secula rē aīn nō habere. Quos enī tales in mūdo necessitas ligat: ut ex oī pte exui a mūdo nō possint: sic debēt ea que mūdi sunt tenere: ut tñ eis nesciāt ex mētis fractiōe succumbere. Hoc ergo cogitate. et cū relin qre cūcta q mūdi sūt nō potestis: extēora bñ extēnus agite. sed ardēter intēnus ad eterna festinate. Nihil sit q dēfiderū vīe mētis retardet. nullius vos rei in hoc mūdo delectatio implicet. Si bonū diligat: mēs in bonis melioribus idest in celestibus delectet. si malū metuit: mala aīo eterna pponant. ut dū illuc esse aspiciat. et amplius qd dñgat et amplius qd pūescat: hic oīno nō hereat. Ad hęc agēda habemus mediatorē dei. et hoīm adiutorē nfm. p quē ci tuis cūcta obtinebimus. si ad illū vero amore flagramus.

Qui uiuit et regnat cū patre.
Lectio sancti euāgelij secū
 dum lucā. Ca. xiiij.

In illo tēpe dixit iesus
 turbis si q's venit ad me
 et nō odit p'rem suū. et m'rez
 et uxore. et filios. et frēs. et so
 rores: adhuc aut aīam suā. nō
 p't meus esse discipulus.

Comelia lectōis eiusdē ha
 bita ad pp'z in basilica bñ
 sebastiani mart. xxxviiij

Consideremus frēs caris
 simi q et q'sta sunt q no
 bis p'mittūt in celis: uilescūt
 aīo oīa q habent in ternis. ter
 rena nāq subā eterne felicitati
 cōpata pōdus ē: nō subfidiū
 T'paliū. uita eterne uite cōpa
 ta mors ē potius dicēda q' uita
 Ipse enī qndianus dēfect' cor
 ruptōis qd ē aliud q's qdā p
 hixat' mortis: Que aut ligua
 dicere. uel q's intellectus suffi
 cit capere illa sup'ne ciuitatis
 q'sta sint gaudia: āgeloz cho
 ris interesse. cū bñssimis spm
 tibus gl'e oditoris assistere. p
 sentē dei uultū cernere. in arcū
 scriptū lumē uidere. nullo me
 tu mortis affici in corruptōis
 p'petue munere letari. S3 ad
 hęc audita inardescit aīmus.

117
 iāq; illic cupit assistere: vbi se
 sperat sine fine gaudere: s; ad
 magna p̄mia puenire nō pōt
 nisi p magnos labores. Vn-
 de et paulus egregius p̄dica-
 tor dicit. Nō coronabit: nisi
 qui legitime certauerit. Dele-
 ctat ergo mentē magnitudo
 premioꝝ. sed nō deterreat cer-
 tamē laborē. Vñ ad se veniē-
 tibus veritas dicit. Si q̄s ve-
 nit ad me ⁊ nō odit patrē suū
 et matrē ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊
 fratres ⁊ sorores: adhuc autē
 ⁊ animā suā: nō pōt meus es-
 se discipulus. Sed p̄cūtan li-
 bet quomō parētes et carnali-
 ter p̄ in quos p̄cipimur odisse
 qui iubemur et inimicos dili-
 gere. Et certe veritas de vxo-
 re dicit. Qd̄ deus coniūxit hō n̄
 separet. Et paulus ait. vñ di-
 ligite vxores v̄as: sicut ⁊ chri-
 stus eccl̄am. Ecce discipulus
 vxorē diligēdā p̄dicat. cū ma-
 gister dicat: q̄ vxorē nō odit:
 nō pōt meus eē discipulus. Nū
 qd̄ aliud iudex nūciat: aliud
 p̄co clamat: An simul et odif-
 se possumus et diligere? Sed si
 vim p̄cepti p̄p̄dīmus: vtrū
 q; agere p̄ discretionē vale-

mus. vt eos q̄ nobis carnis
 cognatōe coniuncti sunt: ⁊ quos
 p̄ximos nouimus diligamus
 et quos aduersarios in via
 dei patimur: odiēdo et fugien-
 do nesciamus. Quasi enī p̄ o-
 diū diligēt: q̄ carnaliter sapi-
 ens p̄u praua nobis ingent:
 nō audit. Vt autē dominus
 demonstraret hoc erga p̄ximos
 odiū nō de affectione p̄cede-
 re sed de caritate. addidit p̄ti-
 mus dicens. adhuc autē et ani-
 mā suā. Odisse itaq; p̄cipi-
 mur p̄ximos. odisse et animā
 nostrā. Constat ergo quia a-
 mādō debet odisse p̄ximū: q̄
 sic eū odit: sicut semetipsum.
 Tunc etenī nostrā animā be-
 ne odimus: cū eius carnalibus
 desideriis nō acquiescimus. cū
 eius appetitū frāgm⁹. eius vo-
 luptatibus reluctamur. q̄ ergo
 stēpta ad melius ducit: q̄ p̄
 odiū amat. Sic nimis exhibe-
 re p̄ximis odiū discretionē de-
 bemus: vt in eis et diligamus
 qd̄ sūt: et habeamus odio qd̄
 in dei nobis iūne obfistūt. cer-
 te dū paul⁹ ierosolimā p̄geret
 p̄phā agab⁹ zonā illi⁹ ap̄p̄he-
 dit suisq; pedib⁹ alligauit dic-

Virū cuius hec zona ē: sic ali
gabūt in ilrm. Sz is q2 aīam
suā pfecte oderat: qd dicebat
Ego n̄ solū alligan sed et mo
n in ilrm patus sum p noie
dñi iesu chzisti. nec facio aīaz
meā p̄ciosiorē q̄ me. Ecce q̄
mō aīam suā amādo oderat:
imo odiēs amabat: quā cupi
ebat p̄iesu mozt tradere. vt
hāc ad vitā de peccan mozte
fiscitaret. Ab hac ḡ discretōe
odij n̄ trahamus formā ad
odiū p̄ximī. Amē q̄libet in
hoc mūdo etiā aduersarius. sz
in via dei stran⁹ n̄ amē etiā
p̄p̄inquus. Quisq̄s enī iā eter
na occupat: in ea quā aggre
dit cā dei extra p̄ez, extra ma
trē, extra vxorē, extra filios, ex
tra cognatos, extra semetip̄m
fieri debet. vt eo uenit cogno
scat deū: q̄ in eius cā neminē
recognoscit. Multū nāq̄ ē q̄
carnales affect⁹ intētiōē mē
tis diuerberāt eiusq̄ acē obscu
rāt. q̄s tñ neq̄q̄ noxios pati
mur: si eos p̄mēdo teneamus
Amādi ḡ sunt p̄ximī. impē
dēda ē caritas oībus. et p̄pi
q̄s et extraneis. Nec tñ p̄ ea
dē caritate a dei amoze flectē

dū. ¶ Scm⁹ aut q2 cū de ter
ra philistin arca dñi ad terrā
isrl̄ ita rediret: plauastro sup
ip̄osita ē: et vacce plauastro sub
iūcte sūt: q̄ fete fuisse meōzan
tur. q̄z filios clausērūt domi.
Et scriptū ē: bāt aut indirectū
vacce p̄viā q̄ ducit bet samis
imo itinere gradiebāt p̄gētes
et mugētes: et nō declināt. ne
q̄ ad dexterā neq̄ ad sinistrā
Quid ḡ vacce nisi fideles q̄s
q̄ in eccl̄a designāt: q̄ dū sa
cra eloquiū p̄cepta cōsiderāt: q̄i
sup̄ imp̄osita sibi dñi arcā por
tāt. De q̄bus hoc ē etiā notā
dū q̄ fuisse fete memorāt. q2
sunt pleni q̄ in via dei intrin
secus positi foris carnalibus
affectibus ligant. sed nō de
clināt a recto itinere: qui arcā
dei portāt in mēte. Ecce enim
vacce bet samis p̄gunt. Bet sa
mus q̄ppe dicit domus solis
Et p̄phā ait. vobis aut q̄ time
tis dñm: oīes sol iustitie. Si
ergo ad eterni solis habitatio
nē tēdimus: dignū p̄fecto ē:
vt de itinere p̄ carnalibus af
fectibus n̄ declinemus. Tota
enī virtute p̄sandū ē: q̄ vac
ce dei plauastro subposite p̄gūt

et gemūt. Dāt ab intīmīs mu-
gtus. et tñ ab itinere nō defle-
ctūt gressus. Sic nīmīz p̄dica-
tores dei. sic fideles q̄q̄ eē in-
tra scāz ecclāz debēt. vt cōpa-
tiantē p̄xmīs p cantatē. et tñ
de via dei nō exorbitēt p cō-
passionē. Hoc ipm̄ vero anie-
odiū q̄ liter exhiben debeat. ve-
ntas subdēdo maifestat dicēs
Qui nō baiulat crucē suā. et
uenit post me. nō pōt meus eē
discipulus. Crux q̄ppe a crucia-
tu d̄z. Et duobus mōis crucē
dñi baiulamus. cū aut p ab-
stinentiā carnē afficimus. aut
p cōpassionē p̄ximi necessita-
tē illius nr̄am putamus. Qui
enī doloze exhibet i aliena ne-
cessitate. crucē portat in mēte.
Sciendū vero est q̄ sūt n̄nulli
q̄ carnis abstinentiā nō p̄deo
sed pro inanī gl̄a exhibēt. Et
sunt pleriq̄ q̄ cōpassionē p̄xi-
mo nō sp̄ritualiter sed carnalr̄
impēdunt vt ei nō ad virtutē
sed q̄si miserādo ad culpas fa-
ueāt. hī itaq̄ crucē q̄dem vr-
dent ferre. sed dñm nō sequū-
tur. Vñ recte hēc eadē ventas
dicit. Qui nō baiulat crucē su-
am. et venit post me. nō pōt

meus esse discipulus. Baiula-
re etenī crucē et post dñm ire
est. vel carnis abstinentiā. vñ
cōpassionē p̄ximo p studio
eterne intētōnis exhibere. nā
q̄squis hoc p̄tpali intentiōe
exhibet. crucē q̄dem baiulat
sed ire post dñm recusat. **Qz**
vō sublimia p̄cepta data sūt
p̄tinus cōpatio edificāde sub-
limitatis adiungit cū dicitur.
Quis enī ex vobis volēs tur-
rē edificare nō p̄us sedēs cō-
putat s̄uptus q̄ necessarij sunt
si habeat ad pficiendū. ne po-
stea q̄ posuerit fundamentū
et nō potuerit pficere. omnes
q̄ viderint incipiāt ei illudere
dicētes. q̄a hīc hō cepit edifi-
care. et nō potuit cōsummare.
Om̄e q̄d agimus. p̄uenire p
studiū cōsiderationis debemus.
Ecce enī iuxta ventatis vocē
qui turrē edificat. p̄ius edifi-
cij s̄uptus pat. Si ergo humi-
litis turrē cōstruere cupimus
p̄us nos p̄pare ad aduersa
huius seculi debemus. hoc enī
inter terrenū et celeste edificū
distat. q̄ terrenū edificū expē-
sas colligēdo cōstruūt. celeste
vero expensas dispergendo.

Ad illud sūptus facimus? si
n̄ habita colligamus. ad istud
sumptus facimus? si et habi-
ta relinq̄mus. Istos sūptus di-
ues ille habere n̄ potuit? q̄ mul-
tas possessiōes possidēs magi-
strū req̄siuit? dicēs. magister
bone q̄d faciens vitā eternā
possidebo. Qui cū p̄cepta relin-
quēdi oīa audisset? tristis ab-
cessit. Et inde est angustatus
in mēte? vñ foris fuit latior in
possessiōe. Quia enī in hac vi-
ta amabat sūptus celsitudis
tēdendo ad eternā patnā ha-
bere noluit sūptus humilitatis.
Cōsiderādū vero ē qđ dī. oēs
q̄ viderint? incipiāt illudere ei.
Quia iuxta pauli vocē specta-
culū facti sumus mūdo? ange-
lis, et homībus. et in om̄e qđ
agimus cōsiderare occultos no-
stros aduersarios debemus? q̄
sp̄n̄s oneribus insistūt. sp̄ ex
n̄ro defectu gratulant̄. Quos
p̄phā intūēs ait. deus meus in
te cōfido nō erubescā. neq; tri-
deāt me inimici mei. In bonis
enī opibus intēti nisi oīa ma-
lignos spūs sollicite vigilem?
ip̄os trisores patimur? q̄s ad
malū per suasores habemus.

S3 q2 de ostuēdo edificio
cōpatio data ē? nūc ex mīori
ad maius silitudo subdit̄. vt
ex rebus mīnīs maiora pen-
sent̄. Nā sequit̄. Aut q̄s rex
iturus cōmittere bellū aduer-
sus aliū regē nōne sedēs p̄s
cogitat. si possit cū decē milib?
occurrere ei? q̄ cū. xx. milibus ve-
nit ad se? Alioq̄n adhuc illo
lōge agēte mittēs rogat ea q̄
pacis sunt. Rex cōtra regē ex
equo venit ad p̄eliū. et tñ si
se p̄pedit nō posse sufficere? le-
gationē mittit. et ea q̄ pacis
sunt? postulat. Quibus ḡ nos
lachrymis veniā spare debe-
mus? q̄ in illo tremēdo examīe
cū rege n̄ro ex eq̄ ad iudiciū
n̄ venimus? Quos nimirū oī
tōis infumitas. m̄cā infernores
exhibet? Sed fortasse iā ma-
li operis culpas abscedimus.
iā p̄aua q̄q; externus declina-
mus. Nunq̄d ad reddēdā rō-
nē cogitatōis n̄re sufficimus.
nā cū. xx. milibus venire dīis
cōtra quē mīme sufficit iste q̄
cū. x. milibus venit. Decē mī-
lia q̄ppe ad. xx. milia simplū
ad duplū sunt. Nos aut si mī-
tū p̄ficimus vix extenōra n̄ra

opa in rectitudine seruamus.
Nā si iā luxuria carnalis ab
fissa ē: tñ adhuc a corde fun
ditus nō ē absissa. Ille autē q̄
iudicaturus venit: extenora si
mul et intenora iudicat: facta
piter et cogitationes pēsat. Cū
duplo ḡ exercitu cōtra simplū
venit: quī nos vix in sole ope
pparatos simul de ope et cogi
tatione discunt. Quid ḡ agen
dū est frēs: nisi vt dū nos cū
simplo exercitu extra duplū illi
us sufficere nō posse aspiciam?
dū adhuc longe ē: legationē
mittamus. et rogemus ea q̄ pa
cis sunt. Lōge enī eē dicat: q̄
adhuc pñs p iudiciū nō vide
tur. Mittamus ad hūc lega
tionē lachrymas nras: mitta
mus misericordie opa: macte
mus in ara eius hostias pla
catōis: cognoscamus nos cū
eo in iudicio nō posse credere.
Pēsemus virtutē eius fortitu
dis: rogemus ea q̄ pacis sunt.
hec ē nra legatio: q̄ regē veniē
tē placet. Pēstate frēs q̄ beni
gnū sit: q̄ is q̄ suo aduētū va
let opprimere: tardat venire.
mittam⁹ ad hūc (vt dixim⁹)
legationē nram: flēdo tribuē

119
do: sacras hostias offerendo.
Singulariter nāq; ad abso
lutionē nostrā oblata cum la
chrymis et benignitatē men
tis sacri altaris hostia suffra
gat. quia is qui in se resurgēs
a mortuis iam nō morit⁹: ad
huc p hāc in suo misterio pro
nobis iterum patit⁹. Nā quo
tiēs ei hostiam sue passionis
offerimus: totiens nobis ad
absolutionē nostrā passionē
illius repamus. **M**ltos vt
arbitroz vestrū frēs carissimi
cōtingit nosse hoc: qd volo ad
memoriā vīaz narrādo reuo
care. Nō lōge a nris fert tpi
bus factū: q̄ qdam ab hosti
bus captus lōge trāductus
ē. Cūq; diu teneret in vincu
lis eum vxor sua cū ex eadē
captiuitate nō reciperet: extm
ctū putauit. Pro quo iam ve
lut mortuo hostias ebdoma
dibus singulis curabat offer
re. Cuius tonēs vincula solue
bant in captiuitate: quotiens
ab eius coniuge oblate fuīs
sent hostie pro anime eius ab
solutione. Nam longa post
tempora reuersus ammirans
valde sue indicauit vxori!

q̄ diebus certis ebdomadis
singulis, eius vincula soluebā
tur. Quos vicz dies eius vxoz
atq; horas discunēs, tūc eū re
cognouit absolutū. cū p̄ eo sa
cnficiū memierat oblatū. Hic
g̃ frēs carissimī, hic certa osi
deratōe colligate! oblata a no
bis hostia sacra q̄ntū in nobis
soluere valeat ligaturā cordis
si oblata ab altero potuit in al
tero soluere vincula corporis.
Multi uim frēs mei cassiū
narmēsis vrbis ep̄m nouērt
cui mos erat q̄dian? deo ho
stias offerre. ita ut p̄ ne null?
dies in vite ei? abscedēt? q̄ n̄
oīpotēti deo hostiā placatōis
imolaret. Cui cū sacrificio val
de etiā concordabat vita. Nā
cūcta q̄ habebat in elemosinis
tribuēs, cū ad horā offerendi
sacrificij venisset? velut totus
in lachrymis defluēs, semet
ip̄m cū magna cordis otitōe
mactabat. Cuius vitā et ex
tū q̄dam venerabilis vite dia
cono q̄ fuerat ab eo nutritus
referēte cognoui. Aiebat enī
q̄ q̄dā nocte eius p̄s bytero
p̄ visū dñs astitit. dicēs. Va
de. dñc ep̄o. age q̄d agis. opa

re q̄d opans. n̄ cesset pes tuus
nō cesset manus tua. natali
ap̄l oꝝ venies ad me. et retri
buā tibi mercedē tuā. Surre
xit p̄s byter. sed qz e vicino
ap̄l oꝝ natalicius dies imine
bat? xp̄in q̄ extus diē ep̄onū
tuare p̄muit. Alia nocte dñs
rediit. eiusq; inobediētā velle
mēter increpauit. atq; eadē ius
fiōis sue verba retexuit. Tūc
p̄s byter surrexit ut p̄geret. s; z
nursus infirmitas cordis im
pedimēto facta ē indicādere
uelatiōis. Admonitiōe q̄z
iterate visiōis obduruit p̄ge
re. q̄ viderat manifestare ne
glexit. Sed qz magnā māsue
tudinē cōtempte grate, ma
ior sequi solet ira vindictē? vi
siōe tertia dñs apparēs iā ver
bis addidit verbera. et tā di
stricta cede mactatus ē? ut in
eo duntā cordis emollirent
vulnera corporis. Surrexit ergo
eruditus ex verbere. p̄rexit ad
ep̄m. eūq; iā ex mori iuxta
bean iuuenalis martyris se
pulchrū ad offerendū sacifi
ciū cōsistentē repent. secretū a
circūstantibus petijt. seq; eius
pedibus strauit. Cumq; eum

vbertum flentē ep̄s vix ad se
 leuare potuisset? lachrymaz
 causas cognoscere studuit. Il
 le vero relaturus ordinē visio
 nis p̄us vestimēto ex hume
 nis deuoluto detexit plagas cor
 poris vt ita dicā testes ven
 tatis et culpe mōstrauit? quā
 ta animaduersione distinctio
 nis mēbra illius accepta ver
 bera liuore inflato fulcauerāt
 Quemorvt ep̄s vidit? exhor
 ruit. et q̄s sibi talia facere p̄
 sumpsisset? cū magne obstupe
 factōis vocibus inq̄sui. At
 ille respōdit hec p̄ seip̄o fuisse
 p̄pessum. Excreuit cū terrore
 admiratio. sed nullas iā p̄re
 t̄byter inq̄sitionis eius mo
 ras adiūcēs secretū reuelatio
 nis aperuit? ei q̄s visionis do
 minice p̄ ea que audierat ver
 ba narrauit dicēs. Age quod
 agis. opare q̄d oparis. nō ces
 set manus tua. non cesset pes
 tuus. natali apostolorū venies
 ad me? et retribuā tibi merce
 dē tuā. Quibus auditis epi
 scopus se in orationē cū ma
 gna cordis cōtione p̄stra
 uir. et qui oblaturus sacrifici
 um ad horā tertiam venerat?

hoc p̄ extense orationis ma
 gnitudine ad horā nonā vf
 q̄s p̄telauit. Atq̄ ex illo iam
 die magis magisq̄ aucta sūt
 ei lucra pietatis. Factusq̄ est
 tam fortis in ope? q̄ certus ex
 munere. Quippe q̄ eū cū ipse
 debitor fuerat ex ea p̄missio
 ne iam ceperat habere debite
 rē. Huic autē cōsuetudo fue
 rat? ānis singulis natalicio a
 postolorū die romā venire. Iā
 q̄ ex hac reuelatiōe suspectus
 venire iuxta morem noluit.
 Eodem ergo tēpore sollicitus
 fuit. Secūdo quoq̄ anno vel
 tertio in mortis sue expectati
 one suspensus quarto quinto
 et sexto similiter / quī despera
 re iam de veritate reuelatiōis
 poterat? si verbis fidem ver
 bera nō fecissent. Cū ecce an
 no septimo vsq̄ ad expectati
 natalis sacras vigilas incolu
 mis puenit? sed leuis hunc
 in vigilijs dolor attigit. atq̄
 ip̄o die natalicio filijs suis se
 expectantibus missaz sollemnia
 implere se posse recusauit. Illi
 vero q̄ de ei? erāt p̄ter egres
 sione suspecti? simul ad eum
 oēs venerūt sese vnanimiter

astringētes vt die eodē neq̃
q̃ acquiescerēt missarum sol-
lemnia celebrare? nisi p̃ eis a-
pud dñm isdē antistes suus
intercessor accederet. Tunc il-
le cōpulsus in ep̃i oratorio
missas fecit et manu sua cor-
pus dñicum pacēq̃ omib⁹
tribuit. quā cuncto ministerio
oblati sacrificij pacto ad lectu-
lū rediit. Ibiq̃ iacēs dum sa-
cerdotes suos ac mīstros cir-
cūstetisse cerneret? quasi vale-
ultimū dicēs de seruādo eius
vinculo cantatis amonebat.
et quāta debuissent cōcordia
inter se vniri? predicabat. Cū
subito inter ip̃a sancte exhor-
tationis verba voce terribili
clamauit dicēs hora ē. Mox
q̃ assistentibus ip̃e suis ma-
nibus linteum dedit? quod ex
more morietum sibi contra
faciem tēderetur. Quo tenso,
sp̃itū emisit. sicq̃ sancta illa
āima ad gaudia eterna pue-
niēs a carnis corruptōe solu-
ta est. Quē frēs carissimi quē
iste in morte sua imitatus est
nisi eū quē in vita sua fuerat
ōtemplatus? Dicēs enī hora
est? de corpe exiit? q̃ et iesus

pactis oībus cū dixisset con-
summatū est? inclinato capite
tradidit sp̃itū. Qd̃ ergo dñs
ex potestate? hoc egit famulus
ex vocatōe. Ecce quādiane ho-
stie illa cum elemosinis et la-
chrymis missa legatio? q̃ntā
cū rege veniēte gr̃e pacē fecit.
Relinquat ergo oīa? q̃ p̃t
q̃ aut relinq̃re oīa nō p̃t? cū
adhuc lōge ē rex legationem
mittat lachrymarū. elemosi-
narū. hostiarū. munera offerat
Vult enī placari p̃cibus? qui
scit q̃a portari nō possit iratus
Quod adhuc moram fecit?
venire legationē sustinet. Ve-
nisset iam nāq̃ si vellet. et cū
ctos suos aduersarios truci-
dasset. Sed et q̃ terribilis ve-
niet? indicat. et tamen ad ve-
niendū tardat. quia nō vult
nuenire quos puniat. sed rea-
tū nobis otemptus nostri de-
mūtiat. dicēs. Sic ergo omnis
ex vobis qui non renuntiat
omib⁹ que possidet? nō p̃t
meus esse discipulus. Et ta-
mē sperande salutis remediū
cōfert? quā qui per iram non
potest feri? per postulare pa-
cis vult legationem placari.

Lauate ergo fr̄es carissimi la-
chrym̄is maculas peccatoꝝ
elemosinis tergate. sacris hosti-
is expiate. Nolite possidere p
desideriū. que adhuc p vsum
minime reliquistis. Spem in
solo redēptore figite. ad eter-
nā patriā m̄te trāsite. si enī nīl
in hoc mūdo amādo posside-
tis. etiā possidēdo cuncta reli-
quistis. Ip̄e nobis gaudia de-
siderata cecidit. quī vobis eter-
ne pacis remedia contulit iesus
christus dñs noster. Quī vi-
uit et regnat cū patre in vni-
tate spiritus sancti deus p oia
secula seculorū amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundū matheū. Ca. xxij.

In illo tempore dicebat
iesus turbis pabolam
hāc. simile factū ē regnū celo-
rū homī regi qui fecit nuptias
filio suo. Et misit seruos suos
vocare inuitatos ad nuptias.
et nolebāt venire. Itē misit
alios seruos dicens. Dicite
inuitatis. &c.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica be-
ati demetris. xxxviij.

AExtū lectōis euāgelice
fr̄es carissimi volo si pos-
sum sub breuitate trāscurrere.
vt in fine eius valeamus ad
loquendum largius vacare. Sz
qrendū p̄us est an hēc apud
matheū ip̄a sit lectio. q̄ apud
lucā sub appellatiōe cene de-
scribit̄. Et q̄dem sunt nō mul-
la q̄ sibi dissōna eē videant̄
qz hic p̄adiū illic cena meō-
rat̄. hic q̄ ad nuptias nō di-
gnis vestibis intrauit repul-
sus ē. illic nullus q̄ intrasse dē
repulsus esse phibet̄. Qua ex
re recte colligit̄. qd̄ hic p nu-
ptias p̄ns eccl̄a. et illic p ce-
nā et̄nū. & vltimū diuinū desi-
gnat̄. Quia & hāc nōnulli exi-
turi intrāt. & ad illud q̄s q̄s sel̄
intrauent. vltimus nō exibit.
At si q̄s forte cōtēdat hāc eā-
dē eē lectionē. ego melius pu-
to salua fide. alieno it̄lectu
cedere. q̄ cōtētionibus deseri-
re. Qm̄ et intelligi cōgrue forsi-
tan pōt. qz de p̄cepto eo q̄ cū
nuptiali veste nō venerat. qd̄
lucas tacuit. matheus dixit. q̄
vero p illū cenā. p hūc autē
p̄adiū dē. neq̄q̄ vel hoc n̄re
intelligētie obsistit. q̄a cū ad

hora nonā apud antiq̃s quo
ndie prandiū fieret. ip̃um q̃z
prandiū cena vocabatur. Sepe
aut̃ iā dixisse memini. q̃d ple
rūq̃ in sancto euāgelio regnū
celoz̃ p̃sens eccl̃a nominat̃.
Cōgregatio q̃ppe iustoz̃ re
gnū celoz̃ dicit. Quia enī per
p̃phām dñs dicit. celū mihi
sedes ē. et salomon ait. aīma
iusti sedes sapientie. paulus
etiā dicit ch̃istū dei virtutē
dei sapientiā. h̃q̃do colligere
debemus. q̃z si deus sapiētia.
aīma aut̃ iusti sedes sapiētie.
dū celū d̃z sedes dei. celū g̃ ē
aīa iusti. Hic p̃ psalmistā de
sanctis p̃dicatoribus dicit. ce
li enarrāt gloriā dei. Regnū
g̃ celoz̃ eccl̃a iustoz̃. Quia
dū eoz̃ corda in terra nil am
biūt. p̃ hoc q̃d ad sup̃na suspi
rāt. iā in eis dñs q̃si in celesti
bus regnat. Dicat̃ g̃ fili ē re
gnū celoz̃ hōi regi. q̃ fecit nu
ptias filio suo. Iā intellexit ca
ntas ṽia q̃s est rex regis filij
pat̃. ille nimīz cū psalmista
ait. deus iudiciū tuū regi da. et
iustitiā tuā filio regis. Qui fe
cit nuptias filio suo. Tunc enī
deus pat̃ deo filio nuptias fe
cit. q̃n hūc in vtero virginis

hūanenaēte cōiūxit. q̃n deū an
secula fieri noluit hōiem in fi
ne seculoz̃. Sed q̃z ex duab⁹
psonis fieri solet ista cōiūctio.
absit hoc ab intellectibus n̄is
ut p̃sonā dei et hōis redēpto
ris n̄i iesu ch̃risti ex duabus
psonis credamus vnitā. Ex
duabus q̃ppe atq̃ in duabus
hūc natis existere dicimus. s̃z
ex duab⁹ p̃sonis cōp̃sitū cre
di vt nefas vitam⁹. Aptus
ergo atq̃ securus dici p̃t. q̃z
in hoc p̃i regi filio nuptias fe
cit. q̃ ei p̃ incarnatōis mīsteriū
ctāz eccl̃a z̃ sociatū. Vterus
aut̃ genitricis virginis hūis
sp̃s thalam⁹ fuit. Vñ p̃ sal
mista dicit. In sole posuit taber
naculū suū. et ip̃e tanq̃ sp̃s
p̃cedēs de thalamo suo. Tan
q̃ sp̃s q̃ppe de thalamo su
o p̃cessit. q̃ ad cōiungendā si
bi eccl̃am incarnatus deus de
incoꝛrupto vtero virginis ex
iit. Misit g̃ seruos suos. vt
ad istas nuptias aicos inuita
rēt. Misit semel. misit itez̃ q̃z
incarnatōis domice p̃dicato
res et p̃us p̃phās et postmo
dū apostolos fecit. Bis itaq̃
seruos ad inuitandum misit.

qz incarnationē vnigeniti, et
p pphetas dixit futurā. et per
aplos nūciavit factā. **S**ed
qz hi q pūs inuitati sunt: ad
nuptiarū cōiūtiū venire nolu
erūt: in secūda inuitatōe iā di
cūt. Ecce prandiū meū pauī.
tauri mei et altilia occisa. et
oīa pata. Quid in tauris vel
altilibus fratres carissimi, nisi
nouū ac vetens testamētū pa
tres accipimus? Quia enī vul
go loquor: etiā ipa me neces
se ē verba euāgelice lectiōis
explanare. Altilia enī sagina
ta dicimus. Ab eo enī qd est
alere: altilia qsi altilia voca
mus. Cū vero in lege scriptū
sit, diliges amicū tuū. et odio
habeas inimicū tuū: accepta
tūc iustus hēctā fuerat: vt dei
inimicos, suosqz aduersanos
qnta possent virtute cōpzi me
rēt: eosqz iure gladij ferrent.
Quod in nouo pculdubio te
stamēto cōpescit: cū psemet
ipaz ventas pdicat dicens. di
ligite inimicos vestros. bene
facite his q oderūt vos. Qui
s p tauros, nisi patres testa
mētū vetens significant. Nā
ex pmissiōe legis accepāt. q

tenus aduersanos suos odij
retributōe pcuterēt. vt ita di
cā, qd aliud qz tauri erāt: qui
inimicos suos virtutis corpe
cornu fenebāt. Quid vero p
altilia, nisi patres testamenti
nouū figurant: q dum gratiā
pinguedinis inteme papiunt
a terrenis desideriis inuitētes
ad sublimia cōtemplationis
sue pennis subleuant. In imo
quippe cogitationē ponere qd
ē aliud qz quedā auditas mē
tis. Qui autē intellectu celesti
um, iā p facta desideria de su
pnis delectationibus inteme
cibo pascunt: quasi largiori a
limento pinguescūt. Hac enī
pinguedine saginari ppheta
cōcupierat: cū dicebat. Sicut
adipe et pinguedine repleatur
aima mea. Quia ergo p dica
tores dominice incarnationis
missi psecutionē ab infideli
bus, et prius pphete, et post
modū sacti apostoli ptulerūt
inuitatis et venire volētibz
dicūt. Tauri mei et altilia occi
sa sunt. et oīa pata. Ac si ap
tius dicat. patrū precedentū
mortes aspiciate. et remedia
vite vře cogitate. Notandū

vero q̄ p̄iori imitatōe nīl de
tauris et alihbus dicit. In se
cūdo aut̄ iā taun̄ et alia ma
ctata memorant̄. Quia omī
p̄tēs deus cū verba eius au
dire nolumus adiūgit exēpla
vt omē q̄d impossibile credi
mus. tāto nobis ad sperandū
fiat facilius. quāto p̄ hoc trā
fisse iam et alios audimus.

Sequit̄. Illi aut̄ neglexerūt
et abierūt alius in villā suā
alius v̄eo in negotiationē suā
In villā q̄ppe ire ē. labore ter
reno immoderate incūbere in
negotiationē vero ire ē. actio
nū secularū lucris inhiare. q̄z
enī alius intētus labori terre
no. alius vero mūdi huius a
ctiōibus deditus. mīsterū in
carnatōis dñice p̄sare. et se
cundū illud viuere dissimulat
quasi ad villā vel negocum
p̄gēs venire ad regis nuptias
refusat. Et p̄ter q̄z (q̄d ē graui
us) nōnulli vocātus gr̄tiā nō
solū respuūt. sed etiam perse
quunt̄. **N**ō et subdit̄. reliq̄ ve
ro tenuerūt seruos eius. et cō
tumelīis affectos occiderunt.
Sed ex ista cogno scēs missis
exercitibus suis p̄didit homi

cidat illos. et ciuitatē illoz̄ suc
cēdit. homicidas p̄dit. q̄z p̄se
q̄ntes intermūt. Ciuitatē eoz̄
ignī succēdit. q̄z illoz̄ nō solū
aīme. sed et caro quoq̄ in q̄
habitauerāt. eterne geberne
flāma cruciat̄. Missis vero
exercitibus extinxisse homi
das dicit̄. q̄z in hoībus omē
iudiciū p̄ angelos exhibetur.
Quid nāq̄ sunt illa angeloz̄
agmīa. nisi exercitus regis no
strī. **N**ō et idē rex dñs saba
oth 82. Sabaoth q̄ppe exerci
tū interpretat̄. Ad p̄dēdos
ergo aduersarios suos. exerci
tū mittit. q̄z nimīz vindictā
dñs p̄ angelos exercet. Cuius
vindictē potētiam tūc nostri
patres audiebāt. nos aut̄ iam
cemimus. **V**bi sunt enī sup
bi illi martyz̄ persecutores.
Vbi illi q̄ cōtra oditorē suū
cervicē cordis ereperant. et de
huius mūdi gl̄a mortifera tu
mebāt. Ecce iā mors marty
rū floret in fide viuētū. et hi
q̄ cōtra illos de crudelitate sua
gl̄ati sūt. neq̄q̄ ad memoriā
nostrā veniunt vel in numero
mortuoz̄. rebus ḡ recognosca
m̄. q̄d in p̄bolicis audiūm̄.

Sed is qui ad inuitantē se
cōtemni cōspicit! regis filij sui
nuptias vacuas nō habebit.
Ad alios mittit. qz et si apud
aliquos laborat! qñqz tamen
sermo dei inuentus est! vbi
requiescat. Vnde et subdit.
Tunc ait seruīs suis. Nuptie
quidem pate sunt. sed qui in
uitati erant! nō fuerunt digni.
Ite ergo ad extus viarum! et
quoscūqz inuenientis vocate
ad nuptias. Si in scriptura sa
cra vias actiones accepimus
extus viarū intelligimus de
fectus actionū. Quia illi ple
rūqz facile ad deum veniunt!
quos in terrenis actibus pro
spera nulla cōmittant. Sequi
tur. Et egressi serui eius in vi
as. congregauerūt oēs quos in
uenerūt. malos et bonos. et im
plete sunt nuptie discubentū.
Ecce iā ipsa qualitate cōiū
uantū aperte ostendit! quia
per has regis nuptias p̄sens
eccl̄a designat. In qua cū bo
nis et malis oueniūt. Per mi
xta q̄ppe est diuēsitate filiorū.
Quia sic oēs ad fidē generat
vt tñ oēs p̄ imitationē vite
ad libertatē spiritalis gr̄e cul

pis exigētibz nō pducatur. Quo
usqz nāqz hic viuimus! neces
se est vt vitā p̄sentis seculi p
mixti pagamus. Tunc autē
discernimur! cum puenimus.
Bonī enī soli nūqz sunt! nisi
in celo. et malī soli nūqz sunt!
nisi in inferno. Hec autē vita q̄
inter celū et infernū sita ē! sicut
in medio subsistit! ita vtrarū
qz partū ciues cōmuniter re
cipit. quos tū sancta ecclesia
et nunc indiscrete suscipit! et
postmodū in egressione discer
nit. Si ergo bonī estis q̄dū in
hac vita subsistitis! eq̄nūmter
tolerare malos debetis. Nā q̄s
q̄s malos nō tolerat! ip̄e sibi
per intolerantiā suā testis est!
quia bonus nō est. Abel enī
esse rēnuīt! quē caim malitia
nō exercet. Sicut in triturā aree
grana sub paleis primuntur!
sic flores inter spinas oriunt̄
et rosa que redolet crescit cū
spina q̄ pūgit. **D**uos q̄p
pe filios habuit p̄mus homo.
vnus horū electus est! alter re
probus fuit. Tres filios noe
arca cōtinuit. sed duo ex his
electi sunt. et vnus reprobus
fuit. Duos abrahā filios hūit

sed vnus electus ē' alter repro-
bus fuit. Duos isaac filios ha-
buit. sed vnus electus ē' alter
reprobatus. Duodecim filios
habuit iacob. sed ex his vnus
pinnocētiā veditus ē' alij ve-
ro p malitiā veditores frīs su-
erūt. Duodeci apli sūt electi
sz vnus in his admixtus ē' re-
probus q̄ pbaret vndecim q̄
pbarent. Septē sūt diacones
ab aplis ordiati. sz sex in fide
recta pmanētibus vnus exti-
tit actor erroris. In hac g' ec-
cl'a nec mali eē sine bonis nec
boni sine malis pnt. An acta
itaq; tpa frēs carissimi ad mē
tē reducite. et vos ad maloz
tolerantiā roborate. Si enī filij
electoz sumus. restat necesse
ē' vt p eoz exempla gradia-
mur. Bonus enī nō fuit. q̄ ma-
los tolerare recusauit. hic nā-
q; ē q̄ de semetipō bīs iob as-
ferit dicens. fī fui draconū. et
focus structionū. Hic p salo-
monē s; oī voce eccl'e dicit.
Sicut hliū inter spinas. sic ai-
ca mea inter filias. hic ad eze-
chielē dñs dicit. Filij hoīs in-
creduli et subuersores sunt te-
cū. et cū scorpiōibus habitas

Hic petrus bti loth vitā glo-
rificat dicens. Et iustū loth op-
psum a nefādoz iniusta cō-
uersatōe eruit. aspectu enī. iau-
ditu iustus erat. habitas apud
eos q̄ de die in diē aia iustā
iniq̄s opibus cruciabāt. hinc
paulus discipuloz vitā. i lau-
dat. i roborat dicens. In medio
natōis prauē. i puerse int q̄s
lucetis sicut luīnaria in mūdo
verbū vite omētes. Hic io-
hānes pgamī eccl'e attestatur
dicens. scio vbi habitas. vbi se-
des ē sathane. et tenes nomē
meū. et nō negasti fidē meā.
Ecce frēs pene oīa pcurrēdo
cognoscimus. qz nō fuit bon⁹
quē maloz prauitas nō pba-
uit. Vt enī ita loquar. ferrum
alienū nequāq; pducitur ad
subtilitatē acuminis. si hoc
nō erasent aliene lima prauī-
tatis. **T**errere autē nos nō
debet. qz in ecclesia et multi
mali. et pauci sunt boni. quia
arca in vndis diluuij q̄ huius
eccl'e tpu gessit. et ampla in
inferozibus et angusta in su-
perioribus iuit. Que in sum-
mitate etiam sua ad vnius
mensuram cubiti excreuit.

Inferus quippe quadrupedia atque reptilia superius vero aues et homines habuisse credenda est ibi lata extitit: ubi bestias habuit ibi angusta: ubi homines seruauit. Quia nimis sancta ecclesia in carnalibus ampla est in spiritualibus angusta. Vbi enim bestiales hominum mores tolerat: illic latius finem laxat. ubi autem eos habet qui spirituali ratione suffulti sunt: illic quidem ad summum ducit. sed tamen quia pauci sunt angustat. Lata quippe via est: qui ducit ad perditionem. et multi sunt qui vadunt per eam. et angusta est qui ducit ad vitam. et pauci sunt qui inueniunt eam. Eo autem versusque arca angustat in summis: quisque ad mensuram unius cubiti perducatur quia in sancta ecclesia quanto sanctiores quique sunt: tanto pauciores. Que in summo ad unum perducit qui solus homo in hominibus et sine alterius copatione natus est sanctus. Qui iuxta psalmiste vocem factus est sicut passer unicus in edificio. Tanto ergo magis mali tolerandi sunt: quanto etiam amplius abundant. Quia in aree tritura pauca sunt grana que seruantur horreis. et gran-

des acerui palearunt: qui ignibus comburunt. **S**ed iam quia largiente domino nuptiarum domum id est sanctam ecclesiam intrastis solerter fratres aspiciite. ne aliquid de mentis vestre habitu rex ingrediens reprehendat. Cum magno enim timore pensandum est quod proximus subdit. Intravit autem rex ut videret circumdantes. et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Quid fratres carissimi exprimi per nuptialem vestem putamus? Si enim vestem nuptialem baptisma vel fide dicimus: quis sine baptismo et fide has nuptias intravit? Eo enim ipso foris est: quo necdum credit. Quid ergo debemus intelligere nuptiale vestem? nisi caritatem? Intrat enim ad nuptias: sed cum nuptiali veste non intrat: qui in sancta ecclesia assistens fidem habet. sed caritatem non habet. Recte enim caritas nuptialis vestis vocatur. quia hac in se conditor noster habuit: dum ad sociandum sibi ecclesie nuptias venit. Sola quippe dilectione dei actum est: ut eius unigenitus mentes sibi electorum hominum uniret.

Vñ et iohēs dicit. Sic enī bi-
lexit deus mūdū? vt filiū suū
vnigenitū daret p nobis. q̄
ergo p caritatē venit ad hoīes
eandē caritatē innotuit vestē
esse nuptialē. Oīs ergo vīm
q̄ in eccl'a positus deo credidit
iā ad nuptias intrauit? sed cū
nuptiali veste nō venit? si ca-
ritatis gratiā nō custodit. Et
certe frēs si quis ad carnales
nuptias esset inuitatus? vestē
mutaret. cōgaudere se spōso
et spōse ex ipso suū habitus de
core ostēderet. inter gaudētes
et festa celebrantes despectis
vestibus apparere erubesceret.
Nos ad dei nuptias venim⁹
et cordis vestē mutare diffi-
mulamus. Cōgaudēt āgeli cū
ad celū assumunt electi. Qua
gō mēte hec spiritalia festa cō-
spicimus? q̄ nuptialē vestē id
ē caritatē q̄ sola nos speciosos
exhibeat? nō habemus. ¶ Scīe
dū vō ē q̄ sicut i duob⁹ lignis
su pioze vīcz. inferioze vestis
text⁹? ita in duobus pceptis
cantas habet. in dilectōe scz
deiet dilectōe pxiimi. Scriptū
q̄ppe est. diliges dominū deū
uū ex toto corde tuo. et ex to

ta aīma tua. ex ex tota virtu-
te tua? ex pxiimū tuū sicut teip-
sum. Qua in re notandū est?
quā in dilectōe pxiimi mē-
sura amoris ponit cū dicitur.
Diliges pxiimū tuū sicut teip-
sum. Dei autē dilectio nulla
mēsurā ostingit cū dicit. di-
liges dominū deū tuū ex to-
to corde tuo. et ex tota aīa tua
et ex tota virtute tua. Nō enī
iubeēt quisq̄ quantū diligat?
sed ex quāto. cū dicit ex toto.
Quia ille veraciter deū diligit
qui sibi de se nihil relinquit.
Duo ergo hec necesse est vt
caritatis pcepta custodiat? q̄
q̄s habere in nuptiis vestē nu-
ptialē curat. Hinc ē enī qd a-
pud ezechielē pphām. porte
ipsius ciuitatis in mōte ostitu-
te vestibulū duobus cubitis
mensurat. Quia nimis accē-
sus nobis celestis ciuitas nō
pandit? si in hac eccl'a q̄ p eo
qd adhuc foris ē vestibulū
dē dei et pxiimi dilectio nō te-
net. hic ē qd cortinis tabema-
culi intex coccus bistinctus iu-
bet. Vos estis frēs. vos estis
cortine tabernaculi? q̄ p fidē i
cordibus vñs secreta celestia

velant. Sz coram tabernacu-
li bistructus coccus debet ines-
se. Coccus q̄ppe ignis spēs ha-
bet. Quid vero ē caritas nisi
ignis? Sed ista caritas eē bi-
structa debet. ut tingat p̄ amo-
rē dēi. tingat et p̄ amorē p̄xi-
mī. Qui enī sic amat dēū vt p̄
otēplationē illius negligat p̄-
ximū? coccus q̄dem ē sed bi-
structus nō ē. Rursū q̄ sic a-
mat p̄ximū vt tñ otēplationē
dēi p̄ eius amorē relinq̄t? coc-
cus ē. sed bistructus nō ē. Vt
ḡ caritas v̄ra bistructus coc-
cus eē valeat? et ad amorē se
dēi et ad amorē p̄ximī accen-
dat. q̄tenus nec ex cōpassione
p̄ximī otēplationē relinquat
dēi. nec plusq̄ debet inherēs cō-
tēplatiōi dēi cōpassionē abici-
at p̄ximī. Ois itaq̄ hō inter
hoīes viuēs sic ad eū hanelet
quē desiderat. vt tñ hūc n̄ de-
serat cū q̄ curreat. et sic hūc
adiutoriū ferat? vt ab illo mul-
latenus torpeat? ad quē festi-
nabat. ¶ Sciēdū q̄z ē q̄ ip̄a
dilectio p̄ximī in duobus p̄-
ceptis subdiuidit. Cū q̄dā sa-
piēs dicit. Omē q̄d tibi odis
fieri? inde ne ip̄e alteri facias.

Et p̄ semetip̄am veritas p̄di-
cat dicēs. Que vultis vt faci-
at vobis hoīes? et vos eadē
facite illis. Si enī et q̄d impē-
di nobis recte volumus? hoc
alijs imp̄mur. et q̄d nobis fi-
eri nolumus? hoc alijs facere
ip̄i dēuimus? caritatis iura il-
lesa seruamus. Sed nemo cū
quēpiā diligit. habere se p̄xi-
mus caritatē putet? nisi p̄xi-
mū vim sue dilectiōis exa-
minet. nā si q̄s quēlibet amat
sed p̄pter dēū nō amat? carita-
tē nō habet. sed habere se pu-
tat. Caritas autē vera ē? cū et i
deo diligit amicus? et p̄pter dēū
diligit inimicus? Ille enī p̄pter
dēū diligit eos q̄s diligit? q̄ iā
et eos diligere a q̄bus nō di-
ligit scit. Proban enī caritas
p̄ solā odiū aduersitatē solet.
Vñ et p̄ semetip̄m dñs dicit
Diligite inimicos vestros. be-
nefacite his q̄ vos oderūt. Ille
ḡ securus amat? q̄ p̄pter dēū illū
amat a q̄ se intelligit n̄ aman-
Magna sūt hec. alta sūt hec
et mltis ad exhibendū diffici-
lia. sed tñ ista ē vestis nuptia-
lis. q̄s q̄s hāc recubēs i nuptijs
nō habet? iā sollicitus metuat

ingrediente rege qñ mittat for-
ras. Ecce enī dicitur. Intrauit
rex ad nuptias vt videret dis-
cubentes. et vidit ibi hoīem nō
vestitū veste nuptiali. Nos
sumus frēs q̄ in nuptijs verbi
discubimus. q̄ iā fidē in eccl'a
habem⁹. q̄ scripture sacre epu-
lis pascimur. q̄ coniuncti deo ec-
clesiā esse gaudemus. Cōfide-
rate rogo si cū nuptiali veste
ad has nuptias venistis. co-
gratōes vestras sollicita inq̄-
sitōe discutite. de rebus singu-
lis corda v̄ra trutinare. si iā cō-
tra nullū odiū habetis. si cōtra
felicitatē alienā nulla vos in-
uidie face succēditis. si p oc-
cultā malitiā nemī nocere fe-
stimatis. Ecce rex ad nuptias
ingredit̄. et cordis n̄r habitū
ostēplāt. atq̄ ei quē caritate ve-
stitū nō inuenit. p̄tinus iratus
dicit. Amice quō huc intraisti
nō habēs vestē nuptialē? Mi-
randū valde est frēs carissimi
q̄ hunc et amicū vocat et re-
probat. Ac si ei apt⁹ dicat. aī-
ce et nō aīce. Amice p fidē. s̄z
nō aīce p opationē. At ille ob-
mutuit. qz (qđ dicit sine gēmi-
tu nō pōt) in illa discretiōe vl-

time increpatōis ōne argumē-
tū cessat excusatiōis. Quippe
qz ille foris increpat⁹. q̄ testis
cōsciētie intus animū accusat.
Sed inter hec sciendū ē qz
q̄s hāc vestē virtutis habet
sed tñ adhuc pfectē nō habet
ad pñ regis ingressum de spa-
re de venia nō debet. qz ip̄e q̄qz
sp̄e nobis p psalmistā tribuēf
dicit. Impfectū meū viderūt
oculi tui. et i libro tuo oēs scri-
bent̄. Sed qz pauca hec in o-
latiōe labētis et infirmatis tri-
ximus. nūc ad eū q̄ hāc oīmo-
do nō habet. verba vertamus
Sequit̄. Tūc rex dixit ministris
ligans manibus eius et pedi-
bus mittite eū in tenebras ex-
tenuos. ibi erit fletus et str-
dordētū. Ligant̄ tūc pedes
manus p distinctionē finē q̄
mō prauis opib⁹ ligari nolue-
rūt p meliorationē vite. vel
certe tūc ligat pena. q̄s mō a
bonis opibus ligauit culpa.
Pedes enī q̄ visitare egriū ne-
gligūt. manus q̄ nihil indigē-
tibus tribuūt. a bono ope iā
ex voluntate ligate sunt. Qui ḡ
nūc spōte ligant̄ in vitio. tūc
in supplicio ligant̄ inuite. Bene

aut dicit q in exteiores tene-
 bras pñciat. Interiores q̄ppe
 tenebras dicimus cecitate cor-
 dis. exteiores vero tenebras
 eternā noctē dānatōis. Tunc
 ergo dānatus q̄sq nō in interi-
 ores sed i exteiores tenebras
 mittit. q̄a illic inuitus pñciat
 in noctē dānatōis. qui hic
 spōte cecidit in cecitate cordis.
 Vbi fletus quoq et stridor
 tentū esse phibet. vt illic de-
 tes strideant. qui hic de edaci-
 tate gaudebāt. Illic oculi de-
 flectant. qui hic p illicitas con-
 cupiscentias versabant in mū-
 do. Quatenus singula queq
 membra supplicio subiaceāt.
 q̄ hic singulis quibusq vitij
 subiecta seruiebāt. Sed re-
 pulso vno in q̄ vicz ōne ma-
 loꝝ corpus expmīt. genera-
 lis p̄tinus sentētia subinferē
 q̄ d̄z multi aut sūt vocati pau-
 ci vero electi. Tremēdū ē val-
 de fr̄es carissimi q̄d audiūm.
 Ecce nos oēs iā vocati p fidē
 ad celestis regis nuptias veni-
 m. incarnatōis eius misterū
 credimus et cōfitemur. Diu-
 ni verbi epulas sumimus. sed
 fūo die iudicij rex intraturus

126
 ē. Quia vocati sumus. nō ui-
 mus. si sumus electi. nescimus.
 Tanto ergo necesse ē vt vnus
 q̄sq nīm in humilitate se a p̄-
 mat. q̄nto si sit electus igno-
 rat. Nōnulli enī bōna nec in-
 ciūt. nōnulli vero in bonis q̄
 inceperūt mime p̄sistūt. Alter
 pene totā vitā ducere in pra-
 uitate cōspiciat. sed iuxta finē
 vite a prauitate sua p̄ distri-
 cte penitētie lamēta reuocat.
 Alter electam videt vitam
 ducere. et tamē hūc cōtingit
 ad erroris neq̄ciam iuxta fi-
 nē vite declinare. Alius bo-
 nū bene inchoat. melius cō-
 summat. Alius in malis acti-
 bus a p̄m̄ua etate se deicit.
 in eisde opibus sem p̄ se ipso
 deterior cōsummat. Tanto
 ergo sibi vnusquisq sollicite
 metuat. quāto ignorat quod
 restat. Quia (q̄d sepe dicēdū
 ē. et sine obliuioe retinendū)
 mula sunt vocati pauci vero
 electi. Sed qz nōnumq̄ mē-
 tes audiētū plus exēpla fide-
 liū. q̄ docentū verba ouertūt
 volo vobis aliqd de p̄rio di-
 cere q̄d corda v̄a tāto formi-
 dolosius audiāt. q̄to eis hoc

de p̄p̄inquo sonat. Neq̄ enī
res lōge antegestas dicimus
sed eas de q̄bus testes existūt
eīq̄ inter fuisse se referūt me-
moramus. Tres pater meus
sorores habuit. q̄ cuncte tres
sacre virgines fuerūt. Quarū
vna tarsilla, alia gordiana,
alia emiliana dicebat̄. Vno
oēs ardore ouerse, vno eodē
q̄ tēpe sacrate sub distinctiōe
regulan degentes in domo p̄-
pria socialē vitam ducebant
Cūq̄ esset diutius in eadem
ouersatiōe cepit quotidianis
incredētis in amorē oditoris
sui tarsilla et emiliana succre-
scere. et cū solo hic essent cor-
pore. quotidie aīno ad eter-
na trāfire. At cōtra gordiane
aīnus cepit a calore amoris
intimi p̄ q̄tidiana detrimenta
tepe scere. et paulisper ad huius
seclī amorē redire. Crebro au-
tē tarsilla dicere emiliane so-
rozi sue cū magno gemitu so-
lebat. video gordianā sororē
nrām de nrā sorte nō esse. p̄p̄e
do enī q̄ foras defluūt. et cor
ad q̄d p̄posuit nō custodit. quā
curabāt blāda q̄tidie redagu-
tōe corripe atq̄ a leuitate mo-

rū ad grauitatē suā habitus re-
formare. que q̄dē resumebat
vultū subito grauitatis inter
verba correptōis. Sed cū enī
dē correptōis hora trāisset
trāsibat p̄tinus et supducta
grauitas honestatis. moxq̄
ad leuia verba redibat. Puel-
laq̄ gaudebat societate laica
rū. eiq̄ p̄sona valde onerosa
erat. q̄ cumq̄ huic mūdo de-
ta nō erat. Quadā vero nocte
huic tarsille amīte mee q̄ in
sorores suas virtute omīue o-
ratōis afflictōe studiose absti-
nētie singularis grauitate vi-
te, venerabilis in honore et
culmīe sanctitatis excreuerat.
sicut ipsa narrauit. p̄ visionē
atauis meus felix huius ro-
mane ecclē antistes apparuit.
eīq̄ māfionē p̄petue claritatis
ostēdit dicēs. veni. q̄ in hac
te lucis māfionē suscipio. q̄ sub
sequenti mox febre correpta ad
diē puenit extremū. Et sicut
nobilibus femīs uirīq̄ mori
ētibus multa oueniūt. q̄ eorū
p̄ximos osolent. eadē hora
eius exitus multi vī ac femi-
ne ei⁹ lectulū circūsteterūt. in
er q̄s mat̄ mea quoq̄ affuit.

Cum subito fursum illa respi-
 ciēs iesum venientē vidit: et
 cū magna animaduersione ce-
 pit circūstantibus clamare di-
 cēs. Recedite recedite. iesus
 venit. Cumq; in eū intenderet
 quē videbat: sancta illa aīa
 a carne soluta ē. Tantaq; sub-
 ito fragrantia miri odoris a-
 sperfa est: vt ipa q; suauitas
 cūctis ostēderet: illic auctore
 suauitatis venisse. Cūq; cor-
 pus eius ex more mortuorū
 ad lauandū esset nudatū: lō-
 ge orōnis vsu in cubitis eius
 et genibus camelorū more in-
 uēta est obdurata cutis excre-
 uisse. et quid viues eius spūs
 semper egent: caro mortua te-
 stabat. Hec aut gesta sūt: añ
 dñici natalis diē. Quo tras-
 acto: mox emihane sorori su-
 e p visionē nocturne visionis
 apparuit dicēs. Veni. vt qā
 natale dñicū sine te feci: scim
 theophania iā tecū faciā. Cui
 illa p̄tinus de sororis sue gor-
 diane salute sollicita respōdit.
 Et si sola venio sorore nostrā
 gordianā cui dimitto: Cui si-
 cut asserebat tristis vultu itez
 dixit. Veni. gordiana enī so-
 ror nra inter laicas deputata ē

127
 Quā visionē mox molestia
 corporis ē secuta. atq; ita vt di-
 ctū fuerat: añ dñice apparitio-
 nis diē eadē molestia ingra-
 uescēte defūcta ē. Gordiana
 aut mox vt solā rem āfisse se
 reperit: eius prauitas excreuit. et
 qd p̄us latuit in defidēno co-
 gitatōis: hoc post effectū pra-
 ue actōis exercuit. Nā oblita
 dñici timoris, oblita pudoris
 et reuerētie, oblita cōsecratōis
 oductorem agroz suorū post
 modū manū duxit. Ecce oēs
 tres vno p̄us ardore euerse
 sunt. sed nō in vno ecdēq; stu-
 dio p̄manserunt. Quia iuxta
 dñicam vocē. multi sunt voca-
 ti pauci vero electi. Hec ergo
 dixit: ne q̄s in bono iā ope po-
 situs sibi vires boni opis tri-
 buat. ne q̄s de p̄pria actōe cō-
 fidat. Quia et si iā nouit ho-
 die q̄lis sit: adhuc cras qd fu-
 tū sit: nescit. Nemo ḡ de suis
 iā opibus securus gaudeat:
 qñ adhuc in hui⁹ vite incerti-
 tudine q̄s se finis seq̄t ignorat.
Sed q̄rē retuli. q̄ ves ex
 diuina distinctione p̄ternit:
 aliud adhuc euicino refero:
 qd ex diuina misericordia p̄-
 terita vestra corda cōsoleretur.

Qd tñ in sermone alio iā dī-
xisse me memini. sed vos neq̃
q̃ affuistis. An bienniu frater
q̃dam i monasteriu meū, qd
iuxta beatorū martyrum iohis
et pauli eccl' a3 sitū est? grā cō
uersatoris venit. q̃ diu regula
riter ptractus, qñq̃ susceptus
est. Quē fr̃ sius ad monaste
riū nō ouersationis studio sed
carnali amore secutus ē. Is au
tē q̃ ad ouersationē venerat?
valde fr̃ibus placebat. At cō
tra. fr̃ illius lōge a vita ei⁹ ac
moribus discrepabat. Viue
bat tñ in monasterio necessi
tate potius q̃ volūtate. Et cū
in cūctis actibus puerfus exi
steret? p fr̃e suo ab oībus eq̃
nimiter tolerabat. Erat enī le
uis eloq̃o. p̃auisactōe. cult⁹
vestibus. moribus incultus.
ferre vero n̄ poterat? si q̃s illi
de sancti habitus ouersatiōe
loq̃ret. Facta aut fuerat vita
illius cūctis fr̃ibus visu gra
uis. sed tñ (vt dictū ē) p fr̃is
sui grā erat cūctis tolerabilis
Aspernabat valde? si q̃s sibi
aliqd de p̃auitatis sue core
ctōe loq̃ret. Bona nō solū fa
cere sed etiā audire n̄ poterat.

Nunq̃ se ad sc̃e ouersatoris
habitū veire iurādo rascēdo
dēdēdo testabat. In hac aut
pestilētia q̃ nup huius vrbis
ip̃m magna ex pte cōsūpsit?
pulsus in ingūne ē pductus
ad mortē. Cūq̃ extremū diē
ageret? ouenerunt fr̃es vt e
gre ssum illius orādo ptege
rēt. Iā corpus eius ab extre
ma fuerat pte p̃mortuū. in so
lo tñmō p̃ctore vitalis ad
huc calor hanelabat. Cum
aut fr̃es tāto p eo ceperūt enī
xi⁹ orare? q̃nto eo iā videbāt
sub celentate discedē. tū repē
te cepit eis dē fr̃ib⁹ assistētib⁹
adnifu q̃ poterat clamare. et
orōes eorū interrūpere dicens
Recedite recedite. ecce draco
nī ad deuorandū datus sum.
q̃ ppter vīaz p̃ntiā deuorare
me n̄ p̃t. Caput meū iā in suo
ore absorbiūt? date locum vt
me amplius nō cruciet. sed fa
ciat qd facturū est. Si ei ad
deuorandū datus sum? q̃re p
pter vos moras patimur? tūc
fr̃es ceperūt ei dicere. Quid ē
qd loq̃ris fr̃e? Signū tibi sc̃e
cruis ip̃ime. r̃ndebat ille ut
potat dices. volo me signare.

sed nō possum. qz a dracōe p̄
moz. Cūq; hoc frēs audirēt?
pstrati in terra cū lachrymis
ceperūt. p ereptōe illius vehe
mentius ozare. Et ecce subito
cepit meliorat⁹ eger qbus va
lebat vocibus exultare dicēs
Grās dō. ecce draco q̄ me ad
deuorādū accepit? fugit. ozōi
bus vñs expulsus ē. r̄stare n̄
potuit. p p̄ctis meis mō int̄ce
dite. qz ouerti patius sū. et se
cularē vitā funditus relinq̄re.
Hō ḡ q̄ sicut iā didū ē? ab ex
trema corpis fuerat pte pre
mortuus? reseruatus ad vitā
toto ad deū corde ouersus ē
Lōgis et omnis in corde cō
uersatōe eadē flagellis enudi
tus. atq; añ paucos dies excre
scēte corpis molestia defūct⁹
ē. q̄ iā moriēs dracōe n̄ vi
dit. qz illū p cordis imutatio
nē vicit. **E**cce frēs mei goz
diana quā sup̄ius dixi a sc̄i
monialis habitus excellētia
corruit ad penā. et fr̄ hic de q̄
ista narraui? ab ip̄o mortis ar
ticulo rediit ad eternā vitā. ne
mo ergo scit qd de se in oculis
dei iudicij agat. quia multi
sunt vocati. pauci vero electi.
quia ergo nulli de se certum

est electū se eē? restat vt oēs
trepidēt. oēs de sua actōe for
midēt. oēs in sola diuina mi
sericordia gaudeāt. nullis de
suis vmbus p̄sumat. ē q̄ p̄fi
ciat fiduciā n̄az ille sc̄z q̄ di
gnatus ē assumē n̄az n̄az.
Qui viuūt et regnat in secula
seculorū amē.

Lectio sancti euāgelij se
quēdū lucā. Ca. xix.

In illo tpe cū appropin
q̄ret iesus iherosolē vidēs
ciuitatē fleuit sup̄ illā dic. q̄a
si cognouisses? et tu. Et q̄dem
in hac die tua q̄ ad pacē tibi
nūc aut abscondita sūt ab ocu
lis tuis. qz veniēt dies in te. et
circūdabūt te inimi tui vallo. et
circūdabūt te et coāgustabūt
te vndiq; et ad trā p̄stemēt.

Omelia lectōis eiusdē ha
bita ad pplū in basilica
beati iohannis que dicitur
ostanniana. xxxix

Lectionē breuē sc̄i euā
gelij breuē si possi ū volo
sermōe p̄currere. vt illis in ea
prolixior detur intētio quā sci
unt ex paucis multa cogitare.
Quod flēte dñō illa ierosoli
moz subuerso describit? que
a vespasiano et tito romanis

p̄ncipibus facta ē? nullus q̄
hystorā euerfionis eiusdē le
git? ignorat. Romani enī p̄n
cipes denuntiant? cū dicitur.
Quia veniet dies in te. et cir
cūdabūt te inimici tui vallo.
et circūdabūt te. et coangusta
būt te vndiqz. et ad terrā cō
stemēt te. et filios tuos q̄ in te
sunt. Hoc q̄z q̄d addit et nō
relinq̄nt in te lapidē sup lapi
dē? etiā iā ip̄a eiusdē ciuitatis
trāsmigratio testat̄. q̄z dū nūc
in eo loco ostructa est? vbi ex
tra portā fuerat dñs crucifixus
p̄or illa il̄m vt dicit̄ fūditus
ē euerfa. Cui ex q̄ culpa euer
fiois sue pena fuerit illata? sub
iūgit̄. Eo q̄ nō cognouens tē
pus visitatiōis tue. Creator
quippe hoīm p̄ incarnationis
sue mīsteriū hanc visitare di
gnatus est. sed ip̄a timoris et
amoris illius recordata non
ē. Vnde etiā p̄ p̄phetā in in
crepatōe cordis humani auel
celi ad testimoniū deducit̄
dū dicit̄. Mihi in celo co
gnouit tēpus suū. turtur et ur̄
do et ciconia custodierūt tps
aduētus sui. ppl̄s aut̄ meus nō
cognouit iudiciū dñi. Sed q̄

rendū prius est q̄d sit q̄d dici
tur. vidēs ciuitatē fleuit super
illā dicens. q̄z si cognouisses?
et tu. Fleuit etenī pius redē
ptor ruinam p̄fide ciuitatis.
quā ip̄a sibi ciuitas nō cogno
scebat esse venturā. Cui a flē
te dñs recte dicit̄. Quia si co
gnouisses? et tu. sub audis fle
res. q̄ mō q̄z nescis q̄d immi
net? exultas. Vñ et subdit̄. et
q̄dem in hac die tua? q̄ ad pa
cē tibi. Cū enī carnis se volu
ptatibus daret? et vētura ma
la nō p̄spiceret? in die sua q̄
ad pacē esse ei poterāt? habe
bat. cur vero bona p̄sentia ad
pacē habuent? manifestat̄ cū
dicit̄. Nunc autem abscondi
ta sunt ab oculis tuis. Si enī
cordis eius oculis mala q̄ im
minerēt abscondita nō essent?
leta in p̄sentibus p̄spens nō
fuiisset. Cuius mox etiā pena
q̄ de romanis (sicut p̄dixi) p̄n
cipibus iminebat? adiuncta ē
Qua descripta quid domus
fecerit subdit̄. Quia ingressus
templū cepit ericere vēdentes
de illo et emētes. dicens illis.
Scriptū ē? q̄z domus mea do
mus orōis ē. vos aut̄ fecistis

illam speluncā latronū. Quia
enī narratū mala vētura? et
p̄tinus tēplū ingressus ē vt
de illo vēdētes et emētes ei-
ceret. p̄fecto innotuit? qz nū-
na ppli maxime ex culpa sacē-
dotū fuit. Euerfione q̄ppe de
scribēs sed vēdētes et emētes
in templa fenēs in ip̄o effectū
sui opis ostēdit? vñ radix p̄-
diit p̄ditōis. Sicut aut euāge-
lista alio teste didicimus? in
tēplo colūbe vēdebant. Et q̄d
p colūbas nisi sancti spūs do-
nū accipit? Sed vendētes et
emētes e tēplo eliminat. qz vlt
eos q̄ p munere impositionē
manū tribuit? ul? eos q̄ donū
spūs emē nitunt? dānat. De q̄
tēplo mox subdit. dom⁹ mea
domus orōis ē. vos aut feci-
stis illā speluncā latronū. Quā
enī ad accipienda munera in
tēplo residebāt? p̄fecto qz q̄-
busdā nō dātibz lesionē ex-
q̄rerēt? dubiū nō erat. Dom⁹
ergo orōis spelunca latronū
facta fuerat. qz ad hoc in tem-
plo assistere nouerāt? vt aut n̄
donātes munera studerēt cor-
paliter p̄seq. aut dātes spiri-
taliter necare. Quia redēptor

vero noster p̄dicatōis verba
nec indignis et ingratis sub-
trahit postq̄ disciplie vigore
eiciēdo puēsos tenuit? donū
mox grē ostēdit. nā subdit. et
erat docens q̄ndie in templo.
Hec iuxta hystoriā breui-
ter tractādo trāscurramus. Sz
quia euerfam iā ierusalē no-
uimus? atqz euerfione sua in
melius cōmutatā? qz expulsos
latrones a tēplo atqz ip̄m iā
templū erutū scimus? debemus
ex rebus extenozibus introz-
fus aliquā similitudinē trahē. at
qz edificijs ex euerfis panetū
mox ruīnā timē. Vidēs enī
citātē fleuit sup illā dicēs. qz
si cognouisses? et tu. hoc semel
egit cū piturā caritatē esse nū-
ciauit. hoc q̄ndie redēptor n̄r
p electos suos agere nullate-
nus cessat? cum q̄sdā ex bona
vita ad mores reprobos pue-
nisse cōsiderat. Plāgit enī eos
q̄ nesciūt cur plāgant. q̄ iuxta
salomonis verba letant cū
male fecerit. et exultāt in reb⁹
pessimis. quā si dānationē suā
q̄ eis imminet agnouissent? se
metip̄os cū lachrymis electo-
rū plāgerēt. Bene aut penture

anime sentētia q̄ subdit̄ oue-
nit. Et quidē in hac die tua q̄
ad pacē tibi. nūc aut̄ abscondi-
ta sunt ab oculis tuis. Suam
hic diē habet amia puerſa. q̄
transitorio gaudet in tpe. cui
ea q̄ assūt. ad pacē sūt. qz dū
rebus tpalibus letat̄. dū ho-
noribus extollit̄. dū in carnis
voluptate resoluit̄. dū nulla
vēture pene formidine terret̄
pacē habet in die sua. q̄ graue
dānatōis sue scādalu in die
habebit aliena. Ibi enī affligē-
da ē. vbi iusti letabunt̄. cū
cū q̄ mō ei ad pacē sunt. tūc
in amantudinē nix vertentur
quia nixan secū incipit. cur dā-
nationē quā patit̄ nō expauit
cur a pspiciēdis malis seqn-
tibus oculos mentis clausit.
Vñ ei dicit̄ nūc autē abscondita
sunt ab oculis tuis. puerſa q̄p-
pe aia rebus pñtibus dedita
in terrenis voluptatibus reso-
luta. abscondit sibi mala seqn-
tia. qz p̄uidere fuit a refugit.
q̄ p̄sentē letitiā p̄turbet. dūqz
in pñtis vite oblectatōibus
se desent. qd aliud q̄ clausis
oculis ad ignē vadit. Vñ be-
ne scriptū ē. In die bonorū ne

imemor sis malorū. et vñ per
paulū dicit̄. Qui gaudet. tāq̄ nō
gaudētes sint. qz et si qua ē p̄-
sentis t̄pis ita ē agēda letitia
vt nunq̄ amantudo seqntis
iudicij recedat a memoria. q̄-
ten? dū mēs pauida extreme
vltiōis timore trāssigūt. q̄ntū
nūc pñs letitia tantū post tra-
subseqntis t̄pet. Hinc nanqz
scriptū ē. Beatus hō q̄ sp̄ est
pauidus. Qui vero mētis est
dure. corruet in malū. Seqntis
enī ira iudicij tāto tūc distincti-
or p̄trabit. q̄nto nūc et inter
culpas mīme timeat. Sequit̄.
Quia veniet dies in te. et cir-
cūdabūt te inimici tui vallo.
Qui nūq̄ sunt hūane aie ma-
iores inimici q̄ maligni spūs
q̄ hāc a corpe exeūtē obsidet
quā in carnis amore positā. de-
ceptorijs delectatōibus fouet
Quā vallo circūdāt. qz ante
mētis eius oculos reductis ini-
q̄tatibus q̄s p̄petrauit. hanc
ad societate sue dānatōis tra-
hētes coartant. vt in ip̄a iam
extremitate vite deprehensa.
a q̄bus hostibus circūclau-
sa sit videat. et tamen euadē-
di aditum inuenire nō possit.

Quia opam iā bona nō licet:
 q̄ cū hūit agere otempfit. De
 q̄bus adhuc apte qđ sequit̄
 intelligi valet. Circū dabūt te.
 et coangustabunt te vndiq̄.
 Maligni q̄ppe spūs vndiq̄
 aīam angustāt: q̄n ei nō solū
 opis vtz etā locutiōis atq̄
 insup cogitātōis inīqtates re
 plicāt. vt q̄ p̄us se p multa vi
 latauit in scelere: ad extremū
 de oībus angustet̄ in retribu
 tōe. Sequit̄. et ad terrā oster
 nēt te: et filios tuos q̄ in te sūt.
 Tunc aīa p cognitiōnē reatus
 suū ad terrā cōsternit̄: cū caro
 cui vitā suā credidit redire ad
 puluerē vrgēt. Tunc in mor
 tē filij illius cadūt: cū cogita
 tōes illicite q̄ modo ex illa p
 deūt: in extrema vite vltione
 dissipant̄. sicut scriptū ē. In il
 la die pibūt oēs cogitatiōes
 eorū. Que scilicet dure cogi
 tationes intelligi etā p lapi
 dū significatiōnē valent. Nā
 sequit̄. Et nō relinquet̄ in te
 lapidē sup lapidē. Puerfa
 etenā mens: cū puerse cogita
 tiōi adhuc puerfiorē adhi
 cit: quid aliud q̄ lapidē super
 lapidē ponit. Sed in destructa

ciuitate sup lapidē lapis non
 relinquit̄. quia cum ad vltio
 nē suam anima ducit̄: omīs
 ab illa cogitationum suarum
 cōstructio dissipatur. Que cur
 hoc patiat̄ adiungit̄. Eo q̄ nō
 cognoueris tempus visitati
 onis tue. P̄auā quāq̄ aīam
 ōnipotēs deus multis modis
 visitare cōsueuit. Nā assidue
 hanc visitat p̄cepto. aliquā
 do flagello. aliquando vero
 miraculo. vt et vera q̄ nescie
 bat: audiat. et tamē adhuc fu
 pbiēs atq̄ otenens aut dolo
 re cōpuncta redeat: aut bene
 ficiis deuicta malū qđ fecit eru
 bescat. Sed q̄ visitatiōis sue
 tempus minime cognoscat: il
 lis in extremo vite inimicis
 tradit̄: cum q̄bus in eterno iu
 dicio damnatiōis p̄petue so
 cietate colligat̄. Sicut scriptū
 ē. Cū vadis cū aduersario tuo
 ad p̄ncipem in via da opā li
 beran ab illo: ne forte tradat
 te ad iudicē. et iudex tradat te
 exactori. et exactor mittat te i
 carcerē. Aduersarius quippe
 noster in via est sermo dei cō
 trarius nostris carnalibus de
 fiderijs in p̄nti vita. A q̄ ip̄e

liberat? q̄ p̄ceptis eius humili
ter subdit. Alioq̄n aduersari
us iudici? et iudex tradet exa
cto?i? q̄z ex sermōe dñi otem
pto reus pctōz tenebit in exa
mie iudicis. Quē iudex exa
cto?i tradet? q̄z hūc maligno
spūi sperni ad vltionē trahere
pmittit. Vt cōpulsam aiam
īpe ad penā d̄ corpe exgat? q̄
ei ad culpā spōte ofensit. Exa
cto? mittit in carcerē? q̄z p̄ ma
lignū spm̄ in inferno recludit
q̄usq̄ dies iudici veniat. ex q̄
iā in inferni ignibus sit et īpe
cruet. Expleta ḡ perditione
ciuitatis quā nos ad peūis ai
me similitudinē traximus. p̄tin?
subdit. Et ingressus templū ce
pit ericere vēdētes et emētes
de illo. Sicut tēplū dei in ciuita
te ē? ita in plebe fidei vita re
ligioſoz. Et sepe in nullā religio
nis habitū sumūt. et dū sacro
rū ordinū locū p̄cipiūt? sc̄ē re
ligiois officiū in cōmercū tre
ne negotiōis trahūt. yēdē
tes q̄ipe in tēplo sunt? qui hec
q̄d q̄busdā iure cōpetit? ad p̄
miū largiunt. Iustitiā enī vē
dere ē? hāc p̄p̄m̄ acceptiōe
seruare. Emētes vero in tēplo

sunt? q̄ dū hoc p̄soluere p̄prio
q̄d iustū ē nolūt? dūq̄z re iure
debitā facere otemunt? dato
patronis p̄mio emūt peccatū.
De q̄bus bene dicit. domus
mea domus orōis est. vos
aut fecistis illā speluncā latro
nū. Quia dū nō numq̄ pueri
hoīes locū religionis tenēt?
ibi malitie sue gladijs se occi
dūt? vbi viuificare p̄ximos
orōis sue intercessiōe debuerit
Templū q̄z et domus dei est
ipsa mēs. atq̄ conscientia. Que
si q̄n in lesione p̄ximi puer
sas cogitationes p̄fert? q̄si in
spelūca latrōes residēt? et sim
phiciter gradiētes interficiunt?
q̄n in eos q̄ in nullo rei sūt? le
siōes gladios defigūt. Mens
enī fideiū iā nō domus orōis
sed spelūca latronis est? q̄n re
licta innocētia et simplicitate
ancitatis illud conat̄ agere
vnde valeat proximis noce
re. Sed quia oīa puerſa hec
ōnia verbis redemptoris n̄n
p̄ sacras paginas indefinen
ter instruimur? nūc vsq̄ agē
q̄d factū fuisse phibēt. cū d̄
uerat dccēs quondie in tēplo
Cū enī mentem fidelium ad

caueda mala subtiliter enudit
quidie veritas in templo docet.
Sed si edū nobis ē q2 ve
ritatis verbis veraciter erudi
mur? si extrema nra formido
lose et indefinēter aspicimus.
iuxta hoc qđ p quēdā sapiē
tē dicit. In oībus opibus tuis
memorare nouissima tua. et i
eternū nō peccabis. Pēsare qđ
pe quidie debemus? qđ ex eius
dē voce nri redēptoris audi
uimus et qđē in hac die tua
q ad pacē tibi. nūc aut abscō
dra sūt ab oculis tuis. Dū. n.
distinctus iudex fustinet. ad
huc manū nō exent in pūssio
nē? dū a retributōe vltōis vl
time esse qđā tps dilatio se
curitas videt? debemus pēsare
re malū qđ seqt. pēsantes ge
mere. gemētes ea q cōmisim?
pctā indefinēter aspicere. aspi
ciētes flere. flētes abstergere
Nulla nos pspēntas trāsito
ne laudis letitiaq; dissoluat.
nec mētis nre oculos ea q sūt
trāsitoria obstruant. ne cecos
ad ignē ducāt. si enī distinde
pēsēt cuius sit pōdens impo
penū? ex ore veritatis agnoscit
cū negligēt et fūta nō pspici

131
ēt dicit. Et qđem in hac die
tua q ad pacē tibi. nūc aut ab
scōdita sūt ab oculis tuis. Nā
cogitandū valde ē qđū nobis
erit terribilis hora nre resolu
tōis. q pauor mētis. qnta tūc
oīm maloz memoria. q obli
uio trāsacte felicitatis. q for
mido et consideratio iudicis.
Quid g esset nobis de pēsenti
bus ad delectationē debet? qñ
cūctis simul trāsēuntibus nō
valet trāsire qđ imminet? qñ
hoc funditus finit? qđ diligi
tur. et illud incipit? vbi dolor
nūq; finit. **T**unc maligni
spūs in egrediēte aīa sua opa
requirunt. tūc mala q fuaserūt?
replicāt vt sociā ad tormētū
trahāt. Sed cur hoc de pueris
solūmō aīa dicimus? cū ad e
lectos q; egrediētes veniāt.
et suū in illis si pūaleant ali
qd requirant? Vnus aut in hoī
bus extitit q an passionē suā
libera voce dixit. Iā nō multa
loquar vobiscū. venit enī pñ
ceps mūdi huius. et in me nō
habet quēq;. Quia enī hūc
mortalē hoīem vidit? suū in
illo mundi pñceps aliquid in
uenire posse credidit? Sed sine

ullo pctō a mūdi corruptiōe
exit: q̄ sine peccato ad mūdū
venit. hoc de se oīra mūdi p̄n
cipē nec petrus dicere p̄sum-
psit: q̄ audire meruit. q̄ cumq̄
ligauens sup̄ terrā ligata erūt
et in celis. et q̄dūcūq̄ soluens
sup̄ terrā: solutū erit et in celis
Hoc nec paulus dicere p̄sum-
psit: q̄ p̄usq̄ mortis debitū
solueret: ad celū tertiū secreta p̄-
uenit. hoc nec iohēs dicere au-
sus ē: q̄ p̄ amore p̄cipuo in re-
dēptoris suū pectore in cena
recubuit. Nā cū p̄phā dicat.
ecce enī iniquitatibus conceptus
sum: et in delictis peperit me m̄r
mea: sine culpa in mūdo esse
nō potuit. q̄ in mūdū cū culpa
venit. Hic nāq̄ isdē p̄phā ait
nō iustificabit̄ in aspectu tuo
oīs uiuens. Hinc salomon
ait. Nō est hō iustus in terra
q̄ faciat bonū: et n̄ p̄ccet. Hic
iohēs dicit. Si dixerimus q̄a
peccatū nō habemus: ip̄i nos
seducimus. et ueritas in nobis
nō ē. Hic iacobus ait. In m̄l-
tis enī offendim⁹ oīs. Cōstat
enī q̄ oēs q̄ de carnis delecta-
tōe concepti sunt: in eorū p̄cul-
dubio vel actiōe vel locutiōe

vel cogitatiōe aliqd̄ suū p̄in-
ceps huius mūdi habuit. Sed
idcirco illos vel post rape vel
p̄us tenere nō potuit: q̄ eos il-
le a debitis suis eripuit: q̄ p̄
nobis sine debito mortis de-
bitū soluit. Vt nos ideo sub
iure hostis n̄r debita n̄ra n̄ te-
neāt: q̄ p̄ nobis mediator dei
et hoīm hō christus iesus gra-
tuito reddidit: q̄d n̄ debebat. q̄
enī p̄ nobis mortē carnis in-
debiā reddidit: nos a debita
aīe morte liberauit. Aut ḡ ve-
nit enī p̄nceps huius mūdi. et
in me n̄ habet q̄cūq̄. Vñ curā
dū nobis ē: et cū magnis q̄n-
die fletibus cogitandū: q̄ra-
bidus q̄s terribilis sua in nos
opā req̄rēs in die n̄r exi⁹ p̄n-
ceps hui⁹ mūdi ueniat: si etiā
ad deū carne morientē uenit.
et in illo aliqd̄ q̄sūt: in quo
suū inuēire n̄hil potuit. Quid
itaq̄ nos miseri uidetur: quid
acturi sumus: qui innumera
mala cōmisimus? Quid req̄-
renti aduersario et multa sua
in nos inueniēti opā? cemus
nisi sōū q̄ nobis ē certū refu-
giū: solida spes: quia vnum
cum illo facti sumus: in quo

princeps huius mundi suū al
qd req̄sūt et inuenire nime
potuit. Qm̄ solus ē inter mor-
tuos liber. et a pcti iā seruūto
veraci libertate solūm̄. qz ei
q̄ vere liber ē v̄nimur. Cōstat
enī nec negare possumus. sed
veraciter fatemur. qz p̄nceps
huius mundi habet in nobis
multa. sed tñ in mortis n̄re tē
pore iā nos rapere nō valet. qz
eius mēbra effecti sumus. in
quonō habet quicq̄. Sed qd
p̄dest q̄ eidē redēptori n̄ro
p̄ fidē iungimur. si ab eo mo-
ribus disugamur. Ip̄e etenī
dicit. nō oīs q̄ dicit mibi dñe
dñe. intrabit in regnū celoꝝ.
Recta ḡ opa recte fidei iun-
gēda sunt. mala q̄ fecim̄ p̄ q̄
tūdana lām̄ta diluamus. trāf-
actas n̄ras neq̄cias surgētia
ab amore dei et p̄xiimi recta
opa sup̄ent. nulla q̄ possumus
fribus impedere bona recuse-
mus. Neq̄ enī aliter redēpto-
ri n̄rū mēbra efficimur. nisi in-
herēdo deo. et cōpanēdo p̄xi-
mis. **S**ed qz ad amorē dei
et p̄xiimi pleꝝq̄ corda audie-
tū plus exēpla q̄ verba exci-
tāt. cantati vestre indicare stu-
deo. q̄ is q̄ p̄sto ē filiū me?

epiphanius diaconus isaura
p̄uincia exortus. in vicina fa-
ctū terra licaonie solet narra-
re miraculū. Aut enī. q̄ in ea
q̄dam martyrius noīe. vite
valde venerabilis monach⁹
fuit. q̄ ex suo monasterio visi-
tationis gratia ad aliud mo-
nasteriū tēdebat. cui spiritalis
pat̄ p̄erat. Pergēs itaq̄ lepro-
sum q̄ndā dēsis vulneribus
elefantinus morbus p̄mēbra
fedauerat. inuenit in via vo-
lentē ad suū hospiciū redire.
et p̄ lassitudine n̄ valentē. Ip̄o
v̄eo itinere se habere phibebat
hospiciū. quonidē martyrius
monach⁹ ire festinabat. Vir
aut̄ dei eiusdē leprosi misertus
lassitudine palliū q̄ vestiebat
in terrā p̄tinus p̄ecit. et expā-
dit. ac de sup̄ leprosum posuit
eūq̄ suo pallio vndiq̄ cōstn-
ctū sup̄ humerū leuauit. secū-
q̄ reuertēs detulit. cūq̄ iā mo-
nasterij foribus p̄pinq̄ret. spi-
ritalis pater eiusdē monaste-
rij magnis vocibus clamare
cepit. curre iamias monaste-
rij citi⁹ a p̄te. qz f̄r martyrius
uenit dñm portās. Stati vero
vt martyrius ad monasterij
aditū puenit. is qui leprosus

esse putabat: de collo eius ex-
hies et in ea specie apparēs q̄
recognosci ab hoibus solet re-
dēptor hūani genens deus et
hō christ⁹ iesus: ad celū mar-
tyrio aspiciēte redijt. et q̄ ascē-
dēs dixit. martyri tu me n̄ eru-
buisi sup̄ terrā. ego te n̄ erube-
scā super celos. Qui scāt⁹ vir
mox vt ē monasteriū ingres-
sus: ei pater monasterij dixit.
Fī martyri vbi ē quē porta-
bas? Cui ille respōdens dixit.
Ego si scissem q̄s esset pedes
illius tenuissē. Tunc isdē mar-
tyrius narrabat: qz cū eū por-
tasset: pōdus eius mīme sen-
sisset. nec mir⁹. Quō enī pōd⁹
sentire poterat: q̄ portante por-
tabat. **¶** Qua in re pēsandū
ē nobis: fīna q̄ntū cōpassio
valeat: q̄ntū nos oipotēti deo
misericordie viscera coniūgant.
Iā enī ei q̄ est sup̄ oīa p̄pinq̄-
mus. Vñ nos p̄ cōpassionē p̄-
ximi etiā sub nosmetipsos de-
ponimus. In reb⁹ corpali bus
nemo alta tāgit: nisi q̄ tendit.
In rebus vero spiritalibus cer-
tū ē: qz q̄nto plus p̄ cōpassio-
nē adtrahimur: tāto altis ve-
rius p̄pinq̄mus. Ecce autē redē-

ptor genens hūani ad edifi-
catōez nrāz mīme sufficit: qd̄
in extremo iudicio dicturū se
eē phibuit. q̄diu fecistis vñ
de his frīb⁹ meis: mihi feci-
stis. nisi et añ iudiciū hoc in se
oñderet: qd̄ dixisset. Vt vicz
demonstraret: qz q̄s nūc bo-
na opa indigētibus exhibet:
ei hoc specialiter impēdit: cū⁹
hoc amore exhibuent. Et tan-
to plus q̄sqz maiorē mercedē
recipit: q̄nto nec eū despicit q̄
amplius despicēdus videt.
Quid enī in hūana carne sub-
limius carne cūcti: q̄ ē sup̄ āge-
los exaltata? Et q̄d in hūana
carne abiectus carne leprosi:
q̄ tumescētib⁹ vulnētib⁹ scin-
dit: exalātibus fetoribus im-
plet⁹. Sed ecce in specie lepro-
si appanuit. et is q̄ ē reuerēdus
sup̄ oīa: viden despect⁹ infra
oīa. et dignatus nō ē. Cur hoc
nisi vt sensu nos tardiores ad-
moneret: q̄tenus q̄s ei q̄
in celo ē festinat assistere. hu-
miliari in terra et cōpati etiā
abiectis et despicabilibus frī-
bus nō recuset. Loq̄ caritate
vr̄e sub breuitate decreuerā. s̄z
qz nō est in homie via eius!

decurrēs sermo retinere nō pōt
quē disponit ipse de quo loqui
mur. Qui viuit et regnat cum
patre in vnitate spiritus san-
cti deus p oia secula seculorū

Lectio sancti euāgelij secū-
dum lucā. **Ca. xvi.**

In illo tēpore dixit iesus
discipulis suis. hō qui-
dam erat diues q̄ induebat
purpura et bisso. et epulabat
quondie splēdide. Et erat q̄-
dā mēdicus nomīe lazarus
q̄ iacebat ad ianuā eius vl-
ceribus plenus. cupiēs satura-
ri de micis q̄ cadebāt de men-
sa diuinis. et nemo illi dabat.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
beati laurētij marty. xl.

In verbis sacri eloquij
fratres carissimi p̄us ser-
uāda est ventas hystōrie. et
postmodū req̄renda spiritalis
intelligentia allegorie. Tunc
nāq; allegorie fructus suauiter
carpit. cū prius p hystori-
am in veritatis radice solidat
Sed q̄a nōnunq; allegoria fi-
dē edificat. et hystoria mor-
talitatē. nos qui auctore deo
iā fide libus loquimur. nō ab-
re credimus si ipsum loquēdi

ordinē postponam. q̄tenus
qui fidē iam rectam tenetis.
prius de allegoria aliqd bre-
uiter audire debeatis. et quod
vobis de mortalitate hysto-
rie valde ē necessariū. hoc in
expositionis nostre ordine ser-
uet extremū. Qua ea plezq;
solēt melius recolī. que cōtin-
git postmodū audiri. Sensus
ergo allegoricos sub breuita-
te trāscurramus. vt ad mora-
litis latitudinē citius venire
valeamus. Homo q̄dā erat
diues q̄ induebat purpura et
bisso. et epulabat quondie splē-
dide. Quē frēs carissimi quē
diues q̄ induebat purpura et
bisso et epulabat quondie splē-
dide. nisi iudaicū pplm signat
q̄ cultū vite exterius habuit.
q̄ acceptē legis delictis adiu-
torē vsus est nō ad vtilitatē.
Quē vero lazarus vlcenbus
plenus nisi gētilē pplm figura-
liter exprimit. q̄ dū diuersus
ad dēū pctā cōfitem sua nō eru-
buit. huic vlcus in cute fuit
in cutis q̄ pē vlcē virus a vi-
scenbus trahit. et foras eru-
pit. Quid ē ergo pctōz cōfes-
sio. nisi q̄dam vlcenū ruptio
q̄ pcti virus salubriter apit

in confessione: qđ pestifere late-
bat in mēte. Vulnera etenim cu-
tis in supficiē trahūt humore
putredis. Et cōfiteō pēta qđ
aliud agimus nisi malū qđ in
nobis latebat apimus. Sed
lazarus vñ laceratus cupiebat
saturari de micis q̄ cadebāt de
mēsa diuīnis. et nemo illi da-
bat. qz gentiliū q̄qz ad cogni-
tionē legis admittere supbus
ille ppl's despiciēbat. q̄ dū do-
ctrinā legis nō ad caritatē ha-
buit. s; ad elationē. q̄si de ac-
ceptis opibus tumuit. et qz ei
verba de sciētia. q̄i mīce cade-
bāt de mēsa. At oīa iacētis
paupis vulnera lingebāt ca-
nes. Nōnunq̄ solet in sacro
eloq̄o p canes p̄dicatores in-
telligi. Canū etenim lingua vul-
nus dū lingit. curat. qz et do-
ctores sc̄ti dū in cōfessione pēti
nri nos instruunt. q̄si vulnus
mētis p linguā tīgūt. Et q̄a
nos loq̄ndo a pēti eripiūt. q̄i
tīgēdo vulnera ad salutē re-
ducūt. Quia enī canū noīe p̄-
dicatoz lingua signat. dño p
psalmistā dī. Lingua canū tu-
or ex inīcis ab ip̄o. Ex iudeis
q̄ipe infidelibus sc̄tis p̄dica-

tores electi sunt. q̄ in assertōe
veritatis oīa fures latrōesqz
veniētes magnos p dño (vt
ita dicā) latratus dederunt. q̄
oīa de q̄p dā reprobatoe dī.
Canes muti n̄ valētes latrare
Quia ḡ p̄dicatores sc̄ti pēta
dānant. cōfessionē vero pētoz
approbāt. dicētes cōfitemi al-
tenutrū pēta vestra. et orate p
inīcē vt saluemini. vlcera la-
zarī canes lingūt. Sc̄ti etenim
doctores dū gētiliū cōfessionē
accipiūt. mentū vulnera salu-
ti restituiūt. Vñ et lazarus bñ
interp̄tat adiutus. qz ip̄i hūc
ad ereptionē iuuāt. q̄ ei? vul-
nera p lingue correptionē cu-
rāt. Pōt etiā p lincionē canū
lata adulantiū lingua signari.
Adulātibz etenim vulnera no-
stra lingere ē (qđ plerqz solēt
etiā ip̄a mala q̄ nos in nobis
reprehēdimus) improbo fauo-
re laudare. Cōtingit vero. vt
vterqz moreret. Diues q̄ in-
duebatur purpura et bisso se-
pultus ē in inferno. In sinu ve-
ro abrahe lazarus ab angelis
ductus ē. Quid abrahe sinus
nisi secretam req̄em significat
patris. De qua veritas dicit.

Multi inq̃t veniēt ab oriēte
 et occidēte. et recubent cū abra-
 hā et isaac et iacob in regno
 celoꝝ. filij autē regni eiciēnt in
 tenebras exteriores. Qui enī
 purpura et bisso indutus ē?
 recte regni filius vocat̃. q̃ de
 lōgino ad videndū lazaꝝ
 oculos leuat. q̃ dū p̃ dānati-
 onis sue supplicia infideles in
 vno sūt? fideles q̃sq; añ diē
 extremi iudicii sup se i req̃em
 attēdunt? q̃ post gaudia cō-
 templari nullatenus p̃nt. Lō-
 ge vero ē q̃d aspiciūt? q̃ illuc
 p̃ mentū n̄ attingūt. In lingua
 aut̃ amplius ardere ostendit̃?
 cū dicit̃. Mitte lazaꝝ vt in-
 tingat extremū digiti sui in a-
 qua vt refingeret linguā meā
 q̃ crucior in hac flāma. Infide-
 lis ppl's verba legis in ore
 tenet? q̃ ope seruare otēpsit.
 Ibi g̃ amplius ardebat? vbi
 se ostendit scire q̃d facere no-
 luit. Qua p̃pter bene dōctis et
 negligētibus p̃ salomonē ē?
 Ois labor hominis in ore eius
 sed aīma illius nō implebit̃.
 Quia quisq; hoc solū modo
 laborat vt sciat quid loqui de-
 beat? ab ipsa refectione sue sci-

ētie mēte vacua ienimat. Ab
 extremo digito se tāgī de fide-
 rat? quia eternis supplicijs da-
 tus optat opatione iustozū
 vel vltima p̃cipian. Cū re-
 spōdetur q̃ in hac vita bona
 receperit? q̃a om̄e suū gaudiū
 felicitatē transitoriam puta-
 uit. Habere hic etenī possunt
 iusti bona. nec tamē hēc in re-
 cōpensatione recipere. quia dū
 meliora idest eterna appetūt?
 eoz iudicio quelibet bona af-
 fuerint? cū sanctis de fideijs
 estuāt? bona minime vident̃.
 Vñ dauid p̃pheta. qui regni
 diuitijs mltisq; obsequijs fulcie-
 bat? q̃uis et hēc ad necessita-
 tē bona esse aspiceret? vñ tñ
 singl' anter bono inhiāter estu-
 abat dicēs mibi aut̃ adherere
 deo bonū ē. Inter hēc vero no-
 tandū ē q̃ ei ē. memēto fili.
 Ecce enī abrahā filiū vocat?
 quē tñ a tormēto nō liberat.
 qm̄ huius infidelis ppl'i p̃ce-
 dētes p̃res fideles. q̃ multos
 a sua fide deuīasse considerāt eos
 nulla cōpassiōe a tormētis en-
 piūt? q̃s tñ p carnē filios reco-
 gnoscūt. In tormētis aut̃ diues
 posuit? q̃nq; frēs h̄re se phibet?

qz supbus isde iudaicus ppl's
q ex magna ia pte dñatus
ē seqces suos q's sup terrā re-
liq't: qnqz libris moisi carnali-
ter intellectis, vl' qnqz sensib⁹
corpi's deditus nouit. Quia
no g' numero frēs q's reliq'rat
ex p'mit: qz eos ad spūtalē in-
telligentiā n̄ assurgere. in infer-
no positus gemit. Petit vt ad
eos lazarus mittat. cū quia
moisen ⁊ pphās habeat dicē
Sed aut. qz nō credēt: nisi q's
ex mortuis resurrexerent. Cū p-
tinus respōdet. Si moisen et
pphās nō audiūt: neq; si q's
ex mortuis resurrexerent: credēt
ei. Certe de moise veritas di-
cit. Si crederetis moisi: crede-
retis vtiq; et mihi. De me n.
ille scrip sit. Implet g' qd p a-
brahe respōsiōe dicit. Ex mor-
tuis enī dñs resurrexit. sed iu-
daicus ille ppl's qz moisi cre-
dere noluit: ei etiā q resurrexit
ex mortuis credere otēpsit. Cū
qz moisi verba spūtaliter in-
telligere otēpsit ad eū de quo
moises locutus fuerat: n̄ pue-
nit. **H**oc nos frēs carissimi
p indicādis allegorie miste-
ris succincte trāsisse sufficiat.

nūc ad intue dā lat⁹ rei geste
mortalitatē animus recurrat.
Hō qdā erat diues. et indue-
bat pi rpora ⁊ bisso. et epula-
bat. qndie spēdide. Et erat q
dā mēdicus noīe lazarus: q
iacebat añ iamā diuītis vlce-
ribus plenus. Nōnulli putāt
pcepta veteris testamēti di-
strictiora eē: q' noui. sed hi ni-
mī im pūda cōsideratione
fallunt. In illo enim nō tena-
cia sed rapia multa. Ibi res
iniuste sublata restitutione q
dupl' punit. Hic autē diues
iste nō abstulisse aliena repre-
hendit. sed ppria nō dedisse.
Nec dicit quia vi quenq; op-
pressit. sed quia in acceptis re-
bus se extulit. Hinc ergo hic
summope colligendū est qua
pena multādus sit: qui alie-
na diripit. si in infernī damna-
tōe pcutitur: qui ppria nō lar-
git. Nemo ergo securū se esti-
met dicens. Ecce aliena nō ra-
pio sed excessis licite rebus fru-
or. Quia diues iste nō idcir-
co punitus est: qm̄ aliena ab-
stulit. sed qā acceptis rebus
semetipm̄ male dereliquit. hoc
qz fuit q hūc inferno tradidit

q2 in sua felicitate timidus n̄
fuit: q2 accepta dona ad vsū
arrogantie inflexit: q2 viscera
pietatis ignorauit: q2 pctā su
a redimere etiā cū sibi abun
daret precū: noluit. **E**t sūt
nōnulli q̄ cultū subtiliū p̄cio
sariūq3 vestū nō putant esse
peccatū. quod si videlicet cul
pa non esset: nequa q3 sermo
dei tā vigilantē exprimeret: q
diues qui torquet apud infe
ros: bisso et purpura indutus
fuisset. Nemo quippe vestimē
ta precipua nisi ad inanē glo
riam querit. videlicet vt ho
norabilior ceteris esse videā
tur. Nā qā p̄ sola inani glo
ria vestimentū p̄ciosius q̄
ritur: res ip̄a testat: q̄ nemo
vult ibi p̄ciosis vestibus
indui: vbi ab alijs n̄ posset vi
den. Quā culpā possumus me
lius etiā ex diuerso colligere.
q2 si abiectio vilis indumēti
virtus nō esset: euāgelista vi
gilāter de iohē nō diceret. erat
indutus pilis cameloz. **S**3
notandū nobis est magnope
in ore ventatis de sup̄bo diuī
te et humili paupe q̄ntus sit
ordo narratiōis. Ecce enī d2.
Homo q̄dam erat diues. et

p̄tinus subinfert. et erat q̄dā
mēdicus nomie lazarus. Cer
te in ppl'o plus solēt noīa di
uitū q3 pauperū scri. Quid est
ergo q̄ dñs de paupe et diuī
te verbū faciēs nomē paupe
ris dicat: et nomē diuitis n̄ di
cit: nisi q̄ deus humiles nouit
atq3 approbat et sup̄bos igno
rat. Vnde et q̄busdā de mi
raculoz virtute sup̄bientibus
in fine dicturus est. nescio vos
vnde sitis. discedite a me cēs
oparij iniquitatis. At oīa mori
si dicit. noui te ex noīe. Aut ḡ
de diuīte. Homo quidā. Aut
de paupe. egenus noīe laza
rus. Ac si apte dicat. paup̄e
humilē scio. sup̄bū diuīte ne
scio. Illū cognitū p̄ approbati
onē habeo. hunc p̄ iudiciū re
probatōis ignoro. **P**esā
dū nobis ē etiā dñs n̄ q̄ta
oīa cōsideratōe dispēsat. vna
etenī res n̄ p̄ vna re agūt. Nā
ecce plenus vlceribus mēdi
cus lazarus añ ianuās diuī
tis iacet. Quā de re vna dñs
duo iudicia expleuit. habuī
set enī fortasse aliquā excusa
tionē diues: si lazarus pau p̄
et vlcerofus ante eius ianuā

nō iacisset. si remotus fuisset
si eius inopia nō esset oculis
importuna. Rursū si lōge es-
set diues ab oculis vlcerosi
pau pīs! mīnorē tolerasset in-
aīo tēptationē paup. Sed dū
egenū vlceratū aī ianuā di-
uitis et delitīs affluētis posuit
in vna eadēq; re et ex vīsiōe
pau pīs nō miserēti diuiti cu-
mulū dānatiōis intulit. et rur-
sum ex vīsiōe diuitis tēptatū
quādie paupem pbauit. Quā-
tas nāq; hūc egenū et vulne-
ribus obsessum tēptatōes cre-
ditis in sua cogitatōe toleras-
se! cū ipse egeret pane! et nō ha-
beret salutē! Atq; aī se diuitē
cemeret salutē et delicias ha-
bere cū voluptate! se dolore
frigore affici! Illū gaudere cō-
spiceret! bisso et purpura ve-
stri! se de pmi vulnibus! Il-
lū affluere acceptis rebus. se
egere. illū nolle largiri! Quan-
tus putamus frēs mei tūc in
corde pau pīs multus tēpta-
tiōis fuit! cui certe poterat ad
penā sufficere pau pias. etiā si
sanus fuisset. et rursū suffecis-
set egnitudo. etiā si subsidium
adeēt. Sed vt pbaret āplius
paup! fil! hūc pau pias et egn-

tudo tabefecit. Atq; isū pvide-
bat pcedentē diuitē obsequi-
tibus circūfulcū. et se in infir-
mitate et inopia a nullo vīsi-
tan. Nā qz nemo ei ad vīsitā-
dū aderat testantē canes q; li-
cēter vulnera līgebāt. Ex vna
gō re oīpōtēs deus duo iudicia
exhibuit! dū lazaz paupem
aī ianuā diuitis iacere pmisit
vt diues impius dānatiōis si-
bi augeret vlcionē. et tēptat
paup cresceret ad remunera-
tionē. Cōspiciebat ille quādie
cui nō miseret. videbat iste d
q; pbaret. Duo miseris cor-
da. sed vnus desup inspector
q; et hūc tēptando exercebat
ad glāz. et illū tolerādo expe-
ctabat ad penā. Nā seqtur. fa-
ctū ē aut vt moreret medicus
et portaret ab angelis in sinū
abzabe. Mortuus ē aut et di-
ues et sepultus ē in infemo. q
nāmiq; diues eū cui in hac vi-
ta miserem noluit! in suo iam
supplicio positus patronū qnt
Nā ecce subiūgit. Qui eleuās
oculos cū esset in tormētis vi-
dit abzabā a lōge et lazaz in
sinu eius. et ipse clamās dixit
Pater abzabā miserere mei. et

mitte lazaru vt intingat extre-
mū digiti sui in aquā vt refri-
geret linguā meā. q̄a crucior
in hac flāma. O. quāta ē sub-
tilitas iudiciorū dei. O q̄ di-
stincte aq̄t bonorū actiū ma-
lorūq̄ retributio. Certe sup̄i-
us dictū ē q̄ in hac vita la-
zarus cadētes micas de men-
sa diuitis q̄rebat. et nemo illi
dabat. nūc de sup̄plicio diuitis
d̄z q̄ de extremo digito laza-
ri distillari aq̄m in ore suo cō-
cupiscit. Hic ḡ hinc fr̄es colli-
gite! q̄ta sit distinctio seuenti-
tis dei. Diues enī iste q̄ vul-
nerato paup̄i mēse sue vel mi-
ma dare noluit. in inferno po-
situs vsq̄ ad mīma q̄rēda p-
uenit. Nā guttā aque petiuit.
q̄ micas panis negauit. **S**3
notandū valde ē quid sit. q̄
diues in igne positus linguā
suā refrigerari petit. Mos q̄p-
pe est sacri eloquiū vt aliquā-
do aliud dicat. sed ex eodem
dicto aliud innuat. Sup̄ius
aut̄ hūc sup̄bū diuitē domi-
nū nō loquacitati vacante dixe-
rat. sed sup̄flue diuitiantem.
Neq̄ hūc de loquacitate nar-
rauit. sed cū elatōe et tenacia

de edacitate peccasse. Sed q̄a
abūdare in diuitiis loquaci-
tas solet. is q̄ male hic diuitia-
tus d̄z. apud infernū grauius
in lingua ardere phibetur. Pri-
ma nāq̄ male diuitiis fa-
mulat culpa loq̄citat̄. post lo-
q̄citatē vero ludēdi etiā leui-
tas seq̄tur. Nā q̄ edacitatē
lufus sequat̄. testat̄ sacra scri-
ptura. que ait. Sedit ppl̄s mā-
ducare et bibere et surrexerūt
ludere. Sed priusq̄ ad lufum
moueat corpus ad iocos ac
verba inania mouet lingua.
Quid ḡ ē q̄ innuit. q̄ in tor-
mentis positus diues linguā
refrigerari postulat. nisi q̄ is q̄
diuitiis magis de loq̄citate
peccauerat. per retributionis
iustitiam in lingua atrocius
ardebat. Sed cū graui valde
est pauore pensandū. hoc q̄d
ei p̄ abrahe respōsionē dicit̄.
Fili recordare q̄ recepisti bo-
na in vita tua. et lazarus fili
mala. Nūc aut̄ hic osolat. tu
vero cruciaris. Ista fr̄es mei sē-
tētia pauore pot̄ indiget. q̄
expositiōe. Nā si q̄ estis q̄ in
hoc mōdo extenoris boi aliqd
accepistis. ip̄m (vt ita dicā)

bonū exterius p̄mescere de
betis ne vobis p̄ quorundā
v̄roꝝ actū recōpensatiōe sit
datū ne iudex q̄ hic bona ex
tenoꝝa restituit a retributiōe
boni intm̄i repellat ne bonoꝝ
hic vel diuine nō adiumentū
virtutis sed remuneratio sint
laboris. Ecce enī dū d̄z recepī
sti bona in vita tua? indicatur
et diues iste boni aliqd̄ habu
isse ex q̄ in hac vita bona rece
perit. Rursumq̄ dū de lazaro
d̄z q̄z receperit mala? p̄fecto
mōstrat lazarū habuisse ma
lū aliqd̄ q̄ purgaret. Sed ma
la lazarū purgauit ignis inopi
e et bona diuitis remunerauit
felicitas trāseūtis vite illū pau
ptas afflxit et terfit istū abū
dātia remunerauit et repulit.
Quicumq̄ ḡ b̄ n̄ in hoc seculo
habetis cū vos bona egisse re
colitis valde de ip̄is p̄timeſci
te ne excessa vobis p̄sp̄entis
eorū dē remuneratio sit bono
rū. Et cū q̄libet paupes non
nulla reprehēſibilia p̄petrare
aspicitis nolite despicere no
lite despare? q̄z fortasse q̄d̄ su
p̄fluitas tenuissime p̄auitatis
inq̄nat? caminus paupertatis

purgat de vobis oimō p̄time
ſcite q̄z nōnulla etiā male a
cta p̄ſpera vita ſecuta ē de il
lis vero ſollicite p̄ſate q̄z eo
rū vitā magistra paup̄tal cru
ciat? q̄uſq̄ ad vite rectitudinē
p̄ducatur. ¶ Sequit̄. Et in his
oib̄us inter nos et vos chaos
magnum firmatū ē. vt hi q̄ vo
lūt ad vos trāfire n̄ possint ne
q̄ in huc transire. Quia in
re valde q̄rendū ē quō dicat̄
hi q̄ volūt ad vos trāfire nō
possint. Quia enī hi q̄ in infer
no sunt ad beatoꝝ sorte trāfi
re cupiūt? dubiū n̄ est. Qui ve
ro iā in beatitudinis sorte ſuſce
pti sunt? q̄ pacto d̄z? q̄z trāfire
ad eos q̄ in inferno cruciant̄
uolūt? Sed ſicut trāfire repro
bi ad electos cupiūt? id est a
ſupplicioꝝ ſuoꝝ afflictione mi
grare? ita ad afflictos atq̄ in
tormentis positos trāfire iusto
rū ē? mēte re p̄ miſericordiā
eosq̄ velle liberare. Sed q̄ no
lūt d̄ beatoꝝ sorte ad afflictos
atq̄ in tormentis positos trāfi
re? nō possint quia iustoꝝ aī
me q̄uis in ſue nature bonita
te miſericordiam habeāt? iam
tunc auctoris ſui iuſtitie cō

iuncte tanta rectitudine con-
stringuntur: ut nulla ad repro-
bos cōpassione moueantur.
Ipsi quippe iudici cōcordant
cui inherent. et eis quos eripe-
re nō possunt: nec ex misencor-
dia cōdescendunt. qz tantū il-
los tunc a se videbūt extrane-
os: quantū ab eo quem dili-
gunt auctore suo aspiciunt ef-
se repullos. Nec iniusti ergo
ad beatorū sortem transeunt.
quā damnatiōe ppetua con-
stringunt. nec iusti transire ad
reprobos possunt. quā erecti
iam per iustitiam iudicii eis
nullo modo ex aliqua cōpas-
sione misereant. **S**ed postqz
ardēti diuini de se spes tollitur:
eius animus ad ppinquos
quos reliquerat recurrit. quā
reprobosū mentem pena sua
quandoqz inutiliter eiudit ad
cantatem: ut iam tunc etiam
suos spiritualiter diligāt qui
hic dū peccata diligere: nec
se amabāt diligere. Vñ nunc
dicūt. Rogo te ergo pater: ut
mittas eū in domū patris mei
habeo enī qnqz fratres. ut te-
stetur illis ne et ipsi veniāt in

137
hunc locū tormentosū. Qua
in re notandū est: ardēti diuī-
ti quanta ad supplicū cumu-
lant. ad penam nāqz suam ei
et cognitio seruatur: et memo-
ria. Cognoscit enī lazarus quē
despexit. Fratrum quoqz suo-
rum meminit quos reliquit. p-
fecta ei vltio de paupe nō ef-
fet: si hūc in retributiōe nō reco-
gnosceret. Et pfecta pena nō
esset in igne: si nō in hoc qz tpe
patit. etā suis timeret. Vt er-
go peccatores in supplicio am-
plius puniant. et eorū vident
gloriā qz contempserūt. et de il-
lorū etā pena torquent quos
inutiliter amauerunt. Creden-
dū vero est: qz ante retributio-
nē extremi iudicii iniusti in re-
quie quosdā iustos aspiciūt
ut eos vidētes in gaudio nō
solū de suo supplicio. sed etā de
illoz bono crucient. Iusti ve-
ro in tormētis sem p intuent
iniustos: ut hinc eorū gaudiū
crescat. qz malū aspiciūt: qd
misericorditer euaserūt. tātoqz
maiores ereptori suo grās re-
ferūt: qzto vidēt i alijs qd ipi
ppeti si essent relictī potuerūt.

Nec illā tāte beatitudinis clari-
tate apud iustoz animū fu-
scat aspecta pena reproboz .
q2 ubi iā cōpassio misere nō
erit: minū pculdubio beatoz
letitia nō valebit. Quid autē
miz: si dū iusti in iustoz tor-
mēta cōspiciūt: hoc eis eueni-
at in obseqo gaudioz: qñ et
in pictura nigre color subster-
nūt: vt albus vel rubeus clari-
or videat: sicut dictū ē. Tan-
to bonis sua gaudia excrescūt
qñto eoz oculis dānatoz ma-
la subter iacet: q euaserūt. Et
qñis eis sua gaudia ad pfu-
endū plene sufficiant mala tñ
reproboz absq dubio semp
aspiciūt . q2 qui creatoris sui
clariatē vidēt: nihil in crea-
tura agūt qd videre nō possint.
Petēt aut diuini vt laza-
rus mittat: ab abrahā p̄tinus
respōdetur. Habēt moisen et
pphetas: audiāt illos. Sed q
dei verba despexerat: hec audi-
re nō posse suos sequaces esti-
mabat. Vñ et rñdit diues: n
p̄r mi sed si q̄s ex mortuis re-
surrexerit ad eos: penitentiam agent.
Cui mox veraci sentētia dicit
Si moisen et pphās nō audiūt

neq; si q̄s ex mortuis resurre-
xerit: credēt. Quia nimiz qui
verba legis despiciūt: redēpto-
ris p̄cepta q ex mortuis resur-
rexit: qñto subtiliora sunt: tāto
hec difficilius implebūt. min?
ē enī q̄cqd p legē dicit: qñ q̄s
hoc qd p dñm iubet. Illa enī
dare decimas p̄cipit: redēptoz
vero nō ab his q p̄fectionem
sequunt: oīa dimitti iubet. Il-
la p̄ctā carnis refecat: redem-
ptoz vero nō illicitas cogitōes
etiā dānat. Si g moisen et p-
phetas nō audiūt: neq; si q̄s
ex mortuis resurrexerit credēt
q2 hi q viliora legis p̄cepta
implere negligūt: saluatoris
nō mādatis altioribus obedi-
re qñ sualescūt. Et nimiz cō-
stat: q2 cuius implere dicta rē
mūt: ei pculdubio credē recu-
sant. **H**ec nos de ip̄a rei ge-
ste cōsideratōe dixisse sufficiat.
S3 vos fr̄es et redēm lazar-
i penā diuinitus cognoscētes sol-
lenter agite: culpa v̄ra intē-
cessores qñte: atq; aduocatos
vobis in die iudicii paupes
p̄curate. Mltos etenī nūc la-
zaros habetis: añ ianuas ve-
stras iacet: atq; is indigēt: q

vobis iam satiatis quod die de
mensa cadunt. Verba sacre le-
ctionis debet nos instruere ad
implenda mandata pietatis.
Quotidie lazarum si quimus in
uenimus. quod die lazarum si non
quimus? cernimus. Ecce impo-
tune se paupes offerunt. rogant
nos qui tunc pro nobis interces-
siones veniant. Certen os omni ro-
gare debui? sed tamen rogamur.
Videte si negare debemus quod
petimur quoniam pro nobis sunt qui petunt.
Nolite ergo misericordie tempora per-
dere. nolite accepta remedia
dissimulare. An supplicium cogi-
tate de supplicio. Cum quislibet in
hoc mundo abiectos aspiciatis: e-
tiam si qui reprehensibilia eorum esse
videantur? nolite despicere. quia
fortasse quis morum infirmitas
vulnerat? medicina pauperum
curat. Quorum si qui sunt talia qui
debeant iure reprehendi? hec si
vultis ad usum vestre mercedis
inflectite. ut ex ipsis eorum viti-
is cumulentur vobis incrementa
pietatis. quatenus panem propter de-
um et verbum. panem refectiois cum
verbo correptionis. et duo a vo-
bis alimenta percipiat? qui vnum qui
rebat. dum et externus cibo et in-
ternus satietur eloquio. Pauper

ergo cum reprehensibilis cernitur?
moueri debet. et despicere non de-
bet. Si vero reprehensionis ni-
hil habet? venerari summo pe-
sicut intercessor debet. Sed ecce
multos cernimus. quos cuius sit
mentis nescimus. Omnes ergo
venerandi sunt. tantoque necesse
est ut omnibus te humiliare debe-
as? quanto quis sit christus igno-
ras. **R**ed fratres refero? quam
boni is qui presbiter est frater nicopolitani by-
ther meus speciosus nouit. Eo
de tempore qui monasterium peti-
amus quidam redempta nomine
in sanctimoniali habitu institu-
ta in urbe hac iuxta beate mane
virginis ecclesiam manebat. hec
illius erudinis discipula fue-
rat? qui magnis virtutibus pol-
les super praenestinos montes
vitam heremiticam duxisse fereba-
tur. Huic due in eodem habitu
discipule adhaerebant. una no-
mine romula et altera qui nunc ad
huc superest. quam quod de facie scio
sed nomine nescio. Tres itaque he-
re in vno habitaculo commanentes
more quod de die vultis plenam sed tamen
rebus pauperum vitam ducebant
hec autem quam presbiter? super romula
aliam quam presbiteri discipulam suam
magnis vite meritis amabat.

Erat quippe mire patientie. su-
me obediencie. custos oris sui
ad silentium. studio sa valde ad
omne orationis usum. Sed quia ple-
rumque hi quos iam perfectos homines
estimant adhuc in oculis sum-
mi opificis aliquid imperfectioris
habent. sicut sepe impii homines
necdum perfecte sculpta sigilla
aspicimus. iam quasi perfecta lau-
damus. quod adhuc artifex consi-
derat et limat. laudari iam au-
dit. et tamen ea todere meliorando
non desinit. Hec quam perduximus
romula ea quam greco vocabu-
lo medica pharalytim vocant.
molestia corporali percussa est. mul-
tisque annis in lectulo decubans.
pene omni iacebat membrorum offi-
cio destituta nec tamen hec eadem
ei mentem ad impatientiam fla-
gella perduxerant. Nam ipsa ei de-
trimenta membrorum facta fuerant
incrementa virtutum. quia tanto sol-
licitus ad usum orationis subcre-
uerat. quanto aliud quodlibet age-
re nequaquam valebat. Nocte ergo
quidam eandem redeptam quam per-
fecerat sum. quod utrasque discipulas
suas filiarum loco nutrebat. vo-
cavit dicens. matrem veni. matrem veni
Que mox cum alia eius discipu-

pula surrexit. sicut utriusque re-
ferentibus et multis res eadem
claruit. et ego quoque eodem tem-
pore agnovi. Cumque noctis me-
dio lectulo iacens assisteret.
subito celitus lux emissa oratione
illius cellule spacium implevit. et
splendor tante claritatis emicuit
ut corda assistantium inestima-
bili pauore perstringeret. atque
(ut post ipse referebant) omne in
eis corpus obrigesceret. et in-
subito stupore remanerent. Ce-
pit namque quasi cuiusdam magne
multitudinis ingrediens soni-
tus audiri. ostium cellule concuti.
ac si ingredientium turba preme-
retur. Atque ut dicebant. intra-
ntium multitudinem sentiebant. sed
nimietate timoris et luminis
videre nil poterant. quia earum ocu-
los. et pauor depresserat. et ipsa
tanti luminis claritas reuerberabat.
Quam lucem primus mirum odoris
fragrantia subsequuta. ita ut earum
animam quia lux emissa terruerat
odoris suauitas refoueret. sed
cum vim claritatis illius ferre non
possent. cepit eadem romula as-
sistentem sibi et trementem rede-
ptam suorum morum magistram
blanda voce consolari dicens.

Noli timere mater. nō mori-
 oz mō. Cūq; hoc illa crebro
 diceret: paulatim lux q̄ fuerat
 emissa subtracta ē. sed et is q̄
 subsequutus ē odor: remansit.
 Sicq; dies secundus et tertius
 trāsiit: vt aspersa fragrantia o-
 doris remaneret. Nocte ergo
 quarta eandē magistrā suā
 iterū vocauit. Qua veniente
 viaticū petijt. et accepit. Nec
 diu vero eadē redempta, vel
 alia eius discipula a lectulo
 iacētis abscesserāt: ecce subi-
 to in platea ante eiusdē cellule
 ostiū duo chori psallentiū a-
 stiterūt. et sicut se dicebāt sex?
 ex vocibus discreuissē: psal-
 modie cātus dicebāt vni. et fe-
 mine respōdebāt. Cūq; añ fo-
 res cellule exhiberent celestes
 exequē scā illa ania carne so-
 luta est. Qua ad celū ducta
 q̄nto chori psallentiū alti? a-
 scēdebant: tāto cepit psalmo-
 dia leui? audiri. quicq; et eni-
 dē psalmodie sonitus et odo-
 ris suauitas elōgata finiretur.
 Hec g̃ q̄diu vixit in corpe?
 q̄ illā haberet in honore? In-
 digna cūctis oībus despecta
 videbat. Quis ad illā accedē

quis ad illā venire dignaret?
 Sz latebat in sterquilinio mar-
 ganta dei. Sterquiliniū fra-
 tres hāc ipām corruptibilita-
 tē corporis appello. sterquilini-
 um abiectiōē paupertatis no-
 mino. Assumpta ē ergo mar-
 ganta que iacebat in sterqli-
 nio et posita in celestis regis
 ornamēto. Iā inter sup̄nes ci-
 ues emicat. Iā inter ignitos il-
 los lapides eterni diadema-
 tis coruscant. **O** vos qui in
 hoc mūdo vos diuites aut eē
 creditis aut estis: oferte si po-
 testis falsas diuitias v̄ras ve-
 nis diuitis romule. vos in hu-
 ius mūdi via oīa amissim pos-
 fidetis. illa nīhil q̄suūt in time-
 re. et oīa inueniūt in puētiōne
 Vos letā vitā ducitis. tristē
 mortē timetis. illa tristē vitā
 pūlit. ad letam mortem per-
 uenit. Vos ad tps q̄ntis ob-
 sequiū hoīm. illa despecta ab
 hoīb; inuenit socios choros
 angelorū. Discite g̃ fr̄es tpa-
 lia cūcta despicere. discite ho-
 norē trāsūntē stemnere. eter-
 nā gloriā amare. honorate
 q̄s paupes videtis: et quos
 foris aspiciat. despectos seculi
 intus arbitramini amicos dei

Cū his p̄cipemini? quod ha-
 betis? vt hoc quādoq; digne
 tur vobiscū participan? quod
 habēt. Pensate quod ore ma-
 gistrū gentū dicat. In hoc tem-
 pore vestra abūdantia illoꝝ
 inopiam suppleat. vt et illoꝝ
 abūdantia? vestre inopie sit
 supplementū. Pensate qđ ip̄a
 per se veritas dicat. Quādiū
 fecistis vni de his fratribus
 meis minimis mihi fecistis.
 Ad tribuendū ergo pignur
 estis? quādo hoc qđ iacēt in
 terra porrigitis? sedenti in ce-
 lo datis. Sed hec omnipotēs
 deus qui p̄ me in vestris aui-
 bus loquit? p̄ se in vestris mē-
 tibus loquat. Qui viuit et re-
 gnat cū patre in vnitāte spūs
 sancti deus p̄ omnia secula se-
 culorum Amen.

Beatū gregoriū pape vrbis
 rome Omelie quadragin-
 ta. De diuersis euāgelij le-
 ctionibus finiunt feliciter.

Impresse Parisius per micha-
 elē, vdalricū, et martinū. An-
 no dñi. M. cccc. lxxv. die p̄-
 ma mensis Octobris sub re-
 ge Ludouico.

16c/1

